

Møteinnkalling

STAVANGER KIRKELIGE FELLESRÅD

Møtedato: 29.04.2026 kl. 18:00

Møtested: Tasta kirke

Arkivsak: 23/05173

DEN NORSKE KIRKE

STAVANGER KIRKELIGE FELLESRÅD

Saksliste

STAVANGER KIRKELIGE FELLESRÅD

Møtedato: 29.04.2026 kl. 18:00

Møtested: Tasta kirke

Arkivsak: 23/05173

Eventuelt forfall må meldes snarest på tlf 46504477 eller e-post rs467@kirken.no.
Vararepresentanter møter etter nærmere beskjed fra møtesekretær.

SAKSLISTE		
Godkjenning av innkalling og saksliste		
1/26	23/05449-25	Godkjenning av innkalling og saksliste
Godkjenning av protokoll		
2/26	23/05450-23	Godkjenning av protokoll fra møtet 17.12.2025
Saker til behandling		
3/26	26/01011-1	Foreløpig årsoppgjør for 2025
4/26	26/00166-2	Budsjettarbeid 2027 - Handlings og økonomiplan (HØP) 2027-2030 - Investeringer og volumøkninger
5/26	24/03194-23	Omstillingskrav. Fase II
6/26	26/01833-1	Gravplassplan for Stavanger 2025-2049
7/26	26/02322-1	Godkjennelse av Navnet minnelund på Hesby kyrkjegard
8/26	24/03194-17	Mandat for styringsgruppe og status for arbeidet
Orienteringssaker		
9/26	23/06049-9	Referatsak: Møteprotokoll fra Arbeidsutvalget (AU) 09.04.2026
10/26	23/05451-25	Orienteringssaker 29.04.2026
11/26	23/05452-25	Eventuelt

Stavanger, 30.04.2026

Ivar Raugstad
LederRune Skagestad
møtesekretær

DEN NORSKE KIRKE

STAVANGER KIRKELIGE FELLESRÅD

Saksbehandler	Arkivkode	Arkivsak	Ugradert
Rune Skagestad	414	23/05449-25	

Saksnummer	Råd/utvalg	Møtedato
1/26	STAVANGER KIRKELIGE FELLESRÅD	29.04.2026

Godkjenning av innkalling og saksliste

Saksorientering

Saken gjelder:

Godkjenning av møtet.

Saker til Eventuelt meldes i starten på møtet

Forslag til vedtak

Innkalling og saksliste godkjennes

DEN NORSKE KIRKE

STAVANGER KIRKELIGE FELLESRÅD

Saksbehandler	Arkivkode	Arkivsak	Ugradert
Rune Skagestad	414	23/05450-23	

Saksnummer	Råd/utvalg	Møtedato
2/26	STAVANGER KIRKELIGE FELLESRÅD	29.04.2026

Godkjenning av protokoll fra møtet 17.12.2025

Vedlegg:

Protokoll STAVANGER KIRKELIGE FELLESRÅD 17.12.2025

Saksorientering

Saken gjelder:

Godkjenning av protokoll fra forrige møte.

Forslag til vedtak

Møteprotokollen fra møtet i fellesrådet 17.12.2025 godkjennes

DEN NORSKE KIRKE
STAVANGER KIRKELIGE FELLESRÅD

Møteprotokoll

STAVANGER KIRKELIGE FELLESRÅD

Møtedato: 17.12.2025 kl. 18:00
Møtested: St. Johannes kirke
Arkivsak: 23/05173

Til stede: Kristin Torp (Bekkefaret menighetsråd), Stig Ellingsen (Domkirken og St. Petri menighetsråd), Arnhild Aano Høyen (Stokka menighetsråd), Tor Magne Nesvik (geistelig representant), Kjersti Lundetræ (Madlamark menighetsråd), Ivar Raugstad (Rennesøy sokneråd), Magne Hersvik (Varden menighetsråd), Mari Gudmundsen (Tjensvoll menighetsråd), Øystein Gomo (Hundvåg menighetsråd), Torbjørn Waaland (Hinna menighetsråd), Eli Thorset Våge (Gausel menighetsråd), Haakon Kjell Totland (Sunde menighetsråd), Jan Erik Vinkfjord (Tasta menighetsråd), Heidi Kristin Urtegård (Hesby sokneråd), Håkon Arne Eide (Sjernerøy sokneråd), Reidun Nancy Stenseth (Hillevåg menighetsråd), Eldri Kolltveit (Hafrsfjord menighetsråd), Jon Salthe (Kampen menighetsråd), Anne Kristin Bruns (kommunal representant)

Møtende varamedlemmer: Terje Kjølvik for Ottar Sandanger (Talgje sokneråd), Åshild Stoveland for Magnus Hagland (Vardeneset menighetsråd),

Forfall: Karl Svela (St. Johannes menighetsråd)

Andre: Arne Sigurd Mossige (økonomisjef SKF), Katrine Pedersen (HR-sjef SKF), Rune Skagestad (Kirkeverge), Aud Jorunn Aano (presenterte St Johannes menighet og kirkebygget som en innledning til møtet), Torvild Berntsen

Protokollfører: Rune Skagestad

SAKSLISTE		Side
Godkjenning av innkalling og saksliste		
38/25	Godkjenning av innkalling og saksliste	2
Godkjenning av protokoll		
39/25	Godkjenning av protokoll fra møtet 24.09.2025	3

Saker til behandling		
40/25	Mulige avsetninger i regnskapet for 2025	4
41/25	Budsjett 2025 - Budsjettendringer	4
42/25	Kirkekulturell myldring 2026	5
43/25	Driftsbudsjett 2026 for Stavanger kirkelige fellesråd	5
44/25	Valg av leder og nestleder for 2026	6
45/25	Møteplan for Stavanger kirkelige fellesråd for 2026	7
46/25	Kirkepolitisk plan og rammefortelling for Stavanger kirkelige fellesråd	7
Orienteringssaker		
47/25	Referatsak: Møteprotokoll fra Arbeidsmiljøutvalget (AMU) 03.12.2025	8
48/25	Referatsak: Møteprotokoll fra Administrasjonsutvalget (ADMU) 22.09.2025 og 18.11.2025	9
49/25	Referatsak: Møteprotokoll fra Kulturutvalget (KU) 24.11.2025	9
50/25	Referatsak: Møteprotokoll fra Arbeidsutvalget (AU) 18.11.25	10
51/25	Orienteringssaker 17.12.2025	10
52/25	Eventuelt	11

Stavanger, 22.12.2025

Vi bekrefter med våre underskrifter at møtebokens blad er ført i samsvar med det som ble bestemt på møte

Ivar Raugstad
Leder

Rune Skagestad
Sekretær

Godkjenning av innkalling og saksliste

38/25 Godkjenning av innkalling og saksliste

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 STAVANGER KIRKELIGE FELLESRÅD	17.12.2025	38/25

Forslag til vedtak

Innkalling og saksliste godkjennes

Møtebehandling

Saksdokumenter:
Saksfremlegg fra kirkevergen

Torvild Berntsen, nyvalgt leder av St. Johannes menighetsråd, ble, siden både representant og vararepresentant fra St. Johannes menighetsråd var forhindret fra å møte, innvilget tale- og forslagsrett i møtet.

Torvild Berntsen opplyste at han hadde en sak til Eventuelt. Arnhild Aano Høyen opplyste også at hun hadde et spørsmål til Eventuelt. Hennes spørsmål ble besvart under «Orienteringer» da det var en gjennomgang av omstillingsarbeidet.

Vedtak

[Innkalling og saksliste godkjennes](#)

Godkjenning av protokoll

39/25 Godkjenning av protokoll fra møtet 24.09.2025

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 STAVANGER KIRKELIGE FELLESRÅD	17.12.2025	39/25

Forslag til vedtak

Møteprotokollen fra møtet i fellesrådet 24.09.2025 godkjennes

Møtebehandling

Saksdokumenter:

Saksfremlegg fra kirkevergen

Protokoll STAVANGER KIRKELIGE FELLESRÅD 24.09.2025

Vedtak

[Møteprotokollen fra møtet i fellesrådet 24.09.2025 godkjennes](#)

Saker til behandling

40/25 Mulige avsetninger i regnskapet for 2025

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 STAVANGER KIRKELIGE FELLESRÅD	17.12.2025	40/25

Forslag til vedtak

Stavanger kirkelige fellesråd foretar, under forutsetning av at regnskapet for 2025 kan gjøres

opp i balanse eller med overskudd, avsetning til tiltak som følger:

a) Utsifting av brannalarmanlegg:	Inntil kr	900 000
b) Hetland gravplass – Utsifting gjerder m/tilhørende beplantning:	Inntil kr	950 000
c) ENØK-tiltak/grønt skifte:	Inntil kr	1 500 000
d) Omteking takpapp – Skallsikring:	Inntil kr	2 000 000

Møtebehandling

Saksdokumenter:

Saksfremlegg fra kirkevergen

Vedtak

Stavanger kirkelige fellesråd foretar, under forutsetning av at regnskapet for 2025 kan gjøres

opp i balanse eller med overskudd, avsetning til tiltak som følger:

1. Utsifting av brannalarmanlegg:	Inntil kr	900 000
2. Hetland gravplass – Utsifting gjerder m/tilhørende beplantning:	Inntil kr	950 000
3. ENØK-tiltak/grønt skifte:	Inntil kr	1 500 000
4. Omteking takpapp – Skallsikring:	Inntil kr	2 000 000

41/25 Budsjett 2025 - Budsjettendringer

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 STAVANGER KIRKELIGE FELLESRÅD	17.12.2025	41/25

Forslag til vedtak

Stavanger kirkelige fellesråd godkjenner de foreslåtte budsjettendringene.

Møtebehandling

Saksdokumenter:
Saksfremlegg fra kirkevergen

Vedtak

Stavanger kirkelige fellesråd godkjenner de foreslåtte budsjettendringene.

42/25 Kirkekulturell myldring 2026

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 STAVANGER KIRKELIGE FELLESRÅD	17.12.2025	42/25

Forslag til vedtak

Ordningen med midler til kirkekulturelle tiltak videreføres. Det bevilges for 2026 kr 200 000 til fellesrådets kulturutvalg til prosjektet «Kirkekulturell myldring» i henhold til gjeldende planer. Midlene dekkes ved tilpasning til driftsbudsjettet.

Møtebehandling

Saksdokumenter:
Saksfremlegg fra kirkevergen

Vedtak

Ordningen med midler til kirkekulturelle tiltak videreføres. Det bevilges for 2026 kr 200 000 til fellesrådets kulturutvalg til prosjektet «Kirkekulturell myldring» i henhold til gjeldende planer. Midlene dekkes ved tilpasning til driftsbudsjettet.

43/25 Driftsbudsjett 2026 for Stavanger kirkelige fellesråd

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 STAVANGER KIRKELIGE FELLESRÅD	17.12.2025	43/25

Forslag til vedtak

1. Driftsbudsjettet for Stavanger kirkelige fellesråd for 2026, fastsettes med utgifter på totalt stort kr 163 679 000, med et kommunalt tilskudd stort kr 112 424 000.
2. Fellesrådet gir kirkevergen fullmakt til å foreta og gjennomføre nødvendige prisjustering av gravsteltjenestene for 2026. Fellesrådet ber om å bli orientert om justeringen i møtet i februar 2026.

Møtebehandling

Saksdokumenter:
Saksfremlegg fra kirkevergen
Driftsbudsjett 2026 til FR des 2025

Vedtak

1. Driftsbudsjettet for Stavanger kirkelige fellesråd for 2026, fastsettes med utgifter på totalt stort kr 163 679 000, med et kommunalt tilskudd stort kr 112 424 000.
2. Fellesrådet gir kirkevergen fullmakt til å foreta og gjennomføre nødvendige prisjustering av gravsteltjenestene for 2026. Fellesrådet ber om å bli orientert om justeringen i møtet i februar 2026.

44/25 Valg av leder og nestleder for 2026

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 STAVANGER KIRKELIGE FELLESRÅD	17.12.2025	44/25

Forslag til vedtak

Som leder for Stavanger kirkelige fellesråd for 2026 velges....
Som nestleder for Stavanger kirkelige fellesråd for 2026 velges....

Møtebehandling

Saksdokumenter:
Saksfremlegg fra kirkevergen

Sittende leder og nestleder opplyste i møtet at de var villige til å stille til gjenvalg. De ble begge enstemmig gjenvalgt.

Vedtak

Som leder for Stavanger kirkelige fellesråd for 2026 velges Ivar Raugstad.
Som nestleder for Stavanger kirkelige fellesråd for 2026 velges Stig Ellingsen.

45/25 Møteplan for Stavanger kirkelige fellesråd for 2026

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 STAVANGER KIRKELIGE FELLESRÅD	17.12.2025	45/25

Forslag til vedtak

- Møtedager for Stavanger kirkelige fellesråd for 2026 fastsettes til:
 - Onsdag 18. februar
 - Onsdag 29. april
 - Onsdag 17. juni
 - Onsdag 23. september
 - Onsdag 16. desember
- Dato for møte mellom fellesrådet og menighetsrådenes AU fastsettes til onsdag 15.april 2026.

Møtebehandling

Saksdokumenter:
Saksfremlegg fra kirkevergen

Vedtak

- Møtedager for Stavanger kirkelige fellesråd for 2026 fastsettes til:
 - Onsdag 18. februar
 - Onsdag 29. april
 - Onsdag 17. juni
 - Onsdag 23. september
 - Onsdag 16. desember
- Dato for møte mellom fellesrådet og menighetsrådenes AU fastsettes til onsdag 15.april 2026.

46/25 Kirkepolitisk plan og rammefortelling for Stavanger kirkelige fellesråd

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 STAVANGER KIRKELIGE FELLESRÅD	17.12.2025	46/25

Forslag til vedtak

- Fellessrådet ber kirkevergen jobbe videre med saken basert på innspillene som kom i møtet.

Møtebehandling

Saksdokumenter:

Saksfremlegg fra kirkevergen

Strategi 2025-2035 SKF vedtatt FR møtet mai 2025

Gruppespørsmål til FR sak 46 i 25

Leder i fellesrådet holdt en innledning til diskusjon og presiserte at initiativet fra forslagstillere dreier seg om å etablere en lokal tilpasning av kirkens verdigrunnlag. Rammebetingelsene er i endring med kutt i finansiering og prøveprosjekt med et prosti for Stavanger kommune. Fellesrådets verdigrunnlag skal prege organisasjonskulturen, samarbeidet og tjenestene vi leverer.

Det ble så en plenumssamtale om saken.

Gruppespørsmålene ble ikke benyttet.

FR leder la frem endret forslag til vedtak, som ble enstemmig vedtatt

Vedtak

1. Fellesrådet oppretter en styringsgruppe bestående av medlemmene i AU (Ivar Raugstad, Stig Ellingsen, Ottar Sandanger og Eli Thorset Våge), Kristin Torp, Anne Kristin Bruns, Tor Magne Nesvik og Rune Skagestad.
2. Styringsgruppen utarbeider et forslag mandat (inkludert tidsplan og prosess) basert på samtalen i rådet, og dette legges frem for fellesrådet på neste møte for godkjenning.

Orienteringssaker

47/25 Referatsak: Møteprotokoll fra Arbeidsmiljøutvalget (AMU) 03.12.2025

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 STAVANGER KIRKELIGE FELLESRÅD	17.12.2025	47/25

Forslag til vedtak

Møteprotokollen fra møtet i Arbeidsmiljøutvalget (AMU) 03.12.2025 tas til orientering

Møtebehandling

Saksdokumenter:

Saksfremlegg fra kirkevergen

Protokoll Arbeidsmiljøutvalget (SKF-AMU) 03.12.2025

Vedtak

Møteprotokollen fra møtet i Arbeidsmiljøutvalget (AMU) 03.12.2025 tas til orientering

48/25 Referatsak: Møteprotokoll fra Administrasjonsutvalget (ADMU) 22.09.2025 og 18.11.2025

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 STAVANGER KIRKELIGE FELLESRÅD	17.12.2025	48/25

Forslag til vedtak

Møteprotokollene fra møtene i Administrasjonsutvalget (ADMU) 22.09.2025 og 18.11.2025 tas til orientering

Møtebehandling

Saksdokumenter:

Saksfremlegg fra kirkevergen

Protokoll ADMINISTRASJONS-UTVALGET (SKF ADMU) 18.11.2025 (offentlig)

Protokoll ADMINISTRASJONS-UTVALGET (SKF ADMU) 22.09.2025

Vedtak

[Møteprotokollene fra møtene i Administrasjonsutvalget \(ADMU\) 22.09.2025 og 18.11.2025 tas til orientering](#)

49/25 Referatsak: Møteprotokoll fra Kulturutvalget (KU) 24.11.2025

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 STAVANGER KIRKELIGE FELLESRÅD	17.12.2025	49/25

Forslag til vedtak

Møteprotokollen fra møtet i Kulturutvalget (KU) 24.11.2025 tas til orientering

Møtebehandling

Saksdokumenter:

Saksfremlegg fra kirkevergen

Protokoll KULTURUTVALGET (SKF KU) 24.11.2025

Vedtak

[Møteprotokollen fra møtet i Kulturutvalget \(KU\) 24.11.2025 tas til orientering](#)

50/25 Referatsak: Møteprotokoll fra Arbeidsutvalget (AU) 18.11.25

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 STAVANGER KIRKELIGE FELLESRÅD	17.12.2025	50/25

Forslag til vedtak

Møteprotokollen fra møtet i Arbeidsutvalget (AU) 18.11.2025 tas til orientering

Møtebehandling

Saksdokumenter:

Saksfremlegg fra kirkevergen

Protokoll ARBEIDSUTVALGET (SKF AU) 18.11.2025 off versjon

Vedtak

[Møteprotokollen fra møtet i Arbeidsutvalget \(AU\) 18.11.2025 tas til orientering](#)

51/25 Orienteringssaker 17.12.2025

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 STAVANGER KIRKELIGE FELLESRÅD	17.12.2025	51/25

Forslag til vedtak

Sakene tas til orientering

Møtebehandling

Saksdokumenter:

Saksfremlegg fra kirkevergen

Følgende ble lagt frem til orientering:

1. Arbeidet med den store utvidelsen av Hundvåg gravplass er bortimot ferdig. Det blir formell åpning med ordfører torsdag 23. april 2026. Kontrakt for navnet minnelund på Revheim gravlund inngås straks budsjettet for 2026 er vedtatt. Oppstart av arbeidet blir på nyåret.

2. Stavanger domkirke har fått tildelt Rogaland fylkeskommunes Tilgjengelighetspris for 2025. Kirkevergen mottok prisen på vegne av fellesrådet under Fylkestingets møte tirsdag 9. desember. Prisen er et diplom og kr 50 000. Kirkevergen ser for seg at midlene brukes til ytterligere forbedring av lydanlegget i domkirken.

3. Det ble gjennomført flotte åpninger at nyrestaurerte Sørbø kirke og Hesby kirker i oktober. Fellesrådsleder deltok ved begge arrangementene. Varaordfører og biskop var med på åpningen 19.10 i Hesby kirke.
4. Bispedømmets 900 års jubileum har vært markert i hele bispedømmet. Jubileumshelg for Tungenes prosti ble gjennomført første helg i november. Det flotte forestillingen «Tusen heftige år», som ble fremført flere ganger i Hesby kirke, inngikk i dette programmet.
5. Muntlig orientering om det pågående omstillingsarbeidet etter vedtaket i september 2025.
6. Oversikt over endringer av medlemmer av Stavanger kirkelige fellesråd siden valget høsten 2023:
 - a. Eldri Kolltveit for Arne Rettedal (vedtatt i Hafrsfjord menighetsråd 14.09.25)
 - b. Anne Kristin Bruns for Ingrun Eikeland (vedtatt i Stavanger bystyre 18.11.24)
 - c. Reidun N. Stenseth for Anne Synnøve Evja Eikill (vedtatt i Hillevåg menighetsråd 22.05.25)

Vedtak

[Sakene tas til orientering](#)

52/25 Eventuelt

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 STAVANGER KIRKELIGE FELLESRÅD	17.12.2025	52/25

Forslag til vedtak

Intet forslag til vedtak.

Møtebehandling

Saksdokumenter:

Saksfremlegg fra kirkevergen

Torvild Berntsen, St. Johannes menighetsråd, leste opp et brev fra menighetsrådet som han (og menighetsrådet) ønsket ble tatt opp på neste møte i fellesrådet.

Rådsleder og kirkeverge bekreftet at brevet var mottatt og lovet at menighetsrådet skal få et skikkelig svar på nyåret.

Det ble ikke gitt løfte om at brevet blir en egen sak på neste fellesrådsmøte (det er rådsleder som fastsetter agenda for møtene i fellesrådet).

Vedtak

[Brevet fra St. Johannes menighetsråd ble lest opp i møtet og ble overlevert fellesrådsleder.](#)

DEN NORSKE KIRKE

STAVANGER KIRKELIGE FELLESRÅD

Saksbehandler	Arkivkode	Arkivsak	Ugradert
Ola Ohm	131	26/01011-1	

Saksnummer	Råd/utvalg	Møtedato
3/26	STAVANGER KIRKELIGE FELLESRÅD	29.04.2026

Foreløpig årsoppgjør for 2025

Vedlegg:

2025 Driftsregnskap foreløpig
2025 Investeringsregnskap foreløpig
2025 Balanse foreløpig

Saksorientering

Saken gjelder:

Regnskapet for Stavanger kirkelige fellesråd for året 2025 er i ferd med å avsluttes, men er enda ikke helt klart. Dette er derfor en **foreløpig** framlegging av årsregnskapet.

Driftsregnskapet for Stavanger kirkelige fellesråd for 2025 har et foreløpig resultat på kr 87,55 etter at vedtatte avsetninger er gjennomført etter fellesrådets vedtak i sak 40/25. Investeringsregnskapet er gjort opp med kr 0,- i resultat etter gjennomførte overføringer fra driftsregnskapet vedtatt i budsjettendringer i sak 41/25.

Vurdering

Regnskapet er i ferd med å avsluttes. Årets foreløpige resultat er synliggjort gjennom vedlagte talloppstillinger og vil derfor ikke i særlig grad bli kommentert ytterligere her.

Disposisjonsfondet (den del som ikke er avsatt til spesifikke formål) til Stavanger kirkelige fellesråd vil etter avsetning og bruk i 2025 utgjøre rett i underkant av kr. 1,7 mill. Øvrige disposisjonsfond hvor en gjennom fellesrådsvedtak har avsatt til spesielle formål utgjør ved årets slutt ca. kr 17 mill.

Driftsresultatet er i tillegg til merinntekter på sjukepengerefusjoner påvirket av vakanser ved sykdom og ledighet i stillinger, innvilgede søknader om tilskudd fra Kirkebevaringsprogrammet/Riksantikvaren til våre middelalderkirker, samt de variasjoner som årlig inntreffer knyttet til vedlikehold, variasjoner i kraftpriser og andre mindre forutsigbare elementer ved driften. Manglende kompensasjon for prisstigning gjennom flere år samt kutt i bevilgninger har naturligvis også innvirkning på den løpende driften og det økonomiske handlingsrommet virksomheten har.

Vi viser til de foreløpige talloppstillingene som er vedlagt saken. Endelig behandling for årsregnskapet 2025, inkludert revisjonsberetning, vil bli lagt fram som egen sak i fellesrådets møte i juni.

Forslag til vedtak

Det foreløpige årsregnskapet for 2025 tas til orientering.

Regnskapsskjema 1 -			2025	2025	2025	2024	2025
FORELØPIG DRIFTSREGNSKAP 2025			Regnsk	Regulert budsjett	Oppr. Budsj.	Regnsk	Noter
Linje	Art	M					
1	600-659	Brukerbetaling, salg, avgifter og leieinntekter	-20 644 577	-17 564 000	-13 966 000	-16 910 588	1
2	660-679	Salg av driftsmidler/fast eiendom	0	0	0	0	
3	700-789	Refusjoner / overføringer	-17 148 751	-16 933 850	-14 146 000	-20 089 659	1
4	790	Kalkulatoriske inntekter ved kommunal tjenesteyting		0	0		
5	800-804	Tilskudd fra staten	-8 886 902	-11 000 000	0	-25 956 952	1
6	805	Tilskudd fra rettssubjektet Den norske kirke	-15 540 500	-14 573 000	-4 800 000	-14 552 384	2
6	830-839	Rammeoverføring/tilskudd fra egen kommune	-122 845 722	-122 377 000	-110 498 000	-119 709 980	
7	840-859	Tilskudd fra fellesråd/menighetsråd	-34 800	0	0	-34 800	
8	860-879	Andre tilskudd, gaver, innsamlende midler	-843 241	-2 130 000	-1 080 000	-1 595 192	
9		Sum Driftsinntekter	-185 944 493	-184 577 850	-144 490 000	-198 849 555	
		Utgifter					
10	010-099	Lønn og sosiale utgifter	114 532 708	120 434 600	99 331 000	110 433 237	3 og 15
11	100-299	Kjøp av varer og tjenester	44 323 403	39 711 350	32 670 000	41 596 794	3
12	300-389	Refusjoner og overføringer	20 846 873	26 334 900	12 546 000	42 107 134	3
13	390	Kalkulatoriske utg. ved kommunal tjenesteyting	0	0	0	0	
14	400-479	Tilskudd og gaver	1 824 511	1 280 000	880 000	1 972 189	
15		Sum Driftsutgifter	181 527 495	187 760 850	145 427 000	196 109 354	
16		Brutto Driftsresultat	-4 416 998	3 183 000	937 000	-2 740 201	
17	900-909	Renteinntekter og utbytte	-3 343 358	-2 340 000	-1 540 000	-3 103 086	4
18	920-929	Mottatte avdrag på utlån	0			0	
19	500-509	Renteutgifter og låneomkostninger	1 681	3 000	3 000	16 359	4
20	510-519	Avdrag på lån	0			0	
21	520-529	Utlån, kjøp av aksje, andeler og lignende	0	0	0	0	
22		Netto finansinntekter/utgifter	-3 341 677	-2 337 000	-1 537 000	-3 086 727	
23	590	Avskrivninger	15 922 350	15 630 000	15 630 000	15 237 535	10, 11, 12
24	990	Motpost avskrivninger	-15 922 350	-15 630 000	-15 630 000	-15 237 535	10, 11, 12
25		Netto driftsresultat	-7 758 675	846 000	-600 000	-5 826 928	
		Interne finansieringstransaksjoner					
26	930	Bruk av udisponert fra tidligere år (overskudd)	0	0	0	0	6
27	940-949	Bruk av disposisjonsfond	0	-3 941 000	0	-517 845	5
28	950-959	Bruk av bundne fond	-2 113 311	-1 845 000	0	-2 201 075	5
29	960	Bruk av likviditetsreserve	0	0	0	0	
30		Sum bruk av avsetninger	-2 113 311	-5 786 000	0	-2 718 920	
31	530	Avsatt til dekning fra tidligere år (underskudd)	0	0	0	0	
32	540-549	Avsatt til disposisjonsfond	7 326 737	2 300 000	100 000	2 261 823	6
33	550-559	Avsatt til bundne fond	1 193 448	750 000	0	2 039 439	6
34	560	Avsatt til styrking av likviditetsreserve	0		0	0	
35	570	Overført til investeringsregnskapet	1 351 714	1 890 000	500 000	4 244 586	16
36		Sum avsetninger	9 871 899	4 940 000	600 000	8 545 848	
		REGNSKAPSMESSIG					
	580	MINDREFORBRUK (OVERSKUDD)	-87			0	
	980	REGNSKAPSMESSIG MERFORBRUK (UNDERSKUDD)		0	0		

		Regnskapsskjema 1 - FORELØPIG INVESTERINGSREGNSKAP - 2025	2025 Regnskap	2025 Regulert budsjett	2025 Opprinnelig budsjett	2024 Regnskap
Linje	Art	Investeringer - Investeringskostnader				
1	010-389, 429	Investeringer i anleggsmidler	1 089 180	1 566 000	600 000	6 828 502
	390	Kalkulatoriske utgifter ved kommunal tjenesteyting	74 555 093	56 000 000	0	96 624 768
2	500	Renteutgifter, låneomkostninger	0	0	0	0
3	510	Avdrag på lån (ekstraordinært)	0	0	0	0
4	520-529	Utlån, kjøp av aksjer, andeler o.l.	558 369	560 000	0	515 465
5	530	Dekning av tidligere års udekket resultat	0	0	0	302 222
6	540-560	Avsetninger	0	0	0	0
7		Årets finansieringsbehov	76 202 642	58 126 000	600 000	104 270 957
		Finansiert slik				
8	910	Bruk av lånemidler	0	0	0	0
9	660-670	Inntekter fra salg av driftsmidler/fast eiendom	-70 850	0	0	-115 000
10	700-779	Refusjoner	-192 036	-236 000	-100 000	-1 338 709
	790	Kalkulatoriske inntekter ved kommunal tjenesteyting	-74 555 093	-56 000 000	0	-96 624 768
11	800-879	Tilskudd til investeringer	0	0	0	-1 232 798
12	920	Mottatte avdrag på utlån (ekstraordinært)	-32 949			-35 878
13		Sum ekstern finansiering	-74 850 928	-56 236 000	-100 000	-99 347 153
14	970	Overført fra driftsregnskapet	-1 351 714	-1 890 000	-500 000	-4 244 587
15	940-960	Bruk av avsetninger	0	0	0	-679 217
16	930	Bruk av tidligere års udisponert resultat	0	0		0
17		Sum finansiering	-76 202 642	-58 126 000	-600 000	-104 270 957
18	580/980	Udekket/udisponert	0	0	0	0

Foreløpig balanserapport 2025 (vedlegg 3) for Stavanger kirkelige fellesråd

Rapporteringsstruktur	IB (01.01.2025)	2025	UB (31.12.2025)	Note
Anleggsmidler (Kap. 5.2)	962 433 013	60 278 863	1 022 711 876	
Faste eiendommer og anlegg (5.27-5.29)	940 356 619	60 957 339	1 001 313 958	11
Utstyr, maskiner og transportmidler (5.24-5.26)	15 059 777	-1 235 416	13 824 361	10
Utlån (5.22-5.23)	453 568	0	453 568	
Aksjer og andeler (5.21)	6 563 049	556 940	7 119 989	11a og 16
Omløpsmidler (Kap. 5.1)	66 002 995	9 274 694	75 277 689	
Kortsiktige fordringer (5.13-5.17)	6 911 690	-670 780	6 240 910	7 og 8
Aksjer og andeler (5.18)	1 835 447	477 163	2 312 610	4
Kasse, bankinnskudd (5.10)	57 255 858	9 468 311	66 724 169	
SUM EIENDELER	1 028 436 008	69 553 557	1 097 989 565	
Egenkapital (Kap. 5.5)	-999 289 676	-66 366 377	-1 065 656 053	
Disposisjonsfond (5.56-5.58)	-11 396 268	-7 326 737	-18 723 005	5 og 6
Bundne driftsfond (5.51-5.52)	-20 062 186	1 643 953	-18 418 233	5 og 6
Ubundne investeringsfond (5.53-5.54)	-516 183	0	-516 183	5 og 6
Bundne investeringsfond (5.55)	-4 878 996	-404 729	-5 283 725	5 og 6
Regnskapsmessig mindreforbruk (5.5950)	0	0	0	
Udekket i investeringsregnskapet (5.5970)	0	0	0	
Kapitalkonto (5.5990)	-962 436 043	-60 278 864	-1 022 714 907	11
Kortsiktig gjeld (Kap. 5.3)	-29 146 332	-3 187 093	-32 333 425	
Annen kortsiktig gjeld (5.32-5.39)	-29 146 332	-3 187 093	-32 333 425	9
SUM EGENKAPITAL OG GJELD	-1 028 436 008	-69 553 470	-1 097 989 478	
Differanse	0	87	87	

DEN NORSKE KIRKE

STAVANGER KIRKELIGE FELLESRÅD

Saksbehandler	Arkivkode	Arkivsak	Ugradert
Rune Skagestad	113	26/00166-2	

Saksnummer	Råd/utvalg	Møtedato
4/26	STAVANGER KIRKELIGE FELLESRÅD	29.04.2026

Budsjettarbeid 2027 - Handlings og økonomiplan (HØP) 2027-2030 - Investeringer og volumøkninger

Vedlegg:

HØP 2027-2030 til fellesrådet april 26

Saksorientering

Saken gjelder:

Fellesrådets forslag til Stavanger kommune, handlings- og økonomiplan (HØP) for 2027-2030.

Budsjettforslaget omhandler investeringsbehov og forslag til volumøkninger i driftsbudsjettet, inkludert personal/stillinger.

Bakgrunn for saken:

Handlings- og økonomiplanen for virksomheten skal årlig rulleres og legges fram for fellesrådet til behandling.

Budsjetttrundskriv fra Stavanger kommune v/kommunedirektør vedrørende årsbudsjett 2027/økonomiplan 2027-2030 investeringsdelen av budsjettet sier at fellesrådets forslag skal oversendes kommunen innen starten av mai 2026, mens driftsbudsjettet skal være ferdig i september 2026. Foreliggende forslag har tatt inn over seg det fortsatt tydelige signalet fra kommunens administrasjon om en stram økonomisk situasjon.

Vurdering:

En vil finne igjen mange av prosjektene fra forrige rullering i årets utgave av handlings- og økonomiplanen (HØP). Det er foretatt prisjusteringer og endringer i enkelte av beskrivelsene, men der forholdene ved prosjektet er uforandret er også den tekstlige beskrivelsen videreført. Det er videre foretatt noen endringer i forhold til vedtatt prioritet i HØP 2026-2029. Disse endringene er kommentert i vedlegget. Menighetsrådene har kommet med innspill/ønsker i denne prosessen. Disse har blitt vurdert og administrasjonen har prioritert imellom prosjektene. Det er også en del av disse ønskene som vil bli innarbeidet i ordinært driftsbudsjett.

Kirkevergen vil fortsatt fremheve at etterslepet på byggvedlikeholdet medfører at vekt på eksisterende bygg løftes frem foran ønske om nybygg.

Et tydelig fokus på grønt skifte er også merkbart.

Til sist er det å merke at prosjektene på gravplass er flere og kostbare. Kirkevergen mener dette er viktig for å sikre en desentralisert gravplass-struktur og at en tilbyr tjenester som en storkommune som Stavanger bør (nytt moderne krematorium, urnevegg og flere navned minnelunder).

Kvalitetssikring

Vi ser for oss at det etter vedtak i fellesrådet vil skje en fortsatt kvalitetssikringen av prosjektene i ukene som ligger foran. Derfor ber administrasjonen om anledning til å justere

tekster og beløp i prosjektene, om dette skulle være nødvendig.

Forslag til vedtak

- a. Det fremlagte forslaget til handlings- og økonomiplan for perioden 2027-2030 fastsettes som fellesrådets forslag til budsjett for investeringsdelen og forslag til volumøkninger innen drift og personal.
- b. Kirkevergen gis fullmakt til å justere kostnadsrammene og evt tekster dersom det kommer nye opplysninger vedrørende det enkelte tiltak.

STAVANGER KIRKELIGE FELLESRÅD

FORSLAG TIL BUDSJETT Handlings- og økonomiplan 2027-2030

Investeringsbudsjett – Volumøkninger

Lagt frem for Stavanger kirkelige fellesråd, april 2026

Gravplasser

Kirker

Administrasjon

Innhold

1	INNLEDNING	2
1.1	Kirkebygg	3
1.2	Gravplassmyndigheten	3
2	INVESTERINGSBEHOV	4
2.1	Gjeldende investeringsplan 2027-2030	4
2.2	Administrasjonens forslag til investeringsplan for perioden 2027-2030	4
2.4	Kommentarer til administrasjonens forslag til investeringsplan	5
3	OVERSIKT OVER INNMELDTE ØNSKER OG BEHOV, MEN SOM IKKE ER PRIORITERT	19
4	VOLUMØKNINGER I DRIFTSBUDSJETTET 2027 – 2030	24

1 INNLEDNING

Verden oppleves av mange i dag som utrygg og det som før var stabilt og sikkert, er nå blitt ugjenkjennelig. Det er mange av oss kjenner på uro i det som ligger foran. Vi tror og mener at ikke minst nå og i tiden fremover virkelig trengs en god, nærværende og håpsbringende kirke. Kirken har en viktig rolle å spille i beredskapsarbeidet. Kirken har hatt ansvar for gravplassforvaltningen gjennom mange generasjoner og fellesrådet vil også i møte med fremtiden ta dette ansvar på vegne av oss alle med å være en god og verdig gravferdsforvaltning med god kapasitet. I et beredskapsperspektiv er et velfungerende krematorium med god kapasitet en viktig brikke.

Stavanger kirkelige fellesråds virksomhet omfatter vedlikehold og drift av 33 kirkebygg (inkl. kapell, menighetssenter mm.), 3 livssynsåpne gravkapell, 1 krematorium med livssynsåpent seremonirom, og 24 gravplasser med 8 driftsbygninger. Den totale bygningsmassen er grovt beregnet til ca. 34 700 m². Videre omfatter virksomheten arbeidsgiveransvaret for de fleste av medarbeiderne i menighetene og alle medarbeiderne på gravplassene.

Det store domkirkeprosjektet er ferdig. Resultatet har blitt særs bra og tilbakemeldingene har vært overveldende. Det gjenstår arbeidet med bispekapellet og et universelt utformet toalett. Kirkebevaringsfondet har bidratt med nesten 23 millioner kroner til arbeidet med bispekapellet i 2026 og 2027. Fellesrådet har registrert over år at det tross god finansiering fra Stavanger kommunes side og iherdig innsats fra medarbeidere er et etterslep på vedlikehold av byggene. I denne HØP-en har vi derfor valgt å fokusere på eksisterende bygg fremfor nybygg.

I Stavanger kirkelige fellesråd er det til sammen ca. 175 ansatte, i ulike stillingsstørrelser. Beregninger foretatt sentralt viser at hver ansatt genererer opp til 4 årsverk i frivillig innsats. Virksomheten består av mange engasjerte medarbeidere i alle aldersgrupper.

Det er trossamfunnsloven § 14 som regulerer kommunens økonomiske rolle knyttet til den kirkelige virksomheten. Kommunen bidrar med omkring 70 % av midlene til den kirkelige virksomheten i Stavanger. Bevilgningen er en rammebevilgning på bakgrunn av budsjettforslag fra Stavanger kirkelige fellesråd. Fellesrådet tar avgjørelser om hvordan økonomien skal fordeles. I tillegg finansieres en stor del av virksomheten i den lokale menighet av innsamlede midler i menighetene. Statens andel av utgiftene til den lokale kirken er for en stor del knyttet til avlønning av prestene, samt tilskudd til stillinger innen kirkelig undervisning og omsorgsarbeid. Disse statlige midlene blir bevilget via Stavanger bispedømmeråd. Det er viktig for Stavanger kirkelige fellesråd å få fram at kirken i Stavanger er mangfoldig. Her finnes flotte byggverk, vakre gravplasser, mange gode og engasjerte medarbeidere, så vel ansatte som frivillige. Litt under 2 av 3 innbyggere i Stavanger, rett under 84 000, er medlemmer av Den norske kirke.

1.1 Kirkebygg

Kirkebyggene har en sentral plass i folks liv. Mange av kirkebyggene i Stavanger er praktbygg med kunstneriske utsmykninger som viser det ypperste innen håndverk og byggeteknikk fra sin tid. De eldste kirkebyggene i Stavanger er 900 år gamle, og de yngste er rett over 25 år.

Fellesrådet er seg bevisst at en forvalter disse byggene både for menighetsbruk i dag og for fremtiden, samtidig som en ivaretar hensynet til kulturminnevern.

Arbeidet med det vakre bispekapellet som skal inkludere både universell adkomst til bygget og som også vil gi UU-toalett til domkirken, har høy prioritet fra kirkens side.

Fellesrådet jobber kontinuerlig med å skaffe midler til kirkebyggene fra statlig hold. Det store kirkebevaringsprogrammet for verneverdige kirkebygg er på plass. I HØP-en ligger totalkostnader inne som søknad (inkl. mva.) til kommunen. Ved den statlige støtten vil dette bety at en kun trenger å benytte mindre deler av den kommunale bevilgningen fordi kirkebevaringsprogrammet tar største delen av kostnadssummen. Det er videre viktig å understreke at det også i mange andre og nyere kirkebygg er behov for større renoveringer og også funksjonsendringer.

1.2 Gravplassmyndigheten

Stavanger kirkelige fellesråd (SKF) har ansvar for forvaltning, drift /vedlikehold og utbygging av gravplasser, livsytelsesbygninger, gravkapeller og Stavanger krematorium. Fellesrådet får bevilgningene fra Stavanger kommune (SK) etter budsjettforslag fra SKF. Kommunen skal sørge for at det er tilstrekkelig areal til gravplass og i samråd med SKF regulere slikt areal.

I hele Stavanger er det en desentralisert gravplass-struktur der kommunedelene har minst én egen gravplass. Vi er glade for midlene til mulighetsstudiet om nytt krematorium for 2025 og 2026. Vi legger inn prosjekt med nytt krematorium fra 2028, men vi legger ikke inn beløp da mulighetsstudiet ennå ikke er klar.

Stavanger kommune har valgt å samle noen av gravplassprosjektene i et samlet prosjekt. Vi har i denne planen valgt innrette vår oversikt i tråd med dette. Det enkelte prosjekt er dog beskrevet hver for seg. Fellesrådet har som mål å få navnet minnelund på alle gravplasser og vi håper og tror at prosjektet som ble startet i 2026 fortsetter i årene som kommer. Navnet minnelund er svært areal besparende og vil, ved utstrakt bruk, medføre et mindre behov for arealutvidelser av gravplassene.

Fellesrådet har også i denne planen løftet frem prosjektet med muren rundt Kvekerkirkegården på Storhaug. Dette er Stavanger kommunes eiendom. Kommunen har bedt fellesrådet legge inn prosjektet i vårt HØP-forslag. Det er viktig for oss å påpeke at en hovedgrunn til at vi løfter dette så høyt opp er at det er fare for at deler av muren kan løsne og påføre skade på dem som evt er i nærheten.

Til sammen er det 24 gravplasser i kommunen.

Areal- og gravbehov.

På lang sikt er det en utfordring å sikre tilstrekkelig gravplassareal for å opprettholde en desentralisert gravplass-struktur. De sentrumsnære gravplassene har i liten grad mulighet til utvidelse. I et langsiktig perspektiv vil en måtte vurdere arealer som i dag er avsatt til landbruk og som er en del av jordvernstrategien. Dette gjelder spesielt for Jåttå gravlund og Revheim gravlund. Det eneste andre arealet vi har sett er nabotomt til Hinna gravlund. I kommunedelene Finnøy og Rennesøy har det pågått et større kartleggingsarbeid av utvidelsesbehov ved gravplassene. Vi vil i denne HØP-revisjonen spesielt løfte frem Askje og Talgje, siden vi anser dette som de gravplasser med færrest ledige graver. Og av dem spesielt Askje. Det er (både) på Askje og Talgje behov for både å sikre arealer, planarbeid og deretter opparbeidelse. På Askje ble det i 2025 gjennomført en «hasteutvidelse» i påvente av en større utvidelse.

SSB framskrivningen av antall døde for perioden 2020-2050 viser en økning på 43 prosent.

Det har vært en markant vekst i antall kremeringer ved Stavanger krematorium, fra 716 i 2021 til 1106 i 2025. I dette tallet er også kremering av personer som bodde i nabokommunene inkludert. Fellesrådet jobber med en oppdatert gravplassmelding, som legges på høring i 2026. Vi ser alt nå at gravleggingsformer som ikke vil kreve så mye areal som kistegraver bør det legges til rette for i størst mulig grad. Navnet minnelunder og urnevegger er slik sett gode løsninger. Begge disse gravferdsformene baserer seg på kremasjon. Dette vil igjen peke på behovet for et nytt krematorium med økt kapasitet.

2 INVESTERINGSBEHOV

2.1 Gjeldende investeringsplan 2027-2030

Under behandlingen av handlings- og økonomiplanen for perioden 2026-2029 i kommunestyret ble det gitt følgende rammer for investeringer i Stavanger kirkelige fellesråd (oppgitt i 1000 kr):

	Ramme	2026	2027	2028	2029
Bispekapellet	29 000	15 000	14 000	0	0
Gravlunder	151 000	14 250	11 250	35 750	25 430
Navna minnelund		3 000	3 000	3 000	3 000
Nytt krematorium, prosjektutvikling	2 000	1 650	0	0	0
Sum Stavanger kirkelige fellesråd	182 000	33 900	28 250	38 750	28 430

2.2 Administrasjonens forslag til investeringsplan for perioden 2027-2030

Kodeforklaring: SK = Stavanger kommune.

Forkortelsene i SK kolonnen betyr følgende:

BV = Stavanger kommune, Byggeprosjekt – Endret til Bymiljø og utbygging, Utbygging

BF = Stavanger kommune, Byggforvaltning – Endret til Bymiljø og utbygging, Eiendom

PV = Stavanger kommune, Park og vei - Endret til Bymiljø og utbygging, Idrett og utemiljø

ADMINISTRASJONENS FORSLAG TIL PLAN FOR PERIODEN 2027-2030								
SKJEMA 1A: INVESTERINGER		VIRKSOMHET: STAVANGER KIRKELIGE FELLESRÅD						
Prioritert rekkefølge	Investering	SK	Total-kostnad	Bevilga så langt	Ønska tempoplan (tall i 1000 kroner)			
					2027	2028	2029	2030
1 a-e	Gravplassprosjekter samlet: Hundvåg, Revheim, Talgje, Askje, Sjernarøy. Se tekst for nærmere spesifikasjon	PV	151 000	78 570	11 250	35 750	25 430	-
2	Bispekapellet	BF	29 000	15 000	14 000	-	-	-
3	Navna minnelunder og urnevegger	PV	-	3 000	3 000	3 000	3 000	3 000
4	Utbedring av elektrisk anlegg i Tasta og Varden kirker	BF	9 300	-	4 700	4 600	-	-
5	Oppgradering av mur rundt Kvekerkirkegården på Storhaug	PV	3 900	-	3 900	-	-	-
6	Reguleringsplan Vardeneset / Tasta urnegravlund	PV	1 000	-	1 000	-	-	-
7	Grønt skifte kirke og gravplass	BF/PV	15 000	-	5 000	5 000	5 000	-
8	Nytt krematorium		?	-	-	?	?	?
9	St. Petri kirke: behandling av fasader og tårn	BF	15 800	-	-	10 000	5 800	-
10	Ny driftsbygning Hausken gravplass	PV	?	-	-	?	?	?
11	Verneplan for gravplassene i Stavanger kirkelige fellesråd	PV	2 400	-	-	2 400	-	-
12	Lagård gravlund: erverv av areal	PV	?					

13	Nytt kirkeskip i tilknytning til Hafrsfjordsenteret	BF	56 400	2 000	-	6 400	45 000	-
14	Hausken kyrkje: kyrkjesenter, forprosjekt/avklaringsprosjekt	BF	550	-	-	-	550	-
15	Opparbeidelse urnelund Tasta / Vardeneset	PV	?	-	-	-	?	?
16	Revheim gravlund, erverv av areal	PV	?					
17	Hundvåg gravlund, erverv av areal	PV	?					
18	Parkering Hesby, erverv av areal	PV	?					
19	Jåttå gravplass: livssynsnøytralt seremonibygge	PV	?					
20	Tasta kirke: utbygging	BF	?					
21	Hundvåg menighetscenter	BF	?					
22	Sunde kirke: ungdomslokale, delvis egenfinansiert	BF	?					
23	Nytt kirkesenter, Jåttå	BF	?					
SUM			284 350	98 570	42 850	67 150	84 780	3 000

2.4 Kommentarer til administrasjonens forslag til investeringsplan

Noen av budsjettpostene er korrigert i kostnadsanslag pga. endrede forutsetninger, samt prisjustering der det har vært naturlig. Det vil kunne komme justeringer av priser når Stavanger kommune har avklart hva de på generelt grunnlag selv vil legge til grunn for sine prosjekt. Andre budsjettposter har fått en endret plassering/prioritering i forslaget i forhold til gjeldende HØP, noe som fremgår av ovenstående skjema. Våre tall er basert på tall fra konsulenter, Stavanger kommune og egne beregninger gjort ut fra konkrete tilbud på sammenlignbare prosjekter vi har erfaring fra i inneværende og foregående år.

Alle tall fra og med 2023 er medregnet merverdiavgift (mva) etter avtale med administrasjonen i Stavanger kommune. Videre er det tatt inn enkelte poster til slutt i skjemaet hvor behov er meldt inn, men hvor det ikke er grunnlag for å gi inn kostnadsanslag som er godt begrunnet. Videre er også prosjekt som er «nedprioritert» listet opp uten konkret kostnadsvurdering. Omfanget i våre budsjettforslag til kommunen er videre såpass omfattende at det er grunn til å regne med at flere tiltak vil bli skjøvet ut i tid, på lik linje med tidligere år.

1. Gravplassprosjekter samlet – Hundvåg – Revheim – Talgje – Askje – Sjernerøy. Kostnad: Kr 151.000.000

Alle kostnadsoverslaget og kalkyler er basert på innspill av og fra prosjektleder i Stavanger kommune.

1a: Hundvåg gravlund

Byggefase 1 for større utvidelse av kiste- og urnegravfelt på regulert gravplassareal. Opprinnelig kalkyle kr 40.100.000, totalpris kr 48.200.000 + ca kr 500 000 i 2026.

Anbud for utvidelse av Hundvåg gravlund og friområdet ble utlyst i Merzell november 2024, og kontrakt tildelt i desember. Kontrakt om opparbeidelse av anlegget ble inngått med entreprenør januar 2025. Arbeidet startet opp i januar 2025 og blir sluttført våren 2026.

1b: Revheim gravlund

Utvidelse navnet minnelund og kiste- og urnefelt innenfor eksisterende opparbeidet gravlund.

Estimat totalpris kr 18.500.000

Revheim gravlund ligger i Madla bydel og omkranser Revheim kirke. Gravplassen på 30 000 m² ble sist utvidet i 2004. En høyspentledning over gravlunden bør legges i bakken i fremtiden for bedre utnyttelse av regulert gravplassareal.

Revheim gravlund er en sentrumsnær gravlund med potensial for ytterligere utvidelser.

I 2022 bestilte fellesrådet utvidelse med navna minnelund og nye gravfelt. Kunstverket

"Livets vann" skal videreutvikles til minnelund, med kunstner Anne-Brit Soma Reienes som ansvarlig for design av felles minnesmerker. Prosjektet er godkjent av Statsforvalter, og kostnaden for minnelunden er 4 millioner kroner.

Økningen av gravkapasitet etter opparbeidelsen blir 304 kistegraver i dobbeldybde, 518 urnegraver og 324 urnegraver i navnet minnelund.

1c: Talgje kyrkjegard

Reguleringsplanbehov og opparbeidelse av utvidelse. Estimat totalpris kr 20.625.000.

Talgje kyrkjegard er et automatisk fredet kulturminne og omgir Talgje kyrkje, en godt bevart romansk steinkirke fra ca. 1150. Gravkapasiteten på kirkegården er svært lav, selv om den kun betjener Talgje krets. Det er få som begraves her årlig. Kirkegården er verken område- eller detaljregulert, og kommuneplanen krever avklaringer om kulturminner på reguleringsplannivå. I 2022 bestilte fellesrådet et notat om utvidelse, som avdekket behov for detaljregulering og arkeologiske undersøkelser på grunn av kulturminnene. Mulighetsstudien viste tre alternativer for utvidelse:

- Nord for kirken har god landskapstilpasning, men kan ha dårlige geotekniske forhold (fjell i dagen). Grunneierene er negative til forslaget.

- Kyrkjehaugen gir best tilpasning og kan utvikles til urnegravfelt og navnet minnelund. Grunneier er positiv til dette alternativet.

- Areal sør for hovedvei har tung infrastruktur, og grunneierne er negative til dette alternativet.

Kyrkjehaugen alternativet bør videreutvikles som gravplass tilpasset kulturmiljøet, det må gjennomføres arkeologiske undersøkelser av kyrkjehaugen. Erverv av Kyrkjehaugen vil kunne sikre kulturlandskapet rundt kirken. Det er behov for å erverve både eksisterende gravplass og nytt areal for utvidelse. Det er mangelfull parkeringsløsning i dag og kirken/gravplassen mangler HC-parkering. Reguleringsplan og arkeologiske utgravninger foreslås gjennomført i 2026-2027.

1d: Sjernarøy kyrkjegard

Planarbeid og utvidelse av gravplassen. Estimert totalpris kr 4.000.000

Sjernarøy kyrkjegard ligger på Eik på Kyrkjøy, som er en av Sjernarøyane. Kirken fra 1636 og middelalderkirkegården er automatisk fredet, samt en gravhaug og dyrkningslokalitet nær kirkegården. Kirkegården er verken område- eller detaljregulert, og avklaringer om kulturminner kreves på reguleringsplannivå. I 2022 bestilte fellesrådet et notat om utvidelse som avdekket behov for detaljregulering og arkeologiske undersøkelser. En eldre hul eik nord for kirkegården må bevares. Det er behov for å erverve eksisterende gravplass og nytt areal. I 2025 ble prognosegrunnlaget for kirkegården oppdatert med digitalisering av gravkart og manuell registrering av ledige graver. Det endra behovet viser at opparbeidelse av en navnet minnelund innenfor eksisterende gravplass er tilstrekkelig for å dekke gravbehovet her i lang fremtid. Det anbefales at arealet reguleres til gravplassformål, men dette arbeidet kan prioriteres ned da det ikke er akutt behov for gravplassutvidelse.

1e: Askje kirkegård

Hasteutvidelsen som er ferdigstilt april 2025, pågående reguleringsplanprosess med regulering og opparbeidelse av ny hoved utvidelse inkl. navna minnelund og driftsavdeling.

Hasteutvidelse totalpris kr 5.600.000, estimat totalpris hovedutvidelse kr 42.500.000

En mulighetsstudie bestilt av fellesrådet i 2022 viste at gravbehovet var kritisk, og det ville ikke vært ledige graver etter få år. Det er behov for økt gravkapasitet på Askje kirkegård. Regulering av utvidelse av

Figur 1 Foreslått plategrensering for plan 2034. Detaljregulering for Askje kirke og gravplass

gravplassen er nødvendig. Derfor ble prosjektet delt i to hvor en hasteutvidelse ble prioritert som del 1. Reguleringsplan og hoved utvidelse er del 2. Hasteutvidelsen er bygget nordøst for kirken ved eksisterende gravplassutvidelse vinteren 2024-2025. Hasteutvidelsen dekker gravbehovet i 6-8 år med 36 nye kistegraver. I tillegg ble trafiksikkerhet, universell utforming, parkering, adkomst og renovasjon utbedret i dagens anlegg.

I del 2 er det behov for en hovedutvidelse, med anbefalt byggefase i 2028-2029. Arkeologiske undersøkelser ble gjennomført i 2024, uten funn. Reguleringsplan for utvidelsen er varslet og forventes godkjent i 2025. Mulighetsstudien viste at det avsatte området G3 i kommuneplanens arealdel er geoteknisk uegnet, og alternative områder nord og vest for kirken er best egnet. Arealet nord for kirken er best egnet etter hensyn til kulturminnevern og jordvern. Planprosessen anbefales ferdigstilt i 2025-2026, med forprosjekt for hovedutvidelsen og erverv av utvidelsesareal. Detaljplanlegging og byggefase for del 2 anbefales i 2028-2029.

2. Bispekapellet

Samlet kostnad: Kr 29.000.000 (inkl. mva.)

Bispekapellet blir brukt til mindre gudstjenester, vielser eller intime konserter. Det er et vakkert rom med gotiske hvelvinger og har en spesiell akustikk som skiller rommet fra hovedkirken. Pr. i dag er bispekapellet vanskelig eller ikke tilgjengelig for mennesker med nedsatt bevegelsesevne. Det er trappetrinn både ut- og innvendig som hindrer tilgang til kapellrommet. I sammenheng med kirkens og byens 800-års-jubileet i 1925 ble det også laget et lite tilbygg som et nytt inngangsparti med toaletter i underetasjen. Prosjektet ser for seg å erstatte dagens tilbygg med et nytt tilbygg med utvendige ramper som vil sørge for å gjøre bispekapellet universelt tilgjengelig. Det gir plass til et HC-toalett, flere toaletter som kan brukes under arrangementer, garderobe og et lite lagerrom i et nytt inngangsparti over to etasjer. Oppstart for prosjektet var i 2026 og ferdigstilling er forventa i 2027.

Bispekapellet er en av kirkene som kommer inn under den nye tilskuddsordningen regulert gjennom Forskrift om tilskudd til kulturhistorisk verdifulle kirkebygg (kirkebevaringsprogrammet). Riksantikvaren har bekreftet at tiltaket vil være berettiget til å kunne søkes på, som en del av domkirkeprosjektet. SKF har søkt om tilskudd til renoveringen og blitt innvilget tilskudd for 2026 på inntil 10 200 000 kr, samt tilsagn for 2027 på inntil 12 688 000 kr. Tilskuddsordningen vil stille krav til minimum 40 % egenandel fra kommunen.

3. Navna minnelunder og urnevegger

Kostnad: Kr 12.000.000

2027: kr 3.000.000

2028: kr 3.000.000

2029: kr 3.000.000

2030: kr 3.000.000

(Et prosjekt foreslått etablert og drevet etter samme prinsipper som kommunens rullerende bevilgninger til lekeplasser).

Gravplassmyndigheten opplever stor etterspørsel på navna minnelunder og økende etterspørsel på urnevegger. En navna minnelund er graver i urnegravfelt med felles minnesmerke. På minnesmerket er det er anledning til å sette navn, data og eventuelt minneord. Det er felles plass for blomst og lys. Med urnevegg forstås vegg eller byggverk på gravplass med plass til askeurne i lukkede nisjer.

På urnevegg/døra påføres navn og data på den gravlagte utenpå den enkelte nisjer. Etter de nye endringer i gravplassloven trådte i kraft i 2021, og gravplassforskriften 2022, ble det igjen tillatt med urnevegg i Norge.

Urnevegger/navnet minnelunder vurderes som klimavennlig, arealbesparende og kostnadseffektive. Navnet minnelunder/urnevegger bør på sikt etableres på alle gravlunder; Fellesrådet ønsker navnet minnelund på Hausken og Hesby, og urnevegg på Hetland gravlund. Det ligger i planene for at det også skal komme i utvidelsen på Talgje og Askje. Navna minnelunder vil sannsynligvis redusere behovet for fremtidige utvidelser av eksisterende gravplasser og bør derfor prioriteres opparbeidet fortløpende. De store sentrumsnære gravplassene har i dag minnelunder, men flere av disse er i ferd med å fylles opp og en trenger nye/utvidelser (blant annet Eiganes og Lagård). Det bør derfor årlig avsettes kr. 3 mill. til prosjektering og bygging av navna minnelunder/urnevegger i eksisterende gravplassanlegg.

Hausken kyrkjegard ligger i Rennesøy bydel. Gravplassen ligger i tilknytning til Hausken Kyrkje. Gravplassen er utvidet i nyere tid. Hausken er den gravplassen i Rennesøy bydel med flest årlige begravelser, gjennomsnitt de siste 4 årene er 7 begravelser i året. På Hausken kyrkjegard er det vurderes det område mellom den gamle og nye delen av gravplassen som egner seg til navnet minnelund. Dette ville bidratt til å binde sammen ny og gammel del. Alternativ plassering av navnet minnelund er på den nye gravplassutvidelsen.

Hesby kyrkjegard ligger vestsiden av Finnøy. Gravplassen ligger rundt Hesby kyrkje, en langkirke fra midten av 1200-tallet. Store deler av de eldste gravfeltene er middelalder grunn. Hesby kyrkjegard er gravplassen i Finnøy bydel med flest begravde årlig, gjennomsnitt de 4 siste årene er 13 begravelser i året, derfor naturlig å prioritere minnelund her. Vi har sett for oss et område den ny utvidelse som grenser mot den eldste deler av gravplassen som plassering.

Hetland gravlund er en gravplass på Storhaug, gravplassen er plassert rundt Frue kirke. Gravplassen hørte til gamle Hetland kommune, tidligere sognet Hundvåg og øyene til gravplassen. I gjennomsnitt er det 36 begravde de 10 siste årene, av disse er 35% kremasjoner. Det er en jevn bruk av Hetland gravlund, men vi ser en stor økning i år, pr 01.04 er det 37 begravde. Gravplassen har liten gravkapasitet og få muligheter for utvidelser. På Hetland gravlund har vi et område mot Kyvikmarka som er godt egnet for urnevegg. Arealet var i utgangspunktet tenkt til urnegraver, men på grunn av fjell i grunnen vil område være bedre egnet til urnevegg.

4. Utbedring av elektriske anlegg Varden kirke og Tasta kirke

Kostnad: Kr 9.300.000

Forebyggende arbeid knyttet opp mot driftssikkerhet og brann sikkerhet er en høyt prioritert oppgave for Stavanger kirkelig fellesråd. Eldre og slitte el-anlegg utgjør også en større brannrisiko, og mange branner skyldes feil på eldre elektriske anlegg.

Det jobbes derfor systematisk med tilstandskartlegging av alle kirker, kapell og driftsbygninger, både av selve bygget, men også på de tekniske anlegg. Som en del av dette arbeidet er det i 2023 og 2024 utført tilstandsanalyser

på det elektriske anlegg i Tasta kirke og Varden kirke.

I disse rapportene er det avdekket og påpekt flere forhold som ikke forsvarer en langsiktig og trygg videre bruk av kirkene, hvis disse ikke utbedres innen rimelig tid. Det er på bakgrunn av et slikt hensyn det bes om midler til å gjennomføre de anbefalte tiltak som anmerkes i rapportene.

- Tasta kirke estimert til kr 4.486.600
- Varden kirke estimert til kr 4.260.050
- Totalt estimert til kr 8.746.650, avrundet kr 8.800.000
- Korrigert for prisjustering er beløpet justert til 9.300.000.-

5. Oppgradering av mur rundt Kvekerkirkegården på Storhaug

Kostnad: Kr 3.900.000

Fakta

Kommunen overtok eierskapet for eiendommen i 2020. Gravplassen ble etablert i 1854 da kvekerne i Stavanger fikk denne tomten i gave. Den har vært i bruk siden den gang, og det antas at mellom 260 og 270 personer er gravlagt her. Det er nå lite ny bruk av gravplassen, da det er få gjenlevende kvekere i dette distriktet. Kvekerne har vedtatt at gravplassen bare skal brukes til urner.

Stavanger kommune har overtatt vedlikeholdet av gravplassen fra 1984, og fellesrådet har videreført dette vedlikeholdet siden 1997.

Muren som omkranser gravstedet med et areal på 800 m², er omtrent 36 meter lang og 24 meter bred. Muren som er lødd av fyllittstein og dyrkningstein som danner fundament for klinkermur, er sannsynligvis etablert i oppstartsåret 1854/55. Klinkermuren som står oppå natursteinsmuren ble vedtatt bygget i 1892 og ferdigstilt i 1893 til en byggekostnad på kr 1 400. Det er noe usikkert om deler av muren, som bare er oppført som halvsteinsmur oppå øvrig mur, kan være oppført på et noe senere tidspunkt, da denne delen er i bedre stand.

Det er ikke universell adgang til gravplassen.

En ekstern tilstandsvurdering av muren ble utarbeidet i 2022. Justert for prisendring i perioden er beløpet økt til **3.900.000.**

Utbedringsmetode

Hvis man ønsker å bevare denne muren for fremtiden vil det kreve utskifting av innerste klinkerstein. Da mørtel som binder klinkerstein sammen er ødelagt på alle punkt det har vært mulig å sjekke i fuger, vil anbefaling være å ta ned og erstatte ytterste stein (mot gravplassen) med ny stein. Det anbefales da å støpe et fundament under denne nye halvsteinsmuren. Da muren pr. definisjon (når fugematerialet har mistet sin funksjon) må regnes som en tørrmur, vil operasjonen beskrevet over, måtte tas i korte seksjoner på 3-5 meter om gangen, for å beholde stabiliteten i muren. Halvsteinsmuren på toppen av dagens mur, samt sider vendt ut fra gravlund, beholdes som i dag, eventuelt pålagt et nytt puslag der dette vurderes nødvendig.

Kirkevergen anser dette som et viktig prosjekt. I 2025 er det 200 år siden starten på utvandringen til Amerika. Ikke minst var det kvekere som flyktet fra religionsforfølgelse i Norge.

Stavanger kommune bad Stavanger kirkelige fellesråd før forrige års HØP-prosess, legge dette inn i fellesrådets søknad, uten at dette medførte tildeling i 2024, 2025 eller 2026. Vårt sterke ønske er at dette nå kommer inn i 2027-bevilgningen. Muren holdes under jevnlig oppsyn. Tilstanden forverres betraktelig år for år og vurderes nå å representere en HMS-risiko for besøkende, omkringliggende naboer eller barn som leker i området eller klatrer på muren. Stavanger kirkelig fellesråd vurderer utbedring som presserende.

6. Vardeneset/Tasta urnegravlund - reguleringsplan

Kostnadsanslag: kr 1.000.000

Tasta bydel er den eneste bydelen i Stavanger uten egen gravplass. Arealet som var avsatt til gravplassformål i Tasta bydel ble i sist arealplan periode endret til friområde. Innbyggere i Tasta bydel må derfor i dag velge andre gravplasser i kommunen, de fleste velger Eiganes gravlund.

Det har pågått et kartleggingsarbeid for å finne nye aktuelle arealer for gravplass i Tasta bydel. Mulighetsstudiet viser at det mest aktuelle arealet vil være i umiddelbar nærhet til Vardeneset kirke, med områder ved Tasta kirke som en fremtidig del II. Dette kartleggingsarbeidet vil avsluttes i løpet av 2026.

En ser for seg en ren urnegravplass (ikke gravplass for kister) med ulike former for urnegravfelt (tradisjonelle urnefelt, minnelund, møblerte urnefelt, urnevegg etc). Da trenger en ikke så store opparbeidelseskostnader, ikke fullstendig driftsareal/maskinpark, parkeringsplasser m.m.

For den videre fremdriften av dette prosjektet vil vi foreslå et reguleringsplanarbeid i 2027 og at en så i 2028/2029 kan starte selve opparbeidelsen, forutsatt godkjenning og finansiering.

7. Grønt skifte kirke og gravplass

Kostnad: Kr 15.000.000

Stavanger kirkelig fellesråd har som målsetning å være en positiv bidragsyter i det grønne skifte, som er et viktig arbeid for å nå de bærekrafts mål som FN har vedtatt. Fra kirkens side satses det allerede på flere områder. Det nevnes blant annet; utfasing av fossilt brennstoff i kirkebygg, økt fokus på energi effektivisering, skifte til mere effektive oppvarmingskilder, samt bruk av solenergi.

Dette er et arbeid som Stavanger kirkelig fellesråd ønsker å styrke ytterligere de nærmeste årene. Vi ønsker flere solcelleanlegg, økt bruk av varmepumper og installasjon av SD-anlegg for mer effektiv styring av energibruken, for å nevne noe. Dette er noen av de viktigste tiltak som ønskes igangsatt i et større omfang enn det Stavanger kirkelig fellesråd har mulighet og midler til gjennom driftsbudsjettet i dag.

Det søkes derfor om totalt kr 15.000.000 for budsjettperioden, fordelt på kr 5.000.000 i 2027, kr 5.000.000 i 2028 og kr 5.000.000 i 2029.

Stavanger kirkelige fellesråd har også en målsetning om å redusere klimagassutslippene på gravplassdriften. Virksomheten har byttet ut flere maskiner og verktøy fra fossil til elektrisk. Eksempler er plenklippere, robotklippere, hekksakser, løvblåsere og kantklippere. Nå vil vi sette søkelys på:

- Utbygging av bilparken til elektrisk. Vi har hatt en viss utskiftning fra fossilt til elektriske, men det gjenstår mye.
- Gravmaskiner og hjullastere. Starte med utbygging til elektriske. Maskinparken i dag går på fossilt drivstoff.
- Flyttbar jordsolle. I forbindelse med oppgraving av graver blir det store mengder overskudd av jord, denne jorden blir nå kjørt bort fra gravplassen. Med å få sollet jorden på stedet vil store deler av jorden benyttes på gravplassen.

8. Nytt krematorium

Kostnad: ????

Mulighetsstudie for nytt krematorium startet 2025, denne utredningen vil si mer om blant annet lokasjon, økonomi og tidslinje.

Grunnlag for behov for nytt krematorium:

I 2025 ble det gjennomført 1106 kremasjoner mot 1032 kremasjoner i 2024. 42 % av kremasjoner er innbyggere fra Stavanger kommune, de resterende kremasjonene er fra nabokommuner. Utenbys kremasjoner kreves det kremasjonsavgift for.

SSBs framskrivning av antall døde mellom 2020 og 2050 tilsier en vekst på 43%. I tillegg må vi anta at kremasjonsprosenten vil øke i årene fremover, både i egen kommune og nabokommunene. Bruken av navnet minnelund er økende noe som fører til at flere velger kremasjon. Navnet minnelund er plassbesparende og medfører mindre behov for areal, som er miljøvennlig og samfunnsøkonomisk.

Utviklingen viser også at den yngre befolkningen er mer positiv til kremasjon.

Med dagens ovn og drift kan en kremere omkring 12-14000 kister i året. Dette innebærer at vi sannsynligvis innen relativt få år vil få kapasitetsutfordringer.

Dagens ovn har en maksimal vekt kapasitet 160 kg (kiste og avdød). Ny ovn bør ha en kapasitet på 250-300 kg vekt. Det kan oppleves som en ekstra påkjenning for familie å sende avdøde for kremering andre steder på grunn av størrelse.

9. St. Petri kirke – behandling av fasader og tårn.

Kostnad: Kr 15.800.000

St. Petri kirke

St. Petri kirke gjennomgikk en omfattende restaurering i perioden 2004–2008. Som en del av dette prosjektet inngikk utvendig fasadebehandling. Arbeidene med utvendige fasader var i hovedtrekk rehabilitering av vinduer og vindussmyg, fjerning av maling, rens av mur-liv, utkrasing av sementfuger som ble erstattet med fuger av kalkmørtel, samt ny malingsbehandling. Arbeid/utskift av fuger ble ikke utført over alt, men det ble gjort på store deler av fasadene. Etter forbehandling ble fasader malt 2 strøk med KEIM silikatmaling etter ekspertenes anbefaling. Store deler av fasadene er utført med utenpåliggende pøsefuger som det også har vært tidligere. Det er slik at selv om det foretas omfattende arbeid og restaurering av fasader som også omfatter overflatebehandling med 2 strøk maling, må det uansett påregnes behov for vedlikehold i form av vask og ny malingsbehandling etter en tid. Klimabelastninger som forurensing, sol, slagregn, langvarig nedfukning

og frostspreng fører til nedbryting av «offer-sjiktet» (maling).

Malingsbehandling blir anbefalt med 10-15 års intervall, avhengig av værbelastning på den enkelte fasade/side det gjelder. Blir ikke vedlikehold med ny malingsbehandling utført, kan det regnes med uønsket fuktinntrenging og frostskafer i mur. Det vil da pågå en gradvis nedbryting av mur-konstruksjonen, med fare for enda mer vanninntrenging. Ved å utsette vedlikehold-intervall vil slike skader forsterkes og akselereres.

SKF har engasjert AKASIA som uavhengig konsulent i 2019 for å vurdere dagens tilstand, anbefale tiltak og gi et kostnadsestimat. AKASIA har gjennomført befaring og vurderinger som er sammenfattet i en tilstandsrapport. Tilstandsvurderingen er utført basert på NS 3424 nivå 1. Rapport ble levert i februar 2020.

St. Petri kirke har store fasader og høye tårn, og det er behov for god sikring og planlegging for gjennomføring av slikt omfattende arbeid. Til sammen er dette kostnadsdrivende og fører til relativt høy m²pris sammenlignet med et «vanlig» lavbygg.

Arbeidene som er kostnadsberegnet av AKASIA består av prosjektering, byggeledelse, stillas, vask/rens, tildekking og maling 2 strøk. AKASIA har beregnet kostnader i 2019 for tiltaket til ca. 10 mill. eks. mva. (ca. 12,5 mill. inkl. mva.). Prisjustert for perioden 2019 og frem til 2026 er kostnaden i dag beregnet til 15 800 000 inkl. mva.

St Petri er en av kirkene som ligger inne under den nye tilskuddsordningen regulert gjennom den nye Forskrift om tilskudd til kulturhistorisk verdifulle kirkebygg (kirkebevaringsprogrammet). SKF vil naturligvis søke tilskudd til renoveringen når det åpnes opp for dette. Tilskuddsordningen vil stille krav til minimum 40 % egenandel fra kommunen.

10. Ny driftsbygning og driftsareal Hausken kyrkjegård

Kostnad: ????

Det er behov for driftsbygning på Hausken. Før kommunesammenstøingen i 2020 benyttet de ansatte på gravplass driftsbygget til daværende Rennesøy kommune. Der hadde de alle fasiliteter ansatte har behov for som garderobe, dusj, toalett, spiserom, verksted og spiserom.

I dag benyttes en rubbhall. Rubbhallen var tenkt som en midlertidig løsning frem til bygging av driftsbygg. Rubbhallen er satt opp en gang mellom 2008 - 2011.

Det er behov for et driftsbygg med verksted, garasje, kontor, spiserom, dusj og garderobe.

Forbedre driftsarealet med større areal, flere binger og tak over binger. Hausken er det naturlige sted for felles driftsarealet og driftsbygg for gravplassene på kommunedelen Rennesøy (og muligens Finnøy).

11. Verneplan for gravplassene i Stavanger

Kostnad: Kr 2.400.000

Bakgrunn:

Gravplasser er i en særstilling som kulturminne. De forteller historier om samfunn, slekter og enkeltmennesker. Gravplasser i bruk vil være i kontinuerlig forandring. Vernearbeid på gravplass vil være å vurdere hva som har verneverdi og hvilke strukturer og elementer som skal tas vare på videre. Det er vernevedtak knyttet til flere av gravlundene og på enkelte gravmonument.

Målet med verneplanen er:

- å sikre kulturarven knyttet til gravplasser og sikre skjøtsel, drift og gravlegging i tråd med vernebestemmelser
- oppdatert kunnskapsgrunnlag som grunnlagsmateriale ved utvidelser av gravplassene og byggearbeid ved kirker som har kirkegård.
- å ha kunnskapsgrunnlag/dokumentasjon ved prioritering og søknad om vernemidler, internt og eksternt. Det skal utarbeides plan over verneverdier knyttet til enkeltelementer, til gravplassens strukturer og miljøer, til kulturlandskapsverdier med kulturminnevern og til naturmiljøverdier. Planen skal ha en felles del som omhandler fellestrekk og fellestema, og en del knyttet til den enkelte gravplass. Konkret gjelder det:
 - Gravminner (stilhistorisk verdi, materialhistorisk verdi, samfunns- og sosialhistorisk verdi, aldersverdi og personalhistorisk verdi)
 - Opplevelsesverdier, verdier knyttet til historiske parkelementer, miljøskapende verdier, kontinuitetsskapende verdier, samt landskapsmessige verdier.

Det er derfor nødvendig at verneplan utarbeides for gravplassene i Stavanger slik at forvaltning og drift har gode redskap i sitt daglige arbeid å støtte seg til. Verneplanen vil også være et nyttig redskap i utviklingsarbeid og i kommuneplanarbeid.

Arbeidet omfatter planprogram, gjennomføring med medvirkning, innhenting av grunnlagsdata og utarbeidelse av plandokumentet med høringsprosess.

Det er naturlig å bruke eksterne i utarbeidelsen av planen for å sikre kvalitet og framdrift i arbeidet. Det må i tillegg opprettes en referanse/arbeidsgruppe som den eksterne aktøren tilknytter seg. Gravplassmyndigheten må være tungt inne i arbeidet med utarbeidelse av program/innhold og deltakelse i arbeidsgruppen. Planen skal på høring til aktuelle instanser og skal fremmes som sak til Stavanger kirkelige fellesråd med orientering til Stavanger kommune, lokale og sentrale vernemyndigheter og til Statsforvalteren i Vestfold og Telemark.

12. Grunnerverv av nytt areal tilknyttet Lagård gravlund

Kostnad: kr?

Det er i dag leid areal sør for Lagård gravlund til helt nødvendig driftsareal. Det settes i gang arbeid for å erverve dette areal, samt tilleggsareal til nytt driftsbygg med nødvendige fasiliteter ved gravlund.

13. Ny kirkesal i tilknytning til Hafrsfjordsenteret, Hafrsfjord menighet.

Kostnadsanslag: Kr 56 400 000

Menighetsrådet i Hafrsfjord menighet ser for seg at et nytt kirkebygg i tilknytning til Hafrsfjordsenteret skal bli en del av et kirkesenter som for fremtiden kan utgjøre et totalanlegg når det gjelder hva menigheten ønsker å være og å tilby til lokalsamfunnet.

Den gamle Revheim kirke er viktig for menighetens og kommunedelens innbyggere. Her har svært mange blitt døpt, konfirmert og viet. Mange har også gravlagt flere av sine kjære fra den gamle kirken. Fortsatt vil det være svært ønskelig at ganske mange kirkelige handlinger skjer ut fra den gamle kirken.

Men i visjonene for menighetens liv og utvikling, inngår det som svært viktig at det bygges en ny kirkesal. Svært mye av menighetens virksomhet og planer, kan bare gjennomføres på en god måte om det bygges ny kirkesal.

Tyngdepunktet av bebyggelsen i kommunedelen er allerede i ferd med, og kommer de nærmeste årene til å forflytte seg til nærområdene rundt kirken. Dette vil gi kirken en svært sentral plassering omkranset av store nye boområder. Sammen med den store aktiviteten knyttet til Madlaspeiderne og Revheim ungdomsskole, ser menigheten at dette kan bli et flott og viktig senter i et ekspansivt område i kommunen.

Ønsket er at kirken kan være et "kulturhus" for kommunedelen, noe som ikke finnes i dag. Vi ser for oss flere konserter og foredrag av allmenn karakter og interesse. Videre kan et slikt bygg brukes til for eksempel musikkundervisning, revyer, korøvelser, band og dramagrupper.

Dette er et prosjekt som en har jobbet med i mange år.

2015 var det en ny gjennomgang av tiltaket. Kirkevergen hadde i forståelse med Stavanger Eiendom engasjert prosjekteringsfirmaet Prosjektil as. Prosjektil as engasjerte arkitektfirmaet Planke arkitekter for å utforme idé og skisser. Skissene har igjen vært drøftet. Det foreligger skissetegninger og et kostnadsoverslag (dog er dette noen år gamle tall). Dette er gjennomgått av Stavanger Eiendom som har bekreftet anslaget.

Byggemetoden er prefabrikkerte betongelementer, noe som er effektivt og kostnadsbesparende. Det reduserer også byggetiden vesentlig. Kirkebygg-delen er på en flate. Kirkerommets normaloppsetning har kapasitet til omkring 400 sitteplasser. Ved full utnyttelse ved bruk av siderom og mesanin har kirken plass til over 600 sitteplasser. Skissen inneholder alle de ønsker menigheten har beskrevet, men gir større fleksibilitet og større totalkapasitet.

Det ble i 2019 bevilget midler (kr 2 mill.) til å starte opp prosjektet, og prosjektleder var satt på saken. Det ble ikke bevilget midler i 2020 budsjettet. Prosjektet har derfor stoppet opp.

Fellessrådet ser dette som et viktig prosjekt i en kommunedel som er i vekst og står foran store utbygginger. Da vil et slikt tilbygg kunne bety mye for både menighet og lokalsamfunn. Fellessrådet har derfor videreført den prioritert dette prosjekt har hatt i de siste rulleringer av handlings- og økonomiplanen.

Kapasitet

Det er alt kommet i gang en storstilt utbygging i nærområdet til dagens Revheim kirke. Sammen med generasjonsskiftene i de etablerte bo-områdene vil dette gi en kraftig befolkningsøkning på lengre sikt. Revheim kirke har en kapasitetsgrense på maksimalt 310 personer. Er det imidlertid flere enn 200, er det krav om brannvakt ved utgangene i kirken, det vil si 4 brannvakter. I praksis er det derfor plass til mellom 200 og 220 personer, når kirken ikke er bemannet med brannvakter. Allerede i dag er dette for lite i mange sammenhenger – det være seg familiegudstjenester, konfirmantgudstjenester og begravelser. Det er behov for et kirkerom med større kapasitet.

Fleksibilitet

En ny og større kirkesal vil åpne for et større mangfold av aktiviteter og uttrykksformer. Menigheten har behov for egnede lokaler til sin konfirmantundervisning. Dette vil også kunne være lokaler som kan brukes av andre grupper i menigheten, og også andre grupper / aktiviteter i nærområdet.

For å kunne få en mest mulig fleksibel bruk vil det være ønskelig om kirkerommet kan avdeles med en hovedsal og en bisal.

Det er en jevn etterspørsel fra skolene, frivillige lag og offentlige møter om lån av lokaler. Vi tror derfor at en god tilgang på ulike flerbruksrom vil være et positivt bidrag til den "nye kommunedelen" som vokser frem rundt kirken.

ØKONOMI

Prosjektet var i HØP 2020-2023 kostnadsberegnet til 37 mill. kroner inkl. MVA.

Beløpet 37 mill. fremkom etter beregning av Prosjekt AS i 2016, og kvalitetssikret ved gjennomsyn av Stavanger kommunes medarbeidere i prosjektavdelingen.

Beløpet ble i 2023 økt til kr 50 mill. etter en ny gjennomgang av Prosjekt AS, der prisstigning til dagens nivå ble hensyntatt, og en viss valuta konsekvens ble lagt inn. Beløpet ble ytterligere økt til 52,500,000,- i 2024 etter ytterligere påslag med 5% prisstigning. Med ytterligere 5% prisstigning i 2025 er beløpet økt til 55 125 000,- Med siste års prisjustering er beløpet økt til 56 400 000,-

14. Hausken kyrkje - kyrkjesenter – forprosjekt – avklaringsprosjekt. Kostnadsoverslag – Kr 550,000,-

Det har lenge vært et sterkt ønske om å få realisert et kirkesenter ved siden av flotte Hausken kyrkje. Dagens kirke er et tradisjonelt kirkebygg, men uten de muligheter som dagens menighetsarbeid legger opp til.

Det er ikke egnede rom med tilbud for barn, unge og voksne. Bygget vil gi muligheter for alle som bor i Rennesøy og på tvers av alle generasjoner. Det vil være positivt for oppvekstmiljøet i kommunedelen. Et nybygg vil kunne bli som en utvidelse av kirkerommet og et senter for menighetsarbeidet. Bygget er tenkt å inneholde en hovedsal med tilhørende fasiliteter. En ser også for seg at det får et moderne bårerom.

Det har vært en omfattende prosess omkring dette bygget i menighet og kommune. Det er en del forhold som må avklares (reguleringsbestemmelser, eiendomsavklaringer, plassering av bygg, forhold til utført arkitektkonkurranse, m.m.), Fellesrådet ser for seg et avklarings-/forprosjekt, og at dette vil avklare fremdrift og budsjett for kirkesenteret.

15. Opparbeidelse av urnelund Tasta / Vardeneset Kostnad: ????

Se over, punkt 6

16. Grunnerverv av nye gravlundsarealer på Revheim gravlund Kostnad: kr. ????

Det er regulert inn ca. 10 dekar nytt gravlundsareal som støter inn til gravlunden i sør. Arealet er i privat eie, og areal må erverves før neste utvidelse for Revheim gravlund.

17. Grunnerverv av nye gravlundsarealer på Hundvåg gravlund Kostnad: kr. ????

Det er regulert inn ca. 25,5 dekar nytt gravlundsareal for utvidelse av Hundvåg gravlund. Arealet er kommunal grunn. Det er kostnadsberegnet til 12,3 mill.

18. Grunnerverv til parkeringsplass Hesby kyrkje Kostnad kr. ????

Kirken/gravplassen disponerer ikke tilstrekkelig parkeringsareal. Det er fremmet et privat innspill for regulering av areal til parkeringsplass for kirken i forbindelse med rullering av kommuneplanens arealdel.

Når det er mange besøkende til arrangementer i kirker står biler parkert langs fylkesvegen og skaper trafikkfarlige situasjoner og utfordringer for utrykningskjøretøy, melkebilen m.m.

Eksisterende parkeringsplass har plass til ca. 25 biler.

Det er behov for å doble kapasiteten eller mer, enten ved å forlenge parkeringsplassen sørover langs fylkesveien, eller ved å organisere parkeringen annerledes på plassen og i utvidet areal østover. Det er kulturminne – bautastein ved innkjøringen til dagens parkeringsplass som må hensyntas ved utvidelsen.

Dersom plassen utvides 16 meter mot øst, vil det gi kapasitet til omtrent 20 biler. Arealet kan opparbeides med grus. Arealet er omtrent 665 m².

et

19. Jåttå gravlund – Livssynsåpent seremonibyg.

Kostnad: kr. ????

Fellesrådet har lagt til grunn helt siden Jåttå gravlund ble etablert at det også skal bygges et livssynsåpent seremonibyg med bærerom/kjølerom på Jåttå gravlund. Det er behov for et livssynsåpent seremonibyg i søndre del av kommunen. Jåttå gravlund har både et muslimsk gravfelt og gravfelt for hinduer som aktualiserer behovet for livssynsåpent seremonibyg. Det må settes av midler til forprosjekt. Dette kan også bli koblet sammen med nytt krematorium, dersom det skulle bli vedtatt bygd på Jåttå gravlund.

20. Tasta kirke, utbygging/renovering

Kostnad: Kr. ????

Bakgrunn:

Tasta kirke stod ferdig i 1977. Utformingen har påvirkning fra den tidens tenkning når det gjelder å skape lave terskler for beboerne i området. Den ble bygget med tanke på at det også kunne komme et 2. byggetrinn. Kirken er nå meget slitt og trenger fornyelse.

Det har skjedd en befolkningsøkning i Tasta sokn de senere årene.

Denne befolkningsøkningen vil som følge av utbyggingsplanene på Tasta tilta. Det er etablert nye boliger på Tastarustå og fortetting i Kalhammaren-området.

Stavanger biskop skriver i sitt visitasforedrag 23.02.2014 følgende:

«Tasta kirke er et bygg som har et tydelig behov for både rehabilitering og utvidelse. Stavanger kirkelige fellesråd har utvidelse av Tasta kirke på 5. plass på sin prioriteringsliste over større prosjekt. Det vil nok nøkternt sett ta flere år før dette prosjektet kan realiseres.

Jeg tror at vi i den aktuelle situasjon bør tenke i en 2-trinns modell: Tasta kirke beholder sin plass på prioriteringslisten, men må snarest mulig tilføres midler over fellesrådets vedlikeholdsbudsjett med tanke på justering av eksisterende areal og en opprusting av kirkerommet. Den kanskje viktigste grunnen til at kirkerommet bør opprustes, er å møte de behov som ligger i trosopplæringen.»

Innspillet må sees i lys av det opprinnelige ønsket om et byggetrinn 2 – som ble kostnadsberegnet til minst 54 mill. Denne utbyggingen er nå tatt ut av handlings- og økonomiplanen og erstattet med en enklere utbygging/utbedring til en anslått kostnad kr 5.000.000, en enklere løsning som menigheten selv også ønsker.

Tasta menighetsråd har levert forslag til løsning som kan dekke behovene for en tid uten den omfattende utbyggingen. Dette budsjettforslaget baserer seg på dette. En større utbygging av kirken i tråd med tidligere utredninger får eventuelt komme senere.

Planene er å utvide dagens kirkerom inn i foajéen og at det etableres et nytt inngangsparti mot både kirkerom og kirkestue.

Det er også planer om bedre belysning og flere kontorer, men det er også mulig at noe av dette kan bli tatt over ordinært driftsbudsjett.

Utvidelsen av kirken vil skje der hvor det i dag er hovedinngang, og i prosjekteringsfasen bør infrastruktur til kirken planlegges og inkluderes. Det er naturlig at adkomst til kirken blir et tema i utbyggingsprosjektet og på den måten blir integrert i byggeprosjektet.

Forslag til begrenset utbygging er tidligere opprinnelig anslått til ca. kr 5.350.000. Nytt prisjustert kostnadsoverslag er i dag beregnet til 6 340 000,- Det er dog heftet betydelig usikkerhet rundt denne kalkylen, da den forutsetter å kunne bruke eksisterende utvendig grunnmur og støttemur, som er høyst usikkert lar seg gjøre uten at dette blir nøye undersøkt.

Imidlertid har Tasta kirke et stort vedlikeholdsetterslep, både på teknisk anlegg, men også på bygningskroppen. Det vil derfor være naturlig at man prioriterer det ordinære vedlikeholdet fremfor å bygge på, og derfor skyves dette prosjektet ut i tid.

21. Hundvåg menighetssenter. Flerbruksbygg.

Kostnad: Kr. ????

Nybygg:

Størrelse på prosjektet er på 1000 m² (reduert fra ca. 1 600 m²) fordelt på to plan. Estimerte prosjektkostnader etter nytt anslag er redusert til 40 mill. (fra 72 mill.) Konsulentfirma har utarbeidet et skisseforslag basert på mindre areal og revidert kostnadskalkyle.

Hundvåg menighet er en av de største menighetene i Stavanger og med et prosentvis høyt antall kirkemedlemmer. Hundvåg menighet har også et stort antall barn og unge som faller inn under trosopplæringsreformen, men har ikke tilfredsstillende lokaler. I 2001 ble det etablert en ny forsamling under Hundvåg menighetsråd som har holdt sine gudstjenester på Lunde skole. Fra 2017 var det ikke lenger aktuelle fasiliteter på Lunde skole, og forsamlingen har midlertidig holdt til på Skeie skole. Ved nedstenging våren 2020 flyttet gudstjenestene til Hundvåg kirke.

Allerede i 1998 ble det regulert tomt til kirkeformål på Lunde. I reguleringsplanen er den benevnt som «Grendehus/kirke». I 2008 oversendte Stavanger kirkelige fellesråd et innspill til tenkning om et kirkebygg. I 2009 og 2010 ble det arbeidet mer konkret med tanken om utskilling av et nytt sokn på Hundvåg. Tanken om soknedeling er nå skrinnlagt. Dette bekreftes i vedtak i menighetsrådet 12.mars 2019: *«Menighetsrådet vedtar å følge innstillingen fra dialoggruppen, gitt i avsluttende rapport datert 11. januar 2019 slik at Hundvåg og Krosshaug menigheter nedlegges og oppstår som en Hundvåg menighet. Vedtaket er enstemmig. 1 blank stemme.»*

Hundvåg kirke vil etter rehabiliteringen og utbygging, fortsatt ha begrensninger når det gjelder fasiliteter for ulike, sentrale menighetsaktiviteter. Særlig gjelder det barne- og ungdomsaktiviteter innenfor trosopplæringen. Hundvåg menighet vil med økt boligutbygging, få opp mot 12 000-13 000 kirkemedlemmer.

I aldersgruppen 0 – 18 år, som er satsingsområdet for trosopplæringsreformen, er det pt. ca. 3000 med kirkemedlemskap. Disse skal etter trosopplæringsreformens planer møtes med et systematisk opplegg innenfor alle alderstrinn.

Det forutsettes at et menighetscenter kan kombinere ulike behov fra gudstjenester til aktiviteter for barn og unge, og at de større rommene kan brukes til flere formål med enkel omstilling. Det vil være et senter for satsing på gode tiltak for barn, unge, voksne og eldre som faller inn under kirkens diakonale, samfunnsmessige rolle. En tenker seg ikke at menighetscenteret skal vigsles til kirke, men ha et forsamlingsrom som kan brukes til ulike typer forsamlinger og møter for hele kommunedelen.

Et 12 år gammelt estimat bygget på den gang gjeldende planer ga en kostnadsramme på 70 mill. indeksregulert. Det var basert på et anlegg på 1600 m², som er maksimal utnyttelse av tomt. Det har vært gode grunner for å se på prosjektet med friske øyne.

Hundvåg menighetsråd har foreslått en ny løsning på om lag 1000 m² fordelt på to etasjer. Stavanger Eiendoms mente at et slikt bygg kan best sammenlignes med et skolebygg (flere grupperom, en slags aula, toalettanlegg, universell utforming for publikum etc.). Holte-kalkulasjonsnøkkelen opererer med en m²-pris på 29.000 for skoler (prisen justert fra 2013 til nå). Etter Stavanger Eiendoms siste erfaringstall (Eiganes skole) må man regne med en m²-pris på cirka 35.000 kr, ev. 40.000 siden et større bygg som Eiganes skole (7000 kvm) alltid er rimeligere enn et mindre bygg.

Hundvåg kirke er ferdig renovert og utvidet våren 2022. Når menigheten ser hvordan bruken av kirken blir, er det naturlig at en ser dette prosjektet i lys av «nye Hundvåg kirke». Derfor er prosjektet flyttet noe lenger ut i tid i påvente av at disse avklaringer og erfaringer er gjort.

22. Sunde kirke – Ungdomslokale (delvis egenfinansiert)

Kostnad: Kr. ????

Kostnadsestimat fra 2018 var opprinnelig 5,1 mill. inkl. mva. For å presentere et realistisk kostnadsoverslag, må prosjektet beregnes på nytt, da man har opplevd en betydelig prisstigning de seneste år.

Sunde menighetsråd ønsker å få bygd et ungdomslokale til Sunde kirke. I Kvernevik/Sunde kommunedel satses det på fra Stavanger kommune, ikke minst innsats rettet mot barn og unge. En ønsker å heve kvaliteten til barne- og ungdomstilbudet i området, da en kommer «dårlig ut» i leveårsundersøkelsen.

Kirken er god på å bygge gode, trygge, mindre fellesskap som kan møte et behov hos dagens unge. Unge i dag lengter etter å bli sett og å tilhøre trygge fellesskap, – dette blir et mål med nybygget: Å ha et sted for å bygge opp småfellesskap for ungdom fra 12 til 25 år, i tillegg til å drive systematisk opplæring av ungdomsledere.

Sunde menighet er klare til å satse på konfirmanter og eldre ungdom sammen med nabomenigheter. Men de trenger et bygg som kan huse dette. Menigheten har jobbet frem planer og budsjett. De er også villige til å bruke 2 millioner kroner av avsatte midler for å få dette til.

Bakgrunn

Sunde kirke ble bygget for 36 år siden og har et stort areal. Kirken er imidlertid ikke tilrettelagt med egnede lokaler for ungdomsarbeid, og dette har helt siden kirken var ny vært en utfordring. Med de store endringene samfunnet har gått gjennom fra kirken ble planlagt, og store endringer i samværsformer for ungdom, viser dette enda klarere behov for nye lokaler tilrettelagt for ungdom.

Alle våre barne- og ungdomsaktiviteter deler på kirkens to rom som er tilgjengelige, utenom kirkesaler som ikke er egnet til ungdomsaktiviteter. Dette er særdeles utfordrende når hver aktivitet har krav om at det ikke ligger «spor» igjen til neste aktivitet overtar lokalene. Rommene må i tillegg rigges om før og etter hver aktivitet, noe som medvirker til at de er dårlig egnet som faste ungdomslokaler.

Kommunedelen er i veldig forandring for tiden. Det foregår nå en utstrakt utbygging i Sunde/Kvernevik, og området vil få en betydelig økning i antall barn og unge. Sunde menighet ønsker å være synlige i nærmiljøet, være et attraktivt og prioritert møtepunkt for ungdom, drive et robust ungdomsarbeid med samhandling og

tilhørighet, flerkulturell dialog og trygt fellesskap utenom kirkerommet. Levekårsundersøkelsen for området peker på klare utfordringer, og Sunde menighet ønsker å være en bidragsyter og aktør som kan regnes med.

Imidlertid har mange kirker i Stavanger et stort vedlikeholdsetterslep, både på teknisk anlegg, men også på bygningskroppen. Det vil derfor være naturlig at man prioriterer det ordinære vedlikeholdet fremfor å bygge på, og derfor skyves dette prosjektet noe ut i tid.

23. Nytt kirkesenter Jåttå (vest for Diagonalen)

Kostnad: Kr ?

Bakgrunn:

Vi vet at det i området fra Jåttåvågen og vestover vil kunne komme opp til 10.000 nye beboere over en 15 – 20 års periode. 10.000 beboere gir grunnlag for utskillelse av et nytt kirkesokn etter dagens regelverk. Det er fremdeles uavklart om en slik sokneutskillelse er nødvendig eller ønskelig. Det er imidlertid en klar forutsetning at det må etableres en form for kirkesenter mest mulig tilgjengelig og sentralt i de nye beboelsesområdene. Man må derfor ta høyde for behovet for kirke i utviklingsplanene for området.

To alternativer

I forkant av den store utbyggingen i Jåttåvågen foreslo Hinna menighetsråd ideen om et bryggekapell kombinert med barnehage på en tomt like ved båthavnen i Jåttåvågen. Ideen ble lansert ut fra behov om å etablere et kirkelig senter i Jåttåvågen i en tidlig fase av utbyggingen. Forutsetningene for tiltaket har imidlertid blitt helt endret. Hinna menighetsråd driver ikke lenger barnehage. Kombinasjonen er uaktuell.

Siden slutten på 1990-tallet har Stavanger kirkelige fellesråd fremmet behovet for en kirketomt i dette nye boligområdet. De siste årene har et område vest for Diagonalen pekt seg ut som en aktuell plassering.

Behovet for menighetslokaler til Hinna menighet i Jåttå-området er ikke blitt mindre. Samtidig er behovet for et ordinært kirkebygg med tradisjonelt seremonirom nedtonet. I tillegg ser man at det ut fra driftsmessige hensyn neppe vil være gunstig med flere anlegg i dette området.

Ettersom tiden er gått og planene for området vest for diagonalen er noe mer konkret, er det grunn til å ta stilling til hva som er mest hensiktsmessig plassering for et kirkesenter. Stavanger kirkelige fellesråd tok opp spørsmålet på ny i forarbeidene til HØP 2014-2017 og ba Hinna menighetsråd om ny vurdering av saken. Hinna menighetsråd har etter drøfting i menighetsrådsmøte 14. april 2013, vedtatt følgende uttalelse:

Hinna menighetsråd gjorde i ekstraordinært menighetsrådsmøte den 14.04.13 sak 28/13 følgende vedtak: Hinna menighetsråd har fått forståelse for at menigheten må velge mellom tomt til bryggekapell og lokaliteter ved diagonalen vest. Menigheten frasier seg tomt til bryggekapell under forutsetning av at menigheten sikres lokaliteter ved diagonalen vest som kan nyttes til kirkelige aktiviteter, barne- og ungdomsarbeid, eldrearbeid, trosopplæringsarbeid etc. Samlokalisering må ikke være til hinder for de ulike former for aktiviteter. Stavanger kirkelige fellesråd tar etter denne vurderingen ut Bryggekapell som post i sitt forslag til Handlings- og økonomiplan. I stedet inntreer posten Nytt kirkesenter Jåttå.

3 OVERSIKT OVER INNMELDTE ØNSKER OG BEHOV, MEN SOM IKKE ER PRIORITERT

I investeringsbudsjettet som er vår virksomhets handlings- og økonomiplan (HØP), er det prosjekter med relativt omfattende omfang som skal innarbeides/omtales.

Alle innkomne forslag blir vurdert ut fra omfang og sammenholdt med eksisterende HØP. Prosjekter/innsjill som administrasjonen innarbeider i sitt forslag til HØP, vil bli innplassert i en prioritert rekkefølge. De innsjill

som ikke tas med i administrasjonens forslag til HØP, og som i omfang og kostnad naturlig kunne blitt et prosjekt i HØP, vil likevel bli omtalt i saksfremstillingen. Omtalen i saksfremstillingen vil da komme i tilfeldig/uprioritert rekkefølge.

Nedenstående innspill er ikke innarbeidet i forslag til investeringsbudsjettet, de er likevel kommentert, men da i tilfeldig rekkefølge.

Administrasjonen har fått en detaljert og god oversikt fra en del menigheter, med forslag og beskrivelse av tiltak som ønskes gjennomført.

Flere av tiltakene er i omfang av en karakter som innebærer at de i større grad kan bli løst over virksomhetens driftsbudsjett, og ikke bli innarbeidet i HØP som investeringsprosjekt. Oversikten er likevel nyttig for administrasjonen for å få en oversikt over menighetenes ønsker, behov og prioritering. Den type tiltak som kan vurderes tatt over drift/vedlikehold, vil bli vurdert og prioritert sammen med andre tiltak i våre bygg og i dialog med sokna v/daglig leder.

Det utarbeides ikke egne prioriterte lister for hvert bygg rangert opp mot hverandre. Det understrekes at det er et stort vedlikeholdsetterslep på mange av byggene. Prioriteringer skjer iht. vedlikeholds-strategi etter tidligere vedtak i fellesrådet:

- HMS, tilfredsstillende myndighetskrav
- Stoppe vannlekkasjer og utbedre vannskader
- Utbedre skader etter hærverk og innbrudd
- Skallsikring, herunder håndtering av takvann, drenering og overflatevann
- Gjennomføre fastsatte kontroller med fastsatte intervall
- Forebygge svikt i bygningsdel og tekniske installasjoner
- Foreta tilstandsvurderinger med prioriteringer
- Så langt det er mulig utvikle og fornye installasjoner iht. behov

Mindre tiltak knyttet til «grønt skifte» vil også bli vurdert spesielt i forhold til tidligere avsetninger og kommunens og fellesrådets satsning på dette.

Gausel sokn:

Gausel menighetsråd har fremmet følgende innspill:

Det er ønske om et påbygg og en større ombygging i kirken, i forhold til kjøkken, kontor og møte-fasiliteter. Det nevnes også utfordringer i forhold til støy og lydisolering både internt inne i kirken, men også fra bydelshuset. I tillegg blir det tatt opp utfordringer med solskjerming i takvinduer i kirkerommet.

Kommentar:

Angående utfordringer med støy fra bydelshuset er det en pågående dialog med kommunen og mulighet for eventuelle tiltak mot dette. Øvrige støy problematikk internt i kirken må drøftes nærmere med daglig leder for å avdekke utfordringer og det reelle behov.

Påbygg og ombygging i kirken er ikke per dato en prioritert oppgave.

Utbedring av solskjerming har vært forsøkt, men dessverre var dette ikke mulig å få til, uten at vinduer skiftes, noe som vil innebære en betydelig kostnad, og som vanskelig per i dag kan forsvares opp mot andre prioriterte vedlikeholdsoppgaver.

St. Johannes sokn:

St. Johannes menighetsråd har fremmet følgende innspill:

St. Johannes menighetsråd holder fast ved tidligere innspill som de kommer frem i FR tilsendte budsjettforslag. Dette reflekterer vår prioritering også nå. Daglig leder undersøker med fellesrådet om behovet for lyssetting av kirken er meldt inn til kommunens lysplan.

1. ENØK- tiltak i St. Johannes. Det er høye energiutgifter i bygget som vi håper kan reduseres ved utbedring/ utskiftning av varmekilder i hele eller deler av bygget.
2. St. Johannes menighetssenter er fra 1984. I hovedsalen, Storesalen, ønskes tiltak for bedring av akustikk, og oppgradering av møbler og lydanlegg. Det har vist seg at folk ikke deltar/kvier seg for å bli med på kirkekaffe og andre arrangement i Storesalen da det er vanskelig å prate sammen, høre hverandre/ og det som formidles pga akustikk og dårlig høyttaleranlegg. I forbindelse med støyskjerming mellom kirkerom og underetasje tatt bort det gamle taleanlegget i Lillesalen, ønsker også at dette erstattes med nytt.
3. Lyssetting av St. Johannes kirke. St. Johannes kirke ligger flott til med Johannesparken rundt. Utvikling de senere år er at det er økende utrygghet for ferdsel i området. Når det er mørkt ute synes ikke kirken, men det oppfattes som mørkt og skummelt område. Vi foreslår at kirken blir lyst opp for å framheve fasaden og samtidig håper vi den gir og god følelse av trygghet.

Kommentar:

Gjennomføring av de foreslåtte utbygginger er ikke en prioritert oppgave på det ordinære vedlikeholdsbudsjettet. Administrasjonen vil imidlertid se om Enøk- tiltak kan komme inn under grønt skifte og eventuelle bevilgninger til dette prosjektet. Punkt 2 vil bli vurdert over driftsbudsjettet sammen med andre behov i perioden. Det bemerkes at det er utført utbedring av akustikk i møterom og grupperom. Når det gjelder lyssetting av kirken, er dette meldt inn og hører under en kommunal lysplan og må ses i sammenheng med dette.

Vardeneset sokn:

Vardeneset menighetsråd har fremmet følgende innspill:

- Utvidelse av kirketorget fra hovedinngangen.
- Bytte ut spotter i kirkerommet, med LED.

Kommentar:

Gjennomføring av den foreslåtte utbygging er ikke en prioritert oppgave på det ordinære vedlikeholdsbudsjettet, og vil ikke kunne bli prioritert. Når det gjelder utskiftning av spotter i kirkerommet, vurderes det som at kostnadene er for store for en slik anskaffelse til at besparelsen dette ev. ville medføre, kan forsvares. Det vil derfor i utgangspunktet ikke være et prioritert prosjekt.

Hillevåg sokn:

Hillevåg menighetsråd ser på viktigheten av å spare energi og kostnader for oppvarming av lokaler. Alle rom bruker pr. i dag panelovner for oppvarming, noe som er energi- og kostnadskrevende. Menighetsrådet fremmer sterkt ønske om at det først og fremst settes inn varmepumper i kirkerom og menighetssal. Det er også ønskelig med varmepumper i underetasje.

Kommentar:

Administrasjonen har søkt om kommunale bevilgninger til grønt skifte i HØP. Enøk-tiltak slik beskrevet, vil kunne komme inn under grønt skifte og eventuelle bevilgninger til dette prosjektet. Alternativ vil det bli vurdert opp mot eventuelle fondsavsetninger til ENØK tiltak.

Hafrsfjord sokn:

Hafrsfjord menighetsråd har fremmet følgende innspill:

Hafrsfjord menighetsråd vil igjen understreke viktigheten av at fellesrådet viderefører prioriteringen av nytt kirkeskip i handlings- og økonomiplanen. I et eget kapittel i tidligere HØP er både status og behovet for dette nybygget beskrevet godt og detaljert. Alt dette må gjentas i neste HØP. Vi vil påpeke at beskrivelsen fortsatt er helt relevant, om ikke enda mer presserende. Hafrsfjord menighetsråd vil gjerne benytte muligheten til å påpeke at Revheim kirke blir for liten ved store begravelser og gudstjenester. Ifølge våre beregninger har ikke

kirken mer enn 210 sitteplasser, 131 nede i benkene og 69 oppe på galleriet. Brannsikkerheten i en fullsatt kirke er også vanskelig å ivareta i et så trangt og gammelt bygg.

Kommentar:

Forslag om nytt kirkeskip vil bli fremmet på nytt som eget punkt i HØP slik tidligere år.

Kampen sokn:

Kampen menighetsråd har fremmet følgende innspill:

Menighetsrådet ønsker at det blir investert i solcelleanlegg på taket til Kampen kirke. Rådet ser på dette som en investering som verner om skaperverket ved å utnytte solenergi lokalt, uten ekstra forurensende utslipp til luft. Kirken ligger fritt til, med sollys på taket gjennom mange av dagens timer når sola skinner. Bygget har høye kostnader knyttet til oppvarming, og med solceller på taket vil vi kunne produsere mye av den energien vi trenger selv i stedet for å måtte kjøpe den til skiftende og høye strømpriser.

Kommentar:

Montering av solceller er kostbart. Det bemerkes derfor at administrasjonen har søkt om kommunale bevilgninger til grønt skifte i HØP. Enøk tiltak slik beskrevet, vil kunne komme inn under grønt skifte og eventuelle bevilgninger til dette prosjektet kan vurderes hvis det bevilges midler fra kommunen.

Tjensvoll sokn:

Tjensvoll menighetsråd har fremmet følgende innspill:

Anskaffelse av ny prekestol som en erstatning for dagens prekestol, som ikke er omsøkt og godkjent som prekestol. Menigheten har på egne vegne tegnet forslag til ny prekestol som ivaretar menighetens behov.

Kommentar:

Administrasjonen vil i samarbeid med menigheten se på innsendte forslag og samarbeide om både videre saksgang og eventuelt finansiering

Kyrkjene på Finnøy:

Fogn kyrkje:

- Maling av kyrkja. Kyrkjetårnet på kyrkja trenger maling.
- Utskifting av punkterte vindauger.
- Kjøkkenøy til underetg.
- Maling til deler av underetasjen

Kommentar:

Innsendte forslag vil bli vurdert av administrasjonen opp mot tidligere vedtatt vedlikeholds strategi og eventuelt lagt inn i den langsiktige vedlikeholdsplanen.

Jørstad kyrkje

- Vurdere oppgradering av golv etc på toalettet.
- Evt. nytt teppe i oppgangen.
- Evt. ny kistekrakk til bygget. Kan kjøpe slike som byråene brukar i pleksiglas.

Kommentar:

Innsendte forslag vil bli vurdert av administrasjonen opp mot tidligere vedtatt vedlikeholds strategi og eventuelt lagt inn i den langsiktige vedlikeholdsplanen.

Talgje kyrkje

- Oppmaling av treverk eks. trapp inne i kyrkja.

- Beising av klokketårn.
- Ny informasjonstavle

Kommentar:

Innsendte forslag vil bli vurdert av administrasjonen opp mot tidligere vedtatt vedlikeholds strategi og eventuelt lagt inn i den langsiktige vedlikeholdsplanen. Beising av klokketårn er planlagt utført sommer 2026

Sjernerøy kyrkje

- Ny informasjonstavle på parkeringsplassen.
- Nytt skinn på alterringen – Forespørsel til Monsen møbler gav dette svaret: «Denne må lages på plassen, vi må først ut til kirka og ta maler slik at vi får sydd skinnen på maskin på verkstedet. Så må vi ut til kirka igjen, og demontere det gamle før montering av ny stopping og skinn. Det er vanskelig å tidfeste en slik jobb med reisetid og beregne tidsforbruk på demontering/remontering. Ett anslag på jobb/materialer og skinn av høy kvalitet vil være 80 - 100.000,- eks mva.»
- Reinse teppe i oppgangen evt nytt teppe.
- Varmt vatn til toalettene.

Kommentar:

Innsendte forslag vil bli vurdert av administrasjonen opp mot tidligere vedtatt vedlikeholds strategi og eventuelt lagt inn i den langsiktige vedlikeholdsplanen

Hesby kyrkje

- Oppmaling av benkar og dører diverse inne i kyrkja.
- Behov for handikoptolett- oppgradere toaletta og servicebygget, varmt vatn og tilkomst.
- Ønske om nytt funksjonelt bygg, ei kyrkjestove til kyrkjekaffi, og kyrkjelydsarbeid etc

Kommentar:

Innsendte forslag vil bli vurdert av administrasjonen opp mot tidligere vedtatt vedlikeholds strategi og eventuelt lagt inn i den langsiktige vedlikeholdsplanen.

Innspill som gjelder ønske om nytt bygg må sees i sammenheng med en overordnet utvikling av sokn.

Stokka sokn:

- Gjøre inngangspartiet til kirken tilgjengelig for alle gjennom universell utforming og automatiske døråpnere.
- Installere varmepumper i Stokka kirke for å lettere kunne regulere varmen, gjøre oppvarmingsløsningen mer miljøvennlig og spare utgifter til strøm. Dagens løsning fører til høye strømutfgifter og utfordringer med å regulere til passe temperatur.

Kommentar:

Innsendte forslag vil bli vurdert av administrasjonen opp mot tidligere vedtatt vedlikeholds strategi og eventuelt lagt inn i den langsiktige vedlikeholdsplanen. Administrasjonen har søkt om kommunale bevilgninger til grønt skifte i HØP. Enøk-tiltak slik beskrevet, vil kunne komme inn under grønt skifte og eventuelle bevilgninger til dette prosjektet. Alternativ vil det bli vurdert opp mot eventuelle fondsavsetninger til ENØK tiltak.

Tasta sokn:

Menigheten vokser, kunstner og arkitekt som følger prosjektet med lysning av kirkerommet og ny fondvegg, vurderer dagens lokaler som utilstrekkelige. Det pekes spesielt på behov for:

- større kirkerom
- ny foajé som gir plass til mingling og café «soner».

- noen ekstra møterom

Dette anses nødvendig for å møte økt aktivitet for en menighet i vekst. Utvidelse av kirken ligger allerede inne i gjeldende HØP. Menighetsrådet anbefaler at tiltaket videreføres i perioden 2027–2030, med oppdatert og tilpasset tekst. Revidert forslag til tekst sendes innen neste møte.

Forslag til vedtak:

Menighetsrådet anbefaler at utvidelse av kirken videreføres i HØP 2026–2029, og at teksten oppdateres i tråd med identifiserte behov.

Møtebehandling:

Kort orientering av Jan Gunnar, at vi fortsatt står på listen for utvidelse av kirken. Nå etter lysning av kirken, ser vi mer hvordan kirken og arbeidet øker. Friske opp teksten og sender inn til HØP.

Spille inn skifte ut trekk på stoler og benker, og belegg på gulvene i sidesalene.

Vedtak

Menighetsrådet anbefaler at utvidelse av kirken videreføres i HØP 2027–2030, og at teksten oppdateres i tråd med identifiserte behov.

Kommentar:

Forslag om utvidelse vil bli fremmet på nytt som eget punkt i HØP slik tidligere år.

4 VOLUMØKNINGER I DRIFTSBUDSJETTET 2027 – 2030

Stavanger kommune opplever fortsatt en stram økonomisk situasjon. Det er stilt krav til omstilling til egne avdelinger og også til Stavanger kirkelige fellesråd.

Flere menigheter har gitt innspill hvor det er ønske og behov for økte stillingsressurser, dette gjelder både til daglig ledelse, samt diakonalt arbeid. Stavanger kirkelig fellesråd har slik sett flere planer som ville kunne gå godt sammen med kommunens overordnede strategier.

Stavanger kirkelige fellesråd velger i denne rullering av HØP 2027-2030 ikke å fremme forslag til volumøkninger i driftsbudsjettet. Dette har sin forklaring i de tydelige signaler som er gitt fra kommunen knytta til omstilling samt tydelige reduksjoner i tilskudd.

Med vennlig hilsen
STAVANGER KIRKELIGE FELLESRÅD

Rune Skagestad
Kirkeverge

DEN NORSKE KIRKE

STAVANGER KIRKELIGE FELLESRÅD

Saksbehandler	Arkivkode	Arkivsak	Ugradert
Rune Skagestad	042	24/03194-23	

Saksnummer	Råd/utvalg	Møtedato
3/26	STAVANGER KIRKELIGE FELLESRÅD	29.04.2026

Omstillingskrav. Fase II

Vedlegg:

Brev fra Hinna MR til fellesrådet

Saksprotokoll Bekkefaret MR, 10022026, Sak 14 26, Fremdriften i saken om felles stab for flere menigheter

Saksprotokoll Gausel MR , 12032026, Sak 15_26, Sammenslåing av staber - endelig innspill til Fellesrådet

Saksprotokoll Hillevåg MR, 29012026, Sak 8 26, Omstilling, veien videre

Saksprotokoll Madlamark MR, 20012026, Sak 4_26, Omstilling sammenslåing av staber

Tasta menighetsrådets vedtak 05 mars 2026

Særutskrift Tjensvoll MR

Vardeneset menighetsrådet omstilling 12.04.2026

Saksorientering

Stavanger kirkelige fellesråd har arbeidet med omstillingskravene fra kommunen de siste par årene.

I budsjettsaken på møtet i september 2025 ble det fattet følgende vedtak knyttet til sammenslåing av menighetsstaber (FR-sak 29/25):

b. Stavanger kirkelige fellesråd slår sammen 14 menighetsstaber til 5-7 nye menighetsstaber i flere faser i årene fremover. I første fase som implementeres fra 2026 slås menighetsstabene i Kampen og Stokka, i Varden og St. Johannes, i Sunde og Hafrsfjord seg sammen. De nye stabene skal ha en daglig leder i 100 % fast stilling. De øvrige menighetsstabene slås sammen over samme lest fra 2027.

Det vedtatte omstillingskravet fra Stavanger kommune til Stavanger kirkelige fellesråd (vedtatt i bystyret desember 2024 og 2025) er på nå over 7 millioner kroner.

Omstillingskravet/nedtrekket i driftsbudsjett tas over flere år (2025, 2026, 2027 og 2028).

Totalsummen er nå godt over en million mer enn da fellesrådet fattet sine omstillingsvedtak i september 2025.

Kirkevergen vurderer fortsatt at fellesrådet må forberede seg på ytterligere strammere økonomiske rammer fra kommune, men også fra rDnk (de statlige overføringene til kirken) i årene fremover.

Kirkevergen ser derfor ikke grunn til å stoppe, endre og/eller reversere vedtaket fra fellesrådet i september 2025 om at de øvrige 8 menighetsstabene skal slås sammen.

Tilbakemeldingene fra enkelt ansatte, staber og fagforeninger i høst, vinter og nå i vår er at det er uheldig at en må vente helt til mars 2027 med å starte Fase II, der de 8 menighetsstabene skal slås sammen.

Derfor har kirkevergen valgt å be de 8 menighetsrådene om å gi tilbakemelding tidligere enn først meddelt.

Dette slik at et forslag kan legges frem for fellesrådets møte i april og at sammenslåingen kan gjennomføres fra 01.09.2026.

Fremskyndelsen har (er) primært et arbeidsmiljømessig og personalmessig tiltak. Vi har som mål å ikke nedbemanne som følge av de pågående omstillingskravene. Slik situasjonen er nå, ser vi at det er mulig å innplassere daglige ledere i fase II i ledige stillinger, i stillinger som administrasjonskonsulent og stillinger som daglig leder i sammenslått stab. På denne måten ivaretas de ansatte og får tilbud om videre stilling i SKF.

Tilbakemelding fra de såkalte Fase I menighetsstabene, som ble slått sammen 01.03.2026 er stort sett positive. Det er selvsagt noen utfordringer og vansker.

Kirkevergen vil understreke at daglig ledere og stabene jobber godt med og i tråd med de vedtak som fellesrådet har vedtatt. Kirkevergen anerkjenner at omstillingen kan være krevende både for enkelt ansatte, staber som fellesskap og menigheter og dette gjør at fokus lett bli på hvordan en skal løse disse administrative oppgavene i stedet for ordinære menighets relaterte saker.

De 8 menighetsrådene har fått anledning til å komme med sine strategiske tanker omkring saken om sammenslåtte menighetsstab.

Deres svar ligger vedlagt saken.

Kirkevergen har studert svarene.

Forslaget som legges frem samstemmer i stor grad med menighetsrådenes tenkning

Det ble gjennomført drøftingsmøte med tillitsvalgte 8.4.26.

Det ble gjennomført et samrådsmøte mellom fellesrådet og AU-ene i menighetsrådene 15.04.2026 i Sunde kirke.

Det blir avholdt ADMU møte 27.4 (der referatet fra møte med tillitsvalgte legges frem).

Vedtaket fra ADMU-møtet blir muntlig presentert i FR-møtet.

Begrunnelse for en daglig leder for to sammenslåtte menighetsstab:

Kirkevergen vil først understreke at daglig ledere har vært og er svært viktige i å lede arbeidet i menighetene. De er nøkkelpersoner for menigheten, for det lokale kirkelige demokrati og ved å være en nærværende leder for staben.

Samtidig ser kirkevergen at når vi sammenligner med de andre storbyene (Bergen, Trondheim og Oslo) så må disse byene ha større menigheter før de tilbyr daglig leder i full stilling for en menighet.

Kirkevergens vurdering er at Stavanger bruker for mye ressurser på lokal administrasjon og ledelse.

Menighetsstabene i Stavanger er ofte små. Det gjør dem sårbare.

Gjennomsnittlig størrelse på stabene er 6 årsverk. Gjennomsnittlig størrelse på soknene de 18 menighetsstabene betjener, er på 4.683 medlemmer hver.

Kirkevergen vil derfor foreslå sammenslåtte menighetsstab, som ledes av en daglig leder og som sammen betjener to menigheter.

Den sammenslåtte staben vil bli større og mer robust.

Den vil bli faglig sterkere med at flere kirkelige fagstillinger jobber sammen i samme stab.

De ansatte vil sammen kunne takle fravær, vakanser etc bedre enn en mindre stab.

I sammenslåtte staber vil fortsatt samledelse mellom arbeidsgiverlinjene (sokneprest og daglig leder) være viktig. Dette vil kirkeverge og domprost legge opp til.

Daglig leder og sokneprest (og nå to prester) – leder sammen også i fortsettelsen.

Forslaget betyr at en sammenslått stab skal sammen betjene to menigheter.

Forslaget med sammenslåtte staber betyr overhodet ikke at kirkebygg skal stenges. Det skal fortsatt være «lys i alle kirker».

Med bakgrunn i erfaringene fra Fase I vil kirkevergen at prosessen med sammenslåtte staber, eies og ledes av ny daglig leder og støttes av kirkevergen og hans stab.

Kirkevergen ser for seg at det settes av ressurser til å gjennomføre sammenslåingen (slik som i Fase I).

Det lokale eierskapet betyr at kirkevergen ser for seg at det kan bli noe ulike lokal profil på prosess og resultatet av sammenslåingen. Kirkevergen ser for seg at ulike medlemmer av kirkevergens stab vil gå sammen med lokal ledelse i prosessen fremover. Kirkevergen vil likevel ikke undra seg ansvaret som arbeidsgiver og det ansvar som ligger med det.

Kirkevergen mener det blir viktig at menighetsrådene bidrar i prosessen videre. Det kan gjøres på flere områder. Det mest radikale er at menighetene søker bispedømmet om å slå seg sammen. En kan også tenke seg sammenslåtte menighetsråd (men fortsatt to menigheter). En tredje variant, og som kirkevergen anser som påkrevd er at menighetsrådene samarbeider om å tilrettelegge for en mest mulig optimal arbeidshverdag for daglig leder (for eksempel menighetsrådsmøter som følger tidsmessig etter hverandre, kanskje noen felles saker) og stab. Rådene bør også se til at planer/strategier/forventinger til ansatte tilpasses en ny virkelighet der staben skal betjene to menigheter. Kirkevergen ser klart utfordringer, men ser også store muligheter i dette.

Når det gjelder kontor:

Byggsjef vil på vegne av kirkevergen vurdere byggene i forhold til egnethet for flere arbeidsstasjoner. Dette slik det også ble gjort i Fase I. Kirkevergen har brukt begrepet «Base». I basen skal DL ha sitt kontor. Her skal være møterom og det naturlige sted for stabsmøter mm. Kirkevergen vurderer at en skal opprettholde kontorer i alle bygg, men den enkelte ansatte skal i utgangspunktet kunne ha en arbeidsstasjon i basen. Har en medarbeider en dag et arrangement/møte i den andre kirken, og ingen møter i basen, så må ikke vedkommende innom basen om en ikke ønsker det den dagen. Kirkevergen er åpen for at ansatte kan bruke kontor i den andre kirke, om en ser seg tjent med dette. Her vil kirkevergen være åpen for hva som en lokalt finner ut er best/hensiktsmessig for den enkelte, for stab og menigheten. Ledelse av den enkelte ansatte ligger til daglig leder. Kirkevergen vil sette av midler til byggtiltak for å møte de lokale behov, ettersom en lokalt ønsker seg det innen gitte rammer.

I en overgangsperiode vi det bli tilført en administrativ ressurs på 50% stilling til hver av de sammenslåtte stabene. Dette er ikke en permanent ressurs, men en midlertidig kostnad.

Økonomi:

Den økonomiske effekten er at to daglige ledere reduseres til en daglig leder i 100% stilling. Noen steder betyr dette at 2 stk. 100% stillinger blir redusert til 1 stk. 100% stilling. Det gir en årlig besparelse på rundt 925 000 kr (lønn og sosiale utgifter). Noen steder vil årlig besparelsen bli noe mindre (siden en eller begge DL har en 70-80 % eller 90 % stilling dekket av fellesrådet).

Tiltaket for både Fase I og Fase II gir en årlig besparelse på 5 800 000 når alle menighetsstabene er sammenslått og en ikke lenger har midlertidige stillinger.

Forslag til vedtak

1. Stavanger kirkelige fellesråd slå sammen følgende menighetsstab fra 1.9.2026:
 - a. Vardeneset menighetsstab og Tasta menighetsstab
 - b. Bekkefarete menighetsstab og Hillevåg menighetsstab
 - c. Madlamark menighetsstab og Tjensvoll menighetsstab
 - d. Gausel menighetsstab og Hinna menighetsstab.
2. Hver ny felles menighetsstab skal ha en daglig leder i 100% stilling og en midlertidig administrativ ressurs i 50 % stilling.
3. Stavanger kirkelige fellesrådet ber kirkevergen innplassere ansatte i ny struktur og sørge for at alle disse omstillingene skjer i tråd med gjeldende lover, forskrifter og avtaleverk og at ansatte og deres fagforeninger trekkes inn slik regelverket legger opp til.
4. Stavanger kirkelige fellesråd vedtar følgende midlertidige tiltak finansiert av fellesrådets ordinære drift eller om nødvendig fra premiefond/disposisjonsfond:
 - a. Fellesrådet gir anledning til å bruke nødvendige midler til omstillingsprosess for den enkelte nye sammenslåtte stab.

- b. Fellesrådet gir anledning til at det ansettes midlertidige administrative ressurser i sammenslåtte menighetsstaber i omfang 50% stilling i hver sammenslått stab.
- c. Fellesrådet gir kirkevergen anledning til å gjennomføre bygningsmessige tiltak for felles staber, inntil kr 900 000.

Stavanger kirkelige fellesråd
v/kirkeverge Rune Skagestad

Kopi til domprost Tor Magne Nesvik

Sak: Omorganisering av menigheter.

Menighetsrådet i Hinna vedtar enstemmig i ekstra møte 19.mars at det er Gausel menighet vi velger når det gjelder sammenslåing av menighetsstaber. I den sammenhengen ber vi om at Gausel og Hinna sokn får tilstrekkelig med administrative ressurser til å ivareta begge menighetenes løpende oppgaver.

De siste tallene for antall medlemmer i Den norske kirke, viser at Hinna sokn pr. 2026 er det største soknet i Stavanger. Vi vet i tillegg at det er stor utbygging innen soknet, og folke-tall og medlems-tall vil stige med noen tusen de nærmeste årene.

Gausel og Hinna vil samlet ha over 14 000 medlemmer, og menighetsrådet er bekymret for arbeidspresset stabene vil erfare i forbindelse med sammenslåing. I tillegg vet vi at utbygging geografisk i Hinna sokn foregår med en økning på opptil 10 000 nye innbyggere.

Dette medfører et betydelig større press på kirkelige handlinger, særlig dåp og gravferder. Av kirkevergen har staben allerede fått høre at Hinna må regne med en økning på 30-50% når det gjelder gravferder de nærmeste årene.

Hinna menighetsråd 19.mars 2026:

Guri Haarr Moe, menighetsrådsleder

Kirsti Melangen, vikar for daglig leder Hinna kirke

DEN NORSKE KIRKE

SAKS PROTOKOLL

Arkivsak-dok. 25/04224
Arkivkode
Saksbehandler Sigurd Olav Lende

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 Bekkefare menighetsråd	10.02.2026	14/26

Fremdriften i saken om felles stab for flere menigheter

Bekkefare menighetsråd har behandlet saken i møte 10.02.2026 sak 14/26

Møtebehandling

Vedtak

1. Menighetsrådet tar til etterretning at det nå synes uaktuelt å utrede et alternativ med felles stab for alle tre menigheter i Hillevåg bydel (jf. sak 69/25).
2. Menighetsrådet gir sin tilslutning til et videre samarbeid med Hillevåg menighet
3. Menighetsrådet legger til grunn at vedtak om felles staber også følges opp med samarbeid om felles gudstjenester ved ferievikling. Dette bør etableres så snart praktisk mulig.
4. Det fremmes en orienteringssak på menighetens årsmøte om denne prosessen.

DEN NORSKE KIRKE

SAKS PROTOKOLL

Arkivsak-dok. 26/01203
 Arkivkode
 Saksbehandler Lisbeth Carina Oscar-Andersen

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 Gausel menighetsråd	12.03.2026	15/26

Sammenslåing av staber - endelig innspill til Fellesrådet

Gausel menighetsråd har behandlet saken i møte 12.03.2026 sak 15/26

Møtebehandling

Det kom en mail fra kirkevergen i forkant av MR-møte, som DL videresendte til MR-medlemmene. Der stod det at kirkevergen kommer til å foreslå for Fellesrådet at de bør fremskynde prosessen med sammenslåingen i fase 2, slik at sammenslåingen trår i kraft 1.9.26 i stedet for 1.3.27.

Når Gausel menighet sin stab uansett må slå seg sammen med en annen stab, så ønsker vi at det skal være staben i Hinna menighet staben vår slår seg sammen med. Gausel menighet har sitt utspring fra Hinna menighet, i tillegg er Hinna menighet og Gausel menighet nabomenigheter.

Vedtak

Menighetsrådet (MR) sitt innspill til Fellesrådet, i forbindelse med sammenslåing av staber, er at staben i Gausel menighet er villig til å slå seg sammen med staben i Hinna menighet. Menighetsrådet vil presisere at staben i Gausel bør fortsette å ha sin arbeidsplass i Gausel kirke, slik at kirken ikke blir utilgjengelig for besøkende. MR ønsker å holde på den opprinnelige planen med at sammenslåingen ikke skjer før 1.3.27.

DEN NORSKE KIRKE

SAKS PROTOKOLL

Arkivsak-dok. 25/00444
 Arkivkode
 Saksbehandler Solveig Myklatun

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 Hillevåg menighetsråd	29.01.2026	8/26

Omstilling, veien videre, 29.01.26

Hillevåg menighetsråd har behandlet saken i møte 29.01.2026 sak 8/26

Møtebehandling

Arne Sigurd Mossige var ikke til stede under saken.

Vedtak

Hillevåg menighetsråd har i sitt møte 29.01.26 behandlet sak om veien videre etter omstillingsvedtaket, ref. epost 16.01.26 fra kirkeverge Rune Skagestad.

Hillevåg menighetsråd ønsker i videre omstilling å etablere samarbeid med Bekkefaret sokn, samt samlokalisere staber.

Hillevåg menighetsråd forutsetter at nåværende daglig leder Solveig Myklatun videreføres som daglig leder i det nye samarbeidsområdet.

Dette anses som viktig for kontinuitet, stabil drift og en god omstillingsprosess, og at dette legges til grunn i videre prosess og avtaler.

Hillevåg menighetsråd ber om at ansatte og råd holdes løpende orientert om videre prosess og at medvirkning samt god informasjon vektlegges.

DEN NORSKE KIRKE

SAKS PROTOKOLL

Arkivsak-dok. 23/04935
 Arkivkode
 Saksbehandler Jan Steinar Halås

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 Madlamark menighetsråd	20.01.2026	4/26

Omstilling sammenslåing av staber - prosessmøte nr.3

Madlamark menighetsråd har behandlet saken i møte 20.01.2026 sak 4/26

Møtebehandling

Et par spørsmål til oppklaring om videre prosess ble besvart.
 Ingen innvendinger mot å ikke gå videre mot Hafrsfjord/Sunde eller forslag til vedtak om sammenslåing, men et par innspill om å ta med noen presiseringer i vedtaket.

Vedtak

Madlamark menighetsråd mener sammenslåing av staber primært ikke er ønskelig. Hvis det likevel er nødvendig, ønsker menighetsrådet likevel å gå inn i omstillingen vedtatt i Fellesrådet ved å slå sammen stab med Tjensvoll menighet.

Madlamark menighetsråd mener at vår situasjon med nødvendig videre drift av barnehage, krever mer av daglig leder-ressurs, og MR ber om – og forventer – at dette blir hensyntatt når ressurser skal fordeles til stabene.

MR ønsker å gi tilbakemelding om at den fase/trinnvise innføringen var uheldig i prosessen for Madlamark, da vurderingen av en sammenslåing i større enhet med Hafrsfjord og Sunde, tilsvarende bydelen, ble opplevd "stengt" gjennom omstillingens fase 1.

Fra: "Silvia Slenes Andersen" <SA472@kirken.no>
Sendt: fredag 13. mars 2026 17:46:42
Til: "Rune Skagestad" <rs467@kirken.no>
Emne: Tasta og Vardeneset - Menighetsrådets vedtak 05.mars 2026

Hei.

Her er vedtaket fra Tasta menighetsråd ang naturlig samarbeid/sammenslåing av staber med Vardeneset.

14/26 Initiativ fra Vardeneset menighet – samtaler om tettere samarbeid

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 Tasta menighetsråd	05.03.2026	14/26

Saksorientering

Vardeneset menighetsråds arbeidsutvalg (AU) har tatt initiativ til dialog med Tasta AU om muligheten for et tettere samarbeid mellom menighetene, i lys av de kommende omstillingene i Stavanger kirkelige fellesråd.

Formålet med møtet er å:

- orientere menighetsrådet om initiativet fra Vardeneset
- drøfte hvordan Tasta menighetsråd stiller seg til videre samtaler
- forberede et felles menighetsrådsmøte, hvor målet er å gi en samlet tilbakemelding til kirkevergen om hvordan vi ser for oss en framtidig sammenslåing av staber, og hvilke konsekvenser og muligheter som ligger i et tettere samarbeid mellom menighetene.

Menighetsrådet inviteres derfor til samtale og innspill, slik at Tasta kan delta aktivt og tydelig i den videre prosessen.

Forslag til vedtak

Menighetsrådet vedtar å gjennomføre et felles menighetsrådsmøte med Vardeneset menighetsråd for å drøfte videre samarbeid og mulige modeller for framtidig organisering.

Møtebehandling

Jan Gunnar orienterte om dialogen som arbeidsutvalgene (AU) har hatt med Vardeneset menighet i forbindelse med omstillingsprosessen og den kommende sammenslåingen av stabene i Tasta og Vardeneset.

Det er et uttrykt behov for at menighetsrådet tilføres mer informasjon i forkant av møtene, slik at

rådet kan være forberedt og ha et tydelig grunnlag for sine drøftinger. Etter det felles AU-møtet vil presentasjonsmaterieell (foiler) bli distribuert til rådene, Jan Gunnar formidler dette ut.

Det er ønskelig/forslag til et møte der begge menighetsrådene får en samlet orientering om dagens samarbeid mellom stabene og om hvordan dette samarbeidet vil organiseres etter sammenslåingen.

Det foreslås å gjennomføre et felles møte med begge menighetsrådene og begge stabene. Møtet vil være en uformell samling hvor hver stab presenterer sitt arbeid, og der det gis en helhetlig framstilling av tjenestene i de to menighetene.

Det legges til grunn at Tasta og Vardeneset skal slå sammen sine staber. I den forbindelse er det ønskelig å drøfte hvordan det videre samarbeidet mellom menighetene best kan organiseres, og hvordan man kan bygge videre på eksisterende samarbeidstiltak.

Stabene samarbeider allerede på flere områder, blant annet Konfirmanter, babysang og dåpsskole.

Menighetsrådet er positive til å videreutvikle det allerede eksisterende samarbeidet mellom stabene i Tasta og Vardeneset menigheter og understreket viktigheten av at også menighetsrådene blir involvert og bedre kjent med hverandre og det arbeidet som gjøres på stabsplan. Det ble imidlertid uttrykt noe skepsis knyttet til å innlede samtaler om tettere organisatoriske endringer på dette tidspunktet. Dette anses som en separat problemstilling som ikke inngår i arbeidet med stabsorganiseringen og prosessen som nå kjøres av kirkevergen/fellesrådet.

Vedtak

Tasta menighetsråd stiller seg positivt til det videre stabs samarbeidet med Vardeneset menighet. Tasta menighetsråd anbefaler et felles «bli kjent» møte med stab og menighetsråd i Tasta og Vardeneset menigheter.

God helg.

Beste hilsener

Silvia Slenes Andersen

Daglig leder

Tasta menighet

Tlf: 943 70 773

DEN NORSKE KIRKE

Tasta menighet

Saker til behandling

14/26 Sammenslåing av menighetsstaber

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 Tjensvoll menighetsråd	18.03.2026	14/26

Saksorientering

Sist møte fikk MR-leder, sokneprest og daglig leder i oppdrag å ta kontakt med Madlamark menighet for samtaler rundt den pågående omstillingsprosessen i Stavanger kirkelige fellesråd. Samtale har funnet sted og Madlamark har allerede gjort et vedtak på at de ønsker en sammenslåing med Tjensvoll. Tjensvoll har også hatt Bekkefarene på radaren, men der har det ikke vært noen samtale da vi ville se an hva Bekkefarene sine samtaler med Hillevåg resulterte i. Bekkefarene og Hillevåg har gjort vedtak om at de ønsker å gå sammen. Dermed er det bare Madlamark som er aktuell kandidat for Tjensvoll i sammenslåingen av menighetsstaber.

Nytt fra sist møte er at Kirkevergen har den 11. mars informert om at prosessen med sammenslåing i runde 2 er fremskyndet fra 1. mars 2027 til 1. september 2026. Dette er begrunnet i ønske fra menighetene som har gjort vedtak ønsker å komme i gang med det.

Møtebehandling

Det ble en samtale rundt hva sammenslåingen faktisk betyr. Uklarhet rundt begrepet «Fellesstab» og hva det vil si i praksis. Kirkevergen har kommunisert at det vil være hensiktsmessig for menighetene og saksbehandle en soknesammenslåing som en konsekvens av dette. Dette for å kunne ha et felles menighetsråd for menigheten og dermed gi en stor avlastning for daglig leder. En ev. sammenslåing av sokn er menighetene selv som initierer. Menighetene er selvstendige rettssubjekter og en ev. soknesammenslåing skjer i samarbeid med bispedømmet. MR stiller spørsmål ved fremskyndelsen av fase 2 som vil redusere muligheten til å lære noe av fase 1.

Tjensvoll vil fremdeles være vår menighet og aktivitetene vil fortsette som vanlig.

Vedtak

MR gjør i dag vedtak på at de ønsker sammenslåing av Tjensvoll sin stab med Madlamark sin stab og vektlegger Nabokafeens behov for ekstra oppmerksomhet fra daglig leder. MR ber MR-leder, sokneprest og daglig leder om å tilrettelegge på Tjensvolls vegne slik at sammenslåingen kan gjennomføres på en best mulig måte.

[Lagre vedtak]

38/26 Omstilling i Stavanger kirkelige fellesråd (12.04.2026)

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 Vardeneset menighetsråd	12.04.2026	38/26

Saksorientering

Menighetsrådet inviteres til å drøfte og ta stilling til følgende:

- Hvordan den pågående omstillingen i Stavanger kirkelige fellesråd kan få konsekvenser for menighetens arbeid, organisering og lokale identitet.
- Hvilke prinsipper menighetsrådet mener bør ligge til grunn for videre omstilling, særlig knyttet til:
 - lokal forankring og tilgjengelighet
 - stabens arbeidssituasjon
 - kontinuitet i gudstjenesteliv, trosopplæring, diakoni og frivillighet
- Hvilke innspill og eventuelle anbefalinger menighetsrådet ønsker å formidle videre til fellesrådet.

Saken må sees i sammenheng med tidligere behandlinger av omstillingskravet i menighetsrådet og innspill som allerede er gitt i prosessen.

Innspillene fra menighetsmøtet i dag 12.04, skal oppsummeres og behandles i menighetsrådet, og kan inngå i rådets videre dialog med Stavanger kirkelige fellesråd.

Forslag til vedtak

Gjennomføre vedtaket fra fellesrådet, slå sammen stabene i Tasta og Vardeneset. Slå sammen menighetsråd til ett sokn, to likestilte menigheter med ett sokneråd, én stab og én økonomi, men to kirkebygg med hver sin menighetsidentitet. Mest mulig arbeid ut i menighetene, som kan frigjøre ressurser.

Eventuelt med noen innspill fra menighetsmøtet 12.04.2026.

Vedtaket sendes til Kirkeverge Rune Skagestad innen 17.04.2026 og behandles i FR 29.04.2026.

Møtebehandling

Vedtak

- Gjennomføre vedtaket fra fellesrådet, og ønske å slå sammen stabene i Tasta og Vardeneset.
- Jobbe for å slå sammen menighetsråd til ett sokn, to likestilte kirkefelleskap med

ett sokneråd, én stab og én økonomi, men to kirkebygg med hvert sitt fellesskap og identitet. - Intensjonen er å frigjøre ressurser for mest mulig arbeid ut i de to særskilte menighetsfellesskapene. - Menighetsrådet ber administrasjonen etter stabssammenslåing om å finne områder for utvidet samarbeid mellom Tasta og Vardeneset og legge fram en plan for menighetsrådet.

Vedtaket sendes til Kirkeverge Rune Skagestad innen 17.04.2026 og behandles i FR 29.04.2026.

Vedtatt med akklamasjon

DEN NORSKE KIRKE

STAVANGER KIRKELIGE FELLESRÅD

Saksbehandler	Arkivkode	Arkivsak	Ugradert
Rune Skagestad	800	26/01833-1	

Saksnummer	Råd/utvalg	Møtedato
6(26)	STAVANGER KIRKELIGE FELLESRÅD	29.04.2026

Gravplassplan for Stavanger 2026-2049

Vedlegg:

GRAVPLASSPLAN 2026 - 2050 til fellesrådet april 2026

Saksorientering

Stavanger kirkelige fellesråd er gravplassmyndighet i Stavanger kommune.

Fellessrådet i flere tiår vedtatt gravplassplan for kommunen, den forrige gravplassplan ble vedtatt i 2013. Den gjelder for perioden 2013- 2029.

Flere endringer har skjedd siden den forrige planen ble vedtatt. En kan nevne noen:

- I 2020 ble Finnøy, Rennesøy og Stavanger slått sammen til en kommune og dermed til et fellesrådsområde.
- Krematoriets kapasitets utfordringer
- Klima og miljøfokus i samfunnet og sektoren
- Endrede gravleggingsformer som Navnet minnelund, urnevegg og den økte bruken av askespredning.
- Samfunnets flerkulturell og flerreligiøse trekk blir bare enda tydeligere.

Hensikten med gravplassplanen er først og fremst å skaffe seg en samlet oversikt over gravkapasitet ved den enkelte gravplass i Stavanger og å lage en samlet plan for grav- og arealbehov årene frem til 2049.

Gravplassplanen inneholder basert på denne analysen oversikt over hvilke tiltak som bør iverksettes framover og en prioritering mellom disse.

Planen har innledningsvis en presentasjon av et verdigrunnlag som en legger til grunn for den videre utviklingen av gravplassvirksomheten i Stavanger.

Gravplassplanen er tenkt vedtatt første gang på fellesrådets møte 29.04.2026.

Så blir planen sendt på offentlig høring. Vi vil sende den direkte til Stavanger kommune og Statsforvalter i Vestfold og Telemark. Ellers vil den ligge tilgjengelig på fellesrådets nettside, slik at offentligheten kan lese/laste ned og gi kommentar.

Svarfrist er foreslått satt til 1.9.2026. Dette slik at Fellesrådet kan få Gravplassplanen til andre og siste gangs behandling på sitt møte 23.09.2026.

Gravplassplanen vil bli rullert normalt hvert fjerde år.

Forslag til vedtak

1. Stavanger kirkelige fellesråd vedtar den fremlagte forslag til Gravplassplanen 2026-2049 for Stavanger.
2. Kirkevergen gis fullmakt til å foreta språklige og layout forandring i planen før den sendes på høring.
3. Gravplassplanen sendes ut på offentlig høring, med svarfrist 01.09.2026.

4. Fellesrådet ber om å få Gravplassplanen til andre gangs behandling på møtet i september 2026.
5. Fellesrådet legger opp til at Gravplassplanen normalt rulleres hvert 4 år.

GRAVPLASSPLAN 2026 –2049

Gravkapasitet, areal- og investeringsbehov

Stavanger kirkelige fellesråd

Til 1. gangs behandling i Stavanger kirkelige fellesråd 29.04.2026

Innholdsfortegnelse

FORORD	3
SAMMENDRAG.....	4
1. INNLEDNING.....	6
1.1 Mål for gravplassmyndigheten i Stavanger	6
1.2 Overordnede forutsetninger	7
2. ANALYSER	7
2.1 Befolkningsprognoser mot 2050.....	7
2.2 Kort analyse knyttet til kremasjon	7
2.3 Kort analyse knyttet til bæreromskapasitet.....	8
2.4 Kort analyse av arealbehov for utvidelser av gravplasser	9
2.5 Gravleggingstyper og utvikling	10
2.6 Gravplassene - Tros- og livssynssamfunnene.....	12
2.7 Gravplassene - Klima og miljø	13
2.8 Gravplassene - God arbeidsplass og god drift	13
2.9 Fredningstid på graver i Stavanger	14
2.10 Gravplassvedtekter i Stavanger.....	14
3. GJENNOMGANG AV GRAVPLASSENE I STAVANGER	14
3.1 Bydelene blir gravplass-soner.....	14
3.2 Stavanger Krematorium	15
3.3 Eiganes gravlund.....	19
3.4 Lagård gravlund	24
3.5 Hetland gravlund.....	30
3.6 Tjensvoll gravlund	34
3.7 Hinna gravlund.....	38
3.8 Jåttå gravlund	42
3.9 Hundvåg gravlund.....	46
3.10 Revheim gravlund.....	50
3.11 Kvekerkirkegården.....	54
3.12 Vestre Åmøy gravlund.....	56
3.13 Austre Åmøy gravlund.....	59
3.14 Askje kirkegård.....	62
3.15 Utstein klosterkirkegård.....	66
3.16 Hausken kyrkjegard	69
3.17 Sørbø kyrkjegard.....	73
3.18 Østhusvik gravplass	77
3.19 Talgje kyrkjegard	79
3.20 Hesby kyrkjegard	84
3.20 Jørstad kyrkjegard.....	87
3.21 Bjergøy kyrkjegard	89
3.22 Halsne kyrkjegard	92
3.23 Sjernerøy kyrkjegard.....	95
3.24 Sør-Fogn kyrkjegard	99
3.25 Nord-Fogn kyrkjegard	100
4. KONKLUSJONER OG PRIORITERINGER	103
4.1 Krematorium	103
4.2 Arealbehov	103
4.3 Utviklings og investeringsbehov.....	104
4.4 Andre tiltak	104
5. VEDLEGG.....	105
5.1 Begreper.....	105
5.2 Lovverk	105
5.3 Gravplassvedtekter for Stavanger	105

FORORD

I følge gravplassloven og vedtak i Stavanger kommune i januar 2023 er Stavanger kirkelige fellesråd lokal gravplassmyndighet og dermed ansvarlig for drift og forvaltning av gravplassene og krematoriet i Stavanger kommune. Driftsutgiftene utredes av kommunen etter budsjett fra fellesrådet (gravplassloven § 3).

Kommunen er ansvarlig for å regulere, erverve og opparbeide tilstrekkelig gravplass areal (gravplasslovens forskrift § 2).

Det er 24 gravplasser i aktiv drift i Stavanger kommune (I tillegg skjøtter fellesrådet Revheim gamle gravplass og et gravsted ved Ledaal).

Hensikten med denne gravplassplanen er primært å skaffe seg en samlet oversikt over gravkapasitet ved den enkelte gravplass i Stavanger og å lage en samlet plan for grav- og arealbehov årene frem til 2049.

Prognosen for antall døde baserer seg på tall fra Stavanger kommune fra høsten 2025 hvor en har fremskrevet tall for befolkning inkludert dødelighet i bydelene og kommunen frem til år 2050.

Utgangspunktet er lovens krav om at det i hver kommune skal være en eller flere gravplasser av slik størrelse at det til enhver tid er ledige graver for minst 3% av kommunens befolkning (gravplassloven § 2).

Videre gir planen en status for den enkelte gravplass og for Stavanger krematorium. Prognosen over antall døde og status på gravplassene gir mulighet til å prioritere mht utvidelser, behov for videre utvikling/endring av gravplassene (basert på endring av gravferdskikker som minnelunder, urnevegg mm) og bygningsmessige behov (vedlikeholdsetterslep).

Gravplassmyndigheten legger til grunn i planen en fortsatt desentralisert gravplass-struktur og en tanke om at gravplassene skal være viktige og vakre parkanlegg for byens befolkning.

Disse verdiene vil være bærende for arealbehov, utforming og drift av gravplassene.

Gravplassplanen tar også opp tema som at gravplassene er parkmessige anlegg der det er krav om universell utforming og tilstrekkelig belysning. Gravplassene er arbeidsplasser, Noen og deler av gravplassene er omfattet av vern og bør ha skjøtelsesplan for trær og busker.

Stavanger har flere eldre gravplasser der kulturminneaspektet og behovet for bevaring av hele eller deler av gravplassen(e) er aktuelt. Vi ser behovet for en helhetlig verneplan og det er administrativt startet et arbeid med denne, men i denne gravplassplanen er dette ikke tatt inn (utover at vi påpeker behovet for en slik plan). Tilsvarende bør det vurderes om det skal utarbeides en helhetlig skjøtelsesplan for trær/vegetasjonsplan. Det finnes lokale vegetasjonsplaner på gravplassene, men ikke noe samlet for gravplassene i kommunen.

I 2020 ble Finnøy kyrkjelege fellesråd, Rennesøy kirkelige fellesråd og Stavanger kirkelige fellesråd slått sammen, slik som de tilsvarende kommunene. Dette er første gravplassplan som inkluderer hele den nye kommunen.

Stavanger kirkelige fellesråd legger gravplassplanens verdigrunnlag, jfr. kapittel 1, til grunn for den videre utviklingen av gravplassvirksomheten i Stavanger.

Gravplassplanen inneholder oversikt over hvilke tiltak som bør iverksettes framover og prioritering mellom disse.

I dokumentet blir også kristne kirker som ligger inne på/rett ved gravplassen tematisert, da svært mange av begravelserne/bisettelsene skjer fra disse byggene. Gravplassmyndigheten er seg likevel bevisst at en er forholder seg til alle tros og livssynssamfunn

Forrige plan ble vedtatt i Stavanger kirkelige fellesråd 11.09.2013. Denne gravplassplanen er tenkt rullert hvert 4 til 8. år.

Stavanger, april 2026

Rune Skagestad
Kirkeverge

Mari Varhaug
Gravplassjef

SAMMENDRAG

I den kommunale framskrivningen er det 151 508 innbyggere i Stavanger i 2026, og dette øker til 160 710 i 2050. Antall døde i kommunen i 2026 er antatt å bli 1031 og dette øker til 1422 i 2050.

Nå vi summerte opp det antall ledige kiste- og urnegraver fra de ulike gravplassene i kommunene så vi høsten 2025 at det var 11 144 ledige kistegraver og 5 042 ledige urnegraver. Totalt 16 186 ledige graver.

Stavanger kommune ivaretar med god margin lovkravet om å ha ledig gravkapasitet til 3 % av befolkningen (gravplassloven § 2). Dette gjelder totalt for kommunen. Våren 2026 har kommunen en ledig gravkapasitet på mer enn 10 % .

Når en skal vurdere gravbehovet må en både ha et kortsiktig og et langsiktig perspektiv. Det er viktig å sikre tilstrekkelig areal for de gravplassene som er etablert i bydelene og som vil få en betydelig økning i antall begravelser i et lengre perspektiv. Noe som er med på å avhjelpe denne stor økning i forventede gravlegginger, er god forvaltning av dagens og framtidens gravplassarena.

Her er 6 faktorer kan medvirke til god arealutnyttelse på gravplassene.

- Gravlegging av kister og urner i dobbel dybde halverer arealbruken.
- Kremasjon og bruk av urnegraver reduserer arealbruken med omlag 75%.
- Navnet minnelund har god areal-utnyttelse.
- Bruk av urnevegg har også en god areal-utnyttelse
- Ved askespredning trenger man ikke areal i det hele tatt.
- Redusere fredningstiden til 20 år på flest mulig graver. Det gir økt mulighet for gjenbruk av graver og reduserer behovet for nye areal.

I Stavanger utnyttes arealene godt allerede ved at de fleste graver i kommunen kan brukes i dobbel dybde. I kommunedelene Finnøy og Rennesøy har gravplassene til nå ikke hatt dobbel dybde. Alle framtidige gravplasser bør normalt utbygges med dobbel dybde for kistegraver.

Vi legger til grunn en tenkning om valgfrihet mellom urnebegravelse (og da kremasjon i forkant) og kistebegravelser. Det er et mål å sikre tilstrekkelig antall kistegraver og urnegraver i alle gravplasssoner så langt som det er mulig. Valgfriheten med hensyn til kiste eller urne tilsier også at de økonomiske konsekvensene for pårørende i kommunen i størst mulig grad likestilles.

Kremasjonsprosenten i Stavanger bikket for første gang i 2025 50 %: Dette er lavt i forhold de andre storbyene i Norge som ligger på 60%-80%. Grunnene til dette er nok mest tradisjon og at mange ikke har vurdert kremasjon som et likeverdig alternativ. Kremasjonsavgiften er fjernet for innbyggere i Stavanger for at kistebegravelser og kremasjon skal likestilles rent kostnadmessig for de pårørende.

Vi antar at kremasjonsprosent vil stige fra omkring 50 % til kanskje opp mot 70 prosent i perioden. Krematoriet må fornyes tidlig i perioden.

Stavanger kommune ivaretar som sagt med god margin lovkravet om å ha ledig gravkapasitet til 3 % av befolkningen.

Lovkravet på 3% er knyttet til fredstid og normale forhold. Ved en eventuell pandemi/krise/krig kan det bli behov for ledige graver utover den lovpålagte 3 % en. Dette anser vi det må komme nasjonale føringer for, før vi i omfattende grad starter planarbeid med dette (inkl. evt. planer for massegrav).

Vi har i gjennomgangen av de ulike gravplassene brukt 3% som utgangspunkt for vise behovene, men vi er fullstendig klar over at lovkravet gjelder på kommunenivå, ikke på den enkelte gravplass.

De gamle sentrumsgravplassene Lagård gravlund og Eiganes gravlund vil iht prognosene få et overskudd av ledige graver de kommende årene. Dette vil imidlertid være en viktig og nødvendig ressurs mht byens behov for graver i by sentrum i et langsiktig perspektiv.

Framtidig behov for urnegraver på Eiganes gravlund tilsier at en i større grad må benytte kistegraver til urnegraver, samt etablere større minnelunder og gjerne urnevegg.

For Lagård gravlund er noen gravfelt lagt om fra dobbel til enkel gravdybde, og noen felt er omregulert fra kistegraver til urnegraver. En vil også fortsette arbeidet med å bruke noen slettede graver til interne gangveier. Deler av driftsarealet leies av BaneNor, dette må i første del av perioden gjennom reguleringer sikres som del av gravplassen og om mulig innløses.

De gravplasser som har felter med lite egnede gravmasser, dårlig drenering etc som medfører at nedbrytingen ikke er tilstrekkelig vil en søke å forbedre forholdene og samtidig ha en aktiv forvaltning med både forlengelse av fredningstid, omgjøring av graver/felt til urnegraver eller til sist stenge for gravlegging. Slike prosesser vil ikke skje uten at aktuelle festere vil bli varslet.

Det gjennomføres en større utvidelse av Hundvåg gravlund i 2025. Del 2 av denne utvidelsen bør komme i perioden.

Hinna gravlund har i analysen behov for utvidet areal. Det arbeides for å sette av ekstra areal for utviding av Hinna gravlund.

Jåttå gravlund ble offisielt åpnet i 2012. Denne skal dekke gravbehovet for både Hinna og Gausel. Jåttå gravlund har fått eget retningsbestemt gravfelt («muslimsk» gravfelt) og eget for hinduer. Det vil mot slutten av planperioden være behov for kistegraver om en ikke får en utvidelse på Hinna.

Tasta/Vardeneset urnegravlund (navnet er ikke avklart, men i planen brukes «Tasta/Vardeneset urnegravlund»). Av hensyn til desentralisert gravplass-struktur bør arbeidet med Tasta/Vardeneset urnegravlund startes tidlig i perioden. På lang sikt vil det også være en viktig avlastning for Eiganes gravlund.

I 2006 fikk en etablert den første «Navnet minnelund» på Hundvåg gravlund. Dette har blitt svært etterspurt og er en arealeffektiv gravleggingsform. Målsettingen er at det skal finnes «Navnet minnelund» på de aller fleste gravplassene i kommunen, og minst en i hver bydel. De første nye minnelundene skal etableres på gravplassene på Hesby, Hausken, Sjernerøy, Hetland, Askje, Sørbø, Talgje og Fogn. Flere av de eksisterende «Navnet minnelundene» begynner å bli fullt opp og må utvides eller at det etableres nye (for eksempel Eiganes, Lagård og Hinna).

Det er naturlig i perioden å foreta en vurdering om en skal videreføre eller eventuelt legge ned noen av de mindre gravplassene, som likevel har veiforbindelse til annen gravplass. Dette gjelder Vestre Åmøy gravlund, Bjergøy kyrkjegard, den gamle delen av Jørstad kyrkjegard, og Sør.Fogn kyrkjegard.

Det er også naturlig i perioden å vurdere sammen med Stavanger kommune hvem som skal ha ansvar for skjøtsel av Madla gamle gravlund.

Videre må en i perioden vurdere fremtidig bruk av Kvekerkirkegården på Storhaug.

1. INNLEDNING

1.1 Mål for gravplassmyndigheten i Stavanger

Overordnet målsetting

Alle innbyggere i Stavanger skal tilbys å kunne gravlegges i kommunen med respekt og verdighet. Gravplassene i Stavanger skal holdes i hevd og forvaltes etter den orden og verdighet som deres egenart tilsier. Stavanger krematorium skal tilby kremasjon til hele Rogaland fylke.

1. Gravplassens mangesidige rolle

I forbindelse med planlegging, forvaltning og skjøtsel av gravplasser søker en å ivareta de ulike funksjoner en gravplass har. Det legges vekt på at gravplassen skal ivareta følgende roller:

- være et gravsted hvor en har tilrettelagt for ro og ettertanke
- være et møtested for sørgende og medvirke til å lindre sorgen
- være en offentlig park og et rekreasjonssted for hele byens befolkning
- dokumentere byens historie og være et sted for undervisning og kulturformidling
- gi et kunstnerisk uttrykk via gravminner, skulpturer, bygnings- og landskapsarkitektur
- ivareta det fysiske miljøet og tilrettelegge for biologisk mangfold

2. Desentralisert struktur

Stavanger har en desentralisert gravplass-struktur. Gravplassene er med å gi den enkelte bydel identitet og tilhørighet. En legger vekt på nærhet mellom gravplassen og brukerne. Svært mange av besøkene til gravplassene er eldre mennesker med redusert mobilitet og da er en geografisk nærhet svært positivt. Dette er trolig medvirkende til at gravplassene i Stavanger har svært mange besøkende og at gravstellet generelt holder et høyt nivå. Det kan være utfordrende, men viktig, å sikre tilstrekkelig gravplassareal innenfor rammen av en desentralisert gravplass-struktur.

3. Valgfrihet til byens borgere mht valg av kistegrav eller kremasjon.

Vi legger til grunn en tenkning om valgfrihet mellom kremasjon med urnebegravelse og kistebegravelser. Det er et mål å sikre tilstrekkelig antall kistegraver og urnegraver i alle gravplasssoner. Kremasjonsprosenten i Stavanger er økende og var på 52 % (2025).

4. Tilrettelegge for egne retningsbestemte gravfelt for innbyggere med ulike religioner.

Etter ønske fra muslimer og hinduer har fellesrådet tilrettelagt for egne gravfelt for disse (Jåttå, Hinna, Hundvåg og Hausken). Etter ønske fra det katolske miljøet videreføres praksisen med eget katolsk gravfelt på Eiganes. Kvekerkirkegården på Storhaug har til 2020 vært i privat eie, men er overdradd til Stavanger kommune. Den har til nå kun blitt benyttet av personer knyttet til Kvekersamfunnet. De har selv åpnet for at gravplassen kan brukes av befolkningen på Storhaug. Det er naturlig å se på dette i årene som ligger foran.

5. Livssynsåpne seremonibbygg.

Gravkapellene i Stavanger har en livssynsåpen utforming. Byen disponerer følgende kapeller som kan benyttes gratis av alle innbyggere i Stavanger, uavhengig tro eller livssyn: Tjensvoll kapell, Eiganes kapell, Stavanger krematorium og Lagård kapell. (Eiganes kapell har imidlertid et krusifiks som utsmykking som ikke kan tas bort).

6. Universell utforming

Universell utforming handler om fysisk tilrettelegging for personer med nedsatt funksjonsevne. Det skal tas hensyn til personer med bevegelseshemming, syns- og hørselshemming. Ved utvidelser av gravplasser og endringer i bygg skal fellesrådet i så stor grad som mulig følge de retningslinjer som Stavanger kommune har på dette området. På deler av gamle gravplasser, som for eksempel Lagård gravlund, vil bevaringsperspektiv og krav om universell utforming kunne «støte sammen». Dette er en utfordring, som en må jobbe fortløpende med.

7. Miljø og kommunal bygginstruks

Ved utvidelser av gravplasser og endringer i bygg skal fellesrådet i så stor grad som mulig følge de retningslinjer som Stavanger kommune har på disse områdene.

Oppsummering:

Verdigrunnlag, omtalt i pkt.1-7 legger føringer for hvordan en planlegger, opparbeider og drifter gravplasser og gravkapeller i Stavanger kommune.

1.2 Overordnede forutsetninger

- a. Gjeldende lover og forskrifter. Ved endringer av disse vil også denne planen kunne måtte endres.
- b. Stavanger kirkelige fellesråd forblir gravplassmyndighet i Stavanger, Stavanger kommune har finansieringsansvaret.
- c. Stavanger krematorium eies og driftes videre av Stavanger kirkelige fellesråd. Tilby kremasjonstjenesten for hele fylket. Faktura for kremasjonsavgift for utbys innbyggere faktureres normalt lokal gravplassmyndighet/kommune.
- d. Kremasjonsandel i Stavanger og Rogaland vil fortsatt øke.
- e. Båreromkapasiteten må sikres for normal drift (inkl kistegravlegging og kremasjon). Kapasitet må vurderes i perioden også opp mot beredskapskrav.
- f. Det har vært en kommunesammenslåing mellom Finnøy, Rennesøy og Stavanger i 2020. De ulike kulturer og praksiser som har vært vil fortsatt prege sektoren i perioden.
- g. Stavanger forblir en multi-kulturell og -religiøs kommune.
- h. Alle framtidige gravplassutbygginger i Stavanger kommune gjennomføres normalt med graver i dobbel dybde for kistegraver for å ivareta en best mulig utnyttelse av arealene i kommunen.

2. ANALYSER

2.1 Befolkningsprognoser mot 2050

I SSB hovedalternativ for framskriving av dødsfall i Rogaland vil det i 2050 være 4828 dødsfall, mot 3558 i 2024. Dette er en økning på 48 %. I 2023 var kremasjonsprosenten i hele fylket på 32 %.

I kommunale framskrivninger er det 151 508 innbyggere i Stavanger i 2026, og dette øker til 160 710 i 2025. Antall døde i kommunen i 2026 er antatt å bli 1031, men dette øker til 1422 i 2025.

Nå vi summerer opp det antall ledige kiste- og urnegraver fra de ulike gravplassene i kommunene se vi at det er 11 144 ledige kistegraver og 5 042 ledige urnegraver (disse tallene vil variere fortløpende ettersom graver tas i bruk og/eller blir slettet, så en får ikke et eksakt tall). Totalt 16 186 ledige graver.

Lovkravet er: *I hver kommune skal det være en eller flere gravplasser av slik størrelse at det til enhver tid er ledige graver for minst 3 pst av kommunens befolkning.* (Gravplassloven § 2)

I 2026 utgjør dette 4 545 ledige graver.

Stavanger kommune er slik sett langt innenfor lovkravet. Den desentraliserte gravplass-strukturen gjør at en lokalt kan ha utfordringer med ledige graver, selv om en på kommunalt er godt innenfor lovkravet.

2.2 Kort analyse knyttet til kremasjon

I dag (2026) er det kun et krematorium i Rogaland fylke; Stavanger krematorium. Dette krematoriet har historisk blitt benyttet av Sør-Rogaland og Ryfylke.

Krematoriet i Odda (Vestland fylke) har kun anledning til å kremere 200 pr år, da det ikke har renseanlegg. Nord-fylket i Rogaland benytter dette krematoriet inntil kvoten på 200 er benyttet, og har siden 2022 sendt kister til Stavanger. De nærmeste andre krematoriene ligger i Bergen og Kristiansand. Det ble 31.08.2024 publisert en rapport fra KA på bestilling av Barne- og familiedepartementet (Bfd) med tittelen «Rapport om kartlegging av samfunnets behov for krematorier og kjølerom». Det statistiske materialet for dette avsnittet er hentet fra denne rapporten (se pkt 6.1.10).

I SSB hovedalternativ for framskriving av dødsfall i Rogaland vil det i 2050 være 4828 dødsfall, mot 3258 i 2024. Dette er en økning på 48 %. I 2023 var kremasjonsprosenten i hele fylket på 32 %. I Stavanger har kremasjonsandelen gradvis økt til nå være rett over 50 %. I storbyer som Bergen og Oslo er kremasjonsandelen på 80%. Trondheim på 75% (tall fra Statsforvalteren for 2024).

Vi ser at de fleste gravplassmyndighetene i fylket nå tilbyr «navnet minnelund». Vi tror også at flere vil i årene fremover tilby innsetting i urnevegg. Askespredning har også blitt mer vanlig. Den tiltakende urbaniseringen av fylket tilsier også en større vekst i kremasjon på bekostning av kistebegravelse. Alt dette tilsier en markant vekst i antall kremasjoner i fylket.

Dersom en skulle legge til grunn en kremasjonsprosent på 80% for hele fylket så vil kapasitetsbehovet på kremasjon i 2050 være på rett i underkant av 3900 (3862).

Dagens kremasjonsovn hadde i 2025 totalt 1106 kremeringer. Av disse var 486 fra Stavanger. Vi antar at dagens ovn har en kapasitet på 1200-1400 kremasjoner pr år.

Veksten i antall døde og i ønske om kremasjon tilsier at en må raskest mulig få på plass nytt krematorium til å håndtere det økte behovet i regionen. Dette arbeidet har størst prioritet av alt.

Stavanger kirkelige fellestråd planlegger fortsatt for at Stavanger krematorium skal betjene hele Rogaland fylke med kremasjonstjeneste.

Et nytt krematorie-bygg vil måtte ha kapasitet til minst to ovner som kan håndtere den videre veksten fremover. Så fremt det etableres ikke andre krematorier i fylket, noe vi ikke anbefaler.

Gravplassmyndigheten vurderer at lovgiver bør utvide og presisere dagens lovverk knyttet til kremasjon. Dette går på flere forhold som i dag har en rimelig grei praksis, men dette bør forankres i lov, forskrift eller annet regelverk:

Vi mener kremasjon burde være en lovmessig rettighet innbyggerne skulle ha, tilsvarende som kistebegravning i dag er en rettighet. Videre bør det lovforankres hvem som eventuelt skal sørge for en slik rett.

Skal en kommune ha ansvar for finansiering av kremasjon, men tjenesten nyter en hel region godt av? Hvordan kan og bør dette eventuelt finansieres?

Bør det være et kapasitetskrav til krematorier (antall kremeringer og kistestørrelse) og bærerom (hvor mange kister skal et krematorium kunne oppbevare med kjølfrys)?

Se ellers pkt 3.2 i denne planen.

2.3 Kort analyse knyttet til bæreromskapasitet

I Stavanger kommune er det bærerom med kjølfrys for oppbevaring av kister flere steder. Gravplassmyndigheten har slike ved krematoriet og ved gravplassene der det er seremonilokale. I tillegg har SUS kapasitet til oppbevaring av omkring 40 kister. De kommunale sykehjemmene har også slike fasiliteter. Et byrå i regionen har også privat et bærerom.

Det er ikke lov eller forskrift som regulerer bæreromskapitet i dag. I denne planen legger vi til grunn at dette er en offentlig oppgave. Fellestrådet oppfordrer til at det utarbeides nasjonale retningslinjer på området (jfr. pkt. 2.2).

Gravplassmyndigheten ser det som viktig det finnes tilstrekkelig kapasitet ved sykehjem og ikke minst ved sykehus. På bærerom på et sykehjem vil ofte den avdøde først bli oppbevart og stelt før avdøde blir fraktet videre. Dette er andre offentlige myndigheters ansvar, men fellestrådet vil på det sterkeste anmode Stavanger kommune å legge inn bærerom i alle planer for sykehjem/institusjoner der beboer bor livet ut.

Videre må gravplassmyndigheten selv sørge for at det er bæreromskapitet der seremonier skal gjennomføres. Det er gjort rede for dagens bæreromskapitet ved hver enkel gravplass/seremonilokale i kapittel 3.

Vurderingen vi legger til grunn er at det må arbeides for å få bæreromskapitet for kister ved seremonisted for en til to ukers normal drift (dog minimum 3 kister). Kapasitet utover dette må håndteres enten via sykehjemmets/sykehusets eller krematoriets kapasitet.

Dette betyr følgende prioritering for gravplassmyndigheten:

Hinna kirke (bærerom med plass til 3 kister, betjener primært Hinna og Jåttå gravplasser)

Askje kirkegård (bærerom med plass til 3 kister, ligger i plan for utvidelsen)

Revheim gravlund (oppgradere eksisterende bærerom til å håndtere flere kister)

Hundvåg gravlund (oppgradere eksisterende bærerom til å håndtere 6-8 kister)

Hetland gravlund (oppgradere eksisterende bærerom til å håndtere flere kister)

Sørby kyrkjegard og Talgje kyrkjegard følger så.

Når vi ser på Stavanger krematorium bør dette ha minst bæreromskapitet til 2-4 ukers normal drift. Dagens krematorium har grei plass til rundt 40 kister. Vi har hatt over 60 kister oppbevart, men dette er ikke slik det skal være. 40 kister er under to ukers normal kremasjonsdrift.

Dersom vi sier at en ny ovn skal kunne håndtere 2400 kremerer i året så betyr dette i gjennomsnitt 200 kremasjoner pr mnd. Dersom en ser helt frem til nærmere år 2050 så kan en ved 80% kremasjonsprosent være oppe i 325 kremasjoner i måneden ($3900/12=325$).

Nytt krematorium bør derfor ha bæreromskapitet til 100-200 kister. I tillegg bør bygget ha lokaler som kan settes i drift til bærerom i løpet av kort tid (jfr beredskap) for ytterlige 100-200 kister.

Et moderne krematorium bør også ha 2-5 plasser i fryserom.

Det er viktig å ha lagt opp et system til å kunne koble til eksterne containere for kjøle- og frysekapasitet ift beredskap. Alt dette må utredes i detalj i mulighetsstudiet om nytt krematorium, som nå pågår.

2.4 Kort analyse av arealbehov for utvidelser av gravplasser

Vi skal først i henhold til lovkrav ha 3% ledige graver i kommunen. Med en befolkning i Stavanger på rett over 150 000 nå utgjør dette omkring 4 500 ledige graver. Det er i lovverket ikke spesifisert om dette kravet gjelder kiste- eller urnegraver. Vi legger til grunn at vi må ledig kapasitet til urnegraver og kistegraver i omtrentlig den prosentfordelingen som vi har på bruken av kiste- og urnegraver, men med overvekt på kistegraver (da disse kan også brukes til urnegraver). Oversikten fra 2025 viser over 11 000 ledige kistegraver og over 5 000 ledige urnegraver i kommunen.

Stavanger har en desentralisert gravplass struktur i kommunen.

Befolkningen på Revheim eller Sunde ønsker ledig gravkapasitet på Revheim gravlund. Det er relativt uinteressant for dem at det er ledig gravkapasitet på Jørstad (Ombo) om det en gang skulle vise seg at Revheim gravlund ikke har ledig gravkapasitet.

Jo flere som velger urnegravlegging fremfor kistegravlegging jo mindre blir arealbehovet.

En benyttet grav som pårørende går fra når festetid er over, vil av gravplassmyndigheten bli gjenbrukt av andre.

Størstedelen av befolkningen i kommunen bor i «tidligere Stavanger kommune». Det er også herfra de fleste som dør bor. Her er det stort press på arealene. Flere av gravplassene er «inneklemt» og vil ikke kunne utvide sine grenser ved et evt behov (så som Eiganes, Hetland, Tjensvoll, og Lagård). Det gjør at de øvrige «sentrumsnære» gravplasser som har mulighet til utvidelse, må vurderes nøye.

Stavanger krematorium

Det pågår et mulighetsstudium for nytt krematorium i Stavanger. Når dette skrives er plasseringen av bygget ikke avklart. Denne prosessen kan føre til at en må regulere og erverve nytt areal for å huse dette krematoriet.

Tasta/Vardeneset gravlund

Tasta bydel er eneste bydel i kommunen som ikke har egen gravplass.

Stavanger kommune hadde ervervet og regulert et areal på ca 50 dekar til gravplass på Ytre Tasta. Ved sist rullering av Arealplanen valgte Stavanger kommune å ta dette arealet ut av planen som fremtidig gravlund. Dette mot Stavanger kirkelige fellesråds ønske.

I forbindelse med ny rullering av arealplanen har en sett på nye areal for en fremtidig gravplass i bydelen. Vi ser for oss en ny gravplass kun for urner (med ulike typer for urnegraver; urnegravfelt, navnet minnelund, urnevegg mm). Det mest aktuelle stedet er et areal i bakkant av Vardeneset kirke og eventuelt på siktet areal i forkant av Tasta kirke.

Denne fremtidige Tasta/Vardeneset gravlund vil betjene Tasta bydel. Den har i dag en samlet befolkning på 16 208 (i 2050: 15 835) innbyggere. I dag betjener hovedsakelig Eiganes gravlund bydelen mht begravelser.

Hinna gravlund og Revheim gravlund

Vi ser av analysen at behovet for graver vil bli stort i og omkring Revheim og Hinna. Dette er områder av byen som skal ha stor befolkningsvekst i årene som kommer. Det er lite areal inne på disse gravplassene som ikke er benyttet. På Revheim er deler av gravplassen bundet opp på grunn av høyspentledningen som går over eiendommen. Her må eventuelt ledning legges i bakken for å frigi areal.

Det er fra gravplassmyndigheten spilt inn til kommunen i arealplanarbeidet at det må reguleres inn areal til begge disse gravplassene og at dette så må erverves og opparbeides.

Askje kirkegård

I Rennesøy kommunedel vil Askje kirkegård på sikt trenge en utvidelse. Det pågår et arbeid for å regulere og erverve areal til dette. Det er satt av investeringsmidler til dette i kommunens økonomi og handlingsplan (HØP).

Talgje kyrkjegard

I Finnøy kommunedel vil Talgje kyrkjegard på sikt trenge en utvidelse. Det pågår et arbeid for å regulere og erverve areal til dette. Det er satt av investeringsmidler til dette i kommunens økonomi- og handlingsplan (HØP).

2.5 Gravleggingstyper og utvikling

I Norge har vi i generasjoner gravlagt i kister. Fortsatt gravlegges i underkant av 50 % de som dør i kiste. Dette har gradvis endret seg til at flere gravlegges i urne etter kremasjon. Denne trenden tror vi vil fortsette, og ligger til grunn for planene.

Rammegrav

Lagård gravlund og deler av Eiganes gravlund har fortsatt det som var det vanlige gravplass uttrykket i tidligere tider; Rammegraver. Graven er rammet inn av stein/betong og innenfor er det lagt singel. Selve gravminnet med navnene til de avdøde, står eller ligger i singelen. Noen har plassert benker og annet i «sin» rammegrav. Lagård gravlund har nasjonalt vern over seg på grunn av den historiske uttrykk. Drift av en gravplass bestående av rammegraver er langt mer ressurskrevende enn nyere gravplasser, slik som for eksempel Tjensvoll gravlund. Stavanger kirkelige fellesråd ser det dog viktig å opprettholde de rammegraver som fortsatt har igjen og kunne tilby dette til befolkningen. I en rammegrav kan fester bestemme at det skal sette ned både urner og kister.

Noen steder vil det kunne være behov for at rammegraver blir stengt for kister, og kun få mulighet til å sette ned urner.

Forvaltningen vil fortsatt arbeide for å presentere rammegraver på en måte slik at også nye generasjoner velger denne type grav. Her vil det måtte bli en utvikling der en i tillegg til ordinær bruk av rammegraver, finner bruk som både ivaretar historiske med rammegravene og ønsker til dagens befolkning.

Kistegrav

De tradisjonelle kistegravfeltene finner på de fleste gravplassene i kommunen. Der det lar seg gjøre, vi vil bruke graver med dobbel dybde (to kister plassert oppå hverandre med tilstrekkelig avstand mellom). Gravplassene i Finnøy og Rennesøy kommunedeler har ikke blitt opparbeidet med dobbel dybde, derfor vil det her ikke dette bli tilbudt med kistegraver i dobbel dybde (men vil bli vurdert ved nye gravplasser/utvidelser av gravplasser).

Urnegrav

Tilsvarende har flere av våre gravlunder egne urnegravfelt. Her er det plass til normalt 4 urner i en grav. Vi vil fortsatt tilby dette.

Navnet minnelund

Om vi skal snakke om «populære gravleggingsformer» så er utvilsomt gravlegging i «navnet minnelund» blitt det, både i Stavanger og i landet for øvrig. «Navnet minnelund» har truffet en nerve og et klart behov i befolkningen. Her blir urner (kan også være kister, men ikke så vanlig), satt ned i et definert gravfelt. Navneplakett blir satt opp i et felles minnesmerke. Det er mulig for familie/pårørende å sette ned blomst/lys i et felles anlegg, men en kan ikke markere ved den enkelte grav (verken der urne/kiste er satt ned eller ved navneplakett). Forvaltningen sørger for øvrig beplanting og stell. For pårørende som ikke lenger bor i Stavanger, men der avdøde begraves her er dette et svært kjærkomment tilbud, men også mange lokale benytter denne formen for gravlegging.

Bruk av navnet minnelund fører selvsagt til økt press på kremasjon. Det er arealbesparende i forhold til både kistegraver og urnegraver. Vi antar at denne gravleggingsformen vil fortsette å vokse.

Gravplassmyndigheten har som mål at de aller fleste gravplassene i Stavanger kommune skal ha sin egen Navnet minnelund.

Vi ser for oss at det først skal etableres navnet minnelund på: Hesby, Hausken, Askje, Sjernerøy, Hetland. Navnet minnelunder må videre utvides/få flere minnelunder på Eiganes, Revheim, Tjensvoll, Hinna og Lagård.

De pårørende betaler for kostnad for navneplaten, påføring av navn på platen og montering av denne. Gravplassmyndigheten vil arbeide for å innføre en felles ordning og pris for dette på alle gravplasser i kommunen.

Anonym minnelund

Det finnes anonyme minnelunder på Eiganes og Tjensvoll.

Bruken av disse har gradvis blitt redusert, i tråd med at navnet minnelund har blitt mer brukt.

Pårørende vil her ikke få kjennskap om hvor urnen faktisk er satt ned og kan heller ikke sette ned blomster/lys. Navnet minnelund har i stor grad erstattet bruken av anonym minnelund.

Gravplassmyndigheten ser ikke for oss å etablere nye anonyme minnelunder.

Askespredning

Antallet som benytter askespredning etter kremasjon i Stavanger har økt mye de siste årene (24 i 2019 til 76 i 2025). Pårørende må idag søke om askespredning til Statsforvalter og asken må spres til fjells eller til havs. Dette er regulert av lovverk. Gravplassmyndigheten i Stavanger vurderer om en i fremtiden kan få til askespredning inne på en egnet del av en gravplass. En har erfaringer fra utlandet at dette kan skje i skogholt eller i vann. Dersom vi finner slikt areal, vil gravplassmyndigheten vurdere å søke om en forsøksordning til nasjonale myndigheter.

Gravplassmyndigheten vil i perioden vurdere også søke om å få anledning til å etablere et minnested/minnetavle på en gravplass der pårørende får mulighet for navneplate for de som er askesprett. Dette er det pt ikke anledning til iflg lovverket.

Barnegrav

Flere av de eldre gravplassene i kommunen har egne barnegravfelt. Disse er i dag i lite bruk. Det vil ikke bli etablert flere. Gravplassmyndigheten har i 2012 etablert eget retningsbestemt barnegravfelt på Jåttå. Dette er i større bruk, og her må en vurdere utvidelse, og evt. et nytt barnegravfelt ved den fremtidige utvidelsen av Hundvåg gravlund.

Retningsbestemt grav

Det har vært et ønske fra spesielt det muslimsk miljø å kunne gravlegge den avdøde med ansiktet vendt mot Mekka (i det vi kaller retningsbestemt grav).

De retningsbestemte gravfeltene kan benyttes av både muslimer og Bahai-er.

En retningsbestemt grav ligge i retning av Mekka (Islam) og Jerusalem (Bahai).

Det ble tidlig etablert slikt felt på Hinna, som nå er fullt. Gjenbruk av gravene her har vist seg vanskelig pga kultur/tradisjon/religion.

Derfor ble det etablert et nytt og større felt på Jåttå gravlund.

Hausken kyrkjegard har også avsatt et eget lite retningsbestemt gravfelt.

Ved utvidelse på Hundvåg gravlund ble det etablert et nytt retningsbestemt gravfelt. Det er det også etablert eget seremonisted ute og øvrige fasiliteter til dette.

I planen for neste utvidelse av Hundvåg gravlund er det lagt inn et enda større retningsbestemt gravfelt.

Urnevegg

Urnevegg er vegg/byggverk plassert på en gravplass som består av lukkede nisjer for plassering av askeurner. Det ble åpnet igjen for bruk av urnevegger i Norge for få år siden.

Landets andre urnevegg ble åpnet i oktober 2024 på Sola.

Urnevegg er arealbesparende og vil som navnet minnelund ikke «kreve» at familien/pårørende steller gravstedet. Det er felles plass for alle til å sette ned blomster/tenne lys. En vekst i bruk av Urnevegg vil føre til økt bruk av kremasjon. Det er planer om å få på plass egen urnevegg på Hetland gravlund. Videre er det naturlig at gravplassmyndigheten vurderer en urnevegg ved nytt krematorium og ved evt nye Vardeneset//Tasta urnegravlund. Det må etableres gode ordninger for hvordan asken skal håndteres etter at festetid er over.

2.6 Gravplassene - Tros- og livssynsamfunnene

Gravplasslovens «fane-paragraf» (§ 1) sier:

Gravlegging skal skje med respekt for avdødes religion eller livssyn.

I tråd med denne gravplassloven så er alle gravplassene i Stavanger åpne for alle innbyggere, uavhengig av tro eller livssyn og gravplassmyndigheten legger til rette for og drifter gravplassene slik at gravlegging kan skje med respekt for avdødes religion eller livssyn.

I utgangspunktet tildeles gravene uavhengig av avdødes tro eller livssyn, kjønn, økonomi, sivil status eller andre forhold.

Det sier noe om menneskeverd og de verdier vi bygger gravplassmyndigheten på.

Samtidig har det vært et ønske fra det muslimsk miljø å kunne gravlegge den avdøde med ansiktet vendt mot Mekka (i det vi kaller retningsbestemte gravfelt, se pkt. 2.5).

Det arbeides også aktivt for å kunne møte ønsket fra det muslimske miljø om kunne gravlegge raskest mulig etter dødsfallet og at de pårørende selv skal kunne grave igjen graven.

På krematoriet har gravplassmyndigheten i så godt det lar seg gjøre også møtt ønsket fra enkelte pårørende om å få være til stede ved innsetting av kiste i kremasjonsovn. Dette er et ønske som er både religiøst og tradisjons begrunnet. Nytt krematorium vil måtte ta høyde for at et økende antall personer ønsker å være tilstede ved innsetting av kiste i kremasjonsovn.

I Stavanger er det 4 livssyns åpne seremonibygge som kan benyttes avgiftsfritt når avdøde hadde bopel i Stavanger kommune. Disse er alle eid og driftet av gravplassmyndigheten. Det er; Stavanger krematorium, Eiganes kapell, Lagård kapell og Tjensvoll kapell. De fleste tros- og livssynsamfunnene har egne bygg og menighetslokaler som ofte benyttes til begravelser og bisettelser. Seremonien trenger formelt ikke foregå i gravkapell eller i kirke, men kan finne sted i et annet lokale eller ute. Begravelse/bisettelse kan også foregå

uten seremoni (en økende trend).

Formelt har verken kommune eller gravplassmyndighet lovmessige forpliktelser til å stille lokaler tilveie. Det har dog vist seg å være praktisk og til stor hjelp for pårørende.

Bygg	Bydel	Sitteplasser	Årskapasitet*	Benyttet kapasitet i 2022
Stavanger krematorium	Eiganes og Våland	180	780	320
Eiganes kapell	Eiganes og Våland	90	780	90
Lagård kapell	Storhaug	160	780	59
Tjensvoll kapell	Hillevåg	240	780	139

- Tre seremonitider pr hverdag (kl. 09.00, kl. 11.00 og kl. 13.00), 5 dager pr uke og 52 uker pr år

Av disse $320+90+59+139=608$ seremoniene i disse byggene i 2022 var 168 av «annen gravferdsordning» og de resterende 444 var i regi av Den norske kirke.

Gravplassmyndighetens erfaring er at det på noen tidspunkt (feks fredag ettermiddag) kan være flere som ønsker samme tidspunkt for seremoni, som fører til at enkelte ikke får oppfylt sitt primære ønske om tidspunkt).

Det er videre erfaring at ved noen få tilfeller der en venter mange tilstedeværende (og som gjerne har stor interesse), må de pårørende leie lokaler eksternt fordi de eksisterende livssynsåpne seremonirommene blir for små. Dette er ikke ofte, men det hender (i snitt under 1 gang pr år).

Det har planene vært tenkt at en skal bygge et nytt livssynsåpent seremonibygge på Jåttå gravlund. Dette bør sees i sammenheng med behovet knyttet til nytt krematorium.

Gravplassmyndigheten i Stavanger har, sammen med kollegaene i regionen, i tråd med lovverket, et årlig dialogmøte med tros og livssynssamfunn som er aktive i regionen. Der tas opp aktuelle saker innenfor sektoren og det gis god mulighet for spørsmål og tilbakemeldingene. Det er også gjennom året kontakt med aktuelle tros og livssynssamfunn ved behov.

2.7 Gravplassene - Klima og miljø

Stavanger kirkelige fellesråd har ikke utarbeidet egne klima og miljømål. Vi forholder oss målene utarbeidet av Stavanger kommune og Den norske kirke.

Det vil være ønskelig at fellesrådet utarbeider egne mål og strategier i løpet av perioden også på dette området.

Det jobbes kontinuerlig med trær og busk, plating av stauder og blomster, for å ivareta et naturmangfold. En skifter ut til og tar i bruk fossilfritt utstyr for å redusere klimagassutslipp.

På sikt vil en også gå over til gravmaskiner og annet tungt utstyr som er har mindre/ingen utslipp.

Et moment for nytt krematorium vil være å redusere klimagassutslippene fra ovnen.

2.8 Gravplassene - God arbeidsplass og god drift

Stavanger kirkelige fellesråd vil være en god og trygg arbeidsgiver. HMS er viktig for arbeidsgiver.

De ansatte ute på gravplassene er inndelt i driftsenheter med en driftsleder til hver enhet. Størrelsen og inndelingen av driftsenhetene vurderes fra tid til annen for å se om vi har den beste organiseringen av driften

Det er egne driftsbygg på noen av gravplasser.

Disse byggene har ulike kvalitet. Fra moderne anlegg på Jåttå (fra 2012) til rubb hall på Hausken.

Det arbeides med å bedre fasilitetene de ansatte ved Rennesøy driftsenhet.

I Rennesøy kommunedel er det for tiden et privat firma som utfører oppgraving av graver (en ordning som ble «arvet» fra før 2020 da Rennesøy var egen kommune/fellesråd). I Finnøy kommunedel er det kommunen som graver opp. Dette tilsvarende noe en har «arvet» fra før 2020. Det er signaler fra kommunen at de ønsker å avslutte dette fra 2027.

Kulturen om hvordan ting gjøres i de tidligere kommunene og fellesrådsområdene har vært forskjellig.

Gravplassmyndigheten har tatt og vil ta den tid som trengs for å arbeide seg sammen for å få en best mulig felles arbeidskultur på gravplassene.

Til arbeidet på gravplassene er det behov for mye og ulikt utstyr. Vi jobber kontinuerlig om å ha tilstrekkelig, tjenlig og miljømessig utstyr for arbeidet som skal utføres. Det skiftes ut forløpende til fossilfritt utstyr når dette er mulig.

2.9 Fredningstid på graver i Stavanger

Fredningstiden for graver i Norge er normalt 20 år. Der grunnforholdene er dårlige vil

Gravplassmyndigheten i de lokale vedtektene kunne forlenge fredningstiden. Når slike vanskelige grunnforhold oppdages er det primært et ønske om å søke å forbedre grunnforholdene (typisk bedre drenering, skifte til bedre masse etc). Et annet tiltak kan også være å kun tillate urnegravlegging.

Når tiltak utføres eller det planlegges endringer i vedtekter vil aktuelle festere bli informert.

2.10 Gravplassvedtekter i Stavanger

Gjeldende vedtekter for gravplassene i Stavanger kommune ble godkjent av Stavanger bispedømmeråd den 19.11.2019 (etter vedtak i Stavanger kirkelige fellesråd 28.08.2019).

Vedtektene ligger digitalt på gravplassmyndighetenes nettside:

[vedtekter for gravplassene i stavanger kommune.pdf](#)

Planen er at vedtektene revideres innen 2030.

3. GJENNOMGANG AV GRAVPLASSENE I STAVANGER

3.1 Bydelene blir gravplass-soner

Tidligere har gravplass-sonene vært inndelt etter soknegrensene til Den norske kirke.

Vi anser det mer rett å forholde oss til bydel/grunnkretser som grenser for gravplass soner.

En avdøde person i Stavanger vil normalt gravlegges på den gravplass vedkommende bostedsmessig «hørte til».

Det gjøres unntak etter ønske så langt det er mulig. Det kan i perioden være behov for å justere fordelingen av primærtilknytningen til gravplass som følge av ulik fristilling av graver på den enkelte gravplass.

Stavanger kirkelige fellesråd drifter følgende gravplasser i Stavanger kommune fordelt etter sone tilhørighet:

Eiganes og Våland gravplass-soner

Eiganes gravlund

Finnøy gravplass-soner

Talgje kyrkjegard dekker Talgje krets.

Hesby kyrkjegard dekker Lauvsnes, Judaberg, Bokn-Byre, Reilstad, Kindingstad, Steinnes og Hesby kretser.

Jørstad kyrkjegard dekker Eidssund, Jørstad, Kaltveit og Vestersjø krets.

Bjergøy kyrkjegard dekker Bjergøy krets.

Halsne kyrkjegard dekker Halsnøy krets.

Sjernerøy kyrkjegard dekker Nord-Talgje- Helgøy, Hidle og Kyrkøy kretser.

Sør-Fogn kyrkjegard dekker Sør-Fogn krets.

Nord-Fogn kyrkjegard dekker Trevland krets.

Hillevåg gravplass-soner

Tjensvoll gravlund

Hinna gravplass-soner

Hinna gravlund

Jåttå gravlund

Retningsbestemt gravfelt (ofte kalt «Muslimsk») på Jåttå dekker behov for hele Stavanger kommune.

Hundvåg gravplass-soner

Hundvåg gravlund

Retningsbestemt gravfelt (ofte kalt «Muslimsk») gravfelt dekker behov for hele Stavanger kommune.

Madla gravplass-soner

Revheim gravlund

Rennesøy gravplass-soner

Vestre Åmøy gravlund dekker Vestre Åmøy krets.

Austre Åmøy gravlund dekker Austre Åmøy krets.

Askje kirkegård dekker Vaula, Askje, Sokn og Bru kretser.

Utstein klosterkirkegård dekker Utstein Kloster og Haugvaldstad kretser.

Sørbø kyrkjegård dekker Sørbø krets.

Østhusvik gravplass dekker Østhusvik krets.

Hausken kyrkjegård dekker Vikevåg krets.

Retningsbestemt gravfelt (ofte kalt «Muslimsk») gravfelt dekker behov for hele Stavanger kommune.

Storhaug gravplass-soner

Lagård gravlund

Hetland gravlund

Gravplassen har en rekke familiegravsteder fra den tid en hadde Frue menighet, tidligere Hetland prestegjeld

Kvekerkirkegården, gravplass på Storhaug som driftes av Stavanger kirkelige fellesråd, som må utarbeides videre før den kan tilbys for befolkningen på Storhaug.

Tasta gravplass-soner

Ingen egen gravplass, men benytter dels Hetland gravlund (gamle familiegraver), Tjensvoll gravlund og ikke minst Eiganes gravlund.

Det arbeides i planperioden for å få etablert Tasta/Vardeneset urnegravlund, men kun som en urnegravplass.

3.2 Stavanger Krematorium

Status for seremonielle bygg

Krematoriet	Den første kremasjonen i Norge i nyere tid ble foretatt i Bergen i 1906. Første kremering i Stavanger ble gjennomført den 14. august 1941. Det ble bare foretatt 3 kremasjoner det året. Krematoriet ble først offisielt innviet den 5. mars 1949. Frem til da var det foretatt 152 kremasjoner. Kravet om rensing var utgangspunkt for å reise tilbygget med ny forbrenningsovn, renselanlegg og utleveringsrom for urner. I tillegg ble seremonisalen og uteområdene oppgradert. Arbeidene ble fullført i 2011 og hadde en samlet kostnad på ca.19 millioner.
Seremonirom	Seremonisalen ble ferdigstilt under krigen. Veggmaleriene som pryder seremonisalen, er malt kunstneren Guy Krogh. Krematoriet fikk et påbygg i 1986
Lite seremonirom	Rom for mindre seremonier og utlevering av urner, oppført i 2011.
Bårerom/kjøle	Kjøl nede har plass til 30 kister, og det er plass til 14 kister i kjølen oppe. Totalt 44 kister.
Klokketårn	Klokke i tårnet i krematoriet med automatisk ringing.

Drift

Det ble i 2025 utført 1106 kremasjoner ved krematoriet. Av disse var 628 avdøde med bostedsadresse i andre kommuner. Dagens ovn har en kapasitet på 1200-1400 kremasjoner i året.

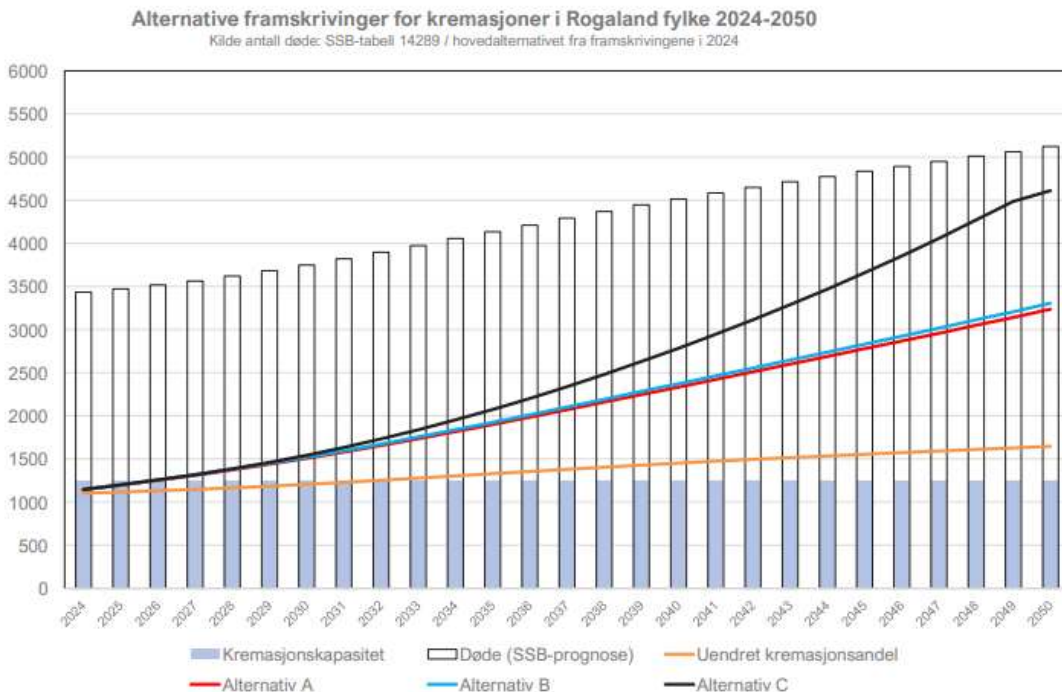
Kapasitet

Viser til «Rapport om kartlegging av samfunnets behov for krematorier og kjølerom» fra KA, datert 31.08.2024.

Alternative prognoser for kremasjonsandel som er vist i figurene i kapittelet er:

- **Alternativ A:** Tar utgangspunkt i utviklingen de ti siste årene, der kremasjonsprosenten har økt fra 38 til 49,6 %. Det betyr at det legges på 1,15 prosentpoeng pr år utover i hele perioden.
- **Alternativ B:** Tar utgangspunkt i utviklingen de tre siste årene, der kremasjonsprosenten har økt fra 46 til 49,6 %. Det betyr at det legges på 1,2 prosentpoeng pr år utover i hele perioden.
- **Alternativ C:** Fortsetter utviklingen fra de siste tre årene i fire år til (+1,2%) og deretter økes påslaget med 0,1 prosentpoeng hvert år. Dette begrunnes med erfaringer fra Sverige og Danmark, som viser at det skjer noe når kremasjonsandelen nasjonalt bryter 50 %. Særlig påvirker dette utviklingen i distriktene. De største byene er allerede nærmere et antatt tak.
- **Referansealternativ:** Videreføring av dagens kremasjonsprosent i fylker og nasjonalt.

Det blå feltet i søylene representerer dagens kremasjonskapasitet, inkludert krematorier i kategori 2.

Figur 12 Alternative framskrivinger for kremasjoner i Rogaland fylke 2024-2050

«I følge SBBs hovedalternativ står Rogaland ovenfor en økning fra 3258 dødsfall i 2024 til 4828 i 2050. Med en økning på 48 %, ligger Rogaland i øvre sjikt nasjonalt. I 2023 hadde fylket sett under ett en kremasjonsandel på 32 %. I to kommuner ble ingen avdøde kremert. Haugesund hadde fylkets største kremasjonsandel med 48 %. Her sendes kistene til krematoriet i Odda i Vestland fylke. Kistene fra Haugesund utgjør hovedandelen av dette krematoriets kremasjoner. Odda krematorium er et krematorium av kategori 2 med tilhørende problemer knyttet til bærekraft og et tak på 200 kremasjoner. Dermed sendes overskytende kister til Stavanger som er det eneste krematoriet i Rogaland med 1 ovn og tilhørende renselinje. Her ble det utført 966 kremasjoner i 2023. Kapasitet i Rogaland blir dermed 1250. Uten bidraget fra Odda, vil ikke Rogaland kunne opprettholde dagens kremasjonsandel for fylket sett under ett. Dersom det legges til grunn at krematorier av kategori 2 fases ut og kapasiteten i Stavanger opprettholdes, vil Rogaland ha kapasitet til å håndtere en kremasjonsandel på 26 % i 2050. Rogaland er et fylke hvor det kan være ekstra krevende å forutse utviklingen i gravferdspraksis. Tilflytning og utflytning har gått bølger. I området rundt Stavanger er sentralitetsgraden høy. Her har også tilflytningen i perioder vært stor. Dette er faktorer det ellers er grunn til å se i sammenheng med en høy kremasjonsandel.»

Utviklings- og investeringsbehov.

Som prognosen viser forventes en økning i antall dødsfall de kommende årene. Samtidig forventes andelen kremasjoner å stige. Dette vil skape betydelige kapasitetsutfordringer ved dagens krematorium på Eiganes gravlund.

Anlegget har kun én ovn som ikke lenger tilfredsstillt krav til kapasitet, miljøstandard, HMS eller effektiv drift. Det er ikke mulig å utvide anlegget med ytterligere ovn på denne lokasjonen.

Det har gjort vurderinger av alternative lokasjoner for et nytt krematorium.

En arbeidsgruppe med Stavanger kommune og Stavanger kirkelig fellesråd har derfor igangsatt en prosess for å identifisere egnete tomter for et nytt krematorium. I denne forbindelse er det gjennomført en overordnet SWOT-analyse av fem mulige lokasjoner. Disse er nå redusert til tre:

- Eiganes gravlund
- Jåttå gravlund
- Revheim gravlund

Det er utarbeidet et foreløpig arealoppsett som viser at et nytt krematorium med seremoni- og teknisk rom vil kreve et ca. areal på 1500 kvm:

Diagram for størrelse/arealbehov
Se også pkt 2.2 i denne planen.

3.3 Eiganes gravlund

Gravplassen ligger sentralt på Eiganes i Stavanger sentrum og er en grønn lunge i byen. Eiganes gravlund ble tatt i bruk i 1910, og er Stavangers største og mest besøkte gravplass. Eiganes kapell og Stavanger krematorium er lokalisert på gravplassen.

Status for seremonielle bygg

Eiganes gravkapell	Kapellet ble tatt i bruk 1920. Det ble installert nytt orgel i 2006. Kapellet er livssynsåpent. Bygget er tegnet av arkitekt Erik Erga. Sitteplasser til 90 personer
Krematoriet	Seremonirom på Krematoriet kan også benyttes ved kiste gravferd. Sitteplasser til 180 personer
Bårerom	Bårerom i kapellet mangler kjøleaggregat.
Klokketårn	Kapellet har ikke klokketårn.

Utvikling av gravplassen

Totalareal	80 000 m ²
Opparbeidet Gravplassareal	Eiganes gravlund ble tatt i bruk i 1910. I 2009 ble det åpnet navnet minnelund. I 2012 ble nytt opparbeidet urnefelt på ca 900 m ² åpnet. I henhold til reguleringsplan er 2 boligtomter (grenser til gravplassen) regulert til gravplassformål. Den ene ble innløst i 2022. Store deler av gravlundene ble på 1970 til -80 tallet lagt om fra rammegraver til gravfelte i plen. Eiganes har to katolske gravfelt. Samt minnesmerke over jøder fra Rogaland som ble deportert og drept under 2. verdenskrig.
Krigsgraver	Eiganes gravlund har 3 felt med krigsgraver fra 2. verdenskrig som er omfattet av varig vern; <ul style="list-style-type: none"> • De norske falne • De sovjetiske og polsk falne • Falne fra samveldestatene
Driftsbygning	Driftsbygningen er fra 1997. Den har tilfredsstillende standard og ble utvidet med ekstra garasje i 2013.
Driftsgård	Driftsgården fikk i 2009 nye binger med tak. Det holder massene tørt, og sikrer rasjonell og mer verdig gravplassdrift.

Parkeringsplass	Parkeringsforholdene ved gravplassen blitt redusert da parkeringsplassen ved tidligere Stavanger stadion benyttes til miljø stasjon, samt at fortsatt står biler over lang tid.
-----------------	---

Nøkkeltall for gravplassvirksomheten

Eiganes gravlund dekker gravferder fra bydelene Tasta, Eiganes og Våland.

Til sammen 31 886 innbyggere i 2025, framskrivning tilsier 33 553 innbyggere i 2050.

Eiganes gravlund historiske begravde				
Årstall	Årlige totalt	Kiste	Urne	Kremasjonsprosent
2017-2020	285	123	162	57
2021-2024	305	110	205	67

Gravkapasitet og ledige graver i 2025

Gravplass	dd	ed+ed	ed	urne	minnelund
Eiganes	2267	0	0	318	51

(dd: grav med dobbel dybde. Ed+ed: to enkelt graver med enkel dybde ved siden av hverandre.

Ed: grav med enkel dybde)

Totalt: 10 336 kistegraver og 3218 urnegraver (derav 906 i navnet minnelund)

I gjennomsnitt slettes 141 kistegraver årlig (siste 4 år).

I gjennomsnitt slettes 25 urnegraver årlig (siste 4 år).

Eiganes prognose innbyggere siste år i perioden	32363	32341	32351	32431	32201	32027
Prognose kistegraver	2026-2029	2030-2033	2034-2037	2038-2041	2042-2045	2046-2049
Beregnet antall døde	892	934	984	1038	1082	1143
Forventet kistebegravelse 33%- 2% pr 4 årsperiode	294	290	285	280	271	263
Beregnet behov for nye kistegraver, beregner 30% gjenbruk	206	203	200	196	189	184
Forventet sletta kistegraver	560	560	560	560	560	560
Ledige graver siste år av perioden	2271	2628	2989	3352	3723	4099
gt 3% ledige graver med dagens kremasjonsprosent	320	301	281	263	242	221
Totalt ledige inkludert lovpålagt 3%	1951	2328	2707	3090	3482	3878
Prognose urne graver	2026-2029	2030-2033	2034-2037	2038-2041	2042-2045	2046-2049
Beregnet antall døde	892	934	984	1038	1082	1143
Forventet urne begravelser 67%+2% pr 4 årsperiode	598	644	699	758	812	880
Beregnet behov for nye urnegraver, beregner 30% gjenbruk	418	451	489	530	568	616
Forventet sletta urnegraver	100	100	100	100	100	100
Ledige graver siste år av perioden	51	-300	-689	-1120	-1588	-2104
Lovpålagt 3% ledige graver	650	669	689	710	725	740
Totalt ledige inkludert lovpålagt 3%	-599	-970	-1378	-1830	-2312	-2844

Vurderinger av framtidig grav- og arealbehov.

Eiganes gravlund har flere gravferder enn prognosen for antall døde i sonen skulle tilsa. En vesentlig årsak er at dette er en gammel gravplass med mange familiegravsteder med festere også fra andre områder enn de som tilhører gravplassen. Samt at flere ønsker navnet minnelund og dette er et tilbud vi ennå ikke kan tilby på alle gravplassene. Selv om gravplassen ikke har nye ubrukte kistegraver å ta i bruk, forventes det at antall ledige kistegraver vil øke, dels fordi mange gravlegges i allerede festede graver, mange velger navnet minnelund og fordi det slettes flere graver per år ved gravplassen.

Når det gjelder urnegraver er situasjonen en helt annen. Her er det opparbeidet nye urnefelt i 1972, i 2004 og i 2011. I 2009 ble navnet minnelund ved gravplassen tatt i bruk med kapasitet til 906 urnegraver og 28 kistegraver. Det er begrenset med ledige urnegraver igjen på navnet minnelund. De 4 siste årene brukes i

gjennomsnitt 63 urnegraver årlig i minnelunden, det innebærer at navnet minnelund på Eiganes blir full innen få år.

Ut fra en kapasitetsvurdering vil det være behov for ny navnet minnelund/urnevegg tidlig i planperioden. Eneste utvidelses alternativ er arealet i nord/vest på gravplassen, 2 hus tomter som er regulert til gravplass. Driftsbygningen står mellom eksisterende gravplass og utvidelsen, muligens må den få ny plassering. Om nytt krematorium blir på Eiganes vil det være naturlig å planlegge driftsbygg, urnevegg og minnelund samlet i prosessen.

Ut fra desentralisert gravplass struktur og langsiktige behov må Tasta/Vardeneset gravlund opparbeides i løpet av kommende 10 års periode, og planarbeidet må settes i gang i nær framtid. Nye Tasta/Vardeneset gravlund kan etableres som en ren urnegravplass med navnet minnelund, urnevegg og urnegraver. Både på grunnlag av at det er størst behov for urnegraver, samt at urnegraver er mindre arealkrevende og økonomisk gunstig å anlegge enn kistegraver.

Omreguleringer

Felt N og L er omregulert fra kiste- til urnegravfelt på grunn av problem med høyt grunnvannsnivå.

Utfordringer

Eiganes gravlund har ikke drenering på samme måte som nyere gravplasser. Dette gir tidvis problemer med høyt grunnvann og ras ved enkelte oppgravninger, særlig vinterstid. Disse fysiske forholdene gjør at nedbryting av organisk materiale ikke alltid er tilfredsstillende, jfr. de kravene som settes i gravferdsloven for gjenbruk av en grav.

Det vurderes derfor å gå over fra dobbel til enkel gravdybde der forholdene krever det. Dette vil på kort og lang sikt være mer arealkrevende enn begravelse i dobbel dybde, men som en ser av prognosene vil trolig kapasiteten ved gravplassen tåle en omregulering fra dobbel til enkel dybde der forholdene krever det.

Utviklings- og investeringsbehov.

Innløsning av bolig inne på regulert område i samsvar med reguleringsplanen.

Urnevegg

Navnet minnelund

Digitale kart og sosi gravkart.

Dersom nytt krematorium legges inne på Eiganes gravlund, vil det være naturlig å planlegge driftsbygg, urnevegg og minnelund samlet i prosessen.

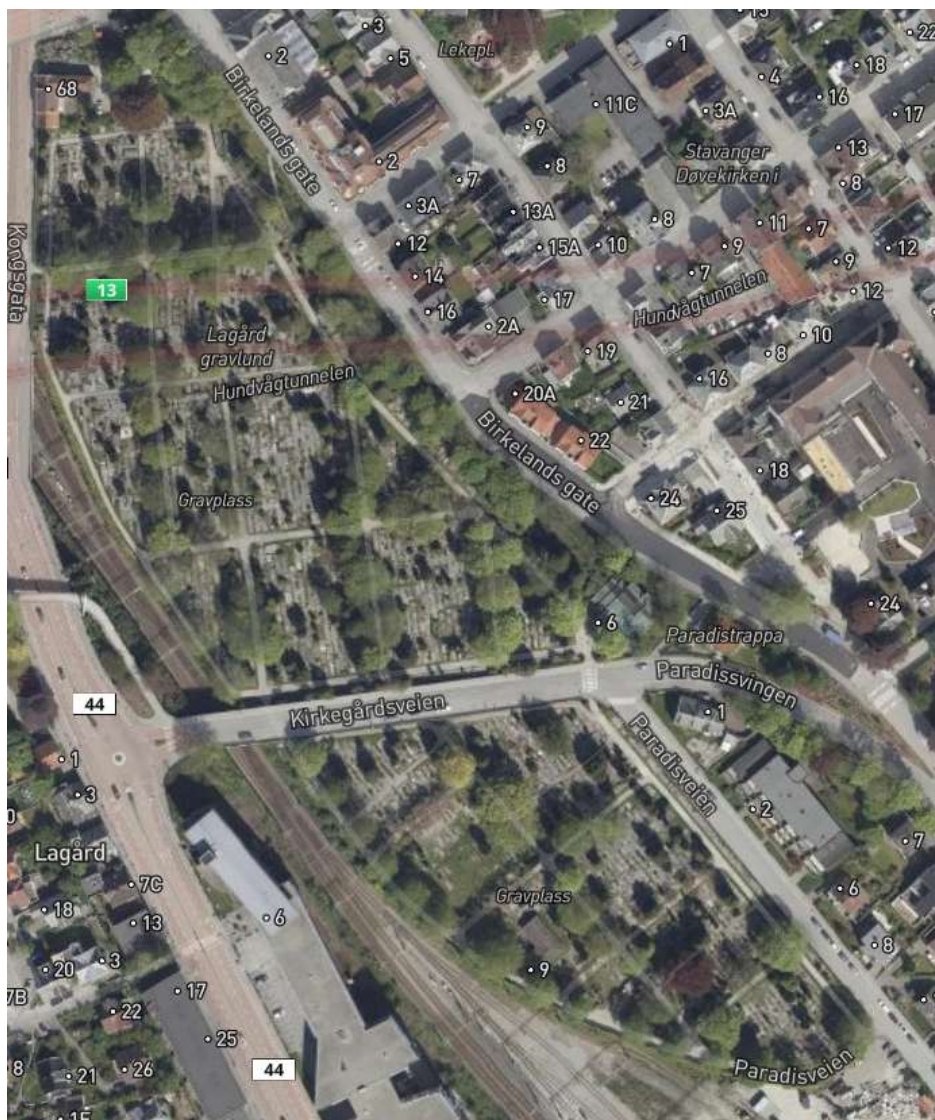
Gravfelt og minnesmerke over norske falne fra 2. verdenskrig

Gravfelt og minnesmerke over falne fra Samveldestatene 2. verdenskrig

3.4 Lagård gravlund

Gravplassen ligger mellom togstasjonen i Stavanger sentrum og Paradis, og er en grønn lunge sentralt i byen. Lagård gravlund ble tatt i bruk i 1834, og er en av de best bevarte rammegravplassene i Norge.

Status for seremonielle bygg

Lagård kapell	Lagård kapell ble bygd i 1984. Kapellet er tegnet av arkitekt Per Faltinsen. Kapellet er livssynåpent. I 2011 ble kapellet kunstnerisk utsmykket av Kjell Pahr Iversen. Kapellet har plass til 184 personer
Bårehus	Kjøleanlegg i kapell med plass til 6 kister.
Klokketårn	Klokker i kapellet.

Utvikling av gravplassen

Totalareal	45 000 m ²
Opparbeidet Gravplassareal	Lagård gravlund ble tatt i bruk i 1834 og utvidet til nåværende areal i 1880. Ved utvidelse av jernbanen 1873 ble 300 graver fjernet og gravlagte flyttet. Navnet minnelund sto ferdig i 2018.
Verneverdige graver	Gravplassen er trolig den største og best bevarte rammekirkegården i Norge og må anses å ha verneverdi på nasjonalt nivå. Gravplassen representerer en unik historie gjennom de personer som er begravd på gravplassen og gravminnene som er satt opp. Det er vurdert / registrert 1100 verneverdige graver. Mange av disse gravene har ikke lenger en fester.
Driftsbygning	Driftsbygningen er fra 1984. Utforming av garasje og arbeidsrom er ikke etter dagens standard.
Driftsgård	Gravplassen har ikke en tilfredsstillende driftsgård, leier i dag et areal på 520m ² av BaneNor. Det er viktig å få sikre areal utenfor dagens gravplass.
Parkeringsplass	Gravplassen disponerer ikke egen parkeringsplass. Det henvises til parkering på jernbanelokket, Kirkegårdsveien eller langs Paradisveien. Det er 2 HC- parkeringsplasser nær kapellet på Kirkegårdsveien.

Nøkkeldata for gravplassvirksomheten:

Lagård gravlund dekker begravelser fra Storhaug bydel.

Til sammen 9123 innbyggere i 2025, framskrivinger tilsier 8897 innbyggere i 2050.

Historisk begravde de siste 8 år

Lagård historiske begravde				
Årstall	Årlige totalt	Kiste	Urne	Kremasjonsprosent
2017-2020	99	56	43	43
2021-2024	91	49	42	46

Felt	dd	urne
Ledig 2025	1956	439

Totalt: 8231 kistegraver og 669 urnegraver

I gjennomsnitt slettes 112 kistegraver årlig av disse 70 gjenbrukbare (siste 4 år).

I gjennomsnitt slettes 9 urnegraver årlig (siste 4 år).

Lagård prognose innbyggere siste år i perioden	9039	8994	8968	8974	8915	8894
Prognose kistegraver	2026-2029	2030-2033	2034-2037	2038-2041	2042-2045	2046-2049
Beregnet antall døde	278	290	306	318	333	342
Forventet kistebegravelser, 54%- 2 % pr periode	150	151	153	153	153	150
Beregnet behov for nye kistegraver, regner 30 % graver i feste	105	106	107	107	107	105
Forventet sletta gjenbrukbare kistegraver	280	280	280	280	280	280
Ledige graver siste år av perioden	2131	2305	2478	2651	2824	2999
Lovpålagt 3% ledige graver med dagens kremasjonsprosent	146	146	145	145	144	144
Totalt ledige inkludert lovpålagt 3%	1985	2160	2333	2506	2680	2855
Prognose urne graver	2026-2029	2030-2033	2034-2037	2038-2041	2042-2045	2046-2050
Beregnet antall døde	278	290	306	318	333	342
Forventet urne begravelser, 46%+2 % pr periode	128	133	141	146	153	157
Beregnet behov for nye urnegraver, 30 % bruk av festa graver	90	93	99	102	107	110
Forventet sletta urnegraver	36	36	36	36	36	36
Ledige graver siste år av perioden	347	290	227	161	89	15
Lovpålagt 3% ledige graver	125	124	124	124	123	123
Totalt ledige inkludert lovpålagt 3%	222	166	103	37	-34	-107

Vurderinger av framtidig grav- og arealbehov.

Lagård gravlund har historisk flere gravferder enn prognosen for antatt døde i sonen skulle tilsi. En vesentlig årsak er at dette er en gammel gravplass med mange familiegravsteder med festere også fra andre steder enn de som tilhører gravplassen. Selv om gravplassen ikke har nye ubrukte kistegraver å ta i bruk, forventes det at antall ledige kistegraver vil øke. Dette fordi mange gravlegges i allerede festede graver og fordi det slettes mange graver per år ved gravplassen.

Det er ingen egne urnefelt på Lagård, de gravene som defineres som urnegraver er graver som er uegnet til kistebegravelser.

Det vurderes at det er tilstrekkelig gravkapasitet for Storhaug bydel.

Det er behov for ny minnelund i kommende planperiode, Dagens navnet minnelund har 28 minneplater igjen. Siden det ikke er ledig areal på Lagård, er dagens minnelund etablert på eksisterende slettede graver. Den er utformet som et stort gravsted med gjerde og gjenbruk av gravminne, for å videreføre uttrykket til gravplassen. Å utvikle flere slike små navnet minnelunder er et verktøy for å verne gravplassen og dens særegenhet. Minnelunden er utformet universelt. Dette er å anse som en forbedring ved Lagård gravlund, hvor tilgjengelighet og universell utforming i hovedsak er utfordrende.

Det arbeides med å sikre driftsareal som er avgjørende for å forvalte Lagård gravlund, dette arbeidet pågår nå. I dag leies arealet av BaneNor.

Omreguleringer

Deler av gravfeltene er C, M, R og S er omregulert fra kistegravfelter til urnegravfelter pga store problemer med framkommelighet i forbindelse med graving eller at gravstørrelsen ikke er innenfor lovkravet. Videre omreguleres Felt 9 fra kistegravfelt til urnegravfelt pga problemer med høy grunnvannsstand. Feltene 10, 11 og deler av felt A og B omreguleres fra dobbel til enkel gravdybde pga problemer med høy grunnvannsstand og ras.

Utfordringer

Lagård gravlund har ikke drenering på samme måte som nyere gravplasser. Dette gir problemer med høyt grunnvann i enkelte felt mot Hillevågsvannet. Disse fysiske forholdene gjør at nedbryting av organisk materiale ikke alltid er tilfredsstillende, jfr. de kravene som settes i gravferdsloven for gjenbruk av en grav. Feltene som har disse utfordringene, er omregulert til graver for urne eller graver med enkel dybde.

En annen utfordring for Lagård gravlund er kravet til universell utforming. Det er vanskelig å ta seg innover mange av gravfeltene for personer med dårlig bevegelsesevne. Vern gjør at en ikke kan fjerne granittrammene og gjøre om gravfeltene fra singel til plenfelter. Det er heller ikke ønskelig da det vil endre gravplassens særegenhet som vi ønsker å bevare.

Et stort antall vernede graver er uten fester. Grunnet manglende ressurser forfaller mange smijerns gjerdene og gravminnene.

Etter Gravplassforskriften § 7 skal gravplassen være inngjerdet og ha lukkbare porter. Inngjerdingen skal ha et verdig utsende og utgjøre et fysisk hinder. Kravet om lukkbare porter blir i dag ikke ivaretatt mot Kongsgata, Kirkegårdsveien eller Pardisveien.

Fremtiden

I de nærmeste 10 årene viser prognosene at vi vil få en mindre intensiv utnyttelse av gravplassen. I et lengre perspektiv representerer gravplassen en gravressurs som kan komme til anvendelse ved en økende sentrumsbefolkning.

Utviklings- og investeringsbehov.

Sikre driftsareal

Ny navnet minnelund og eventuelt urnevegg

Digitale kart og sosi gravkart.

Vurdere etablering av lukkbare porter

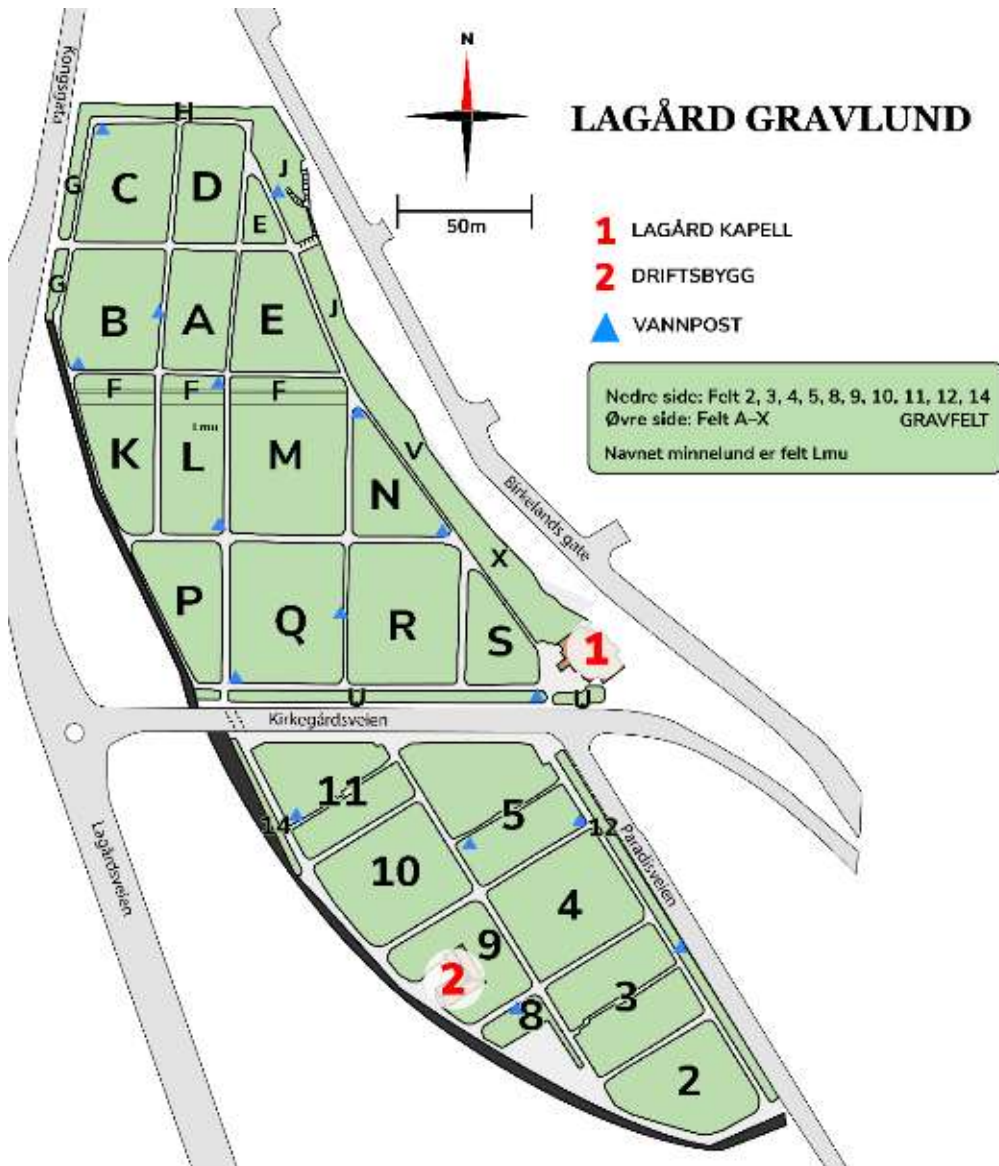

Alexander Kiellands grav

Hovedvei fra kapellet

3.5 Hetland gravlund

Hetland gravlund ligger på Storhaug. Gravplassen ligger rundt Frue kirke. Hetland gravlund var hoved gravplassen i gamle Hetland kommune. I begynnelsen av 1900 tallet ble den anlagt nye gravplasser på Hinna og Hundvåg for å avlaste Hetland gravlund. Tradisjonelt har innbyggere fra gamle Hetland kommune hatt gamle familiegraver på Hetland gravlund.

Status for seremonibygge

Hetland kirke	Hetland (Frue kirke) kirke ble bygd i 1854. Nærmeste livsynsåpne seremonirom er Lagård kapell. Frue kirke ble restaurert i 2012-2013. Antall sitteplasser: 520
Bårerom	Gravplassen har eget bårerom med kapasitet til 3 kister, som enkelt kan utvides

Utvikling av gravplassen

Totalareal	Samlet areal er på 11 200m ² .
Opparbeidet Gravplassareal	Hetland gravlund ble tatt i bruk i 1854. Utvidet mot sør/vest rundt 1880.
Krigsgraver	Minnestøtte over falne 2. verdenskrig. Minnesmerke for de falne på torpedobåten "Æger".
Driftsbygning	Gravplassen har egen driftsbygning med tilfredsstillende standard.
Driftsgård	Gravplassen har et mindre driftsareal inne på gravplassen. Driftsarealet ble oppgradert i 2025/2026.
Parkeringsplass	Gravplassen har ikke egen parkeringsplass, men parkeringsbehovet blir løst ved at folk parkerer i nærområdet på Storhaug.

Nøkkeldata for gravplassvirksomheten:

Etter sammenslåingen med Stavanger kommune i 1965 var det ingen som sognet til Hetland, men gravplassen ble benyttet av dem som hadde familiegrav, eller spesielt ba om å begraves på Hetland gravlund.

Hetland gravlund dekker nå deler av Storhaug bydel.

Til sammen 9499 innbyggere i 2025, framskrivinger tilsier 11084 innbyggere i 2050.

Historisk begravde de siste 8 år

Hetland historiske begravde				
Årstall	Årlige totalt	Kiste	Urne	Kremasjonsprosent
2017-2020	33	23	10	30
2021-2024	40	25	15	38

Hetland ledige graver				
	dd	ed+ed	Ed	urne
	454	54	15	103

Totalt: 2613 graver

I gjennomsnitt slettes 30 kistegraver årlig (siste 4 år).

I gjennomsnitt slettes 5 urnegraver årlig (siste 4 år).

Hetland prognose innbyggere	9978	10314	10721	11004	11173	11092
Prognose kistegraver	2026-2029	2030-2033	2034-2037	2038-2041	2042-2045	2046-2049
Beregnet antall døde	261	290	327	358	381	398
Forventet kistebegravelser, 62%-2% pr periode	162	174	190	200	206	207
Beregnet behov for nye kistegraver, 30% bruk av festa graver	113	122	133	140	144	145
Forventet sletta kistegraver	80	80	80	80	80	80
Ledige graver siste år av perioden	475	433	380	320	256	191
Lovpålagt 3% ledige graver med dagens kremasjonsprosent	186	186	187	185	181	173
Totalt ledige inkludert lovpålagt 3%	289	248	194	135	75	18
Prognose urne graver	2026-2029	2030-2033	2034-2037	2038-2041	2042-2045	2042-2050
Beregnet antall døde	261	290	327	358	381	398
Forventet urne begravelser, 38%+2 pr periode	99	116	137	158	175	191
Beregnet behov for nye urnegraver, 30% bruk av festa graver	69	81	96	110	123	134
Forventet sletta urnegraver	5	5	5	5	5	5
Ledige graver siste år av perioden	39	-37	-128	-234	-351	-480
Lovpålagt 3% ledige graver	114	124	135	145	154	160
Totalt ledige inkludert lovpålagt 3%	-75	-161	-263	-379	-505	-640

Vurderinger av framtidig grav- og arealbehov.

Vi ser en økning av begravelser på Hetland gravlund, og forventer fortsatt økning på grunn av sentral beliggenhet og økt antall innbyggere i nærområdet. Vi ser ingen mulighet for utvidelse (areal), men vil utnytte dagens areal bedre. Den beste måten å øke gravkapasiteten på, uten nytt areal, er å tilby navnet minnelund og/eller urnevegg. Arealet mot Kyviksmarka er det lite jord før en treffer fjell, det gjør arealet uegnet for kiste- eller urnegraver. Arealet vil fungere bra til urnevegg. Navnet minnelund og urnevegg planlegges for å gi et alternativt gravtilbud til innbyggere i Stavanger kommune. Navnet minnelund/urnevegg er plassbesparende og gir et lavere klimaavtrykk.

Utfordringer:

Ny beplantning mot Kyviksmarka og mot Store Skippergate for å skape en buffersone for gravplassen. Nytt gjerde og beplantning sør og vest på gravplassen.

Utviklings- og investeringsbehov.

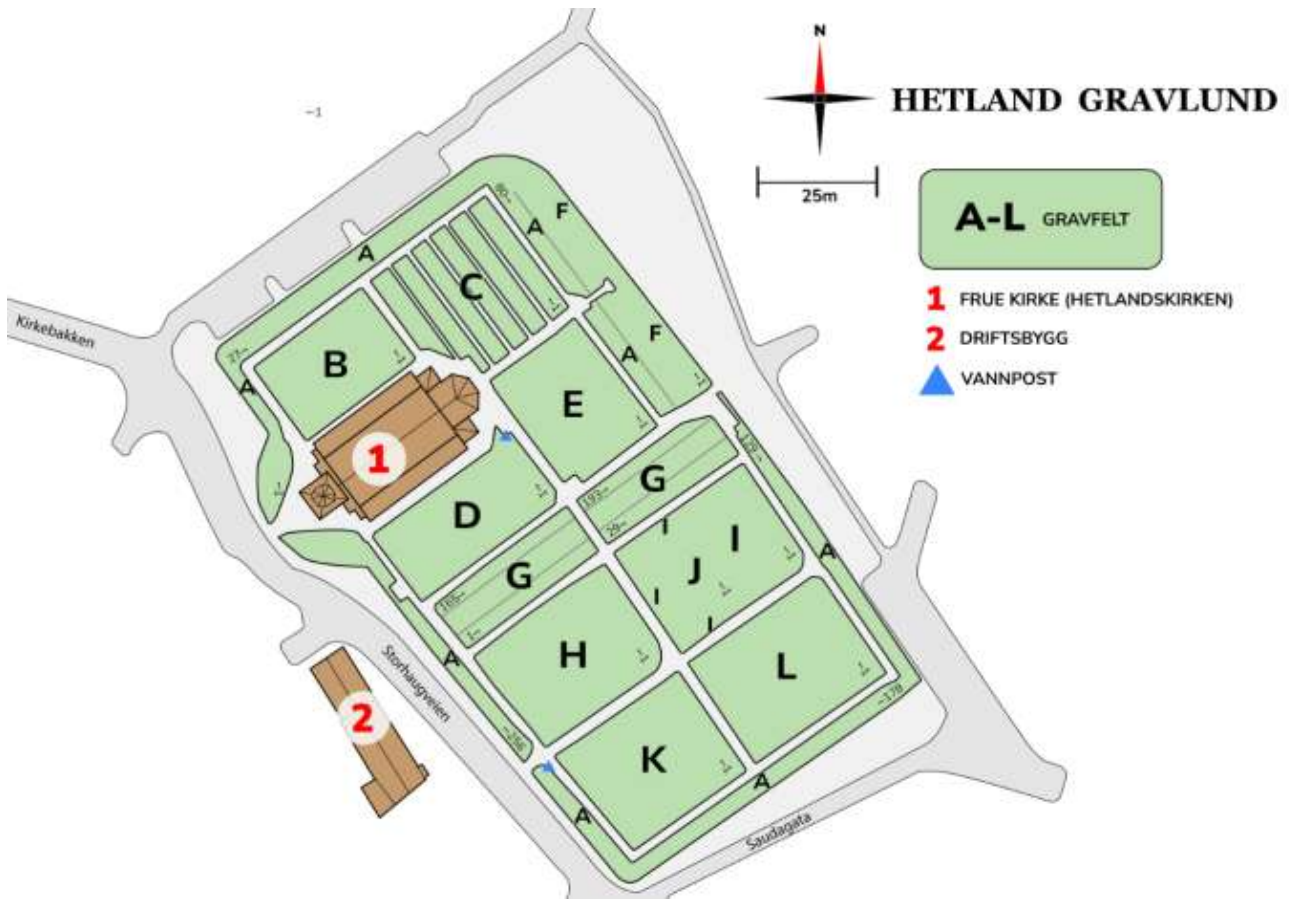
Urnevegg og/eller minnelund
 Buffersone mot Kyviksmarka og Store skippergate.
 Nytt gjerde og beplantning sør og vest på gravplassen
 Digitale kart og sosi kart
 Informasjon- og oversiktskart for publikum

Mulig plassering av urnevegg

Norske falne fra 2. verdenskrig.

3.6 Tjensvoll gravlund

Tjensvoll gravlund ligger vakkert til ved Mosvannet, og ble tatt i bruk i 1964. Tjensvoll kapell ligger nord/øst på gravplassen og var det første livsinsåpnet kapellet i Norge.

Status for seremonibbygg

Gravkapell	Tjensvoll gravkapell ble tatt i bruk 1994. Det er tegnet av arkitekt Knut Hoem. Bygget har en tilfredsstillende standard. Benkene i seremonirommet trenger om trekking av stoff på sete og rygg. Kapellet er livssynsnøytralt. Det er 250 sitteplasser i kapellet.
Bårehus	Bårerommet med kjøler er innlemmet i kapellet og har kapasitet til 6 kister.

Utvikling av gravlunden

Totalareal	Samlet areal er på 42 735 m ²
Opparbeidet gravlunds areal	Tjensvoll gravlund ble tatt i bruk i 1964. Det er anlagt en hovedvei sentralt gjennom gravlunden. Sørsiden av veien er opparbeidet til kistefelt. Deler av arealene på nordsiden av veien er belagt med urnegraver. I området ved kapellet er det anlagt en anonym minnelund for dødfødte barn. Det ble i 2014 etablert nye kistegraver, urnegraver og navnet minnelund. Navnet minnelund har en kapasitet på 922 urnegraver.
Driftsbygning	Ny driftsbygning i 2012.
Driftsgård	Gravlunden er tilfredsstillende driftsgård med binger med tak
Parkeringsplass	Parkeringsplassen benyttes av turgående til Mosvannet. Dette gir utfordringer med parkering ved større begravelser.

Nøkkeltall for gravplassvirksomheten

Tjensvoll gravlund dekker begravelser fra Hillevåg gravplass sone. Til sammen 29997 innbyggere i 2025 og etter framskrivninger til 2050: 31337

Tjensvoll historiske begravde					
Årstall	Årlige totalt	Kiste	Urne	Kremasjonsprosent	Navnet minnelund
2017-2020	190	110	79	42	

2021-2024	193	101	94	49
-----------	-----	-----	----	----

Gravkapasitet og ledige graver i 2025

Gravtype	Antall graver	Ledige graver per 2025
Kistegraver, dobbel dybde	5195	1227
Urnegraver	2052	905

I gjennomsnitt slettes 37 kistegraver årlig de siste 4 år.

I gjennomsnitt slettes 7 urnegraver årlig de siste 4 år.

Prognose – graver

Tjensvoll prognose innbyggere	30512	30712	30805	30712	30912	31320
Prognose kistegraver	2026-2029	2030-2033	2034-2037	2038-2041	2042-2045	2046-2049
Beregnet antall døde	914	955	1012	1066	1107	1138
Forventet kistebegravelser, 49%- 2% pr periode	448	449	455	458	454	444
Beregnet behov for nye kistegraver, 30% bruk av fe	314	314	319	321	318	311
Forventet sletta kistegraver	148	148	148	148	148	148
Ledige graver siste år av perioden	1061	895	724	551	381	219
Lovpålagt 3% ledige graver med dagens kremasjonsprosent	449	433	416	396	380	366
Totalt ledige inkludert lovpålagt 3%	612	462	308	155	1	-148
Prognose urne graver	2026-2029	2030-2033	2034-2037	2038-2041	2042-2045	2046-2049
Beregnet antall døde	914	955	1012	1066	1107	1138
Forventet urne begravelser, 51% +2% pr periode	466	506	557	608	653	694
Beregnet behov for nye urnegraver, 30% bruk av fe	326	354	390	425	457	486
Forventet sletta urnegraver	28	28	28	28	28	28
Ledige graver siste år av perioden	617	291	-71	-468	-897	-1355
Lovpålagt 3% ledige graver	467	488	508	525	547	573
Totalt ledige inkludert lovpålagt 3%	-444	-604	-795	-1019	-1279	-1574

Vurderinger av framtidig grav- og arealbehov.

Gjenbruk av graver har avdekket at det ikke alltid er tilfredsstillende nedbryting i gravene etter 20 års fredningstid, de gravene dette gjelder blir omgjort til urnegraver ved festefornyelse.

Vi ser at på sikt vil behovet for graver bli større enn tilgjengelige graver på lengre sikt, dette kan medføre at enkelte innbyggere på Tjensvoll må benytte andre gravplasser i området.

Utviklings- og Investeringer

Det er ikke areal til utvidelse av gravplassen, hovedmålsetning er å øke urnekapasiteten.

Etablering av urnevegg er en mulighet for å øke urnekapasitet.

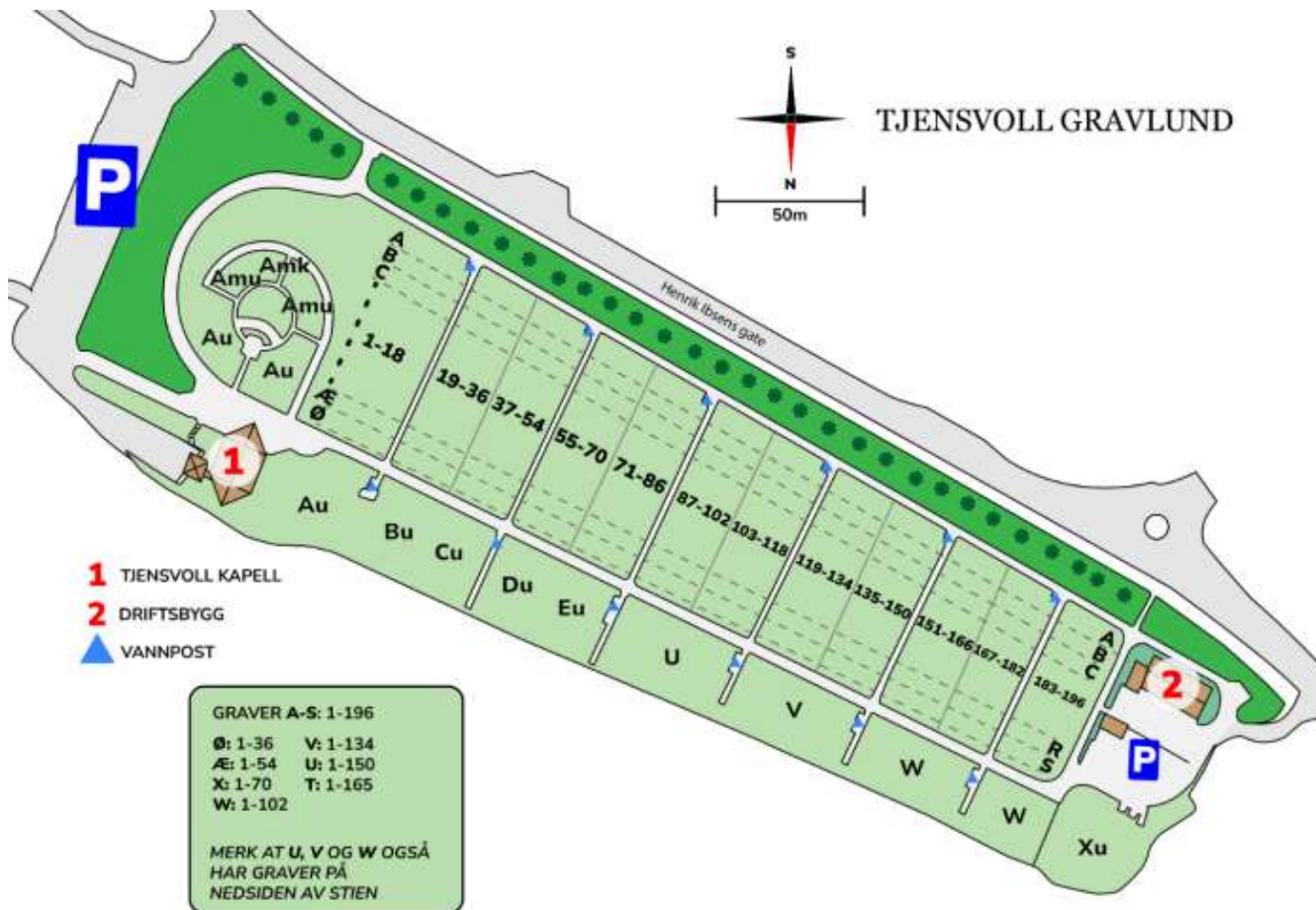
Digitale gravkart og sosikart på eldre felt

Oppgradering av smågatesteinveier.

Anonymt barnefelt og navnet minnelund.

3.7 Hinna gravlund

Hinna gravlund ble tatt i bruk i 1916 som en avlastningsgravlund for Hetland gravlund. Hinna gravlund ligger helt sør/vest ved Grannesveien.

Status for seremonielle bygg

	Hinna gravlund har ikke eget gravkapell. Kristne seremonier holdes vanligvis i Hinna kirke
Bårehus	Det er ikke bærerom i Hinna kirke.
Klokketårn	Klokketårnet er fra år 1930, klokkene er ikke i bruk.

Utvikling av gravplassen

Totalareal	22134
Opparbeidet gravplassareal	Gamle Hinna gravlund er på 5634m ² . Den nye delen som ble tatt i bruk i 1992 er på 16500 m ² .
Retningsbestemt gravfelt	Gravplassen har et retningsbestemt gravfelt som ble anlagt i 1992 med kapasitet på 105 graver. Det er ikke flere ledige graver, kun festegraver.
Driftsbygning	Gravplassen disponerer et garasjebygg (løe). Dette er nylig oppgradert og er i rimelig bra stand. Klokketårnet på gravplassen fungerer som personalrom.
Driftsgård	Driftsgården stod ferdig i 2024 og har binger med tak.
Parkeringsplass	Parkeringsforholdene ved gravplassen er ikke tilfredsstillende.

Nøkkeltall for gravplassvirksomheten

Hinna gravlund dekker begravelser fra følgende bydel; Hinna bydel
Til sammen 14 585 innbyggere i 2025, framskrivinger tilsier 17781 innbyggere i 2050.

Hinna historiske begravde				
Årstall	Årlige totalt	Kiste	Urne	Kremasjonsprosent
2017-2020	75	51	24	32
2021-2024	73	48	25	34

Gravkapasitet og ledige graver i 2025

Gravtype	Antall graver	Ledige graver per 2025
Kistegraver, dobbel dybde	1830	290
Kistegraver, enkel dybde	443	12
Urnegraver	235	291
Barnegraver	58	0

I gjennomsnitt slettes 10 kistegraver årlig de siste 4 år.

I gjennomsnitt slettes rett under 1 urnegraver årlig de siste 4 år.

Hinna prognose innbyggere siste år i perioden	15312	15734	16263	16769	17351	17695
Prognose kistegraver	2026-2029	2030-2033	2034-2037	2038-2041	2042-2045	2046-2049
Beregnet antall døde	459	488	534	580	623	656
Forventet kistebegravelser 64%-2% pr 4 års periode	294	303	320	336	349	354
Beregnet behov for nye kistegraver, 30% bruk av festa graver	206	212	224	235	244	248
Forventet sletta kistegraver	40	40	40	40	40	40
Ledige graver siste år av perioden	136	-36	-220	-416	-620	-828
Lovpålagt 3% ledige graver med dagens kremasjonsprosent	303	302	302	302	302	297
Totalt ledige inkludert lovpålagt 3%	-167	-338	-523	-717	-922	-1125
Prognose urne graver	2026-2029	2030-2033	2034-2037	2038-2041	2042-2045	2042-2049
Beregnet antall døde						
Forventet urne begravelser 36%+2% pr 4 års periode	165	185	214	244	274	302
Beregnet behov for nye urnegraver, 30% bruk av festa graver	116	130	150	171	192	211
Forventet sletta urnegraver	3	3	3	3	3	3
Ledige graver siste år av perioden	212	85	-61	-229	-418	-626
Lovpålagt 3% ledige graver	165	179	195	211	229	244
Totalt ledige inkludert lovpålagt 3%	47	-94	-256	-440	-647	-870

Vurderinger av framtidig grav- og arealbehov.

Prognosene viser at det vil bli en økning i forventa dødsfall i bydelen, og at Hinna gravlund ikke klarer å betjene Hinna bydel lenger enn til 2032.

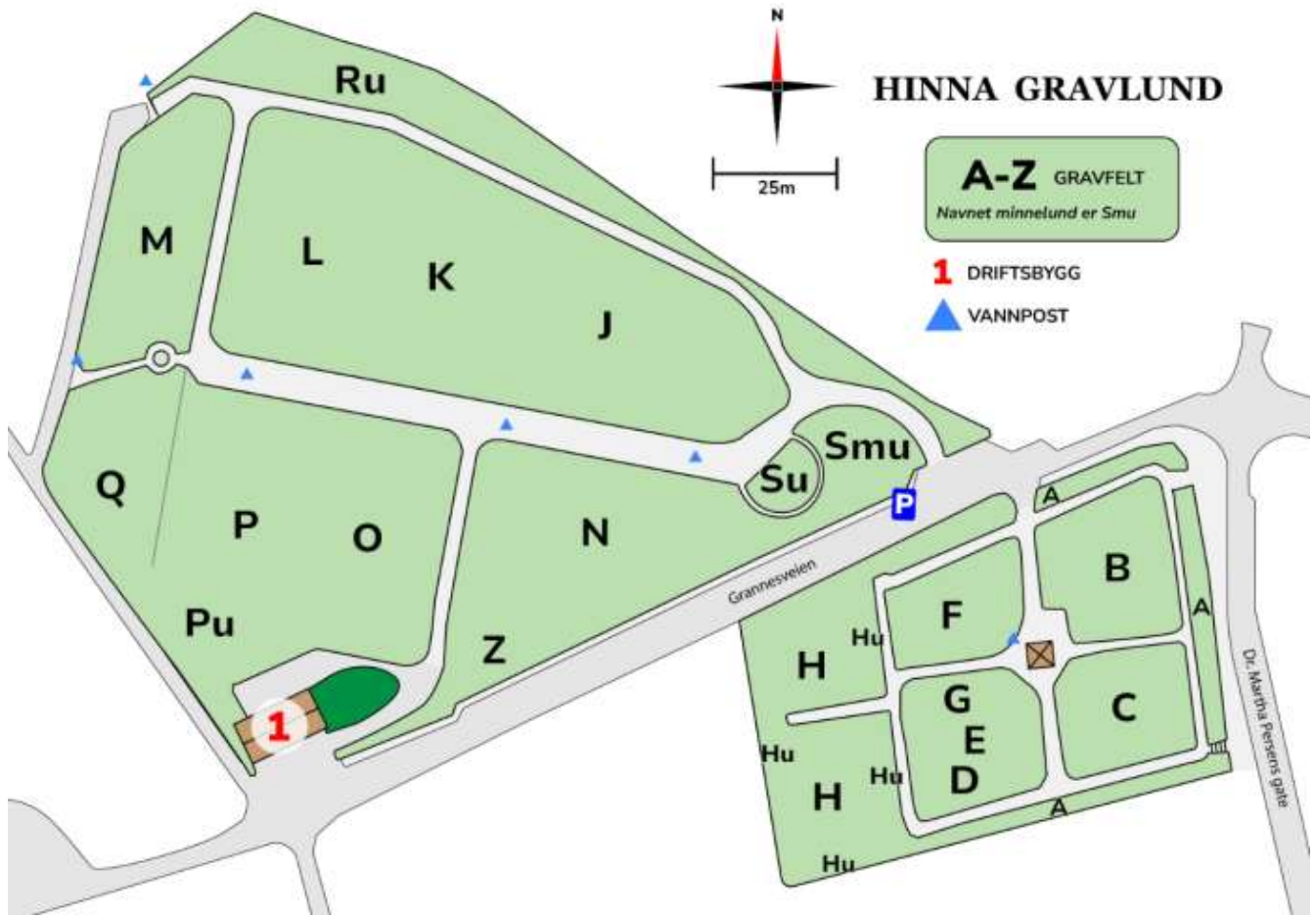
Utviklings- og Investeringer

Digitale gravkart og sosikart på eldre felt.

Gravplassmyndigheten ønsker derfor framtidig behov dekket ved at det sette av areal (6 mål) på naboeiendom gnr.17 bnr.1, på arealet Hinna fattiggård står i dag. Denne er tomt er eid av Stavanger kommune.

Om denne tomten ikke blir gitt til gravplassareal vil innbyggere på Hinna bydel måtte bruke Jåttå gravlund. Det medfører en større og tidligere utvidelse av areal ved Jåttå gravlund (da må en ta i bruk jordbruks-jord).

3.8 Jåttå gravlund

Jåttå gravlund ble etablert i 2012, og ligger helt sør på Jåttåveien. Gravlundens har retningsbestemte felt og navnet minnelund.

Status for seremonielle bygg

Ingen seremonielle bygg på gravplassen	Jåttå gravlund har ikke eget gravkapell. Nærmeste livssynsnøytrale seremonibygg er på Tjensvoll. Muslimske begravelser foregår fra moskeer eller direkte på gravplassen. Kristne seremonier foregår i det alt vesentlige fra Hinna kirke eller Gausel kirke.
Bårehus	Ingen bærerom på Jåttå gravlund.
Klokketårn	Klokketårn ute på gravplassen.

Utvikling av gravplassen

Totalareal	25 000m ²
Opparbeidet gravplassareal	Jåttå gravlund ble innviet den 11.06 2012
Retningsbestemt gravfelt	Gravplassen har et eget retningsbestemt gravfelt med kapasitet på 200 graver, 20% av disse er utformet som barnegraver. Videre er det satt av 40 kistegraver og 84 urnegraver i hindu gravfelt.
Driftsbygning	Driftsbygg fra 2012 i god stand.
Driftsgård	Inngjerdet driftsgård ved driftsbygget. Binge med tak.
Parkeringsplass	Parkeringsplassen er for liten ved begravelser.

Nøkkeltall for gravplassvirksomheten

Jåttå gravlund dekker gravferder fra deler av Hinna bydel

Til sammen 10319 innbyggere i 2025, framskrivinger tilsier 11198 innbyggere i 2050.

Jåttå historiske begravde				
Årstall	Årlige totalt	Kiste	Urne	Kremasjonsprosent
2017-2020	19	14	5	26
2021-2024	24	18	6	25

Gravkapasitet og ledige graver i 2025

Gravplass	dd	ed+ed	ed	urne	minnelund
Jåttå	1062	0	0	373	333

Totalt er det 1359 kistegraver og 779 urnegraver på Jåttå.

I gjennomsnitt slettes 0 kistegraver årlig (siste 4 år).

I gjennomsnitt slettes 0 urnegraver årlig (siste 4 år).

Jåttå prognose innbyggere siste år i perioden	10295	10446	10594	10829	10992	11122
Prognose kistegraver	2026-2029	2030-2033	2034-2037	2038-2041	2042-2045	2046-2049
Beregnet antall døde	156	170	188	207	226	242
Forventet kistebegravelser 75%- 2% pr 4 års periode	117	124	133	143	151	157
Beregnet behov for nye kistegraver, beregner 30% gjenbruk	82	87	93	100	106	110
Forventet sletta kistegraver	0	0	0	0	0	0
Ledige graver siste år av perioden	980	893	800	700	594	484
Løvpålagt 3% ledige graver med dagens kremasjonsprosent	204	201	197	195	191	187
Totalt ledige inkludert løvpålagt 3%	776	693	603	505	402	297
Prognose urne graver	2026-2029	2030-2033	2034-2037	2038-2041	2042-2045	2046-2049
Beregnet antall døde	156	170	188	207	226	242
Forventet urne begravelser 25%+2% pr 4 års periode	39	46	55	64	75	85
Beregnet behov for nye urnegraver, 30% bruk av festa graver	27	32	38	45	52	59
Forventet sletta urnegraver	0	0	0	0	0	0
Ledige graver siste år av perioden	682	650	612	567	515	455
Løvpålagt 3% ledige graver	111	119	127	136	145	153
Totalt ledige inkludert løvpålagt 3%	571	531	485	430	369	302

Jåttå+Hinna prognose innbyggere siste år perioden	25607	26180	26857	27598	28343	28817
Prognose kistegraver	2026-2029	2030-2033	2034-2037	2038-2041	2042-2045	2046-2049
Beregnet antall døde	615	658	722	787	849	898
Forventet kistebegravelser	450	473	508	543	575	596
Beregnet behov for nye kistegraver, beregner 30% gjenbruk	315	331	356	380	402	417
Forventet sletta kistegraver	40	40	40	40	40	40
Ledige graver siste år av perioden	980	689	373	33	-329	-707
Lovpålagt 3% ledige graver med dagens kremasjonsprosent	204	503	500	497	493	484
Totalt ledige inkludert lovpålagt 3%	776	187	-126	-464	-823	-1191
Prognose urne graver	2026-2029	2030-2033	2034-2037	2038-2041	2042-2045	2046-2049
Beregnet antall døde						
Forventet urne begravelser	204	231	268	308	349	386
Beregnet behov for nye urnegraver, 30% bruk av festa graver	143	162	188	215	244	271
Forventet sletta urnegraver	3	3	3	3	3	3
Ledige graver siste år av perioden	682	523	338	126	-115	-383
Lovpålagt 3% ledige graver	277	298	322	348	374	398
Totalt ledige inkludert lovpålagt 3%	405	225	16	-222	-489	-780

Vurderinger av framtidig grav- og arealbehov.

Prognosene for antatt døde er høyere enn historiske tall for gravferder viser, dette har sannsynligvis sammenheng med at flere innbyggere fra Gausel som velger Hinna gravlund eller andre gravplasser i Stavanger. Historisk tall viser at de fleste gravferder på Jåttå er muslimsk begravelser. I 2025 var det totalt 25 gravferder, 20 av gravferdene var muslimske. På Hinna gravlund vil det i planperioden bli mangel på graver. Dersom en ikke utvider på Hinna gravlund vil Jåttå gravlund betjente hele Hinna bydel. Derfor legges det med både prognoser for Jåttå og samlet prognose for Jåttå og Hinna. Blir det arealutvidelse ved Hinna gravlund vil det ikke være behov for utvidelse på Jåttå i denne perioden. Men det er uansett viktig å sikre gravarealer til fremtiden. Uten arealutvidelse på Hinna vil det være behov for utvidelse tidligere, allerede i 2037 mangler vi den 3% lovpålagte gravreserven.

Jåttå gravlund har ikke seremonirom, det er behov for nytt livssynsåpent bygg og kistekjølerom.

Nytt krematorium vurderes på Jåttå, om denne lokasjonen blir valgt vil krematoriet inneholde livssynsåpent seremonirom som også kan benyttes til kistebegravelser.

Utviklings- og investeringsbehov

Det bør vurderes å bygge livssynsåpent seremonibygg i løpet av planperioden.

Det må settes av framtidig gravplass areal.

3.9 Hundvåg gravlund

Hundvåg gravlund ligger vakkert til like ved Hundvåg skole. Gravplassen ligger i tilknytning til Hundvåg kapell.

Status for seremonielle bygg

Hundvåg kapell	Hundvåg kapell ble bygd i 1905. Det ble ombygget og vigslet til bedehuskapell i 1914. Kapellet ble restaurert i 2010. Dette er et kristent kapell og ikke formelt et livssynsåpent gravkapell Det er automatisk klokking i kapellet.
Bårehus	Gravplassen har eget bårehus med kapasitet til 6 kister.

Utvikling av gravplassen

Totalareal	Samlet areal er på 35 200 m2.
Opparbeidet gravplassareal	Hundvåg gravlund ble innviet og tatt i bruk i 1919. Dette var et mindre areal på 2,8 dekar. Gravplassen ble utvidet med 7 dekar i 1969. I 2006 ble gravplassen ytterligere utvidet med 8 dekar og 7 dekar i 2010. Det er regulert er areal på 32,6 dekar til gravplass. Del 1 av denne utvidelsen ble opparbeidet i 2025, totalt 8 dekar gravplassareal. Denne utvidelsen innebar også større driftsarealer, 1 ekstra garasje, publikumstolett og retningsbestemte graver. Del 2 er tegnet, men avventes med opparbeidelsen til det blir behov for graver. Areal benyttes i mellomtiden av Stavanger kommune til midlertidig masse lagring og landbruksareal frem til neste utvidelse.
Navnet minnelund	I forbindelse med utvidelsen i 2006 fikk Hundvåg gravlund den første navne minnelunden i Stavanger kommune.
Driftsbygning	Nytt bygg ferdig i 2011. Utvidet med en garasje i 2025.
Driftsgård	Nybygd i 2011 og utvidet i 2025.
Parkeringsplass	Parkeringsforholdene ved gravplassen er tilfredsstillende.

Nøkkeltall for gravplassvirksomheten

Hundvåg gravlund dekker begravelser fra Hundvåg bydel.

Til sammen 13 603 innbyggere i 2025 og framskrivinger tilsier 14 925 innbyggere i 2050.

Hundvåg historiske begravde				
Årstall	Årlige totalt	Kiste	Urne	Kremasjonsprosent
2017-2020	61	41	20	33
2021-2024	63	37	26	41

Gravkapasitet og ledige graver i 2025

Gravplass	dd	ed+ed	ed	urne	minnelund
Hundvåg	818	53	0	414	352

Totalt: 2529 kistegraver og 922 urnegraver.

I gjennomsnitt slettes 0 kistegraver årlig (siste 4 år), de gravene som slettes er på gamle gravfelt med jordforhold som fører til manglende nedbrytning.

I gjennomsnitt slettes 1 urnegraver årlig (siste 4 år).

Hundvåg prognose innbyggere siste år i perioden	14033	14189	14519	14540	14777	14908
Prognose kistegraver	2026-2029	2030-2033	2034-2037	2038-2041	2042-2045	2046-2049
Beregnet antall døde	348	382	419	450	473	488
Forventet kistebegravelser 59%- 2% pr 4 årsperiode	205	218	230	230	251	239
Beregnet behov for nye kistegraver, 70%	144	152	161	161	175	167
Forventet sletta kistegraver*	0	0	0	0	0	0
Ledige graver siste år av perioden	674	522	360	200	24	-143
Lovpålagt 3% ledige graver med dagens kremasjonsprosent	248	243	240	231	226	219
Totalt ledige inkludert lovpålagt 3%	426	279	121	-32	-202	-362
Prognose urne graver	2026-2029	2030-2033	2034-2037	2038-2041	2042-2045	2046-2049
Beregnet antall døde	348	382	419	450	473	488
Forventet urne begravelser 41%+2% pr 4 årsperiode	143	164	189	212	232	249
Beregnet behov for nye urnegraver, 30% bruk av festa graver	100	115	132	148	162	174
Forventet sletta urnegraver	1	1	1	1	1	1
Ledige graver siste år av perioden	667	553	422	275	114	-59
Lovpålagt 3% ledige graver	173	183	196	205	217	228
Totalt ledige inkludert lovpålagt 3%	494	370	226	70	-103	-288

Vurderinger av framtidig grav- og arealbehov.

Grunnforholdene på de belagte gravfeltene på den gamle delen av Hundvåg gravlund tilsier at en ikke kan gjenbruke gravene etter sletting, og at de som ønsker gjenbruk av festet grav må tilbys ny grav. Det vil være anledning til å gravlegge i enkel dybde der en alt har gravlagt den ene ektefellen i dobbel dybde. Det vil si at en for denne gravplassen i de nærmeste 20 årene bare kan tilby nye graver. På sikt ser en for seg at de gamle feltene bare gravlegges i urne/evt at det må gjøres en større opparbeidelse av disse gravfeltene.

Utviklings- og investeringsbehov

Digitale gravkart og sosikart på eldre felt.

Opparbeiding av nye kistegravfelter innen år 2042, som del av utvidelsen av Hundvåg gravlund.

3.10 Revheim gravlund

Revheim gravlund er plassert langs Revheimveien i Madla bydel. Gravplassen ligger rundt og bak Revheim kirke. Den eldste delen av gravplassen og kirken ble anlagt i 1865.

Status for seremonielle bygg, kunstinstallasjon

Revheim kirke	Tatt i bruk 1865. Restaurert etter brannen i 1992. Rehabilitering i 2013/2014 både utvendig og innvendig. De fleste kristne begravelsene skjer fra Revheim kirke
Hafrsfjordsenteret	Tatt i bruk i 1993. Brukes ikke minst til minnesamvær.
Bårehus	Gravplassen fikk eget bårehus i 1990, men en kjølekapasitet på 5 kister.
Kunst	I 1995 ble det et reist en kunstnerisk utsmykking, «Livets vann» er tegnet av kunstneren Anne Berit Soma Reiersnes.
Klokker	Det er automatiske klokker i Revheim kirke

Utvikling av gravplassen

Totalareal	42 735 m ² inklusive kirke, Hafrsfjordsenteret og parkeringsplasser.
Opparbeidet gravplassareal	Gammel del 6656 m ² fra 1865. Tatt i bruk nye areal i 1989, 14 000 m ² Tatt i bruk nye areal i 2004, 10 000 m ² I 2026 blir det opparbeidet navnet minnelund ved Kunstverket «Livets vann» med kapasitet til 380 urner. Ubrukt areal inne på eksisterende gravplass er planlagt opparbeidet i 2026, arealet gir 270 kistegraver i dobbel dybde, 114 kistegraver på enkel dybde og 181 urnegraver. Arealet er på 6000 m ² , det gir en dekningsgraden for gravarealet er 36%.
Driftsbygning	Gravplassen fikk driftsbygning med bra standard og god funksjonalitet i 2004. Den er tegnet av arkitekt Steinar Skartveit. Driftsbygningen rommer personaldel, garasje og verksted.
Driftsgård	I forbindelse med opparbeidelse av nye gravfelter i 2003/2004 fikk gravplassen ny driftsgård med binger for oppbevaring av overskuddsmasser, gravminner og kompost. Fikk tak over jord bingene i 2016.
Parkeringsplass	I 2007 ble det opparbeidet ny parkeringsplass ved den nye driftsbygningen. Dette i forbindelse med at kommunen overtok og rustet opp Alvestadveien.

Nøkkeltall for gravplassvirksomheten

Revheim gravlund dekker begravelser for Madla bydel.

Til sammen 22 389 innbyggere i 2025 og framskrivningen tilsier 24 202 innbyggere i 2050.

Revheim historiske begravde					
Årstall	Årlige totalt	Kiste	Urne	Kremasjonsprosent	Navnet minnelund
2017-2020	84	65	19	23	
2021-2024	100	74	26	26	

Gravkapasitet og ledige graver i 2025

Gravtype	Antall graver	Ledige graver per 2025
Kistegraver, dobbel dybde	2217	661
Kistegraver, enkel dybde	386	150
Urnegraver	1164	313
Barnegraver	101	16

I gjennomsnitt slettes 16 kistegraver årlig (siste 4 år).

I gjennomsnitt slettes 1 urnegrav årlig (siste 4 år).

Revheim prognose innbyggere siste år i perioder	22930	23195	23339	23666	23891	24147
Prognose kistegraver	2026-2029	2030-2033	2034-2037	2038-2041	2042-2045	2043-2049
Beregnet antall døde	632	666	714	761	802	836
Forventet kistebegravelser 70%-2 % pr periode	442	453	471	487	497	502
Beregnet behov for nye kistegraver, 30% bruk av fe	310	317	330	341	348	351
Forventet sletta kistegraver	64	64	64	64	64	64
Ledige graver siste år av perioden*	565	312	46	-231	-515	-802
Lovpålagt 3% ledige graver med dagens kremasjonsprosent	482	473	462	454	444	435
Totalt ledige inkludert lovpålagt 3%	83	-161	-416	-685	-959	-1237
Prognose urne graver	2026-2029	2030-2033	2034-2037	2038-2041	2042-2045	2043-2049
Beregnet antall døde	632	666	714	761	802	1852
Forventet urne begravelser 30%+ 2 % pr periode	190	213	243	274	305	741
Beregnet behov for nye urnegraver, beregner 30 %	133	149	170	192	213	519
Forventet sletta urnegraver	4	4	4	4	4	4
Ledige graver siste år av perioden**	844	699	533	345	136	-379
Lovpålagt 3% ledige graver	206	223	238	256	272	290
Totalt ledige inkludert lovpålagt 3%	638	476	295	90	-137	-669
* Inkludert utvidelse 2026. 270 graver dd og 114 enkel dybde						
** Inkludert utvidelse 2026. 181 urnegraver og 380 navnet minnelund						

Vurderinger av framtidig grav- og arealbehov.

Revheim gravlund har noe færre begravelser enn prognosene for antall døde i sonen skulle tilsi. I kommende år venter en gradvis økning av antall begravelser sett i forhold til antall døde.

I dag krysses gravplassen av en høyspentlinje. Denne båndlegger en vesentlig del av gravene i forbindelse med opparbeidelse av nye gravfelter. Legges høyspentlinjen i kabel vil gravkapasiteten øke med 167 kistegraver i dobbeldybde.

Etter disse beregningene vil det være behov for nye kistegraver innen 2037 og urnegraver innen 2045.

Allerede i 2030 mangler i graver i henhold til lovkravet på 3% ledige graver i forhold til befolkningen.

Det er viktig å sikre at tilstøtende arealer i nord og omregulere ca 10 mål til gravplass, og tilstøtende areal i øst beholdes som landbruks (LNF)områder mht framtidig arealutvidelse av gravplassen.

Omreguleringer

Felt C og D er omregulert fra dobbel til enkel dybde på grunn av problem med høyt grunnvannsnivå.

Utviklings- og investeringsbehov.

Det er behov for å erverve og regulerte arealer til gravplass, prognoser tilsier at det er behov for utvidelse av gravplassen. Prognosene er regnet ut fra 2% økning kremasjonsprosent hver 4 årsperiode. En grav i navnet minnelund krever 0,25 m2, urnegrav 2,25 m2 og kistegrav 4,5 m2. For å ha graver i henhold til prognosen er det behov for 10 000 m2 gravplassareal frem til 2049. Beregningen er regnet ut graver som mangler i 2049, 1237 kistegraver, 300 urnegraver og 369 graver i minnelund, med en dekningsgrad på 40%. Vi ser behov for å sikre ytterligere gravareal for behovet etter 2049.

Det er behov for å erverve og regulere tilstøtende areal i nord på ca 10 mål, samt regulere tilstøtende areal sør/øst på for framtidig gravplassutbygging. Arealet sør/øst beholdes som LNF område frem til det er behov for utvidelse. Deler av arealet i nord vurderes som en av tre plasseringer av nytt krematorium.

Utvidelse i 2004 med kunstverket «Livets vann» av Anne Berit Soma Reiersnes i bakgrunnen.

3.11 Kvekerkirkegården

Kvekerkirkegården på Storhaug ble etablert i 1854, kvekerne i Stavanger fikk denne tomten i gave av Carl Petter Nyman. Gravplassen er unik i nasjonal sammenheng, da ingen andre byer i Norge har egne gravplasser for kvekere. Gravplassen er enda i bruk til urnegraver.

Stavanger kommune overtok vedlikeholdet av gravplassen fra 1984, og fellesrådet har videreført dette vedlikeholdet på vegne av kommunen siden 1997. Kommunen overtok eierskapet for eiendommen i 2020.

Kirkegården driftes av Lagård driftsenhet.

Muren rundt gravplassen representerer en HMS-risiko for besøkende, naboer eller barn som leker i området, det er derfor bedt i flere år om tildeling i HØP for å forbedre muren.

Status for seremonielle bygg

Seremonibbygg	Har ikke eget seremonibbygg, heller ikke naturlig
Bårerom	Har ikke eget bårerom, heller ikke naturlig

Utvikling av gravplassen

Totalareal	Samlet areal er på 767 m2.
Driftsbygning	Gravplassen har ikke egen driftsbygning, men driftes av Lagård driftsenhet.
Driftsgård	Ingen driftsgård
Parkeringsplass	Gravplassen har ikke egen parkeringsplass, men parkeringsbehovet blir løst ved at folk parkerer i nærområdet på Storhaug.

Nøkkeltall for gravplassvirksomheten

Det er besluttet av Kveker samfunnet at det bare skal være urner på gravplassen. De siste 8 årene har det ikke vært urnenedsettelse på kvekergravplassen

Vurderinger av framtidig grav- og arealbehov.

Det er ikke behov for ytterlige gravareal

Utviklings- og investeringsbehov

Reparere muren rundt gravplassen

Vurdere opparbeide gravplassen med for eksempel navnet minnelund/urnevegg for alle innbyggere, noe kvekersamfunnet har stilt seg positiv til.

3.12 Vestre Åmøy gravlund

Vestre Åmøy kirkegård ligger på Vestre Åmøy i Rennesøy kommunedel. Kirkegården ligger 100 meter nordøst for Vestre Åmøy kapell.

Status for seremonielle bygg

Vestre Åmøy kapell	Vestre Åmøy kapell ble vigslet i 1953 og påbygd i 1980. Bygget har et stort vedlikehold behov, men en opplever ikke at bygget har den verdighet et seremonibygg skal ha. Det vurderes og avslutte bruken, da vil kristne begravelser måtte gå fra andre seremonibygg som for eksempel Austre Åmøy kapell eller Askje kirke. Nærmeste livssynsåpne gravkapell i Eiganes kapell/Tjensvoll kapell. 80 sitteplasser.
Bårerom	Bårerommet ligger i kapellet, men er ikke i bruk.
Klokketårn	Kapellet har manuelle klokker i kapellet.

Utvikling av gravplassen

Totalareal	675m2
Opparbeidet Gravplass areal	Avsatt areal øst og nord for utvidelse av gravplassen.
Krigsgraver	Kjenner ikke til krigsgraver
Driftsbygning	Ingen driftsbygning
Driftsgård	Ingen driftsgård.
Parkeringsplass	Parkeringsplass vest for gravplassen
Bårerom og kjøle	Ingen bårerom

Nøkkeldata for gravplassvirksomheten:

Vestre Åmøy gravlund dekker begravelser fra Vestre Åmøy krets.

Til sammen 358 innbyggere i 2025, framskrivinger tilsier 314 innbyggere i 2050.

Historisk begravde de siste 8 år

Vestre Åmøy gravlund historiske begravde				
Årstall	Årlige totalt	Kiste	Urne	Kremasjonsprosent
2017-2020	1,5	1,5		0
2021-2024	1	0,5	0,5	50%

Ledige graver pr. 2025

	dd	ed+ed	Ed
--	----	-------	----

Ledige graver		20	7
---------------	--	----	---

Totalt: 94 graver

I gjennomsnitt slettes 1,5 kistegraver årlig (siste 4 år).

Vestre Åmøy prognose innbyggere siste år i perioden	336	321	312	309	314	314
Prognose kistegraver	2026-2029	2030-2033	2034-2037	2038-2041	2042-2045	2046-2049
Beregnet antall døde	4	4	6	8	8	8
Forventet kistebegravelser har ingen urnegraver	4	4	6	8	8	8
Beregnet behov for nye kistegraver 100%*	4	4	6	8	8	8
Forventet sletta kistegraver	6	6	6	6	6	6
Ledige graver siste år av perioden	25	27	27	25	23	21
Lovpålagt 3% ledige graver	8	7	7	6	7	6
Totalt ledige inkludert lovpålagt 3%	17	20	20	19	16	15

*Gravene er i enkel dybde, ved ny begravelse festes ofte grav i tillegg.

Vurderinger av framtidig grav- og arealbehov.

Vi vurderer at det er tilstrekkelig gravkapasitet i den kommende planperioden.

Utfordringer: Mangler buffersone med vegetasjon mot vei

Utviklings- og investeringsbehov.

- Buffersone mot vei.
- Digitale gravkart og sosi kart.
- Oversikt- og informasjonskart.

3.13 Austre Åmøy gravlund

Austre Åmøy gravlund ligger på Austre Åmøy i Rennesøy kommunedel. Gravplassen ligger i nærheten av Austre Åmøy kapell.

Status for seremonielle bygg

Austre Åmøy kapell	Bedehuskapellet er oppført i 1904 og tegnet av byarkitekten i Stavanger. Fått påbygget kor i 1914, tårn i 1938 og ombygget i 1978. Kapellet har 120 sitteplasser. Brukes ved kristne seremonier, nærmeste livssynsåpne gravkapell er Eiganes eller Tjensvoll gravkapell
Klokketårn	Kapellet har klokketårn med manuell ringing.

Parkering oppe ved vei over gravplassen.

Austre Åmøy kapell

Utvikling av gravplassen

Totalareal	1 498 m ²
Opparbeidet Gravplass areal	Avsatt areal øst for gravplassen.
Krigsgraver	Kjenner ikke til krigsgraver
Driftsbygning	Ingen driftsbygning

	Bygning for verktøy og spiserom rett utenfor gravplassen
Driftsgård	Ingen driftsgård.
Parkeringsplass	Parkering i lomme langs vei. Her parkeres båter og tilhengere. Mulig å parkere nede ved gravplassen for handikappede.
Bårerom og kjøle	Ingen bårerom

Nøkkeldata for gravplassvirksomheten:

Austre Åmøy gravlund dekker begravelser fra Austre Åmøy krets.

Til sammen 265 innbyggere i 2025, framskrivinger tilsier 282 innbyggere i 2050

Historisk begravde de siste 8 år

Austre Åmøy gravlund historiske begravde				
Årstall	Årlige totalt	Kiste	Urne	Kremasjonsprosent
2017-2020	1,75	1,5	0,25	
2021-2024	1	0,75	0,25	

Ledige graver				
Felt	dd	ed+ed	Ed	urne
	0	52	23	0

Totalt antall graver: 249 graver

I gjennomsnitt slettes 3 kistegraver årlig (siste 4 år).

Austre Åmøy prognose innbyggere siste år i perid	268	269	273	276	279	280
Prognose kistegraver	2026-2029	2030-2033	2034-2037	2038-2041	2042-2045	2046-2049
Beregnet antall døde	8	8	11	12	12	12
Forventet kistebegravelse, har ingen urnegraver.	8	8	11	12	12	12
Beregnet behov for nye kistegraver, 100%*	8	8	11	12	12	12
Forventet sletta kistegraver	12	12	12	12	12	12
Ledige graver siste år av perioden	79	83	84	84	84	84
Lovpålagt 3% ledige graver med dagens kremasjonsprosent	8	8	8	8	8	8
Totalt ledige inkludert lovpålagt 3%	71	75	76	76	76	76

*Gravene er i enkel dybde, ved ny begravelse festes ofte grav i tillegg.

Vurderinger av framtidig grav- og arealbehov.

Vi vurderer at det er tilstrekkelig gravkapasitet i den kommende planperioden.

Utfordringer:

Parkering for gravplassen, benyttes som langtidslagring for naboer. Tiltak for å bedre situasjonen vil være å asfaltere arealet og anskaffe parkeringsskilt. Det er også nødvendig å avklare om gravplassmyndigheten eller Stavanger kommune skal drifte arealet.

Utviklings- og investeringsbehov.

- Avklaring/oppgradering av parkering oppe ved innkjørsel til gravplassen.
- Digitale gravkart og sosi kart.
- Automatisering av klokker i kapellet.
- Oversikt- og informasjonskart.

3.14 Askje kirkegård

Askje kirkegård ligger på Mosterøy i Rennesøy kommunedel i Stavanger kommune. Gravplassen er todelt med eldste del rundt Askje kirken og en utvidelse som er 168 meter nordøst på Kyrkjeveien.

Status for seremonielle bygg

Askje kirke	Askje kirke, også kalt Mosterøy kirke, er en langkirke i tre. Kirken slik som den står i dag ble bygget mellom 1842-1846. Den er bygget i tre etter typetegninger utarbeidet av Hans Ditlev Franciscus von Linstow. Kirken ble vigslet i 1846. Det spekuleres i om kirken som ble revet på 1800-tallet var en ombygd kirke fra senmiddelalderen. Kirken har 170 sitteplasser
Klokketårn	Det er klokke i kirken.

Utvikling av gravplassen

Totalareal	Omtrent 4538 m ² inkludert kirke, parkering og graver rundt kirken. Omtrent 2000 m ² «hjelpgravlund» i øst for kirken. Totalt omtrent 6538 m ²
Opparbeidet Gravplass areal	Store deler av gravplassen rundt kirken er middelalder grunn, denne ble utvidet i 1872. I starten av 1900 tallet fant man ut at grunnen rundt kirka besto mye av stiv leire, og egnet seg dårlig til å drive gjenbruk som gravplass. De måtte se seg om etter noe de kalte for “hjelpgravplass” og kjøpe et område av Ånen R. Aske. Området ligger 168 meter fra kirka og ble vigslet i 1909. På grunnlag av lav gravkapasitet ble det en hasteutvidelse ferdigstilt i 2025, dette ga 36 nye kistegraver og handikapparkering. Utvidelsen ga sikrere drift på grunn av at en nå slipper å rygge med maskiner direkte ut i trafikkert vei, og man fikk vekk avfall konteiner som sto langs veien.
Krigsgraver	Kjenner ikke til krigsgraver
Driftsbygning	Ingen driftsbygg
Driftsgård	Ingen driftsgård.
Parkeringsplass	Parkeringsforholdene er gode
Bårerom og kjøle	Bårehus i kjeller på kirke, benyttes ikke på grunn av vanskelig tilkomst. Ingen kjøle

Nøkkeldata for gravplassvirksomheten:

Askje kirkegård dekker begravelser fra Vaula, Askje, Sogn og Bru krets.

Til sammen 1493 innbyggere i 2025, framskrivinger tilsier 1533 innbyggere i 2050.

Historisk begravde de siste 8 år

Askje kirkegård historiske begravde				
Årstall	Årlige totalt	Kiste	Urne	Kremasjonsprosent
2017-2020	5,75	5,25	0,5	9 %
2021-2024	5,5	5	0,5	9%

Ledige graver

Gravtype	ed+ed	urne
	62	25

Totalt: 514 graver

I gjennomsnitt slettes 1,5 kistegraver årlig (siste 4 år).

Askje prognose innbyggere siste år i perioden	1530	1543	1546	1549	1532	1533
Prognose kistegraver	2026-2029	2030-2033	2034-2037	2038-2041	2042-2045	2046-2049
Beregnet antall døde	27	29	33	38	41	45
Forventet kistebegravelser, 90%- 2% pr periode	24	26	28	32	34	36
Beregnet behov for nye kistegraver* 100%*	24	26	28	32	34	36
Forventet gjenbruksbare sletta kistegraver	6	6	6	6	6	6
Ledige graver siste år av perioden	81	61	39	13	-14	-44
Lovpålagt 3% ledige graver med dagens kremasjonsprosent	41	41	40	39	38	37
Totalt ledige inkludert lovpålagt 3%	40	21	-1	-26	-52	-81
Prognose urne graver	2026-2029	2030-2033	2034-2037	2038-2041	2042-2045	2046-2050
Beregnet antall døde	27	29	33	38	41	45
Forventet urne begravelser, 10%+2% pr periode	3	3	5	6	7	9
Beregnet behov for nye urnegraver, beregner 30%	2	2	3	4	5	6
Forventet sletta urnegraver	0	0	0	0	0	0
Ledige graver siste år av perioden	9	7	3	-1	-6	-12
Lovpålagt 3% ledige graver	5	6	6	7	8	9
Totalt ledige inkludert lovpålagt 3%	4	1	-3	-8	-14	-22

*Gravene er i enkel dybde, ved ny begravelse festes ofte grav i tillegg.

Vurderinger av framtidig grav- og arealbehov.

Utvidelsen i 2024 har etter prognosene sikret gravkapasiteten inkludert graver til 3% av innbyggertallet frem til 2034.

Det er behov for den planlagte hoved utvidelse nord for kirken, den vil sikre gravkapasiteten og gi innbyggerne tilgang til navnet minnelund. Utvidelsen innebærer også kjølerom for kister og driftsområde. Er en del usikkerhet om hvor godt egnet jordmassene er, både rundt kirken og deler av utvidelsen øst for kirken i 1909. Stedvis er det leire som begrenser nedbrytningsprosessene. Arealene som er middelalder grunn foreligger det også begrensninger for begravelser.

Mangel på driftsareal er utfordrende for en effektiv og god drift av gravplassen. I dag blir masser og gravminner mellomlagret ved driftsarealet ved Hausken kyrkjegard.

Utviklings- og investeringsbehov.

Arealet vest for kirken, som i dag er regulert til gravplass, viser seg uegnet på grunn av fjell høyt i terrenget. Dette arealet brukes i dag til LNF formål. Mulighetsstudie viste at arealet nord for gravplassen, der det i dag er gårdstun og gammelt hus, er godt egnet. Arealene må omregulering og enn trenger å erverve deler av eiendom 246/2. Planlagt utvidelse i nord inkluderer navnet minnelund, bærerom med kjøle og driftsareal med garasje. Driftsarealet vil redusere parkeringsplasser fra 57 til 48 ordinære parkeringsplasser.

“Hjelpegravplassen” 168 meter nordøst for kirken.

Graver som er på middelaldersgrunn, er automatisk fredet i samsvar med kulturminneloven § 4. På middelalder gravplasser som har vært i kontinuerlig bruk siden middelalderen, kan nye gravlegginger i eksisterende graver foretas uten tillatelse etter kulturminneloven § 8. Med kontinuerlig bruk menes at det har vært foretatt gravlegging etter 1945.

3.15 Utstein klosterkirkegård

Utstein klosterkirkegård ligger på Klosterøy i Rennesøy kommunedel, Stavanger kommune. Gravplassen ligger øst for Utstein kloster. Utstein kloster er landes eneste bevarte klosteranlegg fra middelalderen.

Status for seremonielle bygg

Seremonielle bygg	Utstein klosterkirke eies av Stavanger museum. Klosterkirken leies av Den norske kirke når den brukes til seremonier i regi av Dnk,
Klokketårn	Klokketårn i klosteret.

Utvikling av gravplassen

Totalareal	2282 m2
Opparbeidet Gravplass areal	2282m2
Krigsgraver	Kjenner ikke til krigsgraver
Driftsbygning	Ingen driftsbygning
Driftsgård	Ingen driftsgård.
Parkeringsplass	Bruker parkering til Utstein kloster
Bårerom og kjøle	Ingen bårerom

Nøkkeldata for gravplassvirksomheten:

Utstein klosterkirkegård dekker begravelser fra Utstein Kloster og Haugvaldstad kretser.

Til sammen 341 innbyggere i 2025, framskrivinger tilsier 312 innbyggere i 2050

Historisk begravde de siste 8 år

Utstein klosterkirkegård historiske begravde				
Årstall	Årlige totalt	Kiste	Urne	Kremasjonsprosent
2017-2020	4	3,25	0,75	19%
2021-2024	5,25	4,75	0,5	9,5%

Ledige graver				
	dd	ed+ed	ed	urne
Totalt	0	94	29	0

Totalt: 425 graver+ 10 private graver som er ved klosteret.

I gjennomsnitt slettes 2,5 kistegraver årlig (siste 4 år).

Utstein Kloster prognose innbyggere siste år i pe	335	333	327	320	315	312
Prognose kistegraver	2026-2029	2030-2033	2034-2037	2038-2041	2042-2045	2046-2049
Beregnet antall døde	8	9	12	12	12	12
Forventet kistebegravelser, har ingen urnegraver	8	9	12	12	12	12
Beregnet behov for nye kistegraver, 100%*	8	9	12	12	12	12
Forventet sletta kistegraver	10	10	10	10	10	10
Ledige graver siste år av perioden	110	111	109	107	105	103
Lovpålagt 3% ledige graver med dagens kremasjonsprosent	10	10	10	10	9	9
Totalt ledige inkludert lovpålagt 3%	100	101	99	97	96	94
*Gravene er i enkel dybde, ved ny begravelse festes ofte grav i tillegg.						
Kistegraver etter historiske tall 2021-2024	2026-2029	2030-2033	2034-2037	2038-2041	2042-2045	2046-2049
Beregnet antall døde	20	20	20	20	20	20
Forventet urne begravelser, har ingen urnegraver	20	20	20	20	20	20
Beregnet behov for nye kistegraver, 100%*	20	20	20	20	20	20
Forventet sletta urnegraver	10	10	10	10	10	10
Ledige graver siste år av perioden	98	88	78	68	58	48
Lovpålagt 3% ledige graver	10	10	10	10	9	9
Totalt ledige inkludert lovpålagt 3%	88	78	68	58	49	39

Vurderinger av framtidig grav- og arealbehov.

Historisk sett er det flere begravelser enn prognosen tilsier, siden differansen er så stor legger vi med beregninger etter historiske tallene også.

Vi vurderer det er tilstrekkelig gravkapasitet i den kommende planperioden.

Navnet minnelund/urnevegg planlegges for å gi et alternativt gravtilbud til innbyggere i Stavanger kommune. Navnet minnelund/urnevegg er plassbesparende og gir et lavere klimaavtrykk. Plassbesparende urnegraver vil minske behovet for kistegraver.

Utviklings- og investeringsbehov.

- Navnet minnelund.
- Mangler oversikt- og informasjonskart.

3.16 Hausken kyrkjegard

Hausken kyrkjegard ligger like utenfor Vikevåg på Rennesøy i Stavanger kommune. Gravplassen ligger i tilknytning til Hausken kyrkje.

Status for seremonielle bygg

Hausken kyrkje	Hausken kyrkje er en langkirke i tre fra 1857. Sto tidligere en stavkirke her som trolig spores tilbake til 1327. Det er plass til 170 personer uten brannvakt og 210 personer med brannvakt.
Klokketårn	Kirken har klokketårn.

Utvikling av gravplassen

Totalareal	12 820 m ² + ca 5000 m ² grønt areal mellom gammelt og nytt felt
Opparbeidet Gravplass areal	Gravene rundt kirken er middelalder grunn, dette gjelder felt A, B, C og D. Gravplassen er forlenget mot øst med 2 felt rundt 1970, og nytt felt nord for gravplassen ble innviet i 2005 med til sammen 230 graver. Spanske feltet nede ved innkjørselen står ubrukt, gravminnene tatt bort for noen år siden.
Krigsgraver	Kjenner ikke til krigsgraver
Driftsbygning	Ingen driftsbygning, er oppført en midlertidig rubbhall. Bygning ved kirken inneholder bærerom, lagerrom og 2 toalett.
Driftsgård	Driftsgård i tilknytning med teltet.
Parkeringsplass	2 parkeringsplasser, en oppe ved kirken og ved innkjørsel til driftsareal.
Bærerom og kjøle	Bærerom med kjølekapasitet til 3 kister.

Nøkkeldata for gravplassvirksomheten:

Hausken Kyrkjegård dekker begravelser fra Vikevåg krets.

Til sammen 1399 innbyggere i 2025, framskrivinger tilsier 1385 innbyggere i 2050.

Historisk begravde de siste 8 år:

Hausken kirkegård historiske begravde				
Årstall	Årlige totalt	Kiste	Urne	Kremasjonsprosent
2017-2020	5,5	4,75	0,75	
2021-2024	7	6,25	0,75	

Hausken ledige graver				
Felt	dd	ed+ed	Ed	urne
Ledig 2025	0	246	67	

Totalt: 725 graver

Gjennomsnitt 4 graver årlig som slettes de siste 4 år.

Hausken prognose innbyggere siste år i perioder	1424	1419	1412	1401	1389	1385
Prognose kistegraver	2026-2029	2030-2033	2034-2037	2038-2041	2042-2045	2046-2049
Beregnet antall døde	48	52	57	61	64	64
Forventet kistebegravelser, 88%-2% hver 4 års per	42	45	48	50	51	50
Beregnet behov for nye kistegraver, 100%*	42	45	48	50	51	50
Forventet sletta kistegraver	16	16	16	16	16	16
Ledige graver siste år av perioden	270	241	209	175	140	106
Lovpålagt 3% ledige graver med dagens kremasjonsprosent	43	43	42	42	42	42
Totalt ledige inkludert lovpålagt 3%	227	199	167	133	99	65
Prognose urne graver	2026-2029	2030-2033	2034-2037	2038-2041	2042-2045	2046-2049
Beregnet antall døde	48	52	57	61	64	64
Forventet urne begravelser, 12% +2 hver 4 årsperi	6	7	9	11	13	14
Beregnet behov for nye urnegraver, 30% bruk av fe	4	5	6	8	9	10
Forventet sletta urnegraver	0	0	0	0	0	0
Ledige graver siste år av perioden**	146	141	135	127	118	108
Lovpålagt 3% ledige graver	0	0	0	0	0	0
Totalt ledige inkludert lovpålagt 3%	146	141	134	127	118	108
*Gravene er i enkel dybde, ved ny begravelse festes ofte grav i tillegg.						
**Har ingen urnegraver, planlegges navnet minnelund med kapasitet til 150 urner i løpet av første 4 årsperiode.						

Vurderinger av framtidig grav- og arealbehov.

Arealet rundt kirken er middelaldersgrunn som setter begrensninger til kistebegravelser. Graver på middelaldersgrunn er automatisk fredet i samsvar med kulturminneloven § 4. På middelalder gravplasser som har vært i kontinuerlig bruk siden middelalderen, kan nye gravlegginger i eksisterende graver foretas uten tillatelse etter kulturminneloven § 8. Med kontinuerlig bruk menes at det har vært foretatt gravlegging etter 1945.

Vi ser en jevn økning av begravelser, men utfra gravkapasitet er det ikke behov for utvidelser av kistegraver i kommende planperiode.

Det planlegges navnet minnelund på Hausen kyrkjegard for å gi et alternativt gravtilbud til innbyggere. Navnet minnelund/urnevegg er plassbesparende og gir et lavere klimaavtrykk.

Utfordringer:

Det er behov for ny driftsbygning på Hausken. I dag benyttes en rubbhall. Rubbhallen var tenkt som en midlertidig løsning frem til bygging av driftsbygg med garasjer, verksted, spiserom, dusj og toalett. Forbedre driftsarealet med større areal, flere binger og tak over binger.

Hausken er det naturlige sted for felles driftsarealet og driftsbygg for gravplassene på kommunedelen Rennesøy (og kanskje Finnøy).

Det er utfordringer med parkering ved store seremonier, det blir da parkert langs offentlig vei. Det har vært episoder der brannvesenet ikke har kommet forbi ved utrykning.

Høy steinmur vest på eldre del av gravplassen fremstår ustabil, gravene går helt opp til muren.

Utviklings- og investeringsbehov.

- Navnet minnelund/urnevegg
- Ny driftsbygning og driftsareal
- Behov for ny asfaltering av vei opp til kirken.
- Øke parkeringskapasitet.
- Vurdere og eventuelt forbedre steinmur vest for kirken.
- Mangler oversikt- og informasjonskart

3.17 Sørbø kyrkjegard

Sørbø kyrkjegard ligger nord i Rennesøy kommunedel i Stavanger kommune. Gravplassen ligger ved Sørbø kyrkje, en automatisk ferdet steinkirke fra midten av 1100-tallet. Det eldste gravfeltet er rundt kirken, det er vernet og benyttes ikke til begravelser i dag.

Status for seremonielle bygg

Sørbø kyrkje	Sørbø kyrkje/ St. Peterkirken er en første generasjon steinkirke som ble bygget 1130-1150. Kirken ble innlemmet blant Håkon Magnussons kongelige kapeller i 1308. Kirken ble restaurert i 1883-1884, delvis restaurert tilbake til originale på 1960- tallet. Sørbø kirke ble fullstendig restaurering i 2025. Kirken har 90 sitteplasser
Klokketårn	Har automatisert klokketårn på gravplassen nord for kirken.

Utvikling av gravplassen

Totalareal	5358 m ²
Opparbeidet Gravplass areal	Eldste del ikke i bruk lenger. Første utvidelse på andre siden av veien i forhold til kirken. Siste utvidelse var i 2018 og er en forlengelse den eldste gravplassen.
Krigsgraver	Kjenner ikke til krigsgraver
Driftsbygning	Ingen driftsbygning Sakristi/teknisk rom, toalett og verktøyhus rett ved siden av kirken.
Driftsgård	Ingen driftsgård.
Parkeringsplass	Ny parkeringsplass opparbeidet ved utvidelsen i 2018.
Bårerom og kjøle	Ingen bårerom

Nøkkeldata for gravplassvirksomheten:

Sørbø kyrkjegard dekker begravelser fra Sørbø krets.

Til sammen 471 innbyggere i 2025, framskrivinger tilsier 431 innbyggere i 2050

Historisk begravde de siste 8 år

Sørbø kyrkjegard historiske begravde				
Årstall	Årlige totalt	Kiste	Urne	Kremasjonsprosent
2017-2020	3,25	3	0,25	
2021-2024	5,25	4,5	0,75	

Sørbø ledige graver				
	dd	ed+ed	Ed	urne
	0	158	38	67

Totalt: 476 graver

I gjennomsnitt slettes 1,5 kistegraver årlig (siste 4 år).

Sørbø prognose innbyggere siste år i perioden	456	442	432	434	431	431
Prognose kistegraver	2026-2029	2030-2033	2034-2037	2038-2041	2042-2045	2046-2049
Beregnet antall døde	12	12	15	16	17	20
Forventet kistebegravelse, 88%-2% hver 4 årsåer	11	10	13	13	14	18
Beregnet behov for nye kistegraver 100%*	11	10	13	13	14	18
Forventet sletta kistegraver	6	6	6	6	6	6
Ledige graver siste år av perioden	197	193	186	179	171	160
Lovpålagt 3% ledige graver med dagens kremasjonsprosent	14	13	13	13	13	13
Totalt ledige inkludert lovpålagt 3%	183	179	173	166	158	147
Prognose urne graver	2026-2029	2030-2033	2034-2037	2038-2041	2042-2045	2046-2049
Beregnet antall døde	12	12	15	16	17	20
Forventet urne begravelser	1	2	2	3	3	4
Beregnet behov for nye urnegraver, 30% bruk av fe	1	1	2	2	2	3
Forventet sletta urnegraver	0	0	0	0	0	0
Ledige graver siste år av perioden	66	65	63	61	59	56
Lovpålagt 3% ledige graver	14	13	13	13	13	13
Totalt ledige inkludert lovpålagt 3%	52	52	50	48	46	43

*Gravene er i enkel dybde, ved ny begravelse festes ofte grav i tillegg.

Vurderinger av framtidig grav- og arealbehov.

Den eldste gravplassen rundt kirken er middelaldersgrunn, denne delen er ikke i bruk.

Navnet minnelund/urnevegg planlegges for å gi et alternativt gravtilbud til innbyggere i Stavanger kommune. Navnet minnelund/urnevegg er plassbesparende og gir et lavere klimaavtrykk.

Vi vurderer det er tilstrekkelig gravkapasitet i den kommende planperioden.

Utviklings- og investeringsbehov.

- Navnet minnelund.
- Digitale gravkart og sosikart på eldre felt
- Mangler oversikt- og informasjons.

3.18 Østhusvik gravplass

Østhusvik gravplass hører til Rennesøy bydel i Stavanger kommune. Gravplassen ligger langs Hodneveien med flott utsikt mot Brimse.

Status for seremonielle bygg

Ingen seremonielle bygg	Benytter ved kristne seremonier Hausken kyrkje eller Sørbø kyrkje.
-------------------------	--

Klokketårn	Har klokketårn sør/øst på gravplassen. Klokkene som står i klokketårnet kommer fra skipet «Montroyal», tidligere»Empress of Britain»
------------	--

Utvikling av gravplassen

Totalareal	3 800 m ²
Opparbeidet	Gravplassen ble etablert på 1930-tallet.
Gravplass areal	Digitale gravkart ferdigstilt i 2025
Krigsgraver	Kjenner ikke til krigsgraver
Driftsbygning	Ingen driftsbygning
Driftsgård	Ingen driftsgård.
Parkeringsplass	Parkering i lomme langs vei,
Bårerom og kjøle	Ingen bårerom

Nøkkeldata for gravplassvirksomheten:

Østhusvik gravplass dekker begravelser fra Østhusvik krets.

Til sammen 969 innbyggere i 2025, framskrivinger tilsier 1104 innbyggere i 2050

Historisk begravde de siste 8 år

Østhusvik gravplass historiske begravde				
Årstall	Årlige totalt	Kiste	Urne	Kremasjonsprosent
2017-2020	5	3,75	1,25	
2021-2024	3,75	2	1,75	

Felt	dd	ed+ed	Ed
Ledige	0	98	36

Totalt: 454 graver

Gjennomsnitt 2 graver årlig som slettes de siste 4 år.

Østhusvik prognose innbyggere siste år i periode	1011	1034	1061	1132	1113	1105
Prognose kistegraver	2026-2029	2030-2033	2034-2037	2038-2041	2042-2045	2046-2049
Beregnet antall døde	19	21	24	28	30	32
Forventet kistebegravelse, har ingen urnegraver	19	21	24	28	30	32
Beregnet behov for nye kistegraver, 100%*	19	21	24	28	30	32
Forventet sletta kistegraver	8	8	8	8	8	8
Ledige graver siste år av perioden	123	110	94	74	52	28
Lovpålagt 3% ledige graver med dagens kremasjonsprosent	30	31	32	34	33	33
Totalt ledige inkludert lovpålagt 3%	93	79	62	40	19	-5

*Gravene er i enkel dybde, ved ny begravelse festes ofte grav i tillegg.

Vurderinger av framtidig grav- og arealbehov.

Vi vurderer at det er tilstrekkelig gravkapasitet i den kommende planperioden. Navnet minnelund/urnevegg planlegges for å gi et alternativt gravtilbud til innbyggere i Stavanger kommune. Navnet minnelund/urnevegg er plassbesparende og gir et lavere klimaavtrykk.

Utfordringer:

Mangler strøm til gravplassen.

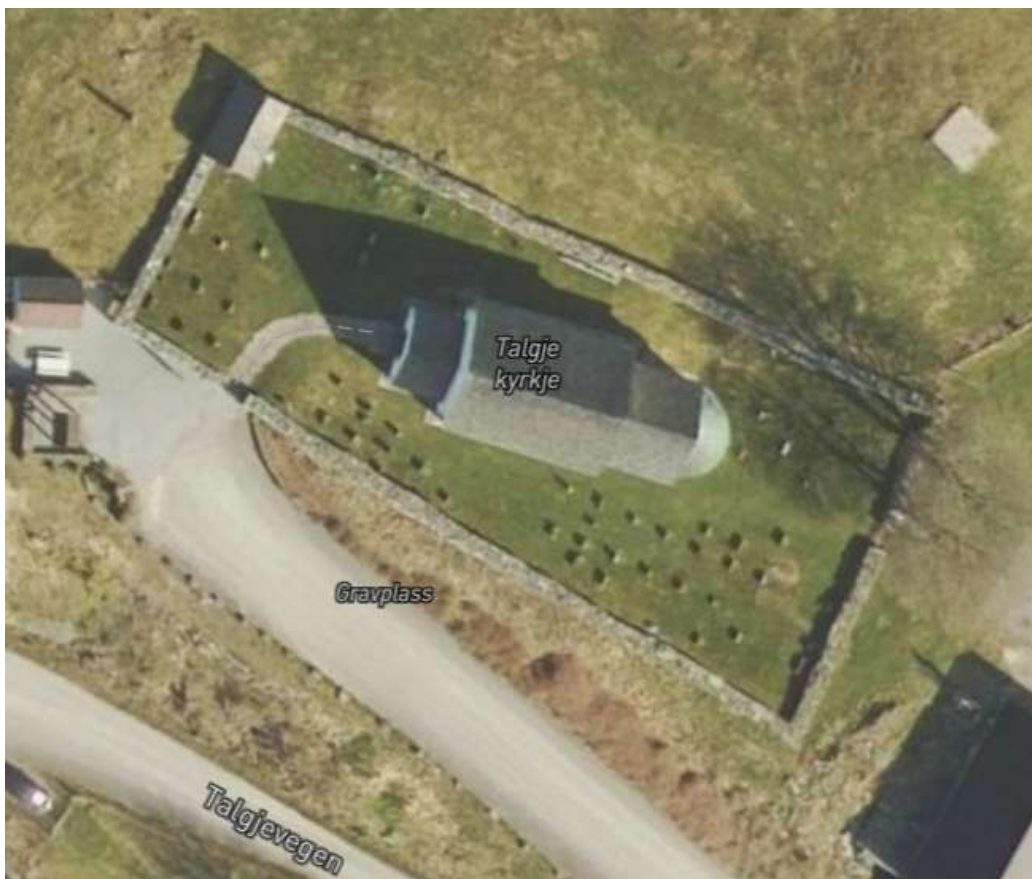
Dette er en stor utfordring på vintertid når det må tines graver i forkant av begravelser.

Utviklings- og investeringsbehov.

- Strøm til gravplassen.
- Navnet minnelund
- Mangler oversikt- og informasjonskart

3.19 Talgje kyrkjegard

Talgje kyrkjegard ligger på øya Talgje. Talgje ligger mellom Rennesøy og Fogn i Finnøy kommunedel i Stavanger kommune. Kirkegården er et automatisk freda kulturminne og danner rammen for Talgje Kirke.

Status for seremonielle bygg

Talje kyrkje	Kirken er en godt bevart romansk normannisk steinkirke bygget i ca. 1150 og er ei av de eldste og best bevarte middelalderkirkene i Norge. Steinkirken er restaurert i 1870, 1935-39, 1982, 1995 og 2024-2026.
Klokketårn	Har manuelt klokketårn vest for kirken.

Utvikling av gravplassen

Totalareal	2 403 m ²
------------	----------------------

Opparbeidet	Store deler av gravplassen er middelalder grunn.
Gravplass areal	Arbeide med digitale gravkart på Talgje ble ferdigstilt i 2025.
Driftsbygning	Ingen driftsbygg Toalett/kjøkken hus og klokketårn på parkeringsplassen.
Driftsgård	Ingen driftsgård.
Parkeringsplass	Parkeringsforholdene ved gravplassen er ikke tilfredsstillende, mangler HC parkering og for få parkeringsplasser.
Bårerom og kjøle	Bårehus med et lite redskapsrom inne på gravplassen, ingen kjøle.

Nøkkeldata for gravplassvirksomheten:

Talgje kyrkjegard dekker begravelser fra Talgje krets.

Til sammen 310 innbyggere i 2025, framskrivinger tilsier 374 innbyggere i 2050

Historisk begravde de siste 8 år

Talgje kyrkjegard historiske begravde				
Årstall	Årlige totalt	Kiste	Urne	Kremasjonsprosent
2017-2020	1,75	1,75	0	
2021-2024	0,5	0,5	0	

Ledige graver		
Felt	ed+ed	Urne
Total ledig	14	29

Totalt 132 graver

Gjennomsnitt 2 graver årlig som slettes de siste 4 år.

Talje prognose innbyggere siste år i perioden	319	326	345	360	371	374
Prognose kistegraver	2026-2029	2030-2033	2034-2037	2038-2041	2042-2045	2046-2049
Beregnet antall døde	4	5	8	8	8	9
Forventet kistebegravelse 91%-2% pr 4 års perio	4	4	7	7	7	7
Beregnet behov for nye kistegraver 100%*	4	4	7	7	7	7
Forventet sletta gjenbrukbare kistegraver	2	2	2	2	2	2
Ledige graver siste år av perioden	14	10	3	-4	-11	-18
Lovpålagt 3% ledige graver med dagens kremasjonsprosent	9	9	9	9	9	9
Totalt ledige inkludert lovpålagt 3%	5	1	-6	-13	-20	-27
Prognose urne graver	2026-2029	2030-2033	2034-2037	2038-2041	2042-2045	2046-2049
Beregnet antall døde	4	5	8	8	8	9
Forventet urne begravelser	0	1	1	1	1	2
Beregnet behov for nye urnegraver, 30% bruk av fe	0	1	1	1	1	2
Forventet sletta urnegraver	0	0	0	0	0	0
Ledige graver siste år av perioden	29	28	27	26	25	23
Lovpålagt 3% ledige graver	1	1	1	2	2	2
Totalt ledige inkludert lovpålagt 3%	28	27	26	25	23	21

*Gravene er i enkel dybde, ved ny begravelse festes ofte grav i tillegg.

Vurderinger av framtidig grav- og arealbehov.

Prognosene for antall døde tilsier at det er behov kistegraver innen 2036. Deler av arealet rundt kirken er middelaldersgrunn som setter begrensninger til kistebegravelse. Graver som er på middelaldersgrunn, er automatisk fredet i samsvar med kulturminneloven § 4. På middelalder gravplasser som har vært i kontinuerlig bruk siden middelalderen, kan nye gravlegginger i eksisterende graver foretas uten tillatelse etter kulturminneloven § 8. Med kontinuerlig bruk menes at det har vært foretatt gravlegging etter 1945. Arealet som er regulert til gravplass ligger nord/øst for kirken, dette arealet har ikke eksisterende tilkomst vei eller parkering. Terrenget mellom kirken og dette arealet er så bratt at det ikke kan lages prosesjonsvei mellom kirken og arealet. Dette arealet er ikke bra til gravplassutvidelse av de nevnte utfordringer. Alternativt gravplassareal som er vurdert er bruk jordbruksareal på sør- og vestsiden til gravplassformål eller utmarken nord for kirken.

Det er registrert sterke protester fra grunneierne mot å ta i bruk jordbruksareal på sør- og vestsiden til gravplassformål. Deler av arealene nord for kirken ligger i vernesone i samsvar med kulturminneloven. I møte med Riksantikvaren ble det signalisert at det på gitte betingelser kan aksepteres at deler av dette området reguleres til gravplassformål. For disse arealene er grunneier positiv til å brukes til gravplass. Det vil vær gunstig å sikre arealet som en buffer sone for gravplassen og kirken.

Utfordringer:

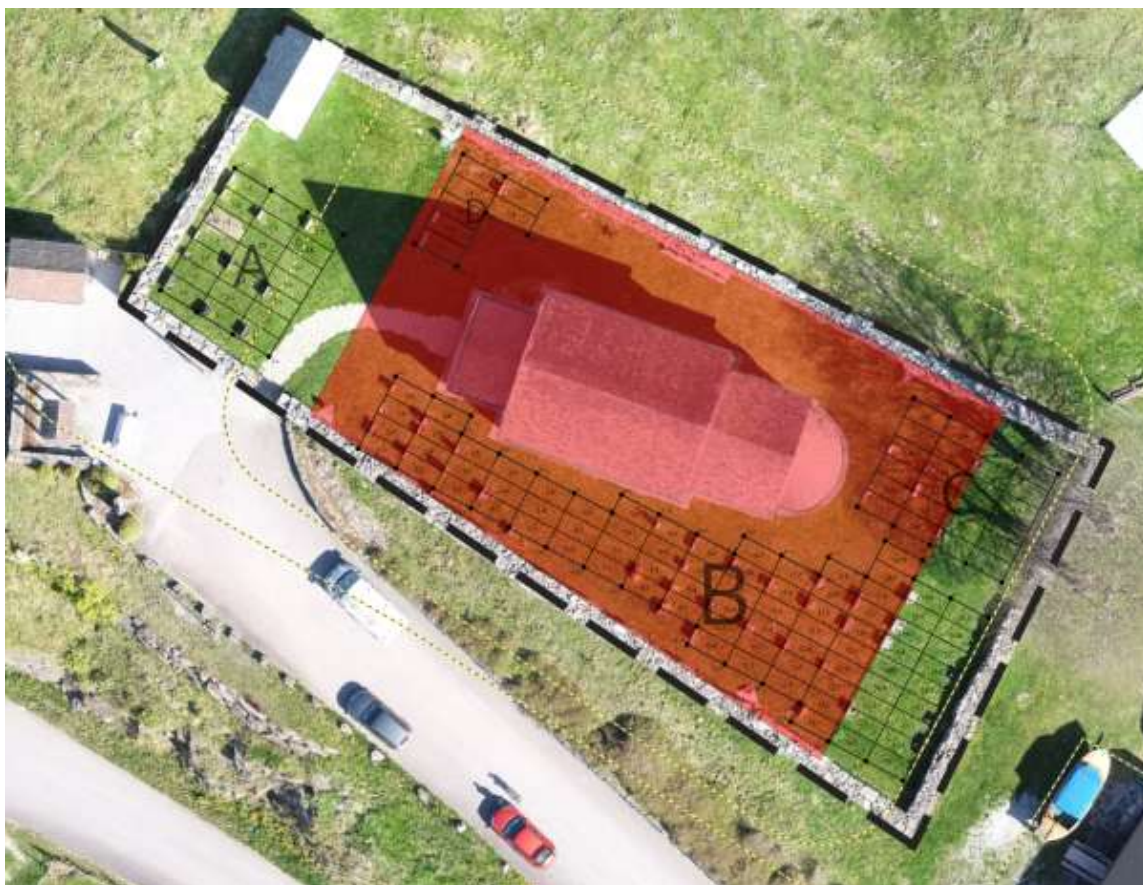
Parkeringsplassen er for liten ved de fleste begravelser og for større kjøretøy.

Utfordringer med at gårdsrom til nabo blir benyttet når det er fullt på gravplassen sin parkering eller det kommer buss/større kjøretøy.

Utviklings- og investeringsbehov.

- Utvidelse i nord som inkludert Navnet minnelund/ urnevegg.
- Forbedre parkering.
- Informasjon- og oversiktskart for publikum mangler.

3.20 Hesby kyrkjegard

Hesby kyrkjegard ligger vestsiden av Finnøy. Gravplassen ligger rundt Hesby kyrkje, en flott middelalderkirke fra 1100-tallet, gravfeltene nær kirken er middelalder grunn.

Status for seremoniellebygg

Hesby kyrkje	Hesby kyrkje er en langkirke fra slutten av 1100-tallet. Kirken var ferdig totalrestaurert i 2025.
Klokketårn	Kirken har automatiske klokker fra eget tårn.

Utvikling av gravplassen

Totalareal	10906 m ²
Opparbeidet Gravplass areal	Gravfeltene B til G ligger på middelalder grunn, det medfører begrensninger til gjenbruk.
Krigsgraver	Kjenner ikke til krigsgraver
Driftsbygning	Ingen driftsbygg Bygning med kjølerom, toalett og verkstøysrom.
Driftsgård	Ingen driftsgård.
Parkeringsplass	Parkeringsplass ved gravplass, for liten for større seremonier.
Bårerom og kjøle	Bygning med kjølerom, toalett og verkstøysrom. Kapasitet til 4 kister, blir også benyttet som midlertidig lagring for kister som til andre gravplasser på Finnøy.

Nøkkeldata for gravplassvirksomheten:

Hesby kyrkjegard dekker begravelser fra Bokn-Byre, Lauvsnes, Judaberg, Reilstad, Kindingstad, Steinnes og Hesby kretser.

Til sammen 2063 innbyggere i 2025, framskrivinger tilsier 2140 innbyggere i 2050

Historisk begravde de siste 8 år

Hesby kyrjegard historiske begravde				
Årstall	Årlige totalt	Kiste	Urne	Kremasjonsprosent
2017-2020	12	11,25	0,75	
2021-2024	13,5	12,5	1,25	

Ledige graver				
Felt	dd	ed+ed	ed	urne
Totalt	0	430	69	43

Totalt: 13990 graver

Gjennomsnitt 7 graver årlig som slettes de siste 4 år.

Hesby prognose innbyggere siste år i perioden	2042	2094	2132	2153	2148	2145
Prognose kistegraver	2026-2029	2030-2033	2034-2037	2038-2041	2042-2045	2046-2049
Beregnet antall døde	72	73	79	85	90	94
Forventet kistebegravelser 87%-2% pr 4 årsperiode	63	62	66	69	78	82
Beregnet behov for nye kistegraver 100%*	63	62	66	69	78	82
Forventet sletta kistegraver	18	18	18	18	18	18
Ledige graver siste år av perioden	444	400	352	302	241	177
Ledige graver	53	53	56	56	56	56
Totalt ledige inkludert lovpålagt 3%	391	347	297	245	185	121
Prognose urne graver	2026-2029	2030-2033	2034-2037	2038-2041	2042-2045	2046-2049
Beregnet antall døde	72	73	79	85	90	94
Forventet urne begravelser 13%+2% pr 4 års periode	9	11	13	16	19	22
Beregnet behov for nye urnegraver, 30% bruk av festa graver	7	8	9	11	13	15
Forventet sletta urnegraver	0	0	0	0	0	0
Ledige graver siste år av perioden**	143	135	126	115	101	86
Lovpålagt 3% ledige graver	0	0	0	0	0	1
Totalt ledige inkludert lovpålagt 3%	143	135	126	114		86

*Gravene er i enkel dybde, ved ny begravelse festes ofte grav i tillegg.

**Har ingen urnegraver, planlegges navnet minnelund med kapasitet til 150 urner i løpet av første 4 årsperiode.

Vurderinger av framtidig grav- og arealbehov.

Deler av arealet rundt kirken er middelaldersgrunn som setter begrensninger til kistebegravelser. Graver som er på middelaldersgrunn, er automatisk fredet i samsvar med kulturminneloven § 4. På middelalder gravplasser som har vært i kontinuerlig bruk siden middelalderen, kan nye gravlegginger i eksisterende graver foretas uten tillatelse etter kulturminneloven § 8. Med kontinuerlig bruk menes at det har vært foretatt gravlegging etter 1945.

Selv med begrensningene med middelalder grunn vurderer vi at Hesby gravplass har tilfredsstillende gravreserve ved at den har flere nye gravfelter som ikke er tatt i bruk.

Det planlegges Navnet minnelund på gravplassen i 2026 for å gi et alternativt gravtilbud til innbyggere. Navnet minnelund er plassbesparende og gir et lavere klimaavtrykk.

Utfordringer:

Kirken/gravplassen disponerer ikke tilstrekkelig parkeringsareal. Det er fremmet et privat innspill for regulering av areal til parkeringsplass for kirken i forbindelse med rullering av kommuneplanens arealdel. Ved begravelser og større arrangement parkeres det langs vei og hos naboer, noe som skaper frustrasjon og farlige situasjoner.

Forbedring og utvidelse av dagens parkering hadde forbedret situasjonen.

Utviklings- og investeringsbehov.

- Navnet minnelund
- Utvide/ny parkering øst for dagens parkering.
- Informasjon- og oversiktskart for publikum mangler.

3.20 Jørstad kyrkjegard

Jørstad kyrkjegard ligger på Ombo i Finnøy kommunedel i Stavanger kommune. Kirkegården ligger sør for Jørstad kyrkje

Status for seremoniellebygg

Jørstad kyrkje	Jørstad kyrkje er ei trekirke bygget i «ny-klassisk» stil, ble vigslet som kapell 14.10.1928. Sitteplasser: 150
Klokketårn	Kirken har kirkeklokker.

Utvikling av gravplassen

Totalareal	4 000 m ²
Opparbeidet Gravplass areal	En eldre kirkegård ligger på andre side av fylkesvei 622. Den eldre delen er vurdert avviklet av tidligere Finnøy kyrkjelege fellesråd.
Krigsgraver	Kjenner ikke til krigsgraver
Driftsbygning	Ingen driftsbygg Bygning med utedo, kjølerom og redskapsbod inne på gravplassen
Driftsgård	Ingen driftsgård.
Parkeringsplass	Parkering ved vei og rundt kirken
Bårerom og kjøle	Kjølerom plass til 3 kister.

Nøkkeldata for gravplassvirksomheten:

Jørstad kyrkjegard dekker begravelser fra Eidssund, Jørstad, Kaltveit og Vestersjø krets.

Til sammen 238 innbyggere i 2025, framskrivinger tilsier 200 innbyggere i 2050

Historisk begravde de siste 8 år

Jørstad kyrjegard historiske begravde				
Årstall	Årlige totalt	Kiste	Urne	Kremasjonsprosent
2017-2020	1,5	1,5	0	
2021-2024	2,25	1,75	0,5	

Ledige graver			
Felt	dd	ed+ed	ed
Totalt	0	22	15

Totalt: 163 graver.

Gjennomsnitt 2 graver årlig som slettes de siste 4 år.

Jørstad prognose innbyggere siste år i perioden	229	220	212	207	202	199
Prognose kistegraver	2026-2029	2030-2033	2034-2037	2038-2041	2042-2045	2046-2049
Beregnet antall døde	8	8	8	8	8	8
Forventet kistebegravelser, har ingen urnegraver	8	8	8	8	8	8
Beregnet behov for nye kistegraver 100%*	8	8	8	8	8	8
Forventet sletta kistegraver	8	8	8	8	8	8
Ledige graver siste år av perioden	37	37	37	37	37	37
Lovpålagt 3% ledige graver med dagens kremasjonsprosent	7	7	6	6	6	6
Totalt ledige inkludert lovpålagt 3%	30	30	31	31	31	31

*Gravene er i enkel dybde, ved ny begravelse festes ofte grav i tillegg.

Vurderinger av framtidig grav- og arealbehov.

I forhold til prognoser og gravkapasitet vurderer at det ikke er behov for gravareal i plan perioden. Navnet minnelund planlegges for å gi et alternativt gravtilbud til innbyggere i Stavanger kommune. Beboere i Vestersjø krets på Ombo ble flyttet fra Hjelmeland kommune til Stavanger kommune fra 01.01.2020. Dersom en av beboerne på denne kretsen på Ombo dør og pårørende ønsker gravlegging i eksisterende gravsted i Hjelmeland kommune vil Stavanger kirkelige fellestråd dekke kostnadene for utenbys gravlegging til Hjelmeland kirkelige fellestråd.

Utfordringer:

Gamle gravplassen på Jørstad at tung å drifte, vurdere avvikling og tilbakeføre areal til jordbruksareal.

Utviklings- og investeringsbehov.

Navnet minnelund.

Digitale gravkart og sosikart

Informasjon- og oversiktskart for publikum mangler.

3.21 Bjergøy kyrkjegard

Bjergøy kyrkjegard ligger på Bjergøy i Finnøy kommunedel i Stavanger kommune.

Det er en liten gravplass som benyttes sjelden, har hatt 2 begravelser fra 2020-2025.

Status for seremonielle bygg

Ingen seremonibygge	Kristne seremonier går fra Sjernarøy kyrkje.
Klokketårn	Klokketårn med manuell ringing

Utvikling av gravplassen

Totalareal	440 m ²
Opparbeidet Gravplass areal	Er avsatt 400 m ² sør/øst for gravplassen til utvidelse. Arealet brukes i dag av nærmeste nabo til jordbruksjord.
Krigsgraver	Kjenner ikke til krigsgraver
Driftsbygning	Ingen driftsbygg Bygning med klokketårn og redskapsbod inne på gravplassen
Driftsgård	Ingen driftsgård.
Parkeringsplass	Parkering ved vei, parkeringslomme plass til 2 biler.
Bårerom og kjøle	Ingen bårerom eller kjøle.

Nøkkeldata for gravplassvirksomheten:

Bjergøy kyrkjegard dekker begravelser fra Bjergøy krets.

Til sammen 87 innbyggere i 2025, framskrivinger tilsier 77 innbyggere i 2050

Historisk begravde de siste 8 år

Bjergøy kyrkjegard historiske begravde				
Årstall	Årlige totalt	Kiste	Urne	Kremasjonsprosent
2018-2021	0,25	0,25	0	0
2022-20225	0,25	0,25	0	0

Ledige graver			
Felt	dd	ed+ed	ed
	0	32	4

Totalt: 78 graver.

Gjennomsnitt 2 graver slettet de siste 4 år.

Bjergøy prognose innbyggere siste år i perioden	90	90	86	83	80	77
Prognose kistegraver	2026-2029	2030-2033	2034-2037	2038-2041	2042-2045	2046-2049
Beregnet antall døde	4	4	4	4	4	4
Forventet kistebegravelse har ingen urnegraver	4	4	4	4	4	4
Beregnet behov for nye kistegraver 100%	4	4	4	4	4	4
Forventet sletta kistegraver	2	2	2	2	2	2
Ledige graver siste år av perioden	35	33	31	29	27	25
edige graver med dagens kremasjonsprosent	3	3	3	2	2	2
Totalt ledige inkludert lovpålagt 3%	32	30	28	27	25	23

*Gravene er i enkel dybde, ved ny begravelse festes ofte grav i tillegg.

Vurderinger av framtidig grav- og arealbehov.

Bjergøy gravplass har god kapasitet av ledige graver, og antallet graver som blir slettet er høyere enn behovet for nye graver.

Vi vurderer at det er ikke behov for planlagt utvidelse denne planperioden.

Utviklings- og investeringsbehov.

Informasjon- og oversiktskart for publikum mangler.

Digitale gravkart og sosikart

3.22 Halsne kyrkjegard

Halsne kyrkjegard ligger Halsnevegen 50, på Halsnøy i Finnøy kommunedel i Stavanger kommune.

Status for seremonielle bygg

Ingen seremonibyg	Kristne seremonier går oftest fra Halsøy bedehus
Klokkeårn	Klokkeårn med manuell ringing

Utvikling av gravplassen

Totalareal	1 333 m ²
Opparbeidet Gravplass areal	
Krigsgraver	Kjenner ikke til krigsgraver
Driftsbygning	Ingen driftsbygg Et redskaps hus og klokkeårn på gravplassen
Driftsgård	Ingen driftsgård.
Parkeringsplass	Parkering for gravplass og tursti.
Bårerom og kjøle	Ingen behov for bårehus og kjøle på gravplassen

Nøkkeldata for gravplassvirksomheten:

Halsne kyrkjegard dekker begravelser fra Halsnøy krets.

Til sammen 119 innbyggere i 2025, framskrivinger tilsier 99 innbyggere i 2050

Historisk begravde de siste 8 år

Halsne kyrkjegard historiske begravde				
Årstall	Årlige totalt	Kiste	Urne	Kremasjonsprosent
2017-2020	0,5	0,5	0	0
2021-2024	1,75	1,75	0	0

Ledige graver				
Felt	dd	ed+ed	ed	urne
Totalt	0	64	22	0

Totalt: 209 graver

I gjennomsnitt slettes i underkant av 2 kistegraver årlig (siste 4 år).

Halsne prognose innbyggere siste år i perioden	113	111	107	101	101	100
Prognose kistegraver	2026-2029	2030-2033	2034-2037	2038-2041	2042-2045	2046-2049
Beregnet antall døde	4	4	4	4	4	4
Forventet kistebegravelser, har ingen urnegraver	4	4	4	4	4	4
Beregnet behov for nye kistegraver 100%*	4	4	4	4	4	4
Forventet sletta kistegraver	6	6	6	6	6	6
Ledige graver siste år av perioden	88	90	92	94	96	98
Lovpålagt 3% ledige graver med dagens kremasjonsprosent	3	3	3	3	3	3
Totalt ledige inkludert lovpålagt 3%	85	87	89	91	93	95

*Gravene er i enkel dybde, ved ny begravelse festes ofte grav i tillegg.

Vurderinger av framtidig grav- og arealbehov.

Vi vurderer at det ikke er behov til å øke gravkapasitet. Halsne kyrkjegard har allerede stor kapasitet i forhold til bruk, og det slettes flere graver i årlig enn årlige begravelse. Vi forventer derfor at gravkapasiteten vil øke i årene fremover.

Utfordringer:

På veien opp til gravplassen/turstien går det beitedyr, det er porter for å hindre husdyr å komme seg ut. Det medfører utfordringer med husdyr på avveie og dyreavføring i prosesjonsveien. Grunneier har kommet med forslag om tunnel for dyrene under veien. Veien driftes av Stavanger kommune.

Dårlig handikaptilgang øvre del av gravplassen. For å komme opp på de nye gravfeltene må man inn på kulturbeite og benytte den øverste porten til gravplassen.

Utviklings- og investeringsbehov.

- Utbedre tilkomst for handikappet
- Digitale gravkart og sosikart.
- Informasjon- og oversiktskart for publikum.

3.23 Sjernarøy kyrkjegard

På Sjernarøy kyrkjegard har det vært kirke siden 1200-tallet.
Kirken er omringet av steinmur, med rett gangvei fra parkering og inn til kirken.

Kirken står i kirkegårdens nordøstre hjørne. Det er parkeringsplass vest for kirkegården. Ved parkeringsplassen står et minnesmerke over Alfred Hauge, en norsk forfatter og journalist fra Finnøy og et minnesmerke over falne fra 2. verdenskrig.

Status for seremonielle bygg

Sjernarøy kyrkje	Sjernarøy kyrkje er ei langkirke fra 1636. Rennesansebyggverket ble oppført i perioden 1636-1647 i lafta tilhagd tømmer. Kirken ble restaurert i 1950 og 2022-2023. Kirken har 148 sitteplasser.
Klokketårn	Klokketårn med manuell ringing

Utvikling av gravplassen

Totalareal	3 451 m ²
Opparbeidet Gravplass areal	
Krigsgraver	Minnesmerke over falne fra andre verdenskrig ved parkeringsplass
Driftsbygning	Bårerom, toalett og verktøyhus rett ved siden av kirken, ingen driftsbygning
Driftsgård	Ingen driftsgård, benytter område rundt toalettbygg
Parkeringsplass	Parkeringsplass vest for kirkegården
Bårerom og kjøle	Bårerom med kjølekapasitet til 3 kister.

Nøkkeldata for gravplassvirksomheten:

Sjernarøy kyrkjegard dekker begravelser fra Nord-Talgje- Helgøy, Hidle og Kyrkøy kretser.

Til sammen 258 innbyggere i 2025, framskrivinger tilsier 229 innbyggere i 2050

Historisk begravde de siste 8 år

Sjernarøy kyrkjegard historiske begravde				
Årstall	Årlige totalt	Kiste	Urne	Kremasjonsprosent
2017-2020	3,75	3,75	0	0
2021-2024	4,5	4	0,5	11

Ledige graver Sjernarøy

Felt	dd	ed+ed	ed	urne
------	----	-------	----	------

Totalt		82	55	24
---------------	--	-----------	-----------	-----------

Totalt: 514 graver

I gjennomsnitt slettes 2 kistegraver årlig (siste 4 år).

Sjernerøy prognose innbyggere siste år i perioden	246	238	236	232	229	228
Prognose kistegraver	2026-2029	2030-2033	2034-2037	2038-2041	2042-2045	2046-2049
Beregnet antall døde	8	8	8	10	12	12
Forventet kistebegravelser 89%-2 pr 4 årsperiode	7	7	7	8	10	9
Beregnet behov for nye kistegraver 100%*	7	7	7	8	10	9
Forventet sletta kistegraver	8	8	8	8	8	8
Ledige graver siste år av perioden	132	133	134	134	132	131
Lovpålagt 3% ledige graver med dagens kremasjonsprosent	7	6	6	6	6	5
Totalt ledige inkludert lovpålagt 3%	125	127	128	128	127	125
Prognose urne graver	2026-2029	2030-2033	2034-2037	2038-2041	2042-2045	2046-2049
Beregnet antall døde	8	8	8	10	12	12
Forventet urne begravelser 11%+2 pr 4 årsperiode	1	1	1	2	2	3
Beregnet behov for nye urnegraver, 30% bruk av festa graver	1	1	1	1	2	2
Forventet sletta urnegraver	0	0	0	0	0	0
Ledige graver siste år av perioden	23	22	21	20	19	17
Lovpålagt 3% ledige graver	1	1	1	1	1	1
Totalt ledige inkludert lovpålagt 3%	22	21	20	19	17	15

*Gravene er i enkel dybde, ved ny begravelse festes ofte grav i tillegg.

Vurderinger av framtidig grav- og arealbehov.

Arbeide med digitale gravkart på Sjernerøy ble ferdigstilt i 2025, og vi har da fått en god oversikt over ledig gravkapasitet. Deler av arealet rundt kirken er middelaldersgrunn som setter begrensninger til kistebegravelser.

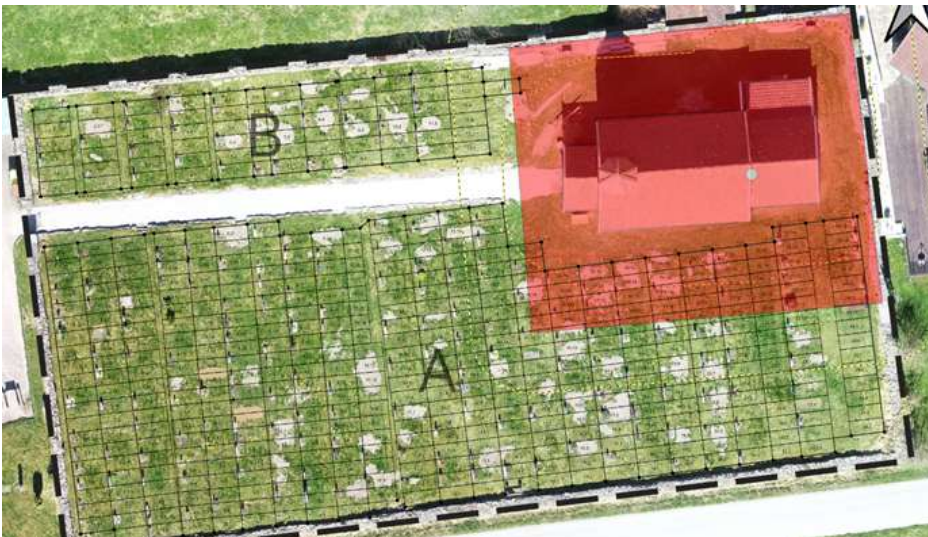
Ut fra en kapasitetsvurdering vil det være nok graver i kommende planperioden. Vi vurderer at det bør sikre areal til grav- og urnelund nord for kirken til langsiktig behov.

Navnet minnelund planlegges for å gi et alternativt gravtilbud til innbyggerne. Navnet minnelund er plassbesparende og gir et lavere klimaavtrykk.

Utfordringer:

Utviklings- og investeringsbehov.

- Navnet minnelund
- Murene langs adkomstveien til kirka trenger en oppgradering. Steintrappene som leder inn til gravfeltene trenger også restaurering.
- Informasjon- og oversiktskart for publikum mangler.
- Sikre gamle gravminner fra kirken ble renoverert på 50 – tallet, som ligger i steinmur i dag.
- Sikre areal nord for kirken om det skulle bli behov for utvidelser.

Graver som er på middelaldersgrunn, er automatisk fredet i samsvar med kulturminneloven § 4. På middelalder gravplasser som har vært i kontinuerlig bruk siden middelalderen, kan nye gravlegginger i eksisterende graver foretas uten tillatelse etter kulturminneloven § 8. Med kontinuerlig bruk menes at det har vært foretatt gravlegging etter 1945. Middelalder grunnen er markert rødt på bildet.

3.24 Sør-Fogn kyrkjegard

Sør-Fogn kyrkjegard ligger på Fogn i Finnøy kommunedel. Den kalles også Fogn eldre kyrkjegard. Blir benyttet mest av innbyggere fra omkringliggende gårder.

Status for seremonielle bygg

Ingen seremonielle bygg	Kristne seremonier fra Fogn kyrkje.
Klokketårn	Har ingen klokketårn.

Utvikling av gravplassen

Totalareal	800 m ²
Opparbeidet Gravplass areal	
Krigsgraver	Kjenner ikke til krigsgraver
Driftsbygning	Ingen driftsbygg. Redskapshus inne på gravplassen.
Driftsgård	Ingen driftsgård.
Parkeringsplass	Parkering ved vei, parkeringslomme plass til 3 biler.
Bårerom og kjøle	Ingen bårerom eller kjøle.

Nøkkeldata for gravplassvirksomheten:

Innbyggerne er innberegnet i prognosene til Nord-Fogn kirkegard
Historisk begravde de siste 8 år

Sør- Fogn Kyrkjegard historiske begravde				
Årstall	Årlige totalt	Kiste	Urne	Kremasjonsprosent
2017-2020	0	0	0	
2021-2024	0,5	0,5		

Ledige graver				
Felt	dd	ed+ed	ed	urne
Totalt		56	11	

Totalt: 166 graver

I gjennomsnitt slettes 2 kistegraver årlig (siste 4 år).

Prognose er utarbeidet sammen for Fogn (se pkt 3.25)

Vurderinger av framtidig grav- og arealbehov.

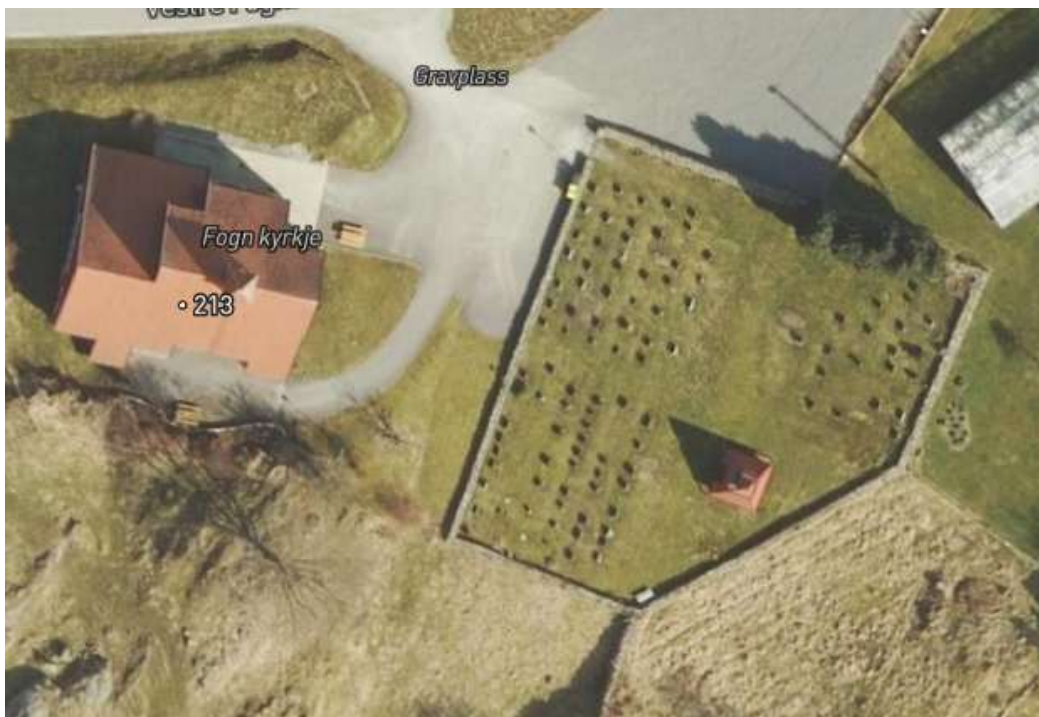
Sør-Fogn gravplass har god kapasitet av ledige graver, og antallet graver som blir slettet er høyere enn nye begravelser.

Det er ingen framtidig grav- eller arealbehov.

Utviklings- og investeringsbehov.

Informasjon- og oversiktskart for publikum.

3.25 Nord-Fogn kyrkjegard

Nord-Fogn kyrkjegard ligger like ved Fogn kyrkje på Fogn i Finnøy kommunedel i Stavanger kommune.

Status for seremonielle bygg

Fogn kyrkje	Arbeidskirke fra 1991, ligger rett øst for Nord-Fogn kyrkjegard. Kirken er i tre og har 190 sitteplasser
Klokketårn	Kapellet har manuelle klokker.

Utvikling av gravplassen

Totalareal	1 330 m2
Opparbeidet	

Gravplass areal	
Krigsgraver	Kjenner ikke til krigsgraver
Driftsbygning	Ingen driftsbygg Bygning med klokketårn og redskapsbod inne på gravplassen.
Driftsgård	Ingen driftsgård.
Parkeringsplass	Parkering på grusplass rett ved gravplassen.
Bårerom og kjøle	Kjølerom tilknyttet kirken, plass til 2 kister.

Nøkkeldata for gravplassvirksomheten:

Nord.Fogn kyrkjegard dekker begravelser fra Trevland krets.

Til sammen 351 innbyggere i 2025, framskrivinger tilsier 352 innbyggere i 2050

Historisk begravde de siste 8 år

Nord-Fogn kyrkjegard historiske begravde				
Årstall	Årlige totalt	Kiste	Urne	Kremasjonsprosent
2017-2020	2,5	2,5		0
2021-2024	2,25	2	0,25	11

Ledige graver

	Dd	ed+ed	ed	urne
Totalt	0	48	26	0

Totalt: 220 graver

I gjennomsnitt slettes 2 kistegraver årlig (siste 4 år).

(Sør- og) Nord Fogn prognose innbyggere siste år i perioden	338	339	350	350	346	351
Prognose kistegraver	2026-2029	2030-2033	2034-2037	2038-2041	2042-2045	2046-2049
Beregnet antall døde	12	15	16	16	16	16
Forventet kistebegravelser har ingen urnegraver	12	15	16	16	16	16
Beregnet behov for nye kistegraver 100%*	12	15	16	16	16	16
Forventet sletta kistegraver	8	8	8	8	8	8
Ledige graver siste år av perioden	70	63	55	47	39	31
Lovpålagt 3% ledige graver med dagens kremasjonsprosent	10	10	11	11	10	11
Totalt ledige inkludert lovpålagt 3%	60	53	45	37	29	20

*Gravene er i enkel dybde, ved ny begravelse festes ofte grav i tillegg.

Vurderinger av framtidig grav- og arealbehov.

Prognosere for innbygger og antatt døde fra Stavanger kommune gjelder Nord- og Sør- Fogn samlet. Siden det er begrenset bruk av Sør-Fogn kyrkjegard beregnes prognosene på Nord-Fogn kyrkjegard.

Nord-Fogn kyrkjegard har kapasitet av ledige graver i nåværende planperiode, vi ser en minkende kapasitet av graver i slutten av perioden. Med avlasting fra Sør-Fogn kyrkjegard og på sikt etablering av navnet minnelund regner vi med at kapasiteten vil forbedre seg i forhold til dagens prognose.

Navnet minnelund/urnevegg planlegges for å gi et alternativt gravtilbud til innbyggere i Stavanger kommune. Navnet minnelund er plassbesparende og gir et lavere klimaavtrykk.

Vi vurderer at det ikke er grav- eller arealbehov nåværende planperiode.

Utviklings- og investeringsbehov.

Informasjon- og oversiktskart for publikum mangler.

Navnet minnelund

4. KONKLUSJONER OG PRIORITERINGER

Basert på analysene i kapittel 2 og gjennomgangen av gravplassene i kapittel 3 presenteres her prioriteringene som Stavanger kirkelige fellesråd som gravplassmyndighet vil arbeide for i årene fremover.

4.1 Krematorium

Vi vurderer at det viktigste prosjekt og med høyest prioritet i første del av perioden er å få på plass et nytt krematorium med kapasitet til å møte kremasjonsbehovet de kommende årene for hele fylket.

Dette prosjektet inkluderer å regulere eiendom, muligens erverve eiendom, prosjektering og til slutt bygging av nytt krematorium.

Behovet for livssynsåpent seremonirom ved nytt krematorium må også vurderes i denne sammenheng.

4.2 Arealbehov

Her er listet opp de arealbehov vi anser som viktig å sikre til gravplassmyndigheten i de kommende årene:

- a) Regulere, erverve og opparbeide Tasta/Vardeneset urnegravlund, målet er å ta ny gravplass i bruk innen 2035.
- b) Regulere, erverve og opparbeide areal rundt Revheim gravlund
- c) Regulere, erverve og opparbeide areal ved Hinna gravlund
- d) Regulere, erverve og opparbeide areal ved Lagård gravlund til driftsareal
- e) Innløse eiendom ved Eiganes gravlund som alt er regulert til gravplassformål
- f) Regulere, erverve og opparbeide areal ved Talgje kyrkjegard
- g) Regulere, erverve og opparbeide areal ved Askje kirkegård (del II)

4.3 Utviklings og investeringsbehov

Her er listet opp de utviklings og investeringsbehov gravplassmyndigheten ser for seg bør gjennomføres de kommende årene. De fleste av disse er/blir egne «HØP» prosjekter, mens andre kan innarbeides i driftsbudsjettene.

- a) Navnet minnelunder i alle bydeler, der størrelsen blir tilpasset lokale behov
 - Nye navnet minnelund på følgende gravplasser: Hesby, Hausken, Sjernarøy, Hetland, Askje, Sørbø, Talgje og Fogn.
 - Utvidelse/flere Navnet minnelund på gravplasser som alt har minnelunder, men der disse er i ferd med å bli fulle: Eiganes, Lagård og Hinna).
- b) Urnevegg på 1-4 gravlunder i perioden. Første på plass innen 2028.
- c) Opparbeidelse av eksisterende areal på Revheim gravlund
- d) Sikre og fornye mur rundt Kvekerkirkegården
- e) Driftsbygning Hausken for driftsenhet Rennesøy og Finnøy
- f) Utvidelse av Askje kirkegård del 2
- g) Utvidelse av Hundvåg gravlund del 2
- h) Øke bæreromskapasitet.
 - Hinna kirke (bårerom med plass til 3 kister, betjener primært Hinna og Jåttå gravplasser)
 - Askje kirkegård (bårerom med plass til 3 kister, ligger i plan for utvidelsen)
 - Revheim gravlund (oppgradere eksisterende bårerom med en ny kjølecelle)
 - Hundvåg gravlund (oppgradere eksisterende bårerom til å håndtere 6-8 kister)
 - Hetland gravlund (oppgradere eksisterende bårerom til å håndtere flere kister)
 - Sørbø kyrkjegard og Talgje kyrkjegard følger så.
- i) Renovering av de eldste driftsbygningene (Lagård)
- j) Istandsette klokketårn Hinna gravlund
- k) Utvide retningsbestemt barnegravfelt på Jåttå og/eller Hundvåg ved behov.
- l) Beplanting og gjerde rundt deler av Hetland gravlund
- m) Vurdere å få inn strøm til Østhusvik gravplass
- n) Flere av gravplassene har behov for økt/forbedret parkeringsforhold, dette vil en arbeide aktivt med å bedre i perioden.
- o) Utbedre tilkomst for handikappet til Halsne kyrkjegard
- p) Oppgradere murene langs adkomstveien til Sjernarøy kyrkjegard.
- q) Sikre gamle gravminner på Sjernarøy kyrkjegard.
- r)

4.4 Andre tiltak

- a) Utarbeide miljø- og klimaplan
- b) Utarbeide verneplan
- c) Utarbeide skjøtselsplan
- d) Fellesrådet som gravplassmyndighet vil jobbe for at det skal bli enklere med askespredning ved blant annet å:
 - Søke om å få til en enklere søknadsprosess for askespredning ved å legge dette til gravplassmyndigheten.
 - Søke om tiltalelse til å tilrettelegge for askespredning på gravplass der dette kan la seg gjøre.
 - Søke om tillatelse til å få sette opp en minnetavle på en gravplass for de som har valgt askespredning (i dag får disse ikke navnet på en gravplass). Etter modell som navnet minnelund.

- e) Vurdere om en skal videreføre eller eventuelt legge ned noen av de mindre gravplassene, som likevel har veiforbindelse til annen gravplass. Dette gjelder Vestre Åmøy gravlund, Bjergøy kyrkjegard, den gamle delen av Jørstad kyrkjegard, og Sør.Fogn kyrkjegard.
- f) Vurdere sammen med Stavanger kommune hvem som skal ha ansvar for skjøtsel av Madla gamle gravlund.
- g) Vurdere fremtidig bruk av Kvekerkirkegården på Storhaug.
- h) Fortsette arbeidet med å få digitale kart og sosi gravkart på alle gravplasser i kommunen.
- i) Fortsette arbeidet med å få oversikt- og informasjonskart på alle gravplassene i kommunen.
- h)

5. VEDLEGG

5.1 Begreper

Enkel dybde, det settes bare én kiste ned i hver grav.(ed)

Dobbel (grav)dybde, graven har kapasitet til å ha 2 kister over hverandre (dd).

Kistegrav, $1,5 \times 3 \text{ m} = 4,5 \text{ m}^2$. Kisten skal ha en overdekning med 80 cm jord. Eldre graver har mindre areal.

Urnegrav, $1,5 \times 1,5 \text{ m} = 2,25 \text{ m}^2$. Eldre graver har mindre areal. Hver urnegrav har kapasitet til 4 urner.

Fredningstid, minste periode før gjenbruk av en grav er 20 år. Det er samme fredningstid for urnegraver og kistegraver. Kan forlenges lokalt ved behov (for eksempel pga. jordsmonn)

Frigrav, den første 20 års perioden etter gravlegging betales det ikke festeavgift. Ny friperiode inntre dersom gravlegging nr. 2 skjer før det er gått 20 år.

Festegrav, etter 20 år går graven over fra å være frigrav til å bli festegrav. Fester må da betale festeavgift for en periode på 10 år om gangen. Ved gravlegging i grav med festeavgift bortfaller frigravperioden på 20 år.

Festeavgiften, er i 2026 kr 280 per grav per år i Stavanger. Beløpet bestemmes av Stavanger bystyre etter forslag fra gravplassmyndigheten.

Sletta graver, hjemfaller til gravplassens forvaltning og kan brukes på nytt av andre dersom fredningstiden er utløpt.

Fester, ansvarlig for graven / gravstedet. Det kan bare være én fester pr. grav.

5.2 Lovverk

Virksomheten ved gravplassene og ved krematoriet er omfattet av et eget lovverk. Gravplassloven med utfyllende forskrifter og rundskriv regulerer planlegging, forvaltning og drift av gravplassene. Gjeldende gravferdslov med forskrift trådte i kraft 1. januar 1997 og gravferdsloven er revidert sist 01.07.2024 og forskrift sist revidert 22.10.2025.

Andre lover som gir spesifikk regulering av virksomheten på en gravplass er:

- Lov om vern mot smittsomme sykdommer (smittevernloven) av 1995 med forskrifter.
- Lov om kulturminner av 9. juni 1978 med forskrifter.
- Lov om tros- og livssynssamfunn (trossamfunnsloven)

I tillegg forholder gravplassmyndigheten seg ofte til lover som offentlighetsloven, forvaltningsloven, arbeidsmiljølov, plan og bygningsloven, brannlov, naturmangfoldloven, veitrafikklov, grannelov, likestillings- og diskrimineringsloven m.fl.

Alle disse lovene ligger tilgjengelige digitalt på Lovdata.

5.3 Gravplassvedtekter for Stavanger

Vedtektene ligger digitalt på gravplassmyndighetenes nettside:

[vedtekter for gravplassene i stavanger kommune.pdf](#)

DEN NORSKE KIRKE

STAVANGER KIRKELIGE FELLESRÅD

Saksbehandler	Arkivkode	Arkivsak	Ugradert
Rune Skagestad	820	26/02322-1	

Saksnummer	Råd/utvalg	Møtedato
7/26	STAVANGER KIRKELIGE FELLESRÅD	29.04.2026

Godkjenning av Navnet minnelund på Hesby kyrkjegard

Vedlegg:

Forprosjekt_Hesby navna minnelund lav oppløsning

Saksorientering

Stavanger kirkelige fellesråd søkte og fikk for budsjettåret 2026 midler til prosjekt opparbeidelse av navnet minnelunder og urnevegg på gravplasser i kommunen (kr 3 millioner pr år).

Planene for Navnet minnelund på Hesby kyrkjegard foreligger nå. Se vedlegg.

Hesby kyrkje er en steinkirke fra midten av 1200-tallet, som er bygget på vestsiden av Finnøy. Finnøy kyrkjegard omkranser kirken.

En navnet minnelund er et gravfelt på gravplassen der gravlegging skjer uten individuelle gravminner. De gravlagtes navn og data markeres på en navneplate som monteres på et felles minnesmerke. Navn på to avdøde kan monteres per navneplate.

Gravplassmyndigheten har ansvar for alt stell og vedlikehold av området, mens pårørende kan legge blomster og lys på tilrettelagte plasser.

Ordningen gir et verdig gravtilbud med mindre ansvar for etterlatte og legger til rette for en ryddig, helhetlig og driftseffektiv gravplassløsning.

Gravplassjef og kirkeverge vurderer det vedlagte forslaget som et meget godt planlagt prosjekt som vi ber fellesrådet godkjenne.

Dersom det passer med prosjektenes fremdriftsplan vil skisseplanene for de ulike minnelundene legges frem for fellesrådet til godkjenning.

Kirkevergen anser Navnet Minnelund som så små endringer på gravplassene at dette kan godkjennes administrativt.

De ulike prosjektene for Navnet minnelund blir alle uansett sendt over til Statsforvalter i Telemark og Vestfold som er nasjonal gravplassmyndighet for endelig godkjenning.

Forslag til vedtak

1. Stavanger kirkelige fellesråd godkjenner det foreliggende forslag til Navnet minnelund på Hesby kyrkjegard.
2. Forslaget oversendes Statsforvalter i Vestfold og Telemark for endelig godkjenning.
3. Kirkeverge gis fullmakt til å godkjenne fremtidige planer for Navnet minnelund, før de oversendes Statsforvalter.

Stavanger
kommune

Forprosjekt

Hesby navnet minnelund

Til behandling i Stavanger kirkelige fellesråd

april 2026

Innhold

Innledning	s.3	
Om Hesby kyrkje og kyrkjegard		s.3
Målsetning	s.4	
Hva er en navnet minnelund	s.4	
Forutsetninger	s.5-7	
- Lover og forskrifter		
- Kulturminner og kulturmiljø		
- Kommuneplan		
Registrering og analyse	s.8-16	
- Befolkningsprognoser - dimensjoneringsgrunnlag		
- Eksisterende programmering		
- Soner og rom		
- Material- og fargebruk		
- Overvann, jordforhold og lokalklima		
- Universell utforming		
- Styrker og svakheter		
Konsept	s.17-22	
- Idébeskrivelse		
- Konseptskisser		
- Gravplassplan navna minnelund		
Økonomi og fremdrift	s.22-26	

Innledning

Denne forprosjektrapporten presenterer et forslag til etablering av navnet minnelund på Hesby kyrkjegard. Målet med prosjektet er å utvide gravtilbudet med en arealeffektiv og verdig løsning, tilpasset endrede gravferdsvaner og økt etterspørsel etter urnegraver i navnet minnelund.

Forprosjektet skal gi et beslutningsgrunnlag for videre planlegging og gjennomføring. Det skal blant annet avklare plassering, prinsipløsning og overordnede rammer som krever godkjenning av gravlassmyndigheten.

Om Hesby kyrkje og kyrkjegard

Hesby kyrkje er en steinkirke fra midten av 1200-tallet, som er bygget på vestsiden av Finnøy i Stavanger kommune.

Kirken ligger åpent og markant i landskapet og med Hesby kyrkjegard som ramme. Hesby kyrkje og kyrkjegard er del av et kulturhistorisk verdifullt kulturmiljø.

Kirkebygget er et viktig landemerke i området, med høy lokal og regional kulturminneverdi. Samspillet mellom bygning, gravplass, steingjerder og omkringliggende jordbrukslandskap bidrar til et helhetlig kulturmiljø. Kirken er også et viktig samlingspunkt lokalt.

● Hesby kyrkjegard kyrkjegard

Finnøy, målestokk 1:50 000

3

Hesby kyrkje og kyrkjegard, målestokk 1:5000

Målsetning

Målet med prosjektet er å etablere en navnet minnelund på Hesby kyrkjegard som skal gi et bredere gravtilbud og øke gravkapasiteten i eksisterende anlegg.

Tiltaket skal svare på økt etterspørsel etter gravtyper med mindre behov for stell, og legge til rette for en høyere kremasjonsandel. Løsningen skal være i tråd med gravplassmyndighetens retningslinjer og tilpasses kirkegårdens kulturhistoriske rammer.

Hva er en navnet minnelund?

En navnet minnelund er et gravfelt på kirkegården der gravlegging skjer uten individuelle gravminner. De gravlagtes navn og data markeres på en navneplate som monteres på et felles minnesmerke. To avdødes navn kan monteres per navneplate.

Gravplassmyndigheten har ansvar for alt stell og vedlikehold av området, mens pårørende kan legge blomster og lys på tilrettelagte plasser.

Ordringen gir et verdig gravtilbud med mindre ansvar for etterlatte og legger til rette for en ryddig, helhetlig og driftseffektiv gravplassløsning.

Til høyre: Navnet minnelund på Hundvåg gravlund

Forutsetninger

Forutsetninger/føringer

Lover og forskrifter

Etablering av navnet minnelund regnes som en vesentlig endring av gravplass og er underlagt krav i gjeldende lov- og regelverk:

- [Gravplassloven](#) § 4, som stiller krav om at anlegg, utvidelse og vesentlige endringer av gravplass skal skje i samsvar med vedtatt gravplassplan og godkjennes av Statsforvalteren.
 - [Gravplassforskriften](#), herunder § 20, som fastslår at andre minnesmerker enn individuelle gravminner, inkludert felles minnesmerker i navnet minnelunder, krever særskilt godkjenning fra Statsforvalteren. Godkjenning inngår normalt i den samlede behandlingen av gravplassplanen.
 - [Plan- og bygningsloven](#), som gir overordnede rammer for planlegging og gjennomføring av tiltak, inkludert hensyn til arealbruk, landskap og omgivelser.
 - [Likestillings- og diskrimineringsloven](#), som stiller krav til universell utforming og likeverdig tilgjengelighet for allmennheten.
 - [Lokale gravplassvedtekter](#), som regulerer bruk, feste, utforming og drift av navnete minnelunder, og som fastsettes av gravplassmyndigheten.
- Navnet minnelund innebærer gravlegging i egne felt uten individuelle gravminner, der navn og data på de gravlagte fremgår av et felles minnesmerke. Gravplassmyndigheten har ansvar for stell og vedlikehold.

kilder: statsforvalteren.no, lovdata.no

Kulturminner og kulturmiljø

Hesby kyrkje er et automatisk fredet kulturminne. Det tilhørende kulturmiljøet fra middelalderkirkegården er også automatisk fredet og framgår av hensynssonen i kartet vist under og i kommuneplanens arealdel. Området inngår i en større kulturhistorisk sammenheng knyttet til Hesby gård. I tillegg er det registrert funn av enkeltstående kulturminner sør og øst for kirken.

Hensynssoner kulturminner og kulturmiljøer fra Riksantikvaren 0

Registrering og analyse

Befolkningsprognoser - dimensjoneringsgrunnlag

Årstall	2029	2033	2037	2041	2045	2049
Hesby prognose antall innbyggere	2042	2094	2132	2153	2148	2145

Prognose kistegraver	2026-2029	2030-2033	2034-2037	2038-2041	2042-2045	2046-2049
Beregnet antall døde	72	73	79	85	90	94
Forventet kistebegravelses 87%-2% pr 4 årsperiode	63	62	66	69	78	82
Beregnet behov for nye kistegraver 100%*	63	62	66	69	78	82
Forventet sletta kistegraver	18	18	18	18	18	18
Ledige graver siste år av perioden	444	400	352	302	241	177
Lovpålagt 3% ledige graver	53	53	56	56	56	56
Totalt ledige inkludert lovpålagt 3%	391	347	297	245	185	121

Prognose urnegraver	2026-2029	2030-2033	2034-2037	2038-2041	2042-2045	2046-2049
Beregnet antall døde	72	73	79	85	90	94
Forventet urne begravelser 13%+2% pr 4 års periode	9	11	13	16	19	22
Beregnet behov for nye urnegraver, 30% bruk av festa graver	7	8	9	11	13	15
Forventet sletta urnegraver	0	0	0	0	0	0
Ledige graver siste år av perioden**	143	135	126	115	101	86
Lovpålagt 3% ledige graver	0	0	0	0		1
Totalt ledige inkludert lovpålagt 3%	143	135	126	114		86

Analyse av gravkapasitet på Hesby

Befolkningsprognosene for Hesby viser en moderat vekst fram mot midten av perioden, før nivået flater ut. Dette gir en tilsvarende svak økning i forventet antall dødsfall og gravlegginger over tid.

For kistegraver viser prognosene et tydelig press på kapasiteten. Behovet for nye kistegraver ligger betydelig høyere enn forventet sletting, og antall tilgjengelige graver reduseres jevnt gjennom perioden. Handlingsrommet mot lovpålagt reserve blir dermed gradvis mindre.

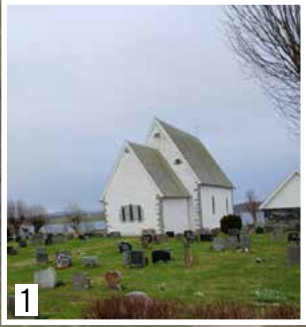
Prognosen for urnebegravelse er lav, med en forventet, men moderat økning. Dette samsvarer med en generell trend i bygdesamfunn, der urneandelen ofte er lavere enn i byområder.

På Hesby kyrkjegard er det i dag ikke prosjektert egne urnegraver, og urnenedsettelse skjer derfor i kistegraver. Denne praksisen er om lag 50 % mer arealkrevende enn ordinære urnegraver.

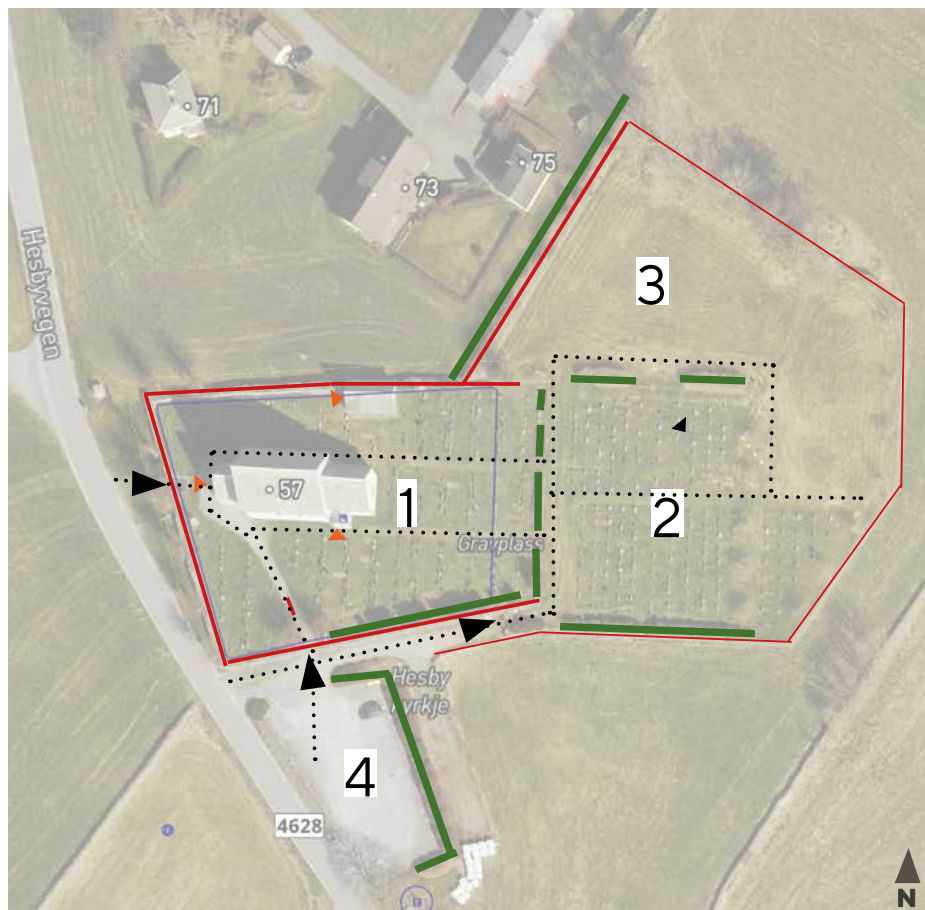
Areal- og kapasitetsgevinst ved navnet minnelund

En navnet minnelund kan romme opptil 18 urner på samme areal som én ordinær kistegrav på 1,5x3m, forutsatt at dispensasjon om gravstørrelse på 50x50cm innvilges av nasjonal gravplassmyndighet.

På kommunebasis sees det at stadig flere velger navnet minnelund som gravform. Det forventes derfor at en navnet minnelund over tid vil redusere presset på kistegravkapasiteten og på sikt dempe behovet for nye gravplassutvidelser ved at urneandelen øker og arealet utnyttes mer effektivt.

Eksisterende programmering

Kartet viser inndeling av kirkegården. målestokk 1:1000

Kartet viser at gravplassen består av fire delområder:

1. middelalderkirkegården
2. nyere gravplassutvidelse som er tatt i bruk
3. nyere gravplassutvidelse som ikke er tatt i bruk
4. parkeringsplass

Hovedadkomsten til kirken har historisk sett vært fra hovedveien i vest. I dag er den fra parkeringsplassen sør for kirken. Hele gravplassen er inngjerdet med natursteinsmur og smijernsporter.

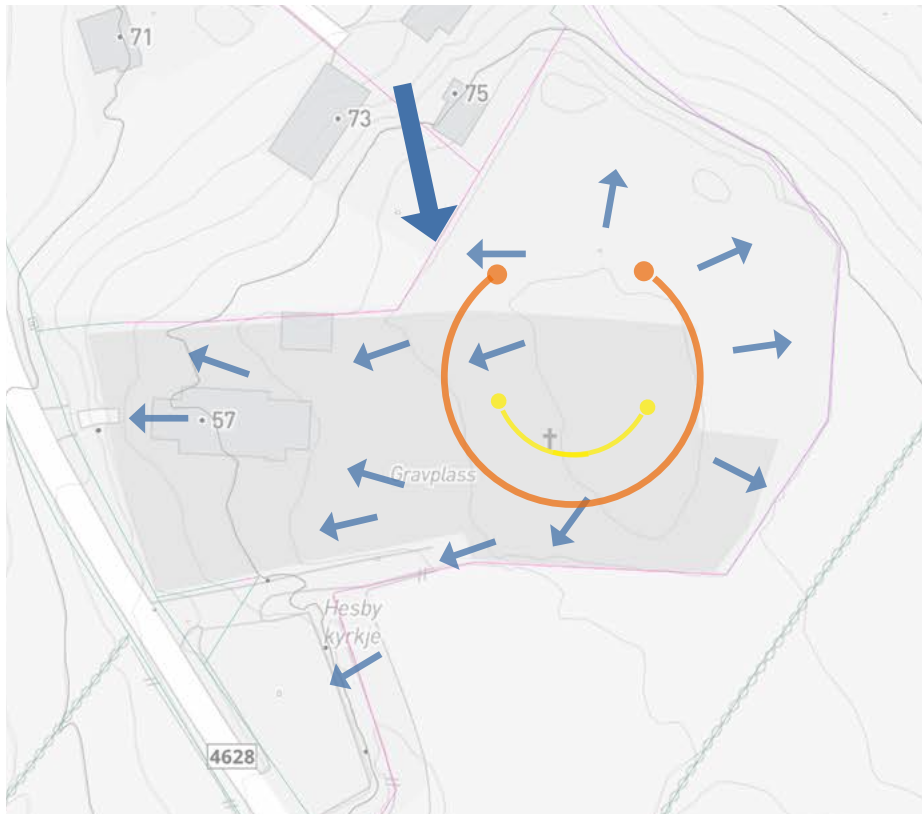
De fire delene skilles av hekker internt på gravplassen og mur mot parkeringsplassen. En formklippet hekk skiller middelalderkirkegården fra den nyere gravplassutvidelsen.

Det er opprettet fast dekke av grus på kirkens sør- og vestside i forbindelse med rehabilitering av kirkebygget som ble ferdigstilt i 2025. Flere av de naturlige gangmønstrene er ikke oppgruset.

Bårebil parkerer på parkeringsplass. Vei på utsiden av muren brukes som adkomstvei til den nyere gravplassutvidelsen. Parkeringskapasiteten ved seremonier i kirkebygget er mangelfull og det er meldt inn behov om utvidelse av dagens parkeringsareal.

- Innganger
- Porter
- Gangveier
- Natursteinsmur
- Gjerde
- Hekk

Overvann, jordforhold og lokalklima

● Vintersol

● Sommersol

Dominerende vindretning

← Fallretning overvann

M1:1000

12

Kirkegården er solfylt, oppleves åpent og nokså vindutsatt. Arealet nord for kirken er skyggefullt.

Jordkvaliteten i omkringliggende områder er middels gode jordressurser - selvdrenert mineraljord med noe fast fjell mellom 25-50 cm i følge [NIBIO](#).

Det er etablert drenering av alle de nye gravfeltene, som forventes å være tilstrekkelig for etablering av navnet minnelund, forutsatt at gravene i minnelunden etableres innenfor godkjente graver i eksisterende anlegg.

Eksisterende masser er godkjent for kistenedsettelse. Ut fra anleggets alder og driftserfaringer konkluderes det med at jorden ikke er sollet. I forbindelse med gjennomført restaurering av kirkebygget ble det avdekket behov for drenerende masser rundt kirken. Dette vil lede bort fukt og sikre byggets bevaringsverdi.

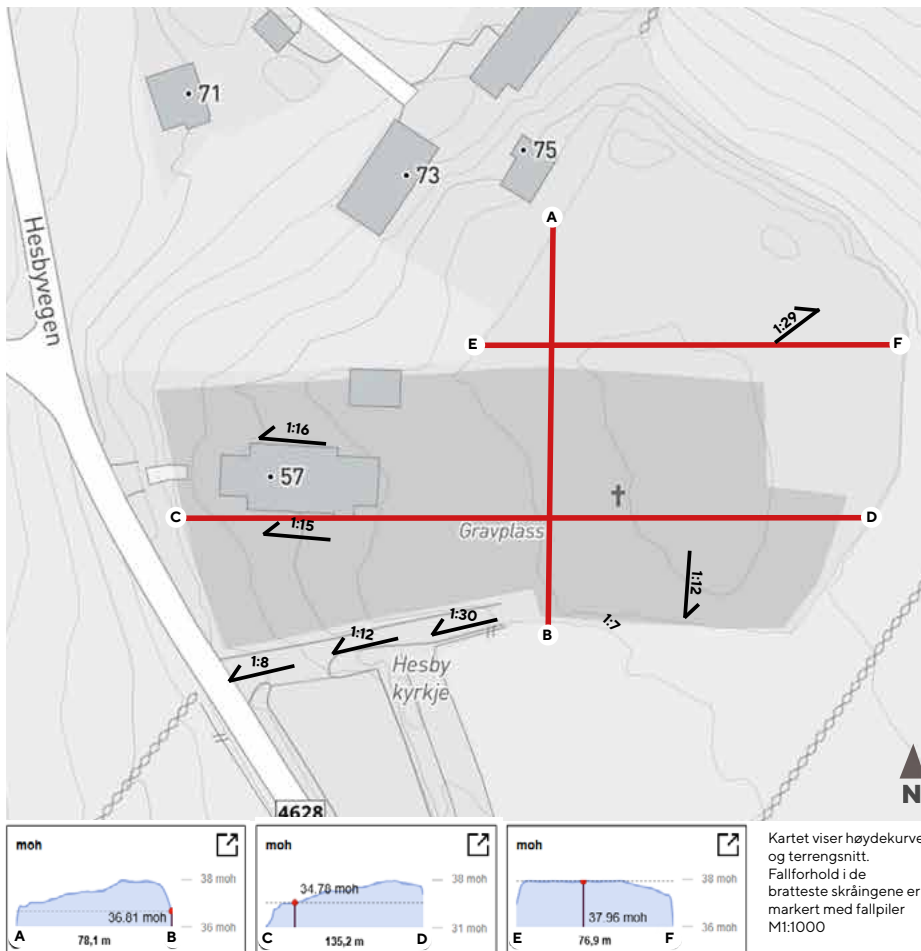
På kirkegården er det naturlig avrenning fra høyden øst på kirkegården. Det er slakt fall mot kirkebygget og videre ned til hovedveien i vest. Det er etablert sandfangkummer på de nyere delene av gravplassen. Det er ikke utfordringer med stående vann.

Anbefalte tiltak

Urnegravene tilknyttet navnet minnelund krever full masseutskifting eller jordforbedrende tiltak ned til 1,1 meters dybde. Dette fordi planlagt gravstørrelse på 50 x 50 cm kun rommer én urne. Fare for steinblokker eller andre hindringer ved urnenedsettelse må derfor fjernes. Dette er en forutsetning for at denne arealeffektive gravstørrelsen kan tas i bruk.

Om grusstier etableres for fremkommelighet rundt kirken, bør det være med godt drenerende masser.

Terreng og universell utforming

Fallforhold

Interne veier i nord-sør-retning har tilfredsstillende stigning i tråd med krav til universell utforming. Adkomsten fra parkeringsplassen har bratt stigning over korte strekk.

Møblering

Det er plassert ut sittebenker, men disse mangler armlener. Avstanden mellom benkene er cirka 65 meter.

Fremkommelighet og dekker

Asfalddekke, veien langs parkeringsplassen og den oppgrusede veien til kirke er fremkommelig for alle. Det er fast dekke langs halve kirkebygget, inkludert til begge innganger. Gresstier og hovedtrapp er ikke universelt utformet.

Ledelinjer

Fasaden til kirken og overganger mellom grus og gress fungerer som naturlige ledelinjer. Trappen mangler tilstrekkelig kontrast og håndløper. Gress-arealene er lite egnet for orientering for personer med nedsatt syn.

Orientering/skilting

Ved hovedinngangen fra parkeringsplassen er det informasjonsskilt om kulturminner og oppslagstavle for kirkelige aktiviteter. Det er logisk å orientere seg mot kirkebygget, men vanskeligere å finne riktig gravfelt. Skiltingen for gravfeltene er mangelfull mt. på universell utforming.

Parkering

Hc-parkering ikke oppmerket med symbol eller skilt.

Anbefalte tiltak

Etablere nye informasjonsskilt, universelt utformede hvilebenker, samt universelt utformet dekke på interne stier seremonibygg og gravfelt. Merke opp HC-parkeringsplasser.

Vegetasjon, material- og fargebruk

Flere solitærtrær fungerer som landemerker og rammer inn gravplassen, blant annet to trær som markerer hovedinngangene fra vei og parkeringsplass.

Et særpreg ved kirken er treet som har vokst ut av fasaden. Dette gir sterk stedsidentitet og fungerer som et tydelig symbol, ofte omtalt som «livets tre». Hekker bidrar til rominndeling og avgrensning i anlegget. Trærne er ellers spredt, og i utkanten av anlegget. Dette gir et åpent landskapsrom og en tydelig sammenheng med kulturlandskapet rundt.

Farge- og materialbruken i anlegget preges av kontrasten mellom kirkens hvitkalkede fasade og grå naturstein. Dette står i tydelig kontrast til de grønne omgivelsene og de naturlige tre- og steinfargene som ellers dominerer kirkegården.

Porter er utformet som tradisjonelle svarte smijensporter, og tinstørn og vannposter har en enkel, nøktern formgivning.

Gravminnene er utført i ulike steinsorter og farger, noe som gir et visuelt mangfold. Samtidig bidrar relativt ensartede størrelser til et helhetlig og harmonisk uttrykk.

Innrammende vegetasjon

Identitetsskapende detaljer

Vegetasjon er viktig levende elementer som forandrer seg i løpet av året. Treet som vokser ut fra kirkeveggen er særegent for Hesby kyrkje. De spissbuede vinduene med glasskunst i fasaden er typiske for den gotiske middelalderarkitekturen.

Styrker og svakheter

Hesby kyrkjegard har svært sterke kultur- og landskapskvaliteter, men står overfor økende kapasitetsutfordringer. Nye tiltak må planlegges slik at kulturmiljøet ivaretas på en god måte.

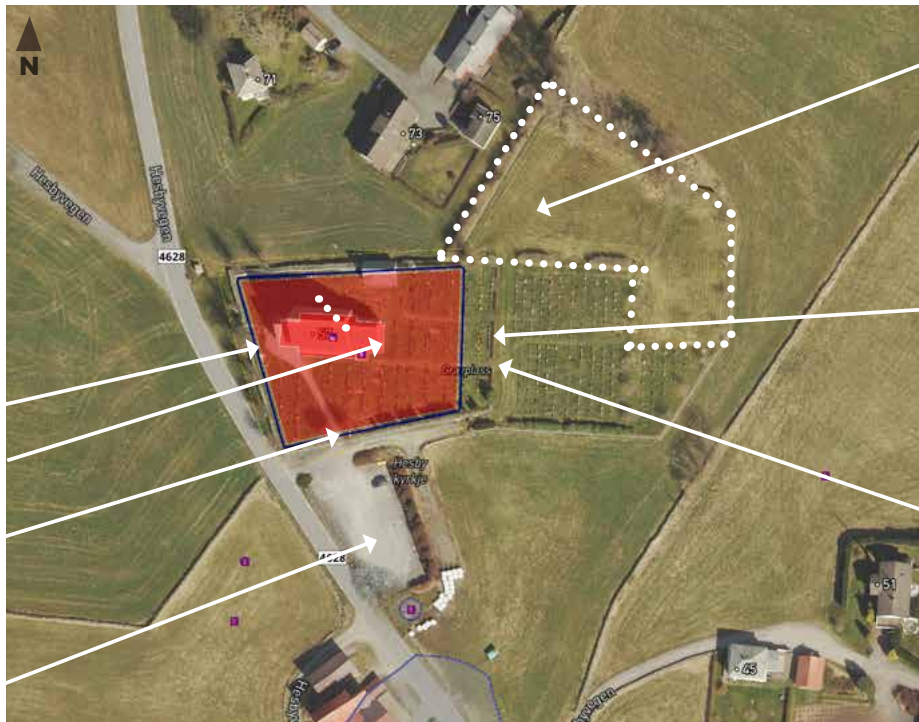
Styrker i uteområdet er markert med +
Svakheter og ulemper i utearealet er markert med -

+ Sterk steds kvalitet og identitet
Kirkebygget, middelalderkirkegården og vegetasjonen (solitærtrær, steingjerder) gir et tydelig og helhetlig kulturmiljø med høy landskapsmessig verdi.
+ Historisk vei ivaretatt.
+ Vakker arkitektur og særpreg på kirkebygget.
- Ujevne trappetrinn, manglende kontrast og håndløper i trapper.
+ Asfalterte og oppgrusede adkomster fra parkering til hovedinngang er fremkommelige for alle.
- Mangler fast dekke rundt kirkebygg og på interne gangstier.

- Automatisk fredning av kirkebygget, middelalderkirkegården og nærliggende kulturminner begrenser handlingsrommet for nye tiltak her.

+ Trær og buskvegetasjon skaper en grønn innramming.
- Benker mangler armlener og har for stor avstand. Skilting til gravfelt er lite tydelig.

+ Godt synlig og enkelt orienterbar parkeringsplass.
- Mangelfull parkeringskapasitet.
- Mangler oppmerking av HC-parkeringsplasser.

M1:1000

+ Potensiale i flere uprogrammerte flater som gir gode muligheter for å programmere inn navnet minnelund for urnegraver.

+ Vakkert kulturlandskap.
+ Solrikt.
- Vindutsatt.
- Manglende urnegravstilbud. Urnenedsettelse skjer i kistegraver, som er om lag 50 % mer arealkrevende enn ordinære urnegraver.

+ Tydelig avgrensning intern med formklippedehekker.

- Høy slitasje i naturlige gangtraséer med gress. Ikke fremkommelig for alle.

Idébeskrivelse

Programmering

Hesby navnet minnelund skal være et stille, verdig og helhetlig landskapsrom som viderefører stedets kulturhistoriske karakter og arkitektoniske uttrykk. Anlegget formes som et selvstendig adskilt landskapsrom, avgrenset av formklippede hekker som skaper tydelig struktur, gode oppholdssoner og styrer bevegelse gjennom området for å hindre gjennomtråkk og skape ro. Rominndelingen gir en menneskelig skala og rolig lukket form, samtidig som landskapsrommet oppleves som en verdig og integrert del av gravplassen.

Identitet og tema

Utformingen av landskapsrommet henter inspirasjon fra kirkebyggets arkitektoniske former. Kurver, proporsjoner og romlige overganger er tolket i landskapet på en nedtonet måte, slik at minnelundens arkitektur fremstår som en naturlig del av kulturmiljøet. Med en moderne speiling av historiske formgrep.

Kapasitet og dimensjonering

Minnelunden planlegges med 70 navneplater, med mulighet for utvidelse til 126 navneplater. Det legges til grunn to urnegraver per navneplate. Dette gir en samlet kapasitet på 140 urnegraver, med utvidelsesmulighet til 252 urnegraver. Ved å omdisponere 29 eksisterende kistegraver legges det dermed til rette for etablering av 252 urnegraver i navnet minnelund på samme areal. Dette forutsetter at Statsforvalteren innvilger dispensasjon for gravstørrelse på 50 × 50 cm.

Materialitet og fargevalg

Felles minnesmerker gis en tydelig, men enkel form, inspirert av stedlig arkitektur. Materialbruk og detaljer holdes enkle og varige, med vekt på granittstein, grønt og bearbejdede flater som tåler tid og bruk. Benkene i minnelunden velges for å harmonere med eksisterende møblering, men tilrettelegges med armlener for universell utforming. Armlene pulverlakeres sorte for å ta opp fargebruk i smijernsportene.

Plantevalg

Formklippa løvfellende hekker avgrenser minnelunden. To prydkirsebærtrær markerer inngangen av minnelunden. Plantevalgene skal gi et enkelt, ryddig og lettstelt uttrykk som speiler anlegget for øvrig og samtidig framstår velstelt gjennom alle årstider. Prydløk kan vurderes i kanten av buskfeltet og i urnegravfeltet.

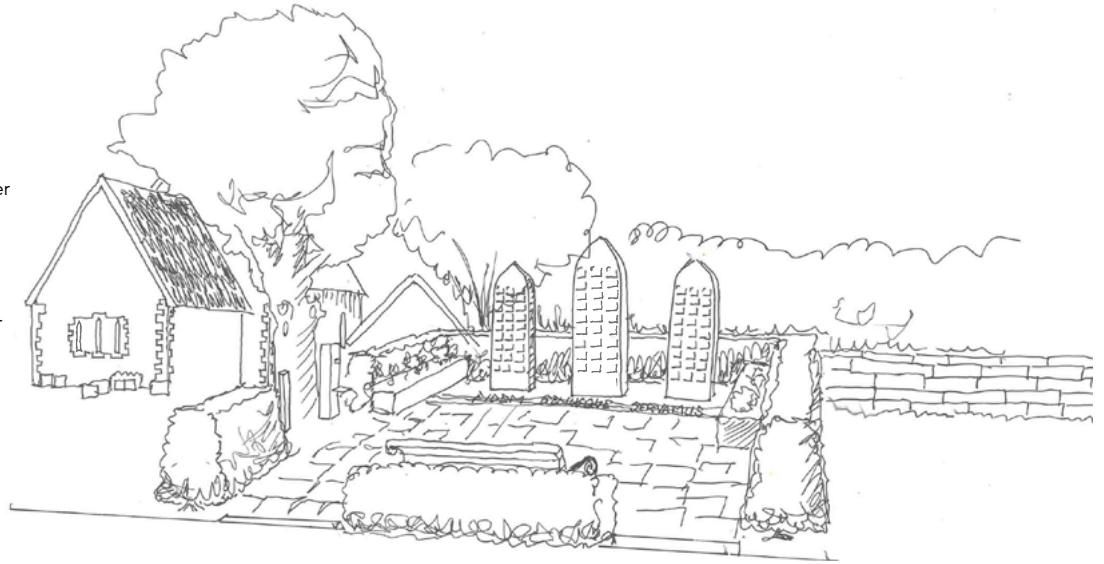
Inspirasjonsbildene er hentet fra vinduene i Hesby kirke, prydkirsebærtrær og granitt fra Egersund. Rominndeling med hekker og bord for lys og blomster er inspirert av formgrepene i den navnete minnelunden på Sandnes gamle gravlund.

Konsept skisse

Felles minnesmerker i den navned minnelunden utformes med tre hovedminnesmerker i gruppe. Disse plasseres sentralt i minnelunden og danner det visuelle og romlige tyngdepunktet i landskapsrommet.

Formen på minnesmerkene er inspirert av vinduene i kirkebygget, med vertikalitet, buede avslutninger og rolige proporsjoner som gir en tydelig, men nedtonet arkitektonisk sammenheng.

Det etableres bord for blomster med fire fastmonterte lykter for lys på hver side av minnesmerkene.

Konseptskissen til høyre viser konseptuell avgrensning av landskapsrom og viser foreslått plassering av felles minnesmerker.

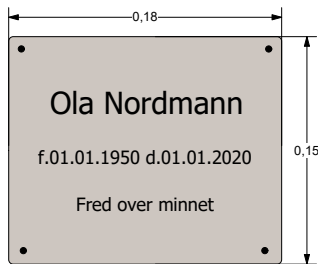

Bildet til høyre viser foreslått plassering av navnet minnelund.

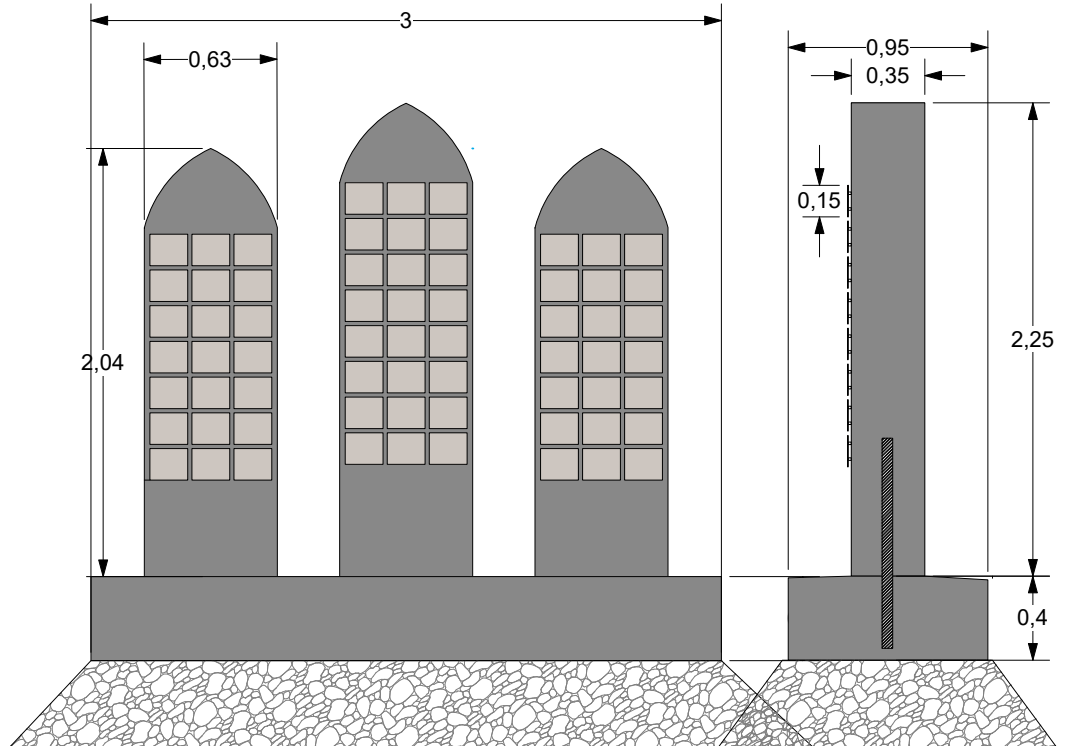
Konseptskisse - felles minnesmerker

Minnesmerkene samles i en gruppe på tre for å styrke opplevelsen av fellesskap, ro og verdighet, samtidig som plasseringen gir god tilgjengelighet og orientering i anlegget. Utformingen er enkel og presis, slik at fokus ligger på form, og navneplater.

Minnesmerkene utformes i granitt av lokal granittstein fra Egersund. Fronten av minnesmerkene glattpoleres, de tre sidene råhugges, som en kontrast som tar opp uttrykket i steinarbeidet i arkitekturen og natursteinsmurene. Et dekorativt rammemønster sandblåses inn i den glattpolerte fronten og på fundamentet som også har glattpolert overflate. Navneplatene utformes i børstet stål med sorte bokstaver på, tilsvarende som på Revheim navnet minnelund. Totalt er det 70 navneplater på de tre felles minnesmerkene.

Navneplater i børstet rustfritt stål, sort inngravering av navn. Med mulighet for inngravering av to navn og minneord. Mål oppgitt i cm.

Front felles minnesmerker. 21+28+21 navneplater, totalt 70 stk
Alle mål for minnesmerkene oppgitt i meter.

Tversnitt av minnesmerkene, granittlementene forankres med to jernstenger i fundamentet.

Fremtidig utvidelse - trinn 2

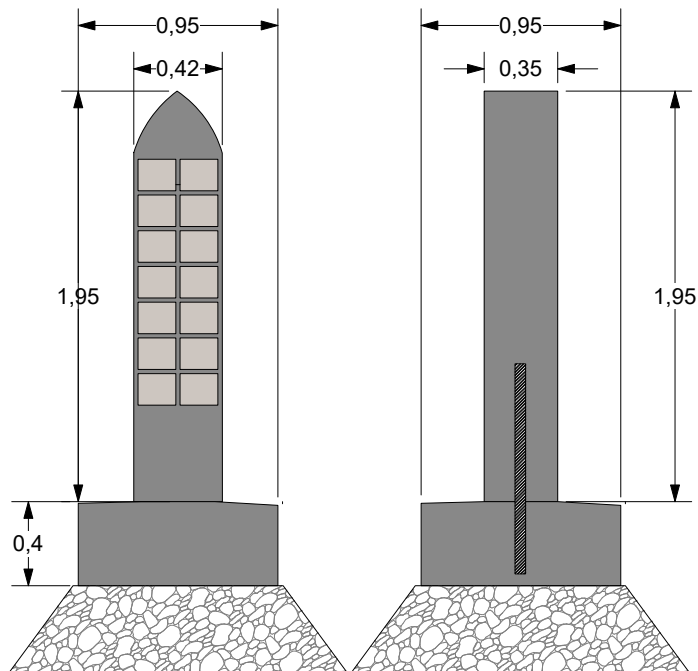
For å kunne utvide den navnete minnelunden ved framtidig behov, planlegges det fire ekstra felles minnesmerker (trinn 2). Disse plasseres langs langs sidene av minnelunden. Minnesmerkene har samme formspråk som hovedminnesmerkene, men er smalere, med to navneplater i bredden, og noe lavere. Hvert av de fire tilleggsmminnesmerkene har 14 navneplater.

Det dimensjoneres dobbelt urnegravantall, slik at det kan være to navn på hver plate. Dette gir 56 navneplater og 126 graver. Totalt i minnelunden blir utvidet kapasitet 252 urnegraver.

Fundamenter og tilhørende urnegraver etableres samtidig med dekket i minnelunden (trinn 1). Det gjør at natursteinsdekket ikke må tas opp ved senere utvidelser. Løsningen gir fleksibilitet og legger til rette for en trinnvis utvidelse over tid. Den gir også mulighet til å fordele kostnader knyttet til kjøp av felles minnesmerker.

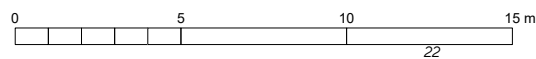
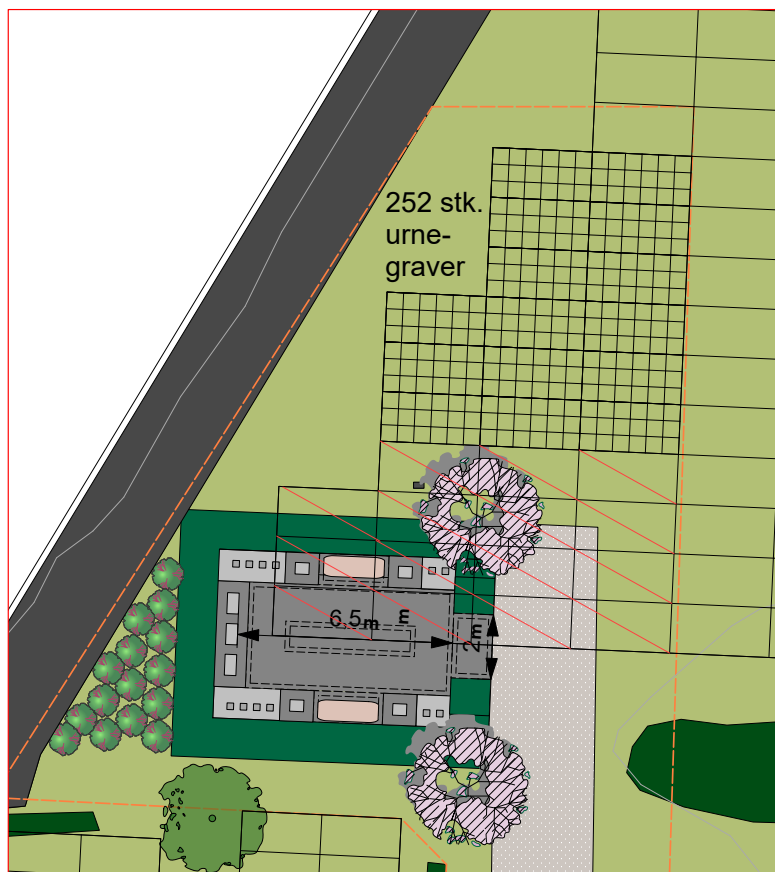
Idéskisse som viser plassering av de fire ekstra minnesmerkene og foreslått romavgrønsing.

Front minnesmerker for utvidelse (4 stk)
4x14 navneplater, totalt 56 stk. Alle mål for
gravesmerkene oppgitt i meter.

Tversnitt av minnesmerkene, granittelementene
forankres med to jernstenger i fundamentet.

Gravplassplan for navnet minnelund

TEGNFORKLARING

Dekke og kantstein

- Grusdekke
- Granittdække
- Mur
- Nedsenket kantstein

Vegetasjon

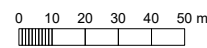
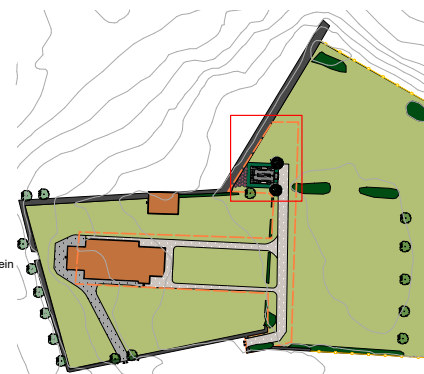
- Eksisterende trær
- Nye trær
- Busker
- Hekk
- Gressplen

Møblering og utstyr

- Felles minnesmerker
- Felles minnesmerker (utvidelse)
- Bord for lys og blomster
- Benk
- Belysning
- Gjerde
- Håndløper
- Dobbel port

Diverse

- Prosjektgrense
- Inngang bygg
- Bygning
- Eksisterende koter
- Kistegraver som utgår
- Urnegraver i minnelund 0,5x0,5m

I detaljfasen vil det bli vurdert om interne gangveier kan gruses, med hensyn til universell utforming og kulturminnehensyn, slik som vist i forslaget over.

REVISJON	DATE	REVISJONSMERKNADER	UTFØRT

NOTATER

PROSJEKT

Hesby navnet minnelund

TEGNINGSTITTEL

Gravplassplan

PROSJEKTR.

REVISJON

TEGNINGSDATE 13.04.2026

FILNAVN Hesby navna minnelund130426.vwx

FASE Forprosjekt

TEGNINGSNR.

MÅL 1:100 og 1:1000

TEGN KKE

KONTROLL ED

002

Økonomi og fremdrift

Arbeidsflyt og økonomi

Det er avsatt 3 millioner kroner til etablering av navnet minnelunder i 2026. Innenfor denne rammen er det et mål å kunne opparbeide to navnete minnelunder per år. Kostnadsbildet i dette prosjektet gjør at neste navnete minnelund på Hausken etter all sannsynlighet må gjennomføres med planlegging i år og bygging i 2027. Denne løsningen vurderes som den mest hensiktsmessige, da den sikrer god kvalitet i anleggene, gir forutsigbar framdrift og legger til rette for en bærekraftig og kontrollert utbygging innenfor gitte økonomiske rammer.

Hesby totalkalkyle inkl. mva 2 452 000kr*

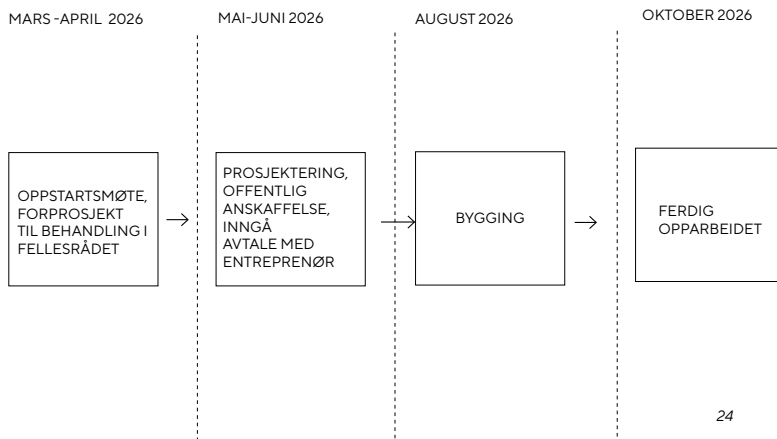
Kalylen for prosjektet (inkl. mva) er:

Prosjektering og byggeledelse	300 000 kr
Uforutsette utgifter	200 550 kr
Rigg og drift	300 000 kr
MVA 25%	613 000 kr

Etablering ca. 1 390 000 kr**

FREMDRIFTSPLAN

Følgende fremdrift er planlagt for prosjektet.

*Kostnadene inkluderer forprosjekt, utarbeidelse av anbudsgrunnlag (detaljprosjektering), byggeledelse, SHA-koordinator, kartgrunnlag, anbudsgrunnlag og utførelse.

**Etableringskostnadene er beregnet kostnad for etablering av tre felles minnesmerker. Skal alle syv minnesmerkene etableres (inkl. navneplater) i trinn er estimert total kostnad for prosjektet 3 500 000kr.

Stavanger
kommune
2026

DEN NORSKE KIRKE

STAVANGER KIRKELIGE FELLESRÅD

Saksbehandler	Arkivkode	Arkivsak	Ugradert
Rune Skagestad	042	24/03194-17	

Saksnummer	Råd/utvalg	Møtedato
8/26	STAVANGER KIRKELIGE FELLESRÅD	29.04.2026

Mandat for styringsgruppe og status for arbeidet

Vedlegg:

Presentasjon Sunde 15.04.2026 Styringsgruppe

Saksorientering

Stavanger kirkelige fellesråd satte ned en styringsgruppe 17.12.2025 (FR-sak 46/25) bestående av:

- a. Medlemmene av arbeidsutvalget i fellesrådet (*Ivar Raugstad, Stig Ellingsen, Ottar Sandanger og Eli Thorset Våge*)
 - b. *Kristin Torp, Anne Kristin Bruns, konst. domprost Tor Magne Nesvik og kirkeverge Rune Skagestad.*

Styringsgruppa har til nå hatt 4 møter.

Leder Ivar Raugstad orienterte på Sunde III møtet hva gruppen jobber med og tanker om arbeidet fremover. Vedlagt er den presentasjonen som ble lagt frem i det møtet.

Gruppen ser for seg å jobbe videre med visjon og planer for fellesrådet gjennom 2026 og endelig legge sak frem for fellesrådet innen sommeren 2027.

Gruppen jobber spørsmål som:

- Kan vi finne ord / bilde / visualisering som gir identitet til Kirken i Stavanger kommune?
- Har vi verdier, en identitet som kirken i Stavanger?
- Kan vi bruke Kirkemøtets: «Mer himmel på jord», eller bør en finne noe eget?

Styringsgruppen ser for seg å koble på både ansatte og råd inn i dette arbeidet.

Fellesrådet vedtok strategi 2025-2035 på sitt møte i mai 2025. Gruppen ser for seg er å arbeide videre med dette dokumentet og inkludere visjon og verdier.

Hvilke felles satsingsområder har vi og vil vi ha i kirken i Stavanger?

Vi har blant annet Ukirke, diakonale fellestiltak, eierskap av Norsk orgelfestival, kirkekulturell myldring, kommunikasjon, koordinerende diakon og en felles jubileumssatsing i 2025.

Fellesrådet får en muntlig presentasjon i møtet av arbeidet i styringsgruppa og tankene om veien videre for dette arbeidet.

Forslag til vedtak

1. Fellesråd takker for orienteringen og ser frem til det videre arbeidet i styringsgruppen..

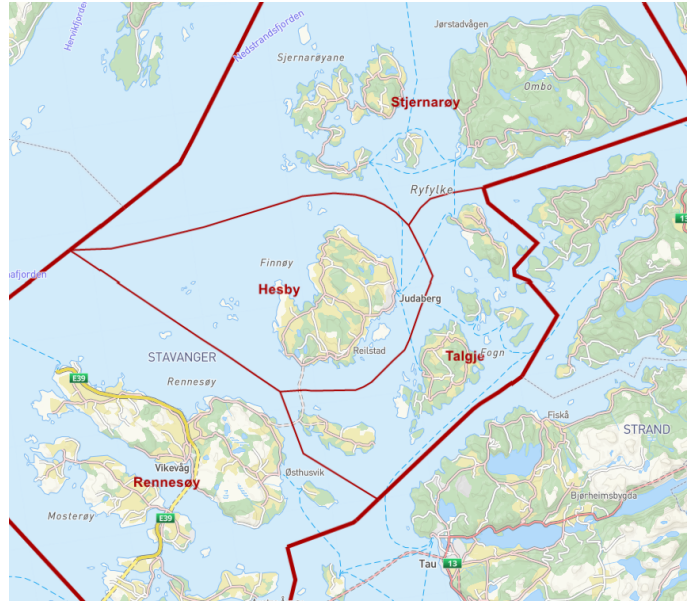
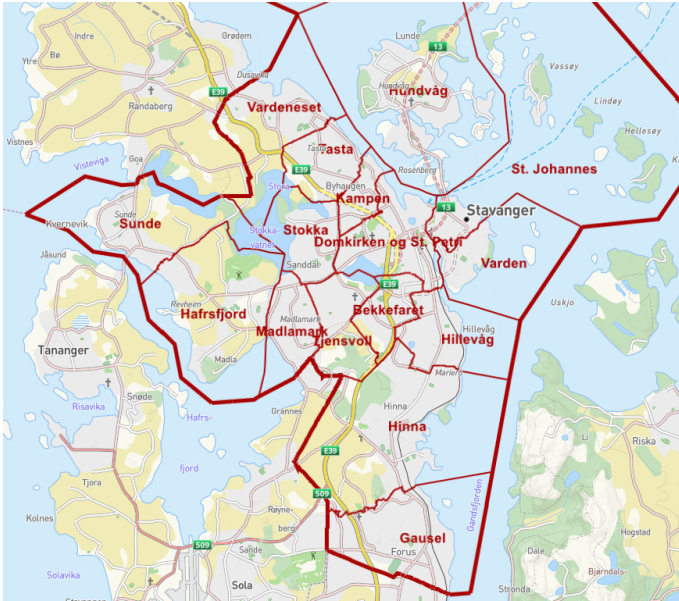
DEN NORSKE KIRKE

Sunde møte III

Strategi og omstilling i Stavanger Kirkelige Fellesråd 2025-2035

Ivar Raugstad, leder SKF

Stavanger - 20 sokn

DEN NORSKE KIRKE

Visjon og planarbeid

Orientering om arbeid i styringsgruppe oppnevnt av FR i møte 17.12.2025

Styringsgruppe

Saksdokumenter:
Saksfremlegg fra kirkevergen
Strategi 2025-2035 SKF vedtatt FR møtet mai 2025
Gruppespørsmål til FR sak 46 i 25

Leder i fellesrådet holdt en innledning til diskusjon og presiserte at initiativet fra forslagstillere dreier seg om å etablere en lokal tilpasning av kirkens verdigrunnlag. Rammebetingelsene er i endring med kutt i finansiering og prøveprosjekt med et prosti for Stavanger kommune. Fellesrådets verdigrunnlag skal prege organisasjonskulturen, samarbeidet og tjenestene vi leverer. Det ble så en plenumsamtale om saken. Gruppespørsmålene ble ikke benyttet.

FR leder la frem endret forslag til vedtak, som ble enstemmig vedtatt

Vedtak

1. Fellesrådet oppretter en styringsgruppe bestående av medlemmene i AU (Ivar Raugstad, Stig Ellingsen, Ottar Sandanger og Eli Thorset Våge), Kristin Torp, Anne Kristin Bruns, Tor Magne Nesvik og Rune Skagestad.
2. Styringsgruppen utarbeider et forslag mandat (inkludert tidsplan og prosess) basert på samtalen i rådet, og dette legges frem for fellesrådet på neste møte for godkjenning.

Fellesrådets oppdrag

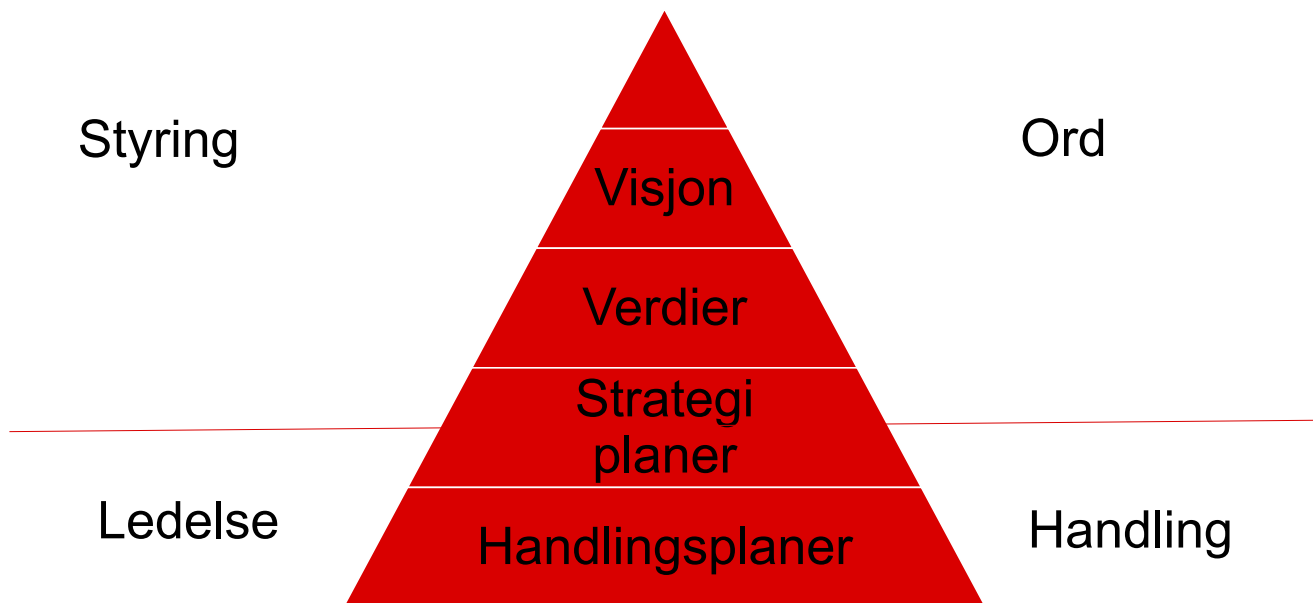
- Ivareta oppgaver for soknene
- Mål og planer for kirken på kommunenivå
- Fremme samarbeid mellom menighetsrådene
- Forholdet til kommunen

Menighetsrådet og kirkelig fellesråd: Eksempel på oppgavefordeling

Menighetsråd	Kirkelig fellesråd
Virksomhetsansvar	Arbeidsgiveransvar
Avgjør utlån og bruk av kirken	Forvaltning og utvikling av selve kirkebygget
Forvalter frivillig-basert økonomi	Forvalter offentlig finansiert økonomi
Planansvar på soknenivå	Planansvar på kommunenivå
Rekruttering og utvikling av frivillige	Rekruttering og utvikling av tilsatte
Diakoni - sorgarbeid	Gravplassforvaltning
Innarbeide diakoni, trosopplæring og kirkemusikk i sognet	Sikre finansiering, tilsatte og organisering innenfor disse områdene

Visuell modell

SKF Strategi 2025-2035

Vedtatt 07.05.2025

VISJON OG FORMÅL:

Stavanger kirkelige fellesråd er en del av Den norske kirke og vi følger visjonen som Kirkemøtet har vedtatt for hele kirken; «*mer himmel på jord*».

Gravplassloven og gravplassforskriften legger noen viktige verdier til grunn for arbeidet som gravplassmyndighet: *Gravlegging skal skje med respekt for avdødes religion eller livssyn (gravplassloven §1). Gravplassen skal holdes i hevd og forvaltes med den orden og verdighet som dens egenart tilsier (gravplassforskriften § 1).*

Fellesrådet skal på bakgrunn av dette:

- sørge for kvalifisert og motivert personell, tjenlige bygg og fellesfunksjoner som legger til rette for å virkeliggjøre Den norske kirke sin strategi i menighetene.
- bygge og forvalte gravplassene i Stavanger på en verdig og forsvarlig måte.

FORVENTET SCENARIO FREM MOT 2035:

- Økende behov for kirken i møte med befolkningsendringer og sosiale utfordringer.
- Synkende medlemstall, klimautfordringer og stramme økonomiske rammer.
- En markant økning i antall dødsfall, fortsatt økende grad av kremasjon og behov for at krematoriet i Stavanger skal betjene hele Rogaland.

STRATEGISKE GREP:

- Fremme menighetenes arbeid for befolkning og myndigheter i en ny tid.
- Gjøre enhetene robuste nok til å tåle en strammere økonomi.
- Legge til rette for en bedre struktur for oppfølging/ rekruttering av frivillige i lokalkirken.
- Sørge for en hensiktsmessig fordeling av ressurser og kirkefaglige stillinger på bydelsnivå.
- Digitalisere og samordne oppgaver.
- Videreutvikle samledelse, fagledelse og daglig ledelse.
- Samarbeide godt med lokale myndigheter og andre aktører.
- Kommunisere godt med befolkningen.
- Styrke kirkens diakonale arbeid.
- Redusere klimaavtrykket fra vårt arbeid.
- Klimasikre og fortsatt hente inn vedlikeholdsetterslepet på bygg og gravplass.
- Bygge nytt krematorium, etablere flere navnet minnelunder/urnevegg(er) og eventuelt utvide gravplasser.

Spør 1 – Visjon og verdier

«Mer himmel på jord»

Kan vi finne ord / bilde / visualisering som gir identitet til Kirken i Stavanger kommune ?

Verdier – identitet – Hva er Kirken i Stavanger kommune ?

Gruppe har utkast til dokument

Spor 2 – Oppdatering av strategi og dokumentasjon

Fundament / bakgrunn	Gjennomført Under gjennomføring
Stavanger mot 2020	U kirke Kommunikasjon (Soknestruktur +)
Omsorgsplan	Koordinering diakoni
Jubileum	Samarbeid med Stavanger kommune og Stavanger Bispedømme
SKF Strategi 2025-2035	Mest mulig kirke med tilgjengelige ressurser Robuste enheter
Omstillingsvedtak	Fase 1 Fase 2

Område	Prioriteringer
Gravplass	1
	2
	3
Kirkebygg	1
	2
	3
Menighetsdrift	1
	2
	3

Sammen

Felles verdier – begeistring – stolthet og kommunikasjon

Hva står 20 sokn/menigheter i Stavanger sammen om ?

Hvordan deler vi informasjon og kunnskap om lokalt særpreg ?

Hvordan når vi ut med informasjon til medlemmer og befolkning ?

DEN NORSKE KIRKE

STAVANGER KIRKELIGE FELLESRÅD

Saksbehandler	Arkivkode	Arkivsak	Ugradert
Rune Skagestad	415	23/06049-9	

Saksnummer	Råd/utvalg	Møtedato
9/26	STAVANGER KIRKELIGE FELLESRÅD	29.04.2026

Referatsak: Møteprotokoll fra Arbeidsutvalget (AU) 09.04.2026

Vedlegg:

Protokoll ARBEIDSUTVALGET (SKF AU) 09.04.2026 off versjon

Saksorientering

Saken gjelder:

Den offentlige protokoll fra utvalg.

Protokollen (både offentlige og fullstendige) blir formelt godkjent av utvalget, men legges frem til orientering.

Forslag til vedtak

Den offentlige møteprotokollen fra møtet i Arbeidsutvalget (AU) 09.04.2026 tas til orientering

DEN NORSKE KIRKE
ARBEIDSUTVALGET (SKF AU)

Møteprotokoll

ARBEIDSUTVALGET (SKF AU)

- offentlig versjon

Møtedato: 09.04.2026 kl. 15:15
Møtested: Kirkevergekontoret (Klubbgata 1, 3. etg.)
Arkivsak: 23/06386

Til stede: Ivar Raugstad, Ottar Sandanger, Eli Thorset Våge

Møtende
varamedlemmer:

Forfall: Stig Ellingsen

Andre: Kirkeverge Rune Skagestad, assisterende kirkeverge Katrine Pedersen, gravplassjef Mari Varhaug, avtroppende leder av servicetorget Elin Kras Myklebust, påtroppende leder av servicetorget Margrethe Stubhaug Svanes

Protokollfører: Rune Skagestad

SAKSLISTE		Side
Godkjenning av innkalling og saksliste		
1/26	Godkjenning av innkalling og saksliste	2
Godkjenning av protokoll		
2/26	Godkjenning av protokollen fra møtet 18.11.2025 - Unntatt etter offentlighetsloven Offl. § 13 1. ledd, jf. fvl. § 13 1. ledd nr. 1	2
Saker til behandling		
3/26	Klage på enkeltvedtak. Politisk behandling før evt. oversendelse av klage til Statsforvalter - Unntatt etter offentlighetsloven Offl. § 13 1. ledd, jf. fvl. § 13 1. ledd nr. 1	3
4/26	Klage på enkeltvedtak om navneflytting, innsyn og godkjenning av gravminne. Politisk behandling før evt. oversendelse av klage til Statsforvalter - Unntatt etter offentlighetsloven Offl. § 13 1. ledd, jf. fvl. § 13 1. ledd nr. 1	4
Orienteringssaker		
5/26	Orienteringssaker AU 09.04.2026	5
6/26	Eventuelt	5

Stavanger, 30.04.2026

Vi bekrefter med våre underskrifter at møtebokens blad er ført i samsvar med det som ble bestemt på møte

Ivar Raugstad
Leder

Rune Skagestad
Sekretær

Godkjenning av innkalling og saksliste

1/26 Godkjenning av innkalling og saksliste

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 ARBEIDSUTVALGET (SKF AU)	09.04.2026	1/26

Forslag til vedtak

Innkalling og saksliste godkjennes

Møtebehandling

Saksdokumenter:
Saksfremlegg fra kirkevergen

Vedtak

Innkalling og saksliste godkjennes

Godkjenning av protokoll

2/26 Godkjenning av protokollen fra møtet 18.11.2025

Unntatt etter offentlighetsloven Offl. § 13 1. ledd, jf. fvl. § 13 1. ledd nr. 1

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 ARBEIDSUTVALGET (SKF AU)	09.04.2026	2/26

Forslag til vedtak

Møteprotokoll fra møtet i AU i Stavanger kirkelige fellesråd 18.11.2025 godkjennes

Møtebehandling

Saksdokumenter:

Saksfremlegg fra kirkevergen

Protokoll ARBEIDSUTVALGET (SKF AU) 18.11.2025

Protokoll ARBEIDSUTVALGET (SKF AU) 18.11.2025 off versjon

Vedtak

[Møteprotokoll fra møtet i AU i Stavanger kirkelige fellesråd 18.11.2025 godkjennes](#)

Saker til behandling

3/26 Klage på enkeltvedtak. Politisk behandling før evt. oversendelse av klage til Statsforvalter

Unntatt etter offentlighetsloven Offl. § 13 1. ledd, jf. fvl. § 13 1. ledd nr. 1

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 ARBEIDSUTVALGET (SKF AU)	09.04.2026	3/26

Forslag til vedtak

- Arbeidsutvalget i Stavanger kirkelige fellesråd holder fast på enkeltvedtak gjort 18.02.2026 av Gravplassmyndigheten i Stavanger knyttet til [REDACTED]. Festeretten overføres til [REDACTED].
- Klagen fra [REDACTED] oversendes nasjonal gravplassmyndighet, Statsforvalteren i Vestfold og Telemark.

Møtebehandling

Saksdokumenter:

Saksfremlegg fra kirkevergen

Informasjon og forhåndsvarsel om ny vurdering av vedtak om overføring av gravfesteavtale

[REDACTED]

Delt festerett. Svardokument fra [REDACTED]

Svar på brev mottatt 09_01_26 ang Gravfesteavtale [REDACTED]

Gravplassen [REDACTED] Januar 2026 -

VS_ Festerett – merknader og anmodning om samlet vedtak

Legeerklæring

Statsforvaltaren i Rogaland, Mangelbrev

Delt festerett

Enkeltvedtak om festerett for feste [REDACTED]: Ny vurdering av vedtak om overføring av gravfesteavtale.

Svar på brev mottatt 09_01_26 ang Gravfesteavtale [REDACTED]
 Gravplassen [REDACTED] Januar 2026 -
 Klage over enkeltvedtak – festerett [REDACTED]

Enstemmig vedtak.

Vedtak

1. Arbeidsutvalget i Stavanger kirkelige fellesråd holder fast på enkeltvedtak gjort 18.02.2026 av Gravplassmyndigheten i Stavanger knyttet til [REDACTED], [REDACTED] Festeretten overføres til [REDACTED].
2. Klagen fra [REDACTED] oversendes nasjonal gravplassmyndighet, Statsforvalteren i Vestfold og Telemark.

4/26 Klage på enkeltvedtak om navneflytting, innsyn og godkjenning av gravminne. Politisk behandling før evt. oversendelse av klage til Statsforvalter

Unntatt etter offentlighetsloven Offl. § 13 1. ledd, jf. fvl. § 13 1. ledd nr. 1

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 ARBEIDSUTVALGET (SKF AU)	09.04.2026	4/26

Forslag til vedtak

1. Arbeidsutvalget i Stavanger kirkelige fellesråd holder fast på enkeltvedtak gjort 20.06.2025 av Gravplassmyndigheten i Stavanger som svar på søknad om navneflytting fra [REDACTED]
2. Klagen fra [REDACTED] oversendes nasjonal gravplassmyndighet, Statsforvalteren i Vestfold og Telemark.

Møtebehandling

Saksdokumenter:

Saksfremlegg fra kirkevergen

Klage - flytting av gravsten (1)

Korrespondanse mellom klager og gravplassmyndighet om navneflytte gravsted

Korrespondanse vedrørende nye hindringer for fremkommelighet på [REDACTED]

Re Forespørsel navneflytte gravsted

VS Forespørsel navneflytte gravsted

Enstemmig vedtak.

Vedtak

1. Arbeidsutvalget i Stavanger kirkelige fellesråd holder fast på enkeltvedtak gjort 20.06.2025 av Gravplassmyndigheten i Stavanger som svar på søknad om navneflytting fra [REDACTED]
2. Klagen fra [REDACTED] oversendes nasjonal gravplassmyndighet, Statsforvalteren i Vestfold og Telemark.

Orienteringssaker

5/26 Orienteringssaker AU 09.04.2026

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 ARBEIDSUTVALGET (SKF AU)	09.04.2026	5/26

Forslag til vedtak

De fremlagte sakene tas til orientering

Møtebehandling

Saksdokumenter:

Saksfremlegg fra kirkevergen

Følgende ble lagt frem til orientering:

1. Orientering om planene for Sunde III-møtet.
2. Muntlig orientering om status på omstillingsarbeidet.

Vedtak

De fremlagte sakene tas til orientering

6/26 Eventuelt

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 ARBEIDSUTVALGET (SKF AU)	09.04.2026	6/26

Forslag til vedtak

Intet forslag til vedtak

Møtebehandling

Vedtak

Ingen saker fremmet til eventuelt

DEN NORSKE KIRKE

STAVANGER KIRKELIGE FELLESRÅD

Saksbehandler	Arkivkode	Arkivsak	Ugradert
Rune Skagestad	414	23/05451-25	

Saksnummer	Råd/utvalg	Møtedato
10/26	STAVANGER KIRKELIGE FELLESRÅD	29.04.2026

Orienteringssaker 29.04.2026

Vedlegg:

Svar til St Johannes menighetsråd på brev overlevert fra MR leder til FR leder på møtet i fellesrådet i desember 2025.

Saksorientering

Følgende legges frem til orientering:

1. Arbeidet med den store utvidelsen av Hundvåg gravplass er ferdig. Det ble formell åpning med ordfører torsdag 23. april 2026. Arbeidet med navnet minnelund på Revheim gravlund startet opp, etter noe utsettelse pga tele i bakken.
2. På møtet i fellesrådet i desember 2026 ble det fremlagt et ønske/brev fra leder i St. Johannes menighetsråd. Innholdet i ønsket/brevet er besvart av fellesrådsleder og kirkeverge i vedlagte brev. Det blir ikke egen sak om dette, men legges frem til orientering.
3. Stavanger biskop har i brev av 19.01.26 meddelt at sokneprest i Domkirken og St. Petri menighet oppnevnes som nytt varamedlem til Stavanger kirkelig fellesråd for resten av valgperioden (han erstatter Stefan Emmerhoff). Konstituert domprost Tor Magne Nesvik forsetter som geistlig medlem av fellesrådet.
4. Det er valgt medlemmer til Digitaliseringsutvalget i Den norske kirke (om digitalisering i Dnk se: [Digitalisering i Den norske kirke - Den norske kirke](#)). Kirkevergen foreslo at rådsleder Ivar Raugstad ble gitt fullmakt til å avgis stemme på rådets vegne. Rådsleder har avgitt stemme på rådets vegne.
5. Fellesrådet har fått innvilget søknad om midler fra Kirkebevaringsfondet til arbeidet med Bispekapellet. Det ble gitt 10,2 millioner kroner i 2026 og 12,68 millioner kroner i 2027. Kirkevergen antar at kommunens økonomiske andel i prosjektet blir et sted mellom 2 og 4 millioner kroner. Arbeidet vil starte i løpet av vår/sommer.

Forslag til vedtak

Sakene tas til orientering

DEN NORSKE KIRKE

Stavanger Kirkelige Fellesråd

Adresseinformasjon fylles inn ved ekspedering. Se mottakerliste nedenfor.

Dato: 13.01.2026

Vår ref: 24/03194-22

Deres ref:

Svar til St Johannes menighetsråd på brev overlevert fra MR leder til FR leder på møtet i fellesrådet i desember 2025.

St Johannes menighetsråd
v/leder Thorvild Lode Berntsen,
Stavanger

Vi fikk i møtet i fellesrådet i desember under «Eventuelt» opplest (og overlevert) et brev fra menighetsrådet i St. Johannes menighet. I brevet uttrykker menighetsrådet bekymring «for at gjeldende lover, forskrifter og avtaleverk ikke er fulgt ved tilsetting av ny daglig leder i fusjonert stab».

Det ble i forkant av FR møtet også oversendt en epost/brev fra representant fra menighetsrådet Andreas Høy Knudsen, basert på et møte mellom ham og kirkevergen, samt kommunikasjon om referatet fra dette møtet. I innhold oppfatter vi at begge disse brevene/epostene har samme innhold (jfr. forrige avsnitt).

Vi forstår ut fra deres tilbakemeldinger, at dere ikke opplever å være tilstrekkelig involvert når det gjelder personalhåndteringen som konsekvens av den pågående omorganiseringen.

Dette beklager vi. Fellesrådsleder og kirkeverge anerkjenner menighetsrådets selvstendighet, og ønsker å ha godt samarbeid med dere og øvrige sokn. Vi håper dere i det videre omstillingsarbeidet vil oppleve å ha stor selvstendighet og innflytelse i utviklingen av det lokale menighetsarbeidet.

Det punkt menighetsrådet viser til i personalregnelementet, kommer til anvendelse når ansatt i samråd med arbeidsgiver ser behov for at den ansatte endrer arbeidssted.

Fellesrådet er nå i gang med en større omorganisering på grunn av nedtrekk i kommunale bevilgninger. Retningslinjer for slik omorganisering er ikke omtalt i personalreglementet. Som arbeidsgiver må en i arbeidet med omorganisering se organisasjonen som helhet, og med det mål at en i det lengste skal unngå nedbemanning av ansatte. Fellesrådet kan derfor ikke gi det enkelte menighetsråd full anledning til å medvirke på lik linje som i ordinære rekrutterings saker. Administrasjonen har rådført seg med advokat i Hovedorganisasjonen

Postadresse:	E-post: post.stavanger@kirken.no	Saksbehandler
Klubbgata 1, 3. Et 4001 STAVANGER	Web:	Rune Skagestad
Telefon: +4751840400	Org.nr.:976993403	

KA når det gjelder hva som anses som tilstrekkelig involvering av menighetsrådene i dette pågående omstillingsarbeidet, og administrasjonen har fulgt disse rådene.

Fellesrådets administrasjon har gjennom samtaler med de berørte ansatte, og i samråd med tillitsvalgte kommet frem til innplassering av ansatte i nye stillinger. Rådslederne ble informert før endelig vedtak og før stab ble gjort kjent med vedtaket, men vi anerkjenner at dette var sent i prosessen.

Administrasjonen vil ta med seg deres innspill og søke å trekke menighetsrådene inn i de prosesser som pågår, men kan ikke love at en kan det i samme grad som ved ordinære rekrutteringer, som fellesrådet har utarbeidet lokale reglement omkring.

Dersom rådsleder ønsker et oppfølgingsmøte om saken, så stiller vi gjerne opp.

Med vennlig hilsen

Ivar Raugstad
Leder av Stavanger kirkelige fellesråd

Rune Skagestad
Kirkeverge i Stavanger

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen signatur.

Kopi til:
Ivar Raugstad

Hauskenveien 58 4150 RENNESØY

Mottakere:
Thorvild Lode Berntsen
Andreas Høy Knudsen

DEN NORSKE KIRKE

STAVANGER KIRKELIGE FELLESRÅD

Saksbehandler	Arkivkode	Arkivsak	Ugradert
Rune Skagestad	414	23/05452-25	

Saksnummer	Råd/utvalg	Møtedato
11/26	STAVANGER KIRKELIGE FELLESRÅD	29.04.2026

Eventuelt

Saksorientering

Saker til Eventuelt meldes i starten på møte

Forslag til vedtak

Intet forslag til vedtak.